هارتس ٤/٦/٨٧

הארץ

0.85 ש"ח יום ה' ד' סיון תשמ"ז, 4 ביוני 1987 VOL. 68/20700 JUNE 4 1987
כולל מע"מ

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
25% הנחה
חצאיות
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארדה
רק היום

מובארק בא לירדן לשיחות בארבע עיניים עם חוסיין

דנו בוועידה הבינלאומית ובטיהור האווירה הערבית

מאת סופר "הארץ" לענינים ערביים וסוכנויות הידיעות

הנשיא מובארק והמלך חוסיין דנו אתמול בארבע עיניים ברבת עמון על המשך המאמצים המדיניים באיזור ובמרכזם — הוועידה הבינלאומית.

מקורות ערביים שמסרו על כך אמש ציינו, כי השניים דנו גם "בטיהור האווירה הערבית" ובאפשרות ששליח מצרי ייצא בימים הקרובים לדמשק לניהול הידברות בין שתי המדינות.

הנשיא מובארק בא אתמול לביקור של שעות אחדות בעמאן ועימו שר ההגנה, המרשל אבו גזאלה, שר המדינה לענייני חוץ ד"ר גאלי, המזכיר אל-שריף ויועצו ד"ר אל-באז.

(סוף בעמוד 6)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: יצחק מוניק, יו"ר ועדת הבירור לבדיקת נוהלי ושיטות השב"כ.
על: הפסקת עבודת ועדת הבירור בעקבות הקמת ועדת החקירה הממלכתית-משפטית.
(עמ' 2)

*

שר החוץ הצרפתי: אש"ף צריך להיות מעורב בתהליך השלום (עמ' 3)

*

נמשכים השיבושים במגן דוד אדום (עמ' 3)

*

הצי של סרי-לנקה חסם 20 ספינות עם אספקת-חרום מהודו לטאמילים (עמ' 4)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר ועדיין קריר מהרגיל בעונה.

הטמפרטורות:
● ירושלים: 22—13.
● תל-אביב: 24—15.
● חיפה: 26—17.
● באר-שבע: 27—14.
הגולן 25—12. צפת 19—11. טבריה 29—17. שומרון 24—14. נתב"ג 26—14. עזה 24—17. אילת 32—22.

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ • קרא ליועץ!
• ת"א 03-9630303
• חיפה 04-671416
• י-ם 02-718910
• ב"ש 057-72317
• אילת 059-72933
אלקטרה

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6008	-0.0040
נוסעים	1.9027	-0.0047
שחור	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6767	+0.0030

בגליון זה 14 עמודים

קצינים לבנוניים וסוריים נשאו את ארונו של כראמה בהלוויה בטריפולי

חששות בקרב הנוצרים עקב תזוזות כוח סורי בלבנון

סגן נשיא סוריה ח'דאם בהלוויה: "יש להעניש באופן בלתי צפוי ונרחב את אויבי כראמה, שהם אויבי לבנון" ● שר החינוך ד"ר סלים אל-חוס, הממלא את מקום כראמה, אינו מתכוון לכנס את הממשלה גם להבא ● נסיבות הרצח והתעלומה מתי הונח מטען הנפץ במסוק הפכו לפולמוס המגביר את המתח בין המחנה הנוצרי והמוסלמי ● ג'מיל מינה ועדת חקירה

חייל סורי חמוש — אחד מרבים שהוצבו ברחובות טריפולי — שומר על הסדר בעת הלוויית ראש הממשלה כראמה. (תצלום אי-פי).

מאת סופר "הארץ" לענינים ערביים וסוכנויות הידיעות

סגן נשיא סוריה, עבד אל-חלים ח'דאם, אמר אתמול בטריפולי, במהלך הלוויה הממלכתית לראש הממשלה רשיד כראמה, שבה השתתפו 100 אלף איש והנציגים רשמיים של מדינות ערב, כי יש "להעניש באופן בלתי צפוי ונרחב את אויבי כראמה, שהם אויבי לבנון".

לדברי מקורות ערביים בביירות הגביר איומו של ח'דאם את תחושות החששות של המחנות בלבנון מפני ההדרדרות מחודשת.

(סוף בעמוד 6)

יום רביעי ללא שגריר

יריב מסרב לכהן כשגריר בארה"ב

בלשכות פרס ושמיר סבורים: יריב מתאים

מאת עקיבא אלדר
הסופר המדיני של "הארץ"

בלשכותיהם של ראש הממשלה ושל שר החוץ אומרים כי אלוף (מיל') אהרון יריב מתאים לשמש שגריר בוואשינגטון.

יריב אמר שלשום כי טרם הי פנתה אליו הצעה לכהן בתפקיד, וכי ידחה אותה אם תוצע לו. יצחק שמיר ושמעון פרס שוחחו קצרות בערב הזה בעניין מינוי שגריר. אולם לא הגיעו לסיכום. מקורבי פרס אומרים כי במקביל למועמדות שמו של פרופ' איתמר רבינוביץ, מסר שר החוץ גם את שמו של פרופ' שמעון שמיר, אך ראש הממשלה דוחה זאת על הסף.

מקורבי רוה"מ טוענים כי שמעון שמיר לא הוצע מעולם לכהונת שגריר בארה"ב. היום הוא היום הרביעי ללא שגריר ישראלי בארצות הברית.

ועדת לנדוי תתכנס בקרוב — אך תחל בעבודתה המעשית רק ביולי

החלטת שמגר למנות שני שופטים בוועדה מעידה על החשיבות העליונה שהוא מייחס לבדיקת ההיבטים המשפטיים-חוקיים של הנוהלים ושיטות החקירה של השב"כ ● לנדוי נהג להדגיש בפסקי הדין שכתב כי אסור ששיקולי ביטחון ישמשו אמתלה לפגיעה בחוק

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

חברי ועדת החקירה הממלכתית-משפטית לחקירת השיטות ונוהלי החקירה של השב"כ, בראשות נשיא בית המשפט העליון לשעבר השופט משה לנדוי, מבקר המדינה יעקב מלץ וראש המוסד לשעבר אלוף (מיל') יצחק חופי, יתכנסו בימים הקרובים כדי לקבוע את סדרי עבודתם.

הוועדה תמנה מזכיר טכני וכן צוות של משפטנים מפרקליטות המדינה, שיסייע לה באיסוף חומר ובגביית עדויות. לפי שעה עדיין לא ברור היכן תקיים ועדת החקירה את דיוניה, וטרם סוכם מתי יחלו ישיבות הוועדה, שיתנהלו בדלתיים סגורות.

גורמים משפטיים העריכו אמש שהדיונים המעשיים יחלו רק בחודש יולי, משום שעל חברי הוועדה ללמוד את כל פרטי החומר הרלוונטי לחקירה, ובעיקר העבודות הקיימות לגבי השיטות ונוהלי החקירה של השב"כ, שרוכזו בידי היועץ המשפטי לממשלה, פרקליטות המדינה, הפרקליטות הצבאית וצמרת השב"כ. כן ציינו אותם גורמים כי רק לאחר מכן יוכלו חברי הוועדה לגבש את רשימת העדים שיוזמנו להופיע בפניהם.

חשיבות עליונה

שלשום הודיע נשיא ביהמ"ש העליון השופט מאיר שמגר לראש הממשלה יצחק שמיר, כי החליט למנות את נשיא ביהמ"ש העליון לשעבר משה לנדוי (75) לתפקיד יו"ר הוועדה, ואת מבקר המדינה יעקב מלץ (61) וראש המוסד לשעבר אלוף (מיל') יצחק חופי (61) כחברים.

גורמים משפטיים בכירים ציינו כי העובדה ששמגר הציב בראש הוועדה את נשיא ביהמ"ש העליון לשעבר, ששימש כ-40 שנה כשופט, מתוכן כ-30 שנה כשופט עליון ובשנה וחצי כנשיא ביהמ"ש

(סוף בעמוד 6)

משה לנדוי

יעקב מלץ

יצחק חופי

שלושת חברי ועדת החקירה: משה לנדוי, יעקב מלץ, יצחק חופי

(ע). נשיא בית המשפט העליון בדימוס השופט משה לנדוי, יו"ר ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת דרכי החקירה של השב"כ, הוא בן 75. הוא יליד דנציג שבגרמניה. בוגר אוניברסיטת לונדון במשפטים. עלה בשנת 1933 ועבד עד שנת 1940 במשרד פרטי לעריכת דין. עד שמונה כשופט שלום בחיפה. בשנת 1948 מונה כשופט מחוזי בחיפה ובשנת 1953 שופט בית המשפט העליון.

בשנת 1976 מונה כמשנה לנשיא בית המשפט העליון ובשנת 1981 מונה נשיא בית המשפט העליון עד פרישתו לגמלאות באפריל 1982. היה חבר ועדת אגרנט. עם פרישתו עסק בבוררות ובפעילות ציבורית שונה. הוא משמש נשיא האקדמיה למוסיקה בירושלים ועמד גם בראש הוועדה לבחינת חוקי האתיקה של שופטים בישראל.

מבקר מחודש מארס

מבקר המדינה יעקב מלץ (61) שימש שופט מחוזי משנת 1979 בבית המשפט המחוזי בת"א, מונה לשופט בפועל של בית המשפט העליון בספטמבר 1986, ושימש בתפקיד זה עד למארס 1987 ועד שמונה למבקר המדינה. מבקר המדינה יעקב מלץ אמור להגיש על שולחן הכנסת את דו"ח המבקר לשנת 1986, בסוף חודש זה.

ראש המוסד עד 1982

ראש המוסד לשעבר האלוף יצחק חופי (61) נולד בישראל. בשנת 1944 התגייס לפלמ"ח. שימש כמפקד פלוגה ואחר כך קצין המבצעים בפיקוד הדרום, בתקופה שבה יגאל אלון שימש מפקד חזית הדרום ואחר כך תחת פיקודו של משה דיין כאלוף פיקוד הדרום. האלוף (מיל') חופי שימש סגן מפקד בי"ס לקצינים ומפקד גדוד בחטיבת "גבעתי". בשנת 1955 היה סגנו של אריאל שרון ביחידת הצנחנים 101. השתתף בפעולות התגמול, במערכת סיני ובקרב המיתלה. האלוף חופי היה קצין אג"ם בפיקוד המרכז ואחר כך מפקד בי"ס קצינים ומפקד חטיבת הצנחנים הסדירה.

במלחמת ששת הימים שימש כראש מחלקת המבצעים במטכ"ל, ובשנת 1969 ראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל בדרגת אלוף. בשנת 1972 שימש אלוף פיקוד הצפון ופיקד במקום בימי מלחמת יום הכיפורים. הוא הזהיר לפני פרוץ המלחמה על אפשרות של פתיחת קרבות ע"י הסורים וביקש תיגבור. בינואר 1974 מונה ראש אג"ם. עם התפטרות הרמטכ"ל דוד אלעזר מונה כמ"מ הרמטכ"ל ופרש מהצבא ביולי 1974 עם מינויו של מוטה גור כרמטכ"ל. מיד לאחר פרישתו מצה"ל מונה כראש המוסד ושימש בתפקידו עד 1982. כיום מכהן חופי בראש חברת החשמל.

רבקה מיכאלי וירדנה ארזי הערב בחגיגה בכפר קמא לכבוד נאפסו

מאת עמאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

כפר קמא, הכפר הצ'רקסי שהתפרסם לאחרונה בזכות בנו עיזאת נאפסו, עומד הערב להפגין את שמחתו המאורגנת בחגיגה המונית לרגל שחרורו מהכלא. מגרש הכדורגל המקומי הוכן לחגיגה ההמונית שתעלה עשרות אלפי שקלים. ועד מיוחד שהוקם לארגון החגיגה גייס שלושים אלף שקל. עשרים ושניים אלף מכפר קמא, ושמונת אלפים מריחאניה. בממוצע

(סוף בעמוד 4)

אלפי תושבים מאיזור ג'זין נמלטים מחשש לתגובת צה"ל

דיווחים לפיהם אנשי "חיזבאללה" מתמקמים סמוך לרצועת הבטחון ● הארגון מבקש לנתק את המסדרון היבשתי המחבר את רצועת הביטחון עם ג'זין, כדי לאפשר מעבר יבשתי בין מרחב צידון לבקעא שם מצויות מפקדותיו

מאת ראובן פדהצור ומנחם הורוביץ
סופרי "הארץ"

אלפי תושבים המתגוררים מצפון לאזור הביטחון בדרום-לבנון ומעבר לעיירה ג'זין, נמלטו בימים האחרונים מבתיהם, מחשש לתגובה של צה"ל וצד"ל על התקפות שהיו בתחילת השבוע, שבמהלכן נפצעו ונהרגו חיילים רבים מצבא הדרום.

מעריכים, כי בתוך שבועיים עד חודש יבצעו אנשי החיזבאללה מתקפות נוספות על מוצבי צד"ל באזור ג'זין.

נוסעים שהגיעו אל אזור הביטחון בדרום-לבנון סיפרו גם כי הבחינו בשיירות של מתנדבים מארגון "חיזבאללה", המתמקמים באזורים הסמוכים לרצועת הביטחון.

(סוף בעמוד 6)

ירידה לדולר מול מרבית המטבעות האירופיים והין ערב ועידת הפיסגה הכלכלית בוונציה

התפטרותו של ראש הבנק המרכזי זיעזעה את שוק ההון בארה"ב

ירידת שערים גדולה בבורסה של ניו יורק עקב חשש ניכר מגידול באינפלציה ועליית שערי הריבית ● גרינשפן, מחליפו של וולקר, ידוע כתומך נלהב בכלכלה החופשית שבה דוגל רייגן

מאת אבי בנאור
סופר הכלכלי של "הארץ"

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). התפטרותו של פול א. וולקר, שבשמונה השנים האחרונות הנהיג את כלכלת ארה"ב, זיעזעה את המרכזים החשובים של שוק ההון העולמי, ובעיקר האמריקאי, שם נגרמו בעקבות ההתפטרות ירידות שערים גדולות בבורסה של ניו-יורק, וחששות כבדים באשר לעתידה של הכלכלה האמריקאית.

הנשיא רייגן, שקיבל את ההתפטרות "בצער", הודיע במסיבת עיתונאים שכינס בוואשינגטון על מינויו של ראש ה"פדרל-ריזרב" החדש, יועצו של הנשיא אלאן גרינשפן, שעמד עד היום בראש המועצה הכלכלית המייעצת של הבית הלבן, כמי שיכנס כבר בימים הקרובים לנעליו של וולקר.

התפטרותו של וולקר, ערב ועידת הפיסגה הכלכלית בהשתתפות ראשי

(סוף בעמוד 4)

"פייננשל טיימס":

ג'אג'א בילה בחוות שרון

מאת שאול צדקא

"פייננשל טיימס" הלונדוני מוסר, כי שר התעשייה והמסחר אריאל שרון חידש את קשריו עם אילי המלחמה הלבנוניים, וכי בחודש אפריל בילה סמיר ג'אג'א חופשה בחוותו בישראל.

פרס נענה ליועציו: יקיים מחר פגישת פיוס עם אבן

אבן: עדיין לא נרגעתי מההתקפות עלי באותה ישיבה אומללה ● פרס במסיבה לשר החוץ הצרפתי: יחסי ישראל–צרפת כמו היחסים שלי עם אבן — פעם למעלה ופעם למטה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"

ממלא-מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הזמין ערב הזה לפגישת פיוס בארבע עיניים את יו"ר ועדת החוץ והביטחון ח"כ אבא אבן, שעמד בראש ועדת המשנה הפרלמנטרית שחקרה את פרשת פולארד. אבן הותקף קשות על-ידי פרס במרכז מפלגת העבודה בשבוע שעבר. הפגישה בין השניים תתקיים ככל הנראה כבר מחר.

בלשכתו של פרס התקיימה ערב הזה התייעצות בה הגיעו המשתתפים למסקנה כי למפלגת העבודה נגרם נזק ציבורי רב כתוצאה מהעימות של פרס ורבין עם אבן. יועציו של פרס הציעו לו לזמן את אבן לשיחה. פרס, שבתחילה טען כי פגישה מעין זו מוקדמת מדי, הסכים בסופו של דבר.

אבן אמר אמש ל"הארץ" כי עדיין לא נרגע מההתקפות של פרס ורבין כלפיו במרכז "העבודה", אך למרות זאת החליט להסכים להפגש עם פרס. לדבריו, הבוקר הוא יפגש עם מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, עמו ידון בדרכים לתיקון השגיאה הגדולה שנעשתה בכינוס

(סוף בעמוד 4)

זוג מתכנן להינשא היום על הר הבית

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

זוג צעירים מתל אביב, חברי תנועת נאמני הר הבית, מתכוונים לקיים היום אחר הצהריים את טכס נישואיהם על הר הבית. את החופה יערוך הרב אליעזר ולדמן. שני הצעירים הם צבי דיין ועינת טל שוהר. תנועת נאמני הר הבית הגישה בקשה למשטרה לקיים את החופה על ההר, אולם נענתה בשלילה. כפי הנראה תתקיים החופה ליד שער המוגרבים.

ויינברגר ומרפי ייפגשו עם שר ההגנה של סעודיה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר ההגנה האמריקאי קאספר ויינברגר ועוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי ייפגשו מחר עם שר ההגנה הסעודי הנסיך סולטן. פגישה זאת שתועד בעיר ניצה בצרפת מיועדת לגבש אסטרטגיית הגנה במפרץ הפרסי לאשר לארה"ב זכויות שימוש בבסיסים סעודיים בחוף המפרץ וכן לבדוק אפשרות לשיתוף פעולה טקטי בין חיל הים האמריקאי וחיל האוויר הסעודי במסגרת הכוונה לתגבר את ההגנה על שייט המכליות במפרץ.

בהמשך לפגישה זו יקיים מרפי במהלך השבוע פגישה עם שגרירי ארה"ב המכהנים במדינות הקשורות לתהליך השלום: ישראל, ירדן, מצרים וכן השגריר המיוחד ואס קלוחרים(?). בפגישה זו יבקש מרפי ללמוד ולהעביר לסטרידים את עמדותיה של ארה"ב ולהתעדכן על עמדות הצדדים לקראת פגישתו עם עמיתו הסובייטי ולאדימיר פוליאקוב שתתקיים לקראת סוף החודש.

ארה"ב מציעה לישראל חיטה מוזלת וישראל מנסה לייצא חיטה מקומית

מעיסקות "שנת השמיטה": ישראל תרכוש כמחצית מהייבוא השנה — 200 אלף טון — במחיר של 80 דולר לטון במקום 120 דולר ● במקביל פועלת ישראל למכור אותה כמות של חיטה תוך הפסד של עד 6 מיליון דולר ● עתה מתנהל מו"מ עם טחנות קמח כדי להפכן כשרות-למהדרין לטחינת החיטה האמריקאית לשימוש האוכלוסיה החרדית

מאת עדנה אירידור(?)
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ממשלת ארה"ב הסכימה למכור לישראל 200 אלף טון חיטה בתנאים של מדינה מועדפת, שפירושם מחיר מסובסד של 80 דולר לטון לעומת מחיר של 120 דולר לטון בבורסת הסחורות. יבוא חיטה זה מיועד לספק את תצרוכת האוכלוסיה החרדית בישראל בשנת השמיטה. את דבר ההסכם שהושג עם

(סוף בעמוד 4)

עורך את העמוד: בועז שפירא

"ויזה עדיף" גם בחו"ל ב-30* תשלומים

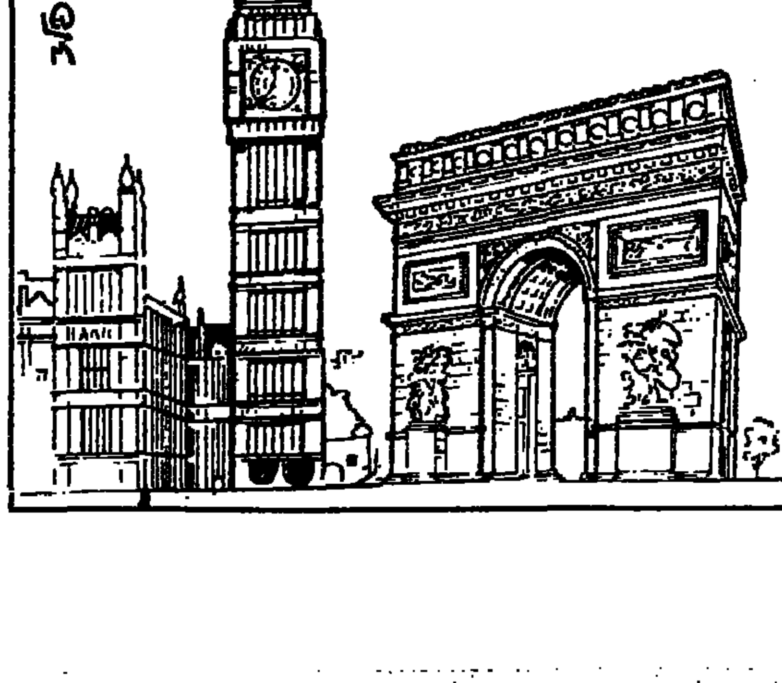

נוסע לחו"ל?
• עבור כל קניה והוצאה שתבצע בחו"ל - תחוייב בתשלומים שקליים.
• באפשרותך למשוך מזומנים ב"כספומטים" ובבנקים בחו"ל - וחשבונך יחוייב בתשלומים שקליים.
• אפשרות לפרעון מוקדם ומספר תשלומים גמיש - לפי בחירתך.
* מבוסס על ניצול הקצבה של $2000

גש לסניף הבנק שלך וחתום על תוכנית VISA עדיף 30 לחו"ל.

לאחר הצטרפותך לתכנית כל שובר קניה מחו"ל יחוייב בתשלומים בשיטת "ויזה עדיף".

ויזה-כרטיסי האשראי של קבוצת בנק לאומי בנק דיסקונט

VISA
ויזה יותר טוב מכסף.

صورة عن الأصل

مطابقة للأصل

ראיתי שמעתי

פרויקט ה"לביא" היה ליעד ביקור מבוקש

עליית־לרגל של שרי הממשלה לתעשיה האווירית, כדי לעמוד מקרוב על פרויקט מטוס "הלביא", נמשכת במקביל לקיומן של ישיבות הממשלה בנושא זה. היום יהיה סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי אורח התעשייה האווירית. השר אמור היה לבקר עוד בשבוע שעבר, אולם ביקורו נדחה ברגע האחרון בגלל ישיבת הקבינט שהתכנסה ערב קודם, כדי לדון במסקנות בדיקת דו"חות ועדת החקירה רוזנטסוורייג־צור ואבן.

רק בסוף החודש שעבר ביקרו בתעשייה האווירית זה אחר זה, שר האוצר, משה נסים וממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס.

זוהר בלומנקרנץ

גם ביחסים טובים יש לפעמים מחלוקות

בסעודת צהריים לכבוד שר החוץ הצרפתי, ז'אן ברנרד ריימון, נקלעו המארח, שר החוץ שמעון פרס, ויו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, לאותו שולחן. פרס עקף את המבוכה סביב היחסים בינו לבין אבן מאז פירסום הדו"ח בפרשת פולארד, כאשר הישווה את יחסיו עם אבן ליחסים עם צרפת: "ההסכמה בינינו על דברים בסיסיים היא כל כך איתנה, עד שאנו יכולים להרשות לעצמנו להיות חלוקים בנושאים אחרים". אמר פרס לקול תשואות הנוכחים.

א. לב

החגיגות יסתיימו במפגש מפקדים

החגיגות למלאת עשרים שנה למלחמת ששת הימים יסתיימו בקרוב במפגש של כל 170 המפקדים הבכירים שהשתתפו במלחמה. כמו כן יוזמנו השרים שכיהנו ב־1967 וחברי הכנסת של אותה תקופה. כינוס הסגל בצה"ל איתר את המפקדים, מדרגת אלוף מישנה ומעלה. שניים מהם ירדו לחו"ל וכ־15 נפטרו.

צריך לדאוג לאירים

ערב החג נפרד משר הביטחון, יצחק רבין, הגנרל ויליאם קאלאהן, מפקד כוחות יוניפי"ל שסיים את כהונתו באיזור. עם פרישתו של קאלאהן האירי נכנס השבוע לתפקידו הגנרל גוסטב האגלונד מפינלנד. אלא שהאירים לא התפנו לחזור בין ועוד באותו יום התקבל אצל שר הביטחון גם שר ההגנה האירי החדש, מייקל נונאן, שביקש לשוחח עם השר אודות היחידות האיריות ביוניפי"ל.

בניין חדש במוזיאון ישראל ייחנך בשנת 1990

הנחת אבן הפינה לבניין חדש, בתוך מכלול הבניינים המהווים את מוזיאון ישראל, היתה פיסגת האירועים של כינוס חברי המועצה הבינלאומית של המוזיאון, המסתיימת השבוע. הבניין החדש, המיועד להכיל את אוסף יצירות אמנות המאה העשרים ולארח תערוכות אמנות מודרנית בתחומי הרישום, הציור, הפיסול והצילום, יהיה בן שלוש קומות וישתרע על שטח של 4,000 מ"ר.

הבניין החדש, האמור להיחנך בשנת 1990, במלאת 25 שנה למוזיאון ישראל, הינו פרי תכנונו של פרופ' אל מנספלד, חתן פרס ישראל, וישא את שמו של נתן קאמינגס ז"ל, שציווה מהונו שליש מהעלות המשוערת למטרה זו. יתרת הסכום, עשרה מיליון דולר, גויסה בארה"ב על ידי בתו, ביאטריס מאייר, אספנית אמנות ידועה, ועל ידי ידידי המשפחה (ביניהם משפחת ריקליס), על שמם ייקראו האולמות בתוך הבניין.

ניצה מלניאק

בעקבות הזמן האבוד של מיילס דיוויס

על גדולתו האמנותית של מיילס דיוויס אין חולקים. אך אין לקנא במי שצריך להתעסק איתו מחוץ לבימה. בעת ביקורו של דיוויס בחוף התנ"ך, הביע הכוכב את המשאלה לרכוב בארץ על סוס. מיד יצאו השליחים דחופים לקיבוץ "שדות ים" הסמוך והביאו לו סוס. דיוויס התפעל מאד מהסוס אך אז נזכר שלא הביא עמו את חליפת הרכיבה שלו, כך שבעצם אינו יכול לרכוב.

מיילס דיוויס

גם ברדיו לא רוו ממנו נחת. הוא איחר בשעה תמימה להקלטת תוכנית עמו, כך שבמקום שעת שידור שלמה הספיקו להקליט רק כחצי שעה ונאלצו לקטוע את הראיון. "כמה חבל", הצטער דיוויס בכנות באוזני יובל מסקין, "רק עכשיו התחממתי". לבסוף לא שודרה התוכנית בגלל שביתת הרדיו באותו יום והיא תשודר במועד אחר.

הבנקים שוב מחפשים עובדים

עד לפני זמן קצר נוצר הרושם שהבנקים מחפשים כל דרך אפשרית על מנת לפטר עובדים או להוציא אותם לפרישה מוקדמת. בימים האחרונים נראה שמסתמנת מגמה חדשה. על דלת סניף של בנק המזרחי ברמת אביב מצאנו הודעה לפיה דרוש פקיד קבלת קהל. אומנם מישרה חלקית, אך גם זה משהו. גם בין נציגי המעסיקים שהופיעו ביריד התעסוקה לסטודנטים שמקיימת האוניברסיטה העברית בזמן החופשה, מצאנו את בנק הפועלים והבנק הבינלאומי.

אם בשלושה בנקים כבר עוסקים בחיפוש עובדים, סימן שבבנקים לפחות חושבים שחל שיפור במצבם.

אריה לביא

בעריכת עידית רוזנבלום

בשיחות שלא לציטוט תומכים כמחצית שרי הממשלה בהפסקת פרוייקט הלביא

רוב מכריע של אלופי צה"ל שולל בחריפות את פרוייקט הלביא ● השר רבין למטכ"ל: אינני מוכן להתחייב שאצביע נגד המשך הפרוייקט; אתמוך בו אם יוסיפו כ־220 מיליון דולר לשנה ללביא ולתקציב הבטחון, יישמר היקף הסיוע האמריקאי ויוגדל תקציב צה"ל

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

כמחצית שרי הממשלה הביעו בימים האחרונים, בשיחות שלא לציטוט, עמדה המצדדת בהפסקת פרוייקט הלביא. רבים משרים אלה סיפרו כי הגיעו למסקנה זו בעקבות שני הדיונים שנערכו בממשלה בנושא הלביא. לדבריהם, נוכחו לגלות כי המשאבים הדרושים ללביא הם גדולים מיכולתו של המשק הישראלי. שרים אחרים אף טענו כי לא יסכימו שכספים ללביא יבואו על חשבון משרדיהם.

נראה כי בשבועיים האחרונים חל שינוי הדרגתי בגישתם של שרים רבים.

לפני הדיון הראשון בממשלה בנושא הלביא, ניתן היה להצביע בוודאות רק על שני שרים המתנגדים להמשך הפרוייקט. אחד השרים אמר השבוע כי "ככל שמתגלים לשרים נתונים נוספים, כך מתגבשת אצלנו ההכרה כי אין מנוס מלהחליט על הפסקת הפרוייקט".

ישיבה מיוחדת במטכ"ל

מחר ישתתף שר הבטחון, יצחק רבין, בישיבה מיוחדת של פורום המטה הכללי שידון בלביא. זאת, לאחר דיון בהשתתפותו, שהתקיים ביום שני, אך לא הסתיים. בדיון מחר ישמע שר הבטחון דברים קשים מפי האלופים. נראה כי רבים מחברי המטה הכללי יביעו את דעתם בנושא, ויבקשו מהשר להציג בממשלה עמדה ברורה השוללת את הפרוייקט.

עד כה שמע שר הבטחון בדיונים השונים שקיים במשרדו את דעותיהם של 4 אלופים, ומהן יוכל לדעת כי רוב מכריע של אלופי המטכ"ל שולל בחריפות את הלביא. השר יתבקש להדגיש בממשלה את הצורך בהשגת תוספת לתקציב הבטחון, בלא כל קשר ללביא.

בדיון הקודם בפורום מטכ"ל ניתח שר הבטחון את בעיית הלביא, ועמד על כל הבעיות העלולות למנוע את המשך הפרוייקט. כמו כן ניתח ברייקעות את ההשפעות השליליות של הלביא על צה"ל והצטיידותו. אולם, בסיכום דבריו לא היה מוכן להתחייב שיצביע נגד המשך הפרוייקט. לדבריו, יהיה מוכן לצדד בהמשך הלביא, אם יתקיימו מספר תנאים, ובהם, תוספת של כ־220 מיליון דולר לשנה ללביא ולתקציב הבטחון, שמירת היקף הסיוע האמריקאי, הגדלה בתקציב צה"ל, ניהול נבון של תוכנית הלביא בהמשך ושמירה על חריגה לא משמעותית בנתוני העלות של הפרוייקט. השר רבין העריך כי התנאים המבוקשים עתה לגבי עלות הפרוייקט יגדלו.

הדיון יימשך ביום א'

ביום ראשון יימשך בממשלה הדיון בנושא הלביא. נודע כי נציגי האוצר מבקשים להציג את עמדתם. לדבריהם, חשוב שהשרים יידעו, לפני שיחליטו, את עמדתם של האחראים על תקציב המדינה. נציגי האוצר יבהירו לשרים כי אינם רואים את המקורות מהם ניתן יהיה לקחת את הכספים הדרושים למימון הלביא.

כמו כן מבקש סגן הרמטכ"ל, האלוף אהוד ברק, לדבר בישיבת הממשלה.

ברק יחזור בדבריו על הסיבות להתנגדות צה"ל ללביא, ואת החלופה שהוכנה בצה"ל ואשר עונה גם על בעיית פיתוח התעשיה הטכנולוגית ובעיית התעסוקה במשק.

השרים עצמם ביקשו כולם להתבטא בנושא, ולפיכך ספק אם הדיון יסתיים בישיבה זו.

קנצלר אוסטריה לשעבר, ברונו קרייסקי, במסיבת עיתונאים שערך שלשום בשטוקהולם. בין היתר אמר, כי אין לו ספק שארה"ב ובריה"מ ידעו היטב על ההאשמות בדבר עברו הנאצי של קורט ואלדהיים עוד לפני שנבחר בשעתו למזכ"ל או"ם. (תצלום א"פ)

מחלוקת ב"עבודה" בדיון על מסמך חשאי הממליץ לא לפרוש מהממשלה

ברעם: בתוך שבועיים–שלושה יתכנס מרכז "העבודה" לקבלת הכרעות בנושא ● במגעים בימים האחרונים אצל פרס נשקלה אפשרות להקים בימים הקרובים מטה בחירות מרכזי במפלגה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מסמך סודי, שהוכן לפני ימים אחדים במפלגת העבודה על־ידי צוות מומחים פוליטי, ממליץ לצמרת "העבודה" להישאר בממשלת האחדות הלאומית תוך שיתוף־פעולה מלא עם הליכוד, ולא להעלות על דעתם פרישה מהממשלה או הישארות סרבנית בתוכה. זאת בשעה שבתוך "העבודה" גוברת והולכת הדרישה לפרישה מיידית מהממשלה.

מסמך זה עמד במוקד דיון חשאי, שהתקיים ערב החג בלשכתו של מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, בהשתתפות מספר חברי כנסת, מומחי בחירות, נציגו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס ואישים בכירים נוספים בצמרת הארגונית המפלגתית.

כל האפשרויות

המסמך, שכותרתו "המאבק האסטרטגי של מפלגת העבודה כליכוד" חובר על־ידי ד"ר דני ברסל, ד"ר רן זכאי וד"ר גבי ויימן, שהצטרפו באחרונה לפעילות באגף הבחירות במפלגת העבודה. השלושה מונים את כל האפשרויות העומדות כיום בפני מפלגת העבודה:

● פרישה מהממשלה;
● המשך הישיבה בממשלה;
● מאמץ גלוי להקדמת הבחירות;
● מאמץ נסתר להקדמת הבחירות;
● ישיבה בממשלה תוך סרבנות;
● ישיבה בממשלה תוך שיתוף פעולה.

המסמך דן ביתרונות ובחסרונות של כל אפשרות, ובסופו של דבר ממליצים מחבריו על המשך הישארותה של מפלגת העבודה בממשלה, תוך שיתוף־פעולה מלא עם הליכוד, ובפרק זמן זה לתכנן באורח מסודר את מאבקה הציבורי של "העבודה" בבחירות.

בדיון הסגור שהתקיים ערב החג, הצטרפו לפרס ולמחברי המסמך גם חברי הכנסת עוזי ברעם, מיכה חריש, אליהו שפייזר, חיים רמון ושמחה דיניץ, מאשה לובלסקי יו"ר נעמ"ת, עמיר פרץ יו"ר מועצת שדרות, ברוך אסקרוב יועצו הפוליטי של שמעון פרס, רענן כהן יו"ר אגף הבחירות במפלגת העבודה ואישים נוספים במנגנון המפלגתי.

בדיון התווכחו חיים רמון ואליהו שפייזר, שטענו כי אין לקבל את המלצות המסמך, ועל מפלגת העבודה לפרוש לאלתר ממשלת האחדות הלאומית, עם יתר הח"כים והמשתתפים האחרים, שצידדו בהמלצת המסמך.

מערכת בחירות בשיאה

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם סירב אמש לפרט את נושאי הדיון ואת עיקרי המסמך. לדבריו, הגיעה שעת ההכרעה במפלגת העבודה לגבי המשך ההישארות בממשלת האחדות הלאומית, ובתוך שבועיים–שלושה יתכנס מרכז "העבודה" לדיון ולקבלת הכרעות בנושא.

בימים האחרונים גברו הקולות במפלגת העבודה להביא לפרישה מיידית מהממשלה. יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת ח"כ אליהו שפייזר החל להוביל מהלך של קבלת החלטת מרכז המפלגה על פרישה מהממשלה, למרות התנגדות הצמרת המפלגתית, ובראשה יו"ר המפלגה ושר החוץ שמעון פרס. במגעים שהיו בימים האחרונים אצל פרס נשקלה האפשרות להקים במפלגת העבודה כבר בימים הקרובים מטה בחירות מרכזי, בהנחה כי הליכוד [illegible] כבר נמצאים בשיאה של מערכת בחירות. ח"כ מיכה חריש אישר אמש בשיחה ל"הארץ" כי דן בנושא זה עם פרס, וכבר בימים הקרובים צפוייה על כך החלטה במוסדות מפלגת העבודה.

שרון הותקף בארה"ב על הסכם הגיור עם ש"ס – והשיב: חבל שאינני דתי

אמר לחברי ועדת הנשיאים של הארגונים היהודיים: "מה שמדאיג אותי יותר מכל זה עתיד העם היהודי; אני מרגיש אחריות לכך שהיהודים ישמרו על יהדותם גם ב־3,000 השנים הבאות" ● הבטיח להעביר את דאגתה של הקהילה היהודית בנושא לראש הממשלה

מאת אבי גנאור

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). שר המסחר והתעשיה, אריאל שרון, העושה בניו יורק, הותקף שלשום בחריפות על ידי חברי ועדת הנשיאים של הארגונים היהודיים על העסקה אותה הבטיח הליכוד לרב פרץ מש"ס בנושא גיור כהלכה ובתשובה לשאלות חברי הוועידה, שהקשו ושאלו, אם חשב על ההשלכות שיהיו להסכם עם ש"ס על קשרי ישראל עם יהדות ארה"ב טען, כי מה שמדאיג אותו בראש וראשונה הוא עתיד העם היהודי וכי הוא מצטער על כי אינו דתי בעצמו.

"לצערי אני לא אדם דתי", אמר השר שרון. "אולי הייתי רוצה. אבל אני לפני קודם כל אני יהודי וישראלי ומה שמדאיג אותי זה עתיד העם היהודי. כיהודי", המשיך שרון והפתיע את הנוכחים, שגילו אי נחת מופגנת מתשובותיו, "מה שמדאיג אותי יותר מכל זה עתיד העם היהודי. אני מרגיש אחריות לכך שהיהודים ישמרו על יהדותם גם ב־3,000 השנים הבאות". כאשר המשיכו הנוכחים ללחוץ על השר שרון בנושא ההסכם, הבטיח שר התעשיה והמסחר להעביר את דאגתה של הקהילה היהודית בנושא זה לראש הממשלה.

הופעתו של השר שרון לפני ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב התקיימה שלשום במשרדו של יו"ר הוועידה, עו"ד מוריס אברם.

המקום הטוב לשמש מנהל

במהלך הפגישה ביקש שרון מהנוכחים לסייע לו ביצירת קשרים עם משקיעים פוטנציאליים בישראל. "אני פונה אליכם", אמר שרון לנוכחים, "לסייע לנו ביצירת קשר עם משקיעים".

שרון חזר לפני חברי ועדת הנשיאים על תכניותיו לעידוד מכירתן של חברות ממשלתיות בישראל כאמצעי לגיוס הון ולהשקעות ואף הזכיר את מכירת החברות הממשלתיות בהקשר לגיוס הון למימון המשך פרוייקט הלביא.

"המקום הטוב ביותר לשמש כיום כמנהל", אמר שרון "זה בחברה ממשלתית ישראלית, כיוון ששם אתה לא צריך לדווח דבר לאיש". בין החברות הממשלתיות, שאותן ישראל מעוניינת למכור ציין שרון את "כבלי ציון", "כימיכלים לישראל", התעשיה האווירית, חברת החשמל, בזק ועוד.

יש החלטה למכירת חברות, אמר שרון לנוכחים, אבל היישום שלה מתקדם לאט לאט.

לשאלתו של יו"ר הוועידה בדבר כוונות הממשלה ליישום לקחי הדו"חות של רוזנטסוורייג ואבן על פרשת פולארד השיב שרון, כי ממשלת ישראל מינתה ועדה משלה, הכנסת מינתה ועדת משנה משלה ועלינו לקבל את מסקנותיהן. "לחברים אסור לרגל אחד על השני", אמר שרון.

מוריס אברם גם השמיע באוזני שרון ביקורת על ההגנות המכסיות, שאותם מעמידה ממשלת ישראל לטובת יצרנים ישראלים. "כמו למשל אלה מתעשיית השטיחים" (רמז לח"כ שפירא). שרון התחמק מתשובה.

פגישה עם ברוקרים

עוזריו של שרון מסרו אתמול, כי במהלך ביקורו בניו יורק, שיארך כשבוע, הוא ייפגש עם ראשי חברות הברוקרים הגדולות "דרקסל ברנהיים לאמברט" ו"ביר שטרן", שהשקיעו בעבר בחברות ישראליות, אותן "הוציאו" לשוק ההון האמריקאי ועם משקיעים פרטיים דוגמת לסלי וקסנר מחב' "לימיטד" (שהקימה לא מכבר מפעל בישראל) ומייקל סטנהארט שהקים באחרונה קרן השקעות גדולה בשיתוף עם קונצרן "כלל" להשקעות בישראל.

השר שרון אמור לשוב לישראל ביום שני הקרוב.

אריאל שרון

חייל בדואי: דיווחתי לשב"כ על פניה אלי מאירגון עויין ונעצרתי

נחקר במשך 32 יום במיתקן של השב"כ ושבועיים במיתקן של המשטרה – ושוחרר ● המשטרה: החייל גוייס לארגון עויין בעת שהיה לפני שנתיים אסיר בכלא דמון ואחר ניסה לגייס לאירגון אחד מבני משפחתו שסירב לו ● השופט היימן הביע ספק רב ביחס לחשדות המשטרה

(ע). חייל בדואי, אשר בית משפט השלום בבאר שבע אסר את פרסום שמו, שוחרר לאחרונה ממעצר לאחר שבמהלכו הוחזק ונחקר במשך 32 ימים במיתקן של שרות הבטחון הכללי ועוד שבועיים במעצר משטרתי. זאת לאחר שנחשד בחברות באירגון עויין. החייל טען, כי כאשר פנה לדווח לשב"כ על קשר שיצר איתו פעיל של אירגון עויין, הוא נעצר מייד לחקירה והואשם בעצמו בפעילות חתרנית.

לפני חודש ימים ביקשה המשטרה משופט שלום בבאר שבע לעצור את החשוד.

נציג המשטרה טען אז כי החייל, בן 21 מהעיירה הבדואית תל שבע שליד באר שבע, גוייס לארגון עויין בעת שהיה לפני שנתיים אסיר בכלא דמון. אחרי שחרורו מהכלא, טען, הוא ניסה לגייס לאירגון את אחד מבני משפחתו, שסירב להעתר לו. לאחר מכן הוא התגייס לשרות סדיר בצה"ל וכשכבר היה חייל, הגיע לביתו איש קשר של אירגון עויין והחייל הציע לספק לאיש הקשר כלי נשק שונים. השניים קבעו פגישה נוספת ובינתיים נעצר החשוד. נציג המשטרה טען נגד החשוד, שהוא עבר עבירה בכך שלא דיווח לשלטונות ולמפקדיו בצה"ל על קשריו מהכלא ועל גיוסו לאירגון עויין. עוד טען נציג המשטרה, שניגבו עדויות המעידות על השתייכותו של החייל לאירגון עויין.

חשש ממעשים אלימים

גירסה שונה לגמרי הציג עו"ד ד"ר יהודה בן יהודה, שייצג את החייל הבדואי בבית המשפט. ד"ר בן יהודה אישר, שאכן גם לפי עדות החייל עצמו הוא ישב בתא אחד בכלא דמון עם מחבל אסיר. על פי גירסת החייל, פנה אליו המחבל והודיע לו על כוונתו לגייס אותו לאירגון. הצעיר חשש, שמא סירובו להתגייס לאירגון יביא עליו מעשים אלימים של שכנו לתא האסירים ולכן השיב על הצעת הגיוס לאירגון: "כל מה שתאמר, אני אעשה".

כעבור שנתיים, לאחר שהתגייס לשרות ביחידה מובחרת בצה"ל, טען ד"ר בן יהודה, הגיע אליו אדם, סיפר שנשלח אליו מבית הכלא והגיש רשימת כלי נשק ותחמושת, שהחייל נדרש לספק לו עבור האירגון. "החשוד רץ לשב"כ ומסר על כך. האם לזאת ייקרא השתייכות לאירגון עויין", שאל ד"ר בן יהודה את נציג המשטרה בבית המשפט. הוא גם ציין את העובדה, שמייד עם מסירת הודעת החייל לשב"כ, הוא נעצר לחקירה והוחזק בידי השב"כ במשך 32 ימים, שבמהלכם מסר הודעות מפורטות על הקשרים שיצרו איתו אנשי האירגון.

מוכן להביא להסגרתו

החייל עצמו פנה לבית המשפט והסביר מדוע יש לשחררו. "אם אני אשאר בכלא, אז הבן אדם לא יוסגר", אמר החייל בהתכוונו לאיש הקשר של האירגון העויין, שלגביו דיווח החייל לשב"כ. הוא הוסיף ואמר לשופט: "אני מוכן לשתף פעולה. אבל אם אשאר בכלא, אולי הבן אדם ישמע שאני בכלא ויברח. הוא מהשטחים. אני מכיר אותו ומוכן לשתף פעולה ולהביא להסגרתו".

השופט יהודה היימן הביע ספק רב באשר לבסיס החשדות נגד החייל ובסיכום הדיון בבקשה להארכת מעצרו, הוא אמר: "אני מבין ללבו של החשוד ואינני בטוח שבכלל יוגש נגדו כתב אישום. אבל, הואיל והחקירה מאד מאד מסובכת, נראה לי שלטובתו של החשוד, כדאי ורצוי שהוא ישאר במעצר". השופט היימן ציווה לעצור את החייל ל־15 ימים ואסר את פרסום שמו, עד להגשת גיליון אישום נגדו, אם יוגש בכלל.

יומיים לפני סיום תקופת המעצר, שוחרר החייל ממעצרו במשטרה, בלא שיוגש נגדו כל כתב אישום. זאת לאחר שהיה עצור 45 ימים רצופים, מרגע שפנה אל השב"כ ודיווח על הקשר שיצרו איתו נציגי אירגון עויין.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יצחק טוניק יו"ר ועדת הבירור לבדיקת הנוהלים ושיטות העבודה של השב"כ

על: הפסקת עבודתה של ועדת הבירור בעקבות הקמת ועדת חקירה ממלכתית־משפטית בנושא השב"כ

למה לי להתערב בכך?

אני מבין שעם כינון ועדת החקירה המשפטית חדל למעשה הצוות בראשותך, בו כיהן גם ראש המוסד לשעבר צבי זמיר, לפעול.

בוודאי. חדלנו למעשה לפעול, לא מאז שהחליטה הממשלה על הקמת ועדת חקירה, אלא מאז מינוי חברי הוועדה. על־פי לשון החוק לפי סעיף 28(א) לחוק ועדות־חקירה, "משנתמנתה ועדת חקירה באותו עניין, ועדת הבירור לא תמשיך יותר בפעולתה".

בתקופה הקצרה שחלפה מאז שמונתם לתפקידכם על־ידי הממשלה, ועד שמונתה ועדת החקירה, הספקתם לעשות משהו?

זאת לא אוכל לומר לך, כי עבודתנו לא היתה גלויה.

לא ציפיתי שתספר לי מה בדיוק עשיתם. אבל השאלה היא אם הספקתם כבר לרכז חומר ולעיין בו.

היה לנו זמן. אתה חושב שלא ישבנו ולא החלפנו דעות? ודאי שעדיין לא הספקנו להגיע עד למחצית הדרך.

מה בכל זאת הספקתם לעשות בפרק־זמן כה קצר?

אסור לי לומר. יש רק אדם אחד שאשיב לו על שאלה זו, והוא ראש הממשלה – כי הוא מינה אותנו, והוא זכאי לדעת.

אתה חש הקלה שהעבירו את המשימה הקשה הזו לגוף אחר?

באופן אישי אני מוכן להשיב לך. אבל אני יודע שכל תשובה שאשיב תתפרסם מיד בעיתון, ויקשרו לכך בוקי סרוקי, אז מה זה משנה אם הוקל לי או לא?

פורסמו ידיעות, לפיהן השופט שמגר שקל אפשרות לצרף אותך ואת זמיר לוועדת החקירה.

אינני יודע של מי הספקולציות הללו. לי לא היו שום ספקולציות. הדבר הבולט ביותר במינוי של נשיא ביהמ"ש העליון הוא שבוועדה מכהנים שני שופטים, גם משה לנדוי וגם מבקר המדינה יעקב מלץ, שעד לאחרונה היה שופט.

אישית לא נפגעת מכך שהפסיקו את עבודתכם זמן קצר אחרי תחילתה?

חס וחלילה. אילו אמרו לזמיר ולי: תלכו הביתה, ניקח שני אנשים אחרים לוועדת הבירור, אולי הייתי נפגע. אבל הממשלה לא נהגה כך. היא החליטה למנות ועדת חקירה משפטית, וזה מוסד אחר לגמרי. לכן זו טעות לחשוב שנפגעתי.

אתה סבור שההחלטה להקים ועדת חקירה במקום ועדת בירור היתה במקומה?

בא נהיה כנים. ההחלטה היא החלטה פוליטית של הממשלה, ואני לא אביע דיעה על מדיניות הממשלה, בעיקר כשאני הייתי יו"ר ועדת הבירור.

אבל עכשיו אתה אזרח חופשי. מותר לך להיות דיעה.

גם היום עדיין אינני אזרח חופשי. עדיין יש בידי פיקדון מסויים. אין לי סמכות להביע דיעה כלשהי על מדיניות הממשלה או על החלטה שביסודה היא החלטה ממשלתית. למה לי להתערב בכך? מה גם שאחרי הולך עדיין הצל של מבקר המדינה. עוד לא השתחררתי ממנו לגמרי.

האם מינוי מבקר המדינה כחבר בוועדת החקירה לא יגרום עיכובים בעבודות משרד מבקר המדינה?

אינני חושב. כבר היה תקדים לכך שמבקר המדינה ישב בוועדת חקירה. ד"ר יצחק נבנצאל היה בזמנו חבר בוועדת אגרנט, ושם נמשכה העבודה הרבה יותר זמן מכפי שתימשך הפעם.

כמבקר המדינה לשעבר, אינך סבור שמבחינת סדרי מינהל תקינים יש פגם בכך שזמן קצר אחרי שהממשלה החליטה על הקמת ועדת בירור, היא מבטלה ועדת חקירה?

יש לי רגישות קונסטיטוציונית. דעתי הקונסטיטוציונית היא שלעולם אינך יכול לקשור ממשלה והחלטותיה הפוליטיות. אינך יכול לומר לה: "זאת עשית מוקדם מדי או מאוחר מדי". אנחנו לעתים איננו מעריכים במידה מספקת את האחריות של הממשלה. איך יכול מישהו לומר לממשלה: "זה מוקדם או מאוחר מדי" – מי אני שאגיד לה זאת?

העתון "אל־אתיחאד":

"לוב קרובה לייצור טילי קרקע־קרקע פלסטיים"

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

לוב על סף הצלחה לייצר טילי קרקע־קרקע פלסטיים לטווח של 500 ק"מ. מקורות צבאיים בריטיים שצוטטו אתמול על ידי העתון "אל־אתיחאד" ציינו כי למרות כל המאמצים שהשקיעו מדינות המערב כדי להכשיל את הנסיונות הלוביים בשנים האחרונות, הרי שטריפולי מצויה עתה על סף שלב "הניסוי" של הטיל לפני הייצור.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

קול הקסם ושוליות הקוסם

הרסיטל של הזמר מאריו מראקש מפורטוגל והקונצרט של חמישיית כלי הקשת מברלין בחג המוסיקה שטיים '87.

קול הקסם שייך לזמר הקונטרה־טנור, מאריו מראקש (31). זהו קול רך וערב מאוד, קל־תנועה ונדיר מאוד בגונו, בצלילותו ובמנעד הגבוה שלו. רמות הניקיון הצלילי והסגנוני היו גבוהות מאוד, והאוזן מלאה על כן עונג לכל אורכם של 17 השירים והאריות, מסוף המאה ה־16 ועד למאה ה־20, מקאצ'יני ועד ראוול, שלביצועם נלווה הפסנתרן המצויין נונו וידה דה אלמידה.

אך כשמראקש זימר את "הו התשוקה המתוקה שלי" של גלוק, עבר הקול היפה מן האוזן, חדר ופרט גם על נימי הלב, כשהוא מעורר ריגוש של מעין חלום, קסם. כאן דומה היה לנו לעיתים בקטעים אחרים שהאיזון בין סיפוח הקר המוסיקאלי היופי הקולי ולבין צרכי הביטוי הרגשי של המילים, נוטה יותר לעבר הראשונים. כמו הביצועים ל"סיפורי טבע" של ראוול ושיכבעו אותנו [illegible] לאיזון המושלם. זאת לדברים שכאלה נשמח מאוד לשוב ולהאזין מפי בעל קול הקסם.

חמישיית כלי הקשת של ברלין, הכנרים ר. גרבסמיל וח. פסטור, הוירולנים ה. שפרנגר, ר. קוסובק והצ'לן מ. הוסלה, שבאו לבצע את מחזור החמישיות לכלי הקשת שכתב מוצארט, ייזכרו בזכרוננו כשוליות שאינם מצליחים לשחזר את קסמי אדונם מוצארט. צליליהם יפים והמעברים הקוים המוסיקאליים מתוחים כהלכה; ועוד תכונות יפות יש להם. אך מוצארט שלהם, וזאת פרט לארגיקיונות טכניים, הודקן בדמי ימיו. אין הם חסידי השינויים הנדרשים במוסיקה המוצארטית. הם מעדיפים להדגיש את המשותף ולהצביע את החדש. כך נותרו ק.174 וק.516 (סול מינור) המפליאות, כיצירות שאינן מעוררות ואינן מרגשות, כמעשי קסם של שוליות שלא עלו יפה.

יומן פסטיבל ישראל

המסך עובד שעות נוספות

תיאטרון פוסלאץ' מאיטליה הביא לכאן בימה שהמסך שלה עובד שעות נוספות: מתנפנף, עולה, יורד, יוצר צורות. הוא הביא לכאן גם בולעי ויורקי אש, וגם מפורי תמרות עשן, וחלקי תפאורה הנוסעים אנה ואנה. כולם מקימים מהומה רבה סביב סיפורה של ז'אן ד'ארק, המסופר, כביכול בנוסח תיאטרוני הירידים של ימי הביניים.

רק דבר אחד לא הביא איתו תיאטרון זה, המשחק איטלקית מלוהטת על רקע של תופים ופעמונים: הוא לא הביא איתו שום משמעות אנושית שתהפוך את האש ותמרות העשן למשהו הראוי לצפיה. בסופו של דבר לא כל כך איכפת לך אם ז'ובאנה תעלה על המוקד או תלך לכל הרוחות, וכשבניפים מסך או יורקים אש בפעם העשירית, גם אפקט זה מאבד את מעט הרוח שהיתה במפרשיו.

מוסיקה / אורי אפשטיין

מסות צליל מפוארות

מקהלת ה"קאנטוריי" של קלן עם המקהלה הקאמרית והתזמורת של אוניברסיטת תל אביב, בניצוחו של פולקר המפלנג, השמיעו מזמורי תהילים של שיץ ואת המיסה בסי־מינור של ברוקנר בכנסיית הדורמיציון במסגרת פסטיבל ישראל.

הצבתה של המקהלה על שני הציעים ועל בימת הכנסייה, בזמרת מזמור תהילים קבב' של שיץ, לא רק ניצלה באופן מרשים את מבנה הכנסייה, אלא גם הגשימה בכך את האפקט הסטריאופוני הטבעי של שירת המענה, האנטיפונית למלחין זה.

למן מסות הצליל המפוארות של פרק ה"גלוריה" ועד הורישות המסורנת של פרק ה"בנדיקטוס" השמיעה המקהלה קשת עשירה של צבעי צליל ושל גוונים דינאמיים, בביצוע המיסה של ברוקנר. ההצללה המוכנת והממוזגת היטב של קולות המקהלה ואיכותה המופתית, הצליחו לגבור על קשיי האקוסטיקה של הכנסייה – גם בזכות מיקומה, ליד הקיר האחורי של הבימה וגם משום שיצירתו של ברוקנר בנויה בעיקרה מגושים הרמוניים שאינם דורשים אותה שקיפות מירקם כביצירות פוליפוניות.

עירנותה הרבה של המקהלה לכל תפנית הרמונית דקה, כוונה בבניית נקודות שיא רבות רושם, נועם קולותיה, ומעורבותה האמוציונאלית המורגשת, עשו את הגשמת המיסה של ברוקנר להוויה מוסיקאלית של ממש.

היום בפסטיבל

● ב"בימה על בימה" – "ג'ובאנה של הרוחות" בביצוע תיאטרון פוסלאץ' מאיטליה. 15:00 ו־20:30. כל הכרטיסים אזלו.
● בתיאטרון הקטן – "שטח סגור" בביצוע סנדרה שורה. 22:00.
● בצוותא ו'ראר בבר מופע פנטומימה של סמי מולכו. 21:00. כל הכרטיסים אזלו.
● בתיאטרון החאן – "דיקה מאוחר מדי" בביצוע תיאטרון קומפליסיטה מאנגליה. 17:00 ו־20:30.
● באולם רבקה קראון "בירות המזולל" בביצוע להקתו של ידון מרגולין. 20:30.
● בבנייני האומה – הגיטריסטים ג'ון מקלפלין ופאקו דה לוסיה. 20:30.
● בכנסיית הדורמיציון הקנטוראי מקלן עם מקהלה קאמרית ותזמורת של תל אביב. תכנית מיצירות שיץ. 20:30.
● בעין כרם – קונצרט של צמד מוסיקאים קנדיים ביצירות בטהובן, ברהמס ודביסי. 21:30. כל הכרטיסים אזלו.
● בגיא בן הינום "לגהנום עם זיק" – מופע סיום פרומאני בביצוע קבוצת זיק. בשעה 19:30.

מתייקרים: ספרים, פסטה ותחתונים

בין 3 ל־10 אחוזים

מאת עדנה ארידור

החל מהיום מתייקרים שורה של מוצרי צריכה בשיעורים של 3% עד 10%.

כלי מיטה הלבשה תחתונה מתייקרים מהיום בשיעור של 10%. מחירי הנייר, נייר וקרטון בגלילים וגליונות מייצור מקומי, מחברות, בלוק לציור ודפדפות ב־6%. מחירי מוצרי הפסטה יתייקרו מהיום ב־5%. מחירי מגבוני נייר ונייר טואלט יעלו ב־4%. הספרים יקרים מהיום ב־3%.

דובר משרד התעשיה והמסחר הבהיר כי האישור להעלאות המחירים ניתן לאחר שכלכלני המשרד בדקו את התייקרות תשומות הייצור של מוצרים אלו ולאור העובדה, כי מחירי מוצרים אלו לא עודכנו תקופה ארוכה.

הערכות משרד התעשיה והמסחר כי השפעת ההתייקרויות של היום על מדד המחירים לצרכן של החודש תהיה 0.1%.

ה_מ_ע_ל_ו_ת_ש_ל

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	15	גשום	11	16
אתונה	15	23	מ"ח	15	26
בוקארשט	14	22	מ"ח	–	–
בריסל	11	16	גשום	8	17
וינה	15	21	מעונן	12	18
ז'נבה	14	22	מעונן	6	23
לונדון	10	15	גשום	12	19
ליסבון	14	20	מעונן	16	28
מדריד	18	31	מ"ח	16	33
ניו־יורק	15	22	ממטרים	15	26
פאריס	13	19	מעונן	13	23
פרנקפורט	12	18	גשום	12	20
ציריך	13	21	מעונן	–	–
קהיר	22	30	בהיר	17	31
קופנהאגן	7	14	גשום	9	15
רומא	17	24	מ"ח	11	26
שטוקהולם	5	10	גשום	7	11

ELAL אל על

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתה של הרעיה, האם והסבתא

לאה גילת ז"ל

ההלוויה תתקיים ביום שישי, 5.6.87 בשעה 12.00 בבית העלמין החדש, צומת מורשה רמת־השרון

המתאבלים: בעלה: ברכיהו (ברונו)
בנה: אליהו
בתה וחתנה: יעל ומשה בלייברג
נכדיה: עידו, אדם, טליה

שר החוץ הצרפתי: אש"ף צריך להיות מעורב בתהליך השלום

ז'אן ברנרד ריימון דחה חששות ישראל משיתוף בריה"מ בוועידה והוסיף שהועידה עלול להזיק יותר מאשר להועיל

(עו). "צרפת סבורה כי יש להתחשב במציאות קיומו של אש"ף וכי הוא צריך להיות מעורב בצורה כלשהי בכל תהליך שלום באיזור, כיוון שפלשתינאים רבים מכירים בו ובקיומו".

דברים אלה אמר שר החוץ הצרפתי, ז'אן ברנרד ריימון, במסיבת עיתונאים שלשום בירושלים, בתום ביקורו הרשמי בישראל.

ריימון אמר, כי קיים שיחות נרחבות עם ראש הממשלה, שר החוץ, ועם אישי מדינה אחרים, על עניינים הנוגעים לשתי המדינות ועל שאלת קידום תהליך השלום.

אשר להשתתפותה של בריה"מ, כחברה במועצת הביטחון, בוועידה הבין־לאומית לקידום מו"מ ישיר בין ישראל ושכנותיה, דחה ריימון את חששותיה של ישראל מפני הכתיבים של הוועידה או מפני קבלת החלטות נגדה. הוא הסביר, כי "בריה"מ איננה זקוקה לוועידה בין־לאומית כדי להיכנס לאיזור, שהרי היא מעצמה גדולה ובתור שכזאת היא כבר היתה בו והשפעתה ניכרת באיזור גם היום. אדרבא, אי־שיתופה בוועידה עלול להזיק יותר.

טרם גובשה מדיניות

"יתר על כן", הסביר ריימון, "גם בריה"מ עצמה, כיתר המדינות המסכימות לקיום ועידה בין־לאומית, לא גיבשו את פרטי אופיה של הוועידה ואת דרכי פעולתה".

מטרת הוועידה איננה רק לסייע ליצירת תנאים למו"מ ישיר בין הצדדים. הדבר החשוב ביותר הוא בעצם קיום הוועידה, ולא חשובים הפרטים, אמר השר.

שר החוץ הצרפתי ציין, כי ברעיון הוועידה הבין־לאומית תומכות, באופן עקרוני, כל מדינות הקהילה האירופית, רוב מדינות ערב. הוא אמר, כי אסור לעצור כעת את תנופת השאיפה לקידום השלום באמצעות ועידה בין־לאומית.

עם זאת הצביע השר על קשיים העומדים בדרך כינוסה של הוועידה וביניהם חששותיה של ישראל והתנגדות חלק של הציבור הישראלי לשיתופה של בריה"מ, וההתנגדות לשיתוף אש"ף.

מר ריימון אמר, כי הועלה גם רעיון של קיום ועידה ללא השתתפות המעצמות הגדולות, אלא בהשתתפות ישראל, ירדן, סוריה, לבנון ואישים פלשתינאים שאינם מזוהים עם אש"ף.

בתשובה לשאלה אמר שר החוץ הצרפתי, כי בשיחותיו בירושלים לא נדון עניין יוניפי"ל המוצב בלבנון, שבו משתתפת גם יחידת צבא צרפת.

אלי ויזל, זוכה פרס נובל לשלום לשנת 86', מבקר ביד הזכרון לשואה ולגבורה, שהוקם בליון לצורך משפטו של פושע המלחמה הנאצי, קלאוס ברבי. ויזל מצביע על תמונה שצולמה בשנת 45' על־ידי הגרמנים במחנה הריכוז בוקנאו. בתמונה: ויזל מצביע על עצמו, כפי שצולם בתוך צריף במחנה ההשמדה (על המשפט בליון — ראה ידיעה בעמוד 4). תצלום: איי־פי.

לא ברור אם נציגי הוואקף ייענו לצו להופיע בבג"ץ

זומנו להבוקר — לדיון בעתירתם של נאמני הר הבית

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

בג"ץ הורה לזמן להבוקר את נציגי הוואקף לדיון בעתירתם של נאמני הר הבית, נגד עיריית ירושלים ומשטרת ישראל, בעניין "פעולות בלתי חוקיות של הוואקף על הר הבית", המללות, לדברי העותרים, בניה בלתי חוקית והרס של מונומנטים יהודיים על ההר.

העותרים מבקשים לחייב את הרשויות לפעול נגד הוואקף בנושאים אלו.

בג"ץ הורה עוד לפני כחודש לזמן את נציגי הוואקף לדיון הבוקר, כצד משיב לעתירה. ההזמנה נמסרה לנציגי הוואקף לפני כשבועיים וחצי, אך טרם ברור אם יופיעו לישיבה היום.

עד כה נקט הוואקף במדיניות של אי הכרה במוסדות ישראליים ובחר שלא להופיע, או לקחת חלק בהליכים, שחייבו אותו להזקק לשירות מוסדות רשמיים.

באחרונה פרסם "אל פאג'ר", כאילו הנחתה ירדן את הוואקף להרפות ממדיניות זו ובמקרים בהם ניתן לקדם את ענייניו, להיעזר במוסדות השלטון הישראלים, כולל ועדות תכנון ובתי משפט.

היום יחל בא כוח העותרים, עו"ד משה דרורי, להשמיע את טיעוניו. לאחר שבישיבה הקודמת סיים את דבריו בא כוח העירייה, רנאטו יאראק.

היעדרויות מורים — מהסיבות העיקריות לכך שתלמיד תיכון מפסיד בשנה כ־30% מהשיעורים

מימצאי סקר שערך פרופ' אדריאן זיידרמן מאוניברסיטת בר־אילן: מורה נעדר, בממוצע, כ־47 שעות בשנה

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

תלמיד התיכון הישראלי מפסיד בממוצע 27%־30% משעות הלימוד המגיעות לו בשנה. אחד הגורמים העיקריים להפסד זה, היעדרויות מורים. מורה נעדר בממוצע כ־47 שעות בשנה. הכיתה מפסידה, בשל היעדרויות מורים, 130 מתוך 1,198 שיעורים בשנה, בממוצע.

אלה חלק ממימצאי סקר על ביטול שעות־לימוד בבית הספר העל־יסודי, שנערך ב־12 מוסדות.

הסקר נערך על־ידי פרופ' אדריאן זיידרמן מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר־אילן. הסקר מתפרסם בגליון החדש של "מגמות", רבעון למדעי ההתנהגות, בהוצאת מכון סאלד.

בנוסף להיעדרויות מורים, מבוטלים כ־102 שיעורים בשל פעילות בתחומי בית הספר: ימי שדה, שירות לאומי, טיולים, פעילות בקהילה והרצאות.

TEKNION רעיון גאוני שעובד בחלל פתוח.

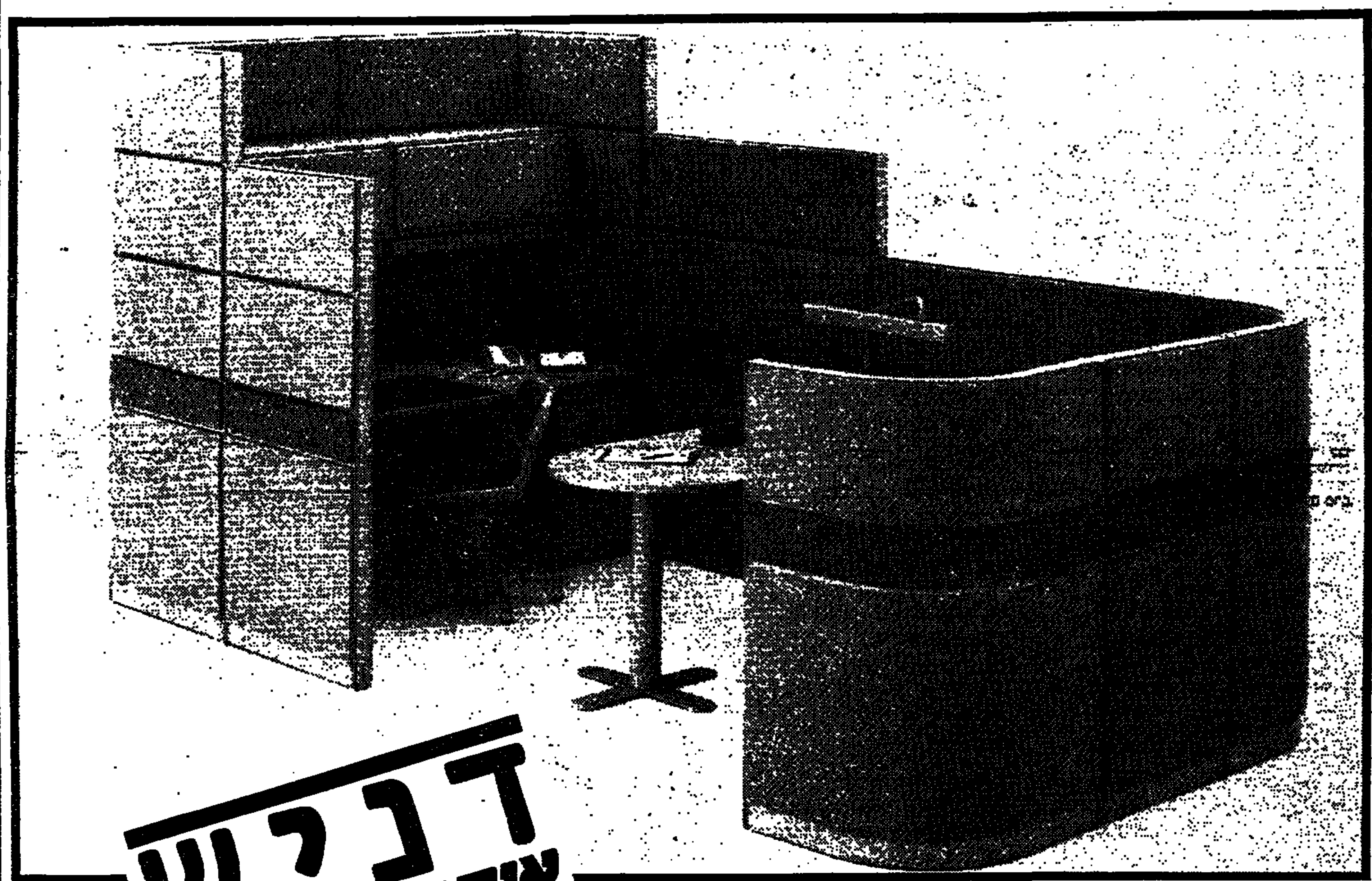

דניש
איתך בעבודה

TEKNION, מערכת מחיצות אקוסטיות מהפכנית לחלל פתוח (OPEN SPACE), פותחה בקנדה, ועכשיו דניש אינטרנשיונל מביאה לך את TEKNION בייצור מקומי.
TEKNION הינה מערכת יחידה מסוגה, תמצא בה:

★ אפשרות בלתי מוגבלת להתקנת קווי תקשורת וחשמל.
★ התחברות נוחה לקווים בכל נקודת עבודה.
★ מחיצות מודולריות עם אפשרויות הרחבה אופקיות ואפילו אנכיות.
★ ריפודי בד חסיני אש הניתנים להחלפה קלה ומהירה, במגוון צבעים.

לבחירתך, תוכל להשיג את TEKNION עם ריהוט משלים בקו עיצובי תואם.

אל תסגור בלי לראות את TEKNION.

לקבלת קטלוג צבעוני ומידע נוסף, צלצל לגילה ברקוביץ במשרד המכירות הראשי בר"ג 03-739141 קו פנימי 37, או לדוד גרבר בירושלים 02-233952.

דניש אינטרנשיונל בע"מ

במבצע ההרשמה לעיבוי הישובים בצפון

זוג בגיל שיבה ביקשו לשכנע: עתיד הקליטה בגליל טמון בנו

עדות ראיה / נורית כהנא

"אני לא רואה פה שדה תעופה: איך אני יכול לגור פה?" אמר ר.פ. תושב מרכז הארץ, שהגיע אתמול לאתר מבצע ההרשמה לעיבוי הישובים בגליל.

הוא ואחרים — רובם תושבי הצפון — לא באו מעונבים.

הישובים הצעירים של המחלקה להתיישבות של הסוכנות בגליל ובצפון ניצלו את החג לקיום יום קליטה פתוח בשני מוקדים — אחד במבנה של המועצה האזורית משגב והשני בצפון הכנרת, בחוף אמנון.

גם ניסים זוילי, ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות הגיע לכאן, בלא מלווים, לראות את הנעשה בשטח. סקרנותו של ראש האגף לחברה בסוכנות, נור מנוחין, התעוררה במיוחד לדעת כיצד ייראה המפגש הראשון. לדבריה, הופתע לראות זוג בגיל שיבה, דובר אנגלית, שניסה לשכנע את נציגי הישובים, כי עתיד הקליטה טמון בקשישים כמותם.

חיים בחממה

כשאלה נתרצו והולכו לפרט לפני הזוג אפשרויות קליטה — נסוג הגבר מעט והסביר כי "הצרה היא, בעניין הקליטה, שאנו חיים בחממה" (על פי הנוהל, הקליטה בישובים היא לזוגות נשואים בלבד.)

נציגים של עשרות הישובים התפרסו מבעוד בוקר בדוכנים עם צילומים מפתים וחומר הסברה. היו ששלחו נציגים לשני המוקדים וקידמו בסגנון יהודי את הבאים: כך נהגו נציגי מצפה הר חלוץ, שציידו את הבאים להתעניין, באבנים קטנות. עליהם ציירה מאיירת נודעת, תושבת המצפה, פני אנשים ומצידן השני רשום היה מספר הטלפון של המצפה. "עיזרו לנו לסקל את אבני הגליל," נרשם בתוכן הר חלוץ.

במועצה האזורית משגב הציגו בפני המתעניינים אפשרויות קליטה באמצעות בניה עצמית, קבוצתית, או מגורים במבנים זמניים. תערוכה התקיימה בבית הספר המיוחד בשיטות לימוד פעלתניות, מגן חובה עד לבגרות.

לא התמלאו בקשות

ראש המועצה האזורית משגב, אריה רז, נשמע אופטימי תמיד, למרות שגם הודה כי מאז ביקורו הממלכתי של ראש הממשלה הקודם, שמעון פרס, במקום, לא התמלאו בקשותיו: המבנים הציבוריים החדשים, הנבנים כעת מגיעים אך ורק מכספי תרומות, חסרות כיתות וחלק מן התלמידים לומדים במבני תעשיה. יש צורך דחוף לדבריו לבנות תשתית עליונה במקום. כן חסרים כבישים, שלא לדבר על כך שב־28 ישובי משגב אין אפילו בריכת שחיה אחת.

גם התמוטטות ארגוני הקניות פגעה בכמה ישובים בעלי אלמנטים יצרניים כמו אלו שבהר שכניה. ישובים קהילתיים לא נפגעו והמשיכו להתפתח, לדבריו, למרות התנאים הקשים.

בהתחשב בכך שיופיו של הגליל לא נקשר לארגוני הקניות, מארגני מבצע הקליטה מבטיחים אותו בשפע: "היופי של הגליל — בשבילך" קראו לו. כמוהו, הם מבטיחים, יתקיימו גם בעתיד.

נמשכים השיבושים והמשבר במד"א

מ־7 בבוקר עד 11 לפני הצהרים יעבדו רק אמבולנס אחד וניידת טיפול נמרץ למקרי חרום

מאת דן מגדי

שירותי מגן־דוד־אדום ברחבי הארץ פעלו בערב החג במתכונת מצומצמת הלילה והבוקר, תוך שיבושים והשבתות חלקיות, בעקבות אי־תשלום משכורות חודש מאי לעובדים.

מהשעה 11 אמש ועד הבוקר ב־7 עובדים בסניפי מד"א רק עם אמבולנס אחד למקרי חרום, ומ־7 בבוקר עד 11 לפני הצהרים יעבדו רק אמבולנס אחד וניידת טיפול נמרץ למקרי חרום. לגבי המשך השיבושים יחליט ועד העובדים במהלך היום.

השיבושים בתשלום השכר לעובדים בארבעת החודשים האחרונים, נובעים ממצוקה כספית שבה נמצא הארגון, כתוצאה מחוב של 4 מיליון ש"ח למס־הכנסה, ועיקולים שהוטלו על קופת מד"א בשל חוב זה.

עיכובים בהעברת הקצבות ממשרד הבריאות

במד"א טוענים שמצוקה זו נגרמה בעקבות עיכובים חוזרים ונשנים בהעברת הקצבה החודשית ממשרד הבריאות, סכום שעומד על כמיליון ומאה אלף ש"ח לחודש.

כדי לפתור את המשבר הנוכחי מבקש מד"א ממשרד הבריאות 2.1 מיליון ש"ח, 1.5 מליון לתשלום המשכורות ועוד 600 אלף לתשלום החודשי למס־הכנסה. שלשום נמסר כי במשרד הבריאות היו מוכנים להעביר מיידית לארגון 400 אלף ש"ח, סכום אותו מסרב הארגון לקחת בטענה שאין בו כדי לפתור את הבעייה.

יו"ר הוועד הארצי של עובדי מד"א אלי ברכוס שלח אמש מברקים לראש הממשלה, ולמנכ"ל ההסתדרות. במברק לראש הממשלה הוא מבקש משמיר להתערב במשבר, לנוכח "האדישות של שרי הבריאות והאוצר, העלולה לעלות בחיי אדם", וכן הוא מבקש למנות ועדת חקירה שתבדוק כיצד הדרדר המצב. במברק לישראל קיסר דורשים עובדי מד"א מההסתדרות לדאוג לכך שישולמו המשכורות לעובדים, ולא להמתין עד ליום התשיעי בחודש, מועד שנחשב כבר כחולנת שכר.

דובר מד"א משה דיין אמר שהנהלת הארגון אינה מתנגדת כלל ועיקר לתביעה שנשמעה מהאוצר לקיים בדיקה של מצבו הכספי של מד"א.

3 טיסות אל על יצאו באיחור למרות הוראות חדשות לבדיקות בטחוניות שבאו למנוע מצב זה

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

שלוש טיסות של חברת התעופה "אל על" יצאו שלשום, באיחור לחו"ל מנתב"ג, למרות ההוראות החדשות בנושא הבדיקות הבטחוניות שבאו למנוע מצב זה. רשות שדות התעופה וחברת התעופה הטילו זו על זו את האחריות לעיכובים שנוצרו.

ההוראות החדשות בנושא הבדיקות הבטחוניות ניתנו יום קודם לכן, בעקבות פגישה דחופה שזימן שר התחבורה, חיים קורפו, בהשתתפות מנכ"לי רשות שדות התעופה וחברת "אל על". בטיסה שעמדה להמריא לאמסטרדאם התגלה, כי קיימת אי התאמה בין מספר הנוסעים שהתייצבו לטיסה לבין מספר כרטיסי העליה למטוס שמסרו הנוסעים.

נוצר מצב, לפיו היה חסר לכאורה נוסע אחד, כיוון שלא נמצא כרטיס העליה למטוס שלו. אנשי הביטחון ביקשו לפרוק את מזוודתו של אותו נוסע. בבדיקה נוספת התברר, כי האיש עלה למטוס, מבלי שריילת הקרקע של חברת התעופה תתלוש ממנו בטעות את ספח העליה למטוס בשער היציאה.

המקרה השני היה בטיסה שעמדה להמריא לקופנהאגן הגיעו זוג נוסעים לשער היציאה כחמש דקות לפני המראת המטוס. האחראי על הטיסה מטעם חברת התעופה, סירב להעלותם על הטיסה והיה צורך לפרק את מזוודותיהם מהמטוס.

בשל מחסור בעובדים

לדברי גורם מוסמך ברשות שדות התעופה. בטיסה לפאריס ביקשו אנשי יחידת הביטחון לפתוח כחצי שעה לפני מועד הטיסה ודלפק בדיקה מיוחד, לנוסעים האחרונים. זאת, בהתאם להוראות החדשות שגובשו בפגישה עם השר. לדבריו בשל מחסור בכוח אדם בחברת "אל על" נמנע פתיחתו של הדלפק וגרם עיכוב.

דובר חברת "אל על" דחה טענות אלה ואמר, כי הבעיה אינה העבודה הנעשית בדלפקי החברה, אלא המחסור בדלפקי בדיקה של מזוודות שבאחריות רשות שדות התעופה. לדבריו, מדעת החברה לצורך לתת זמן לרשות ולאפשר לה להיערך ליישומם המלא של ההוראות החדשות.

מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי אמר בתגובה, כי ננקטים כל הצעדים לצמצם בצורה משמעותית את האיחורים בשל הבדיקות הביטחוניות והדבר יבוא לידי ביטוי מלא בתקופת שיא עונת הקיץ בחודשיים הקרובים. לדבריו לא ניתן למנוע בכל מאת האחוזים איחורים בטיסות, שהיו גם בעבר — לא תמיד בשל עיכובים בבדיקות הביטחוניות.

פורום קירקפטריק למדיניות ולמנהיגות ציבור:

ממשלות אחדות לאומית — פיתרון לשעת חירום אך לא לטווח ארוך

אבינרי: אם אינך חלק מהפיתרון אזי אתה חלק מהבעיה

(עו). ממשלות אחדות לאומית יכולות לתת פתרונות לשעת חירום, אך לא לטווח ארוך. כך קבע שלשום קונסנזוס של חמישה שרים ושרים לשעבר, בסיום כנס של שלושה ימים על נושא של "ממשלות אחדות לאומית".

הכנס נערך בחסות "פורום ג'ין קירקפטריק" למדיניות ולמנהיגות ציבור ליד אוניברסיטת תל אביב, בהנהגת אלוף (מיל) אהרון יריב. בין משתתפי הדיון: השרים משה ארנס, משה שחל וזבולון המר, השרים לשעבר אמנון רובינשטיין ויובל נאמן וכן פרופ' שלמה אבינרי, מנכ"ל לשעבר של משרד החוץ.

שלמה אבינרי, פרופ' למדעי המדינה באוניברסיטה העברית, פתח את "פורום קירקפטריק" באומרו, כי ממשלות אחדות לאומית אינן פיתרון לבעיות פוליטיות מתמשכות. לדברי אבינרי "אם אינך חלק מהפיתרון, אזי אתה חלק מהבעיה".

כל הדוברים הסכימו כי ממשלות אחדות לאומית יכולות להצליח רק בטווח הקצר, ורק לגבי בעיות שעליהן יש קונסנזוס. הדעות נחלקו, כשדובר על הישגיה וכשלונותיה של ממשלת ישראל כיום.

ארנס: הצלחה בבעיות שבהן ממשלה צרה פחותה לפעול

השר משה ארנס סבר, כי למרות שממשלת ליכוד לאומי מחלישה את קולות האופוזיציה, היא יכולה לטפל בהצלחה יתרה, בבעיות שבהן ממשלה צרה היתה פחותה לפעול. בשאלת הנסיגה מלבנון טען ארנס, כי ממשלה צרה בראשות הליכוד היתה מסוגלת וגם היתה פועלת לנסיגה מלבנון, כפי שאכן התבצעה.

לדברי ארנס, אחד מיתרונותיה של ממשלת ליכוד לאומי — יכולתה למנוע "מארבים פרלמנטריים".

עורך את העמוד: חיים פל

הבהרה

בידיעה מיום ו' (29.5.87) אודות חבר הנאמנים של אוניברסיטת תל־אביב חל שיבוש, צריך להיות — הרקטור פרופ' יהודה בן־שאול הדגיש, כי מוטב למגור את האוניברסיטה מלהוריד את רמתה, ולא יסכים בשום דרך לקיצוצים נוספים בתקציב האוניברסיטה, שיגרמו להורדת רמת ההוראה והמחקר בה.

صكنا من الاصل

صورة طبق الأصل

חדשות חוץ

התנגשות בין אלי ויזל שהעיד במשפט בארבי לסניגור וורז'ס

כיצד עורך-דין המגן על אדם הנאשם בפשעים חמורים כבארבי מעז להאשים את העם היהודי ★ במשפט בארבי העידו אמהות של ילדים שנרצחו על ידי הנאצים

ליון, (אי־פי). אלי ויזל (58), חתן פרס־נובל לשלום לשנת 86', העיד אמש במשפטו של פושע המלחמה הנאצי, קלאוס בארבי. בפתח עדותו אמר ויזל: "אם ברצונך להציל את העולם, בימלתך לעשות כן רק באמצעות פתיחת הדלת מלאת הסוד והצער בזיכרון הקולקטיווי האנושי".

ויזל הוסיף, כי למרות שמעולם לא העיד במשפטי שואה, נטל על עצמו את תפקיד העד, ביום בו השתחרר, עם תום המלחמה, מבחנה ההשמדה אושוויץ.

בשעת החקירה החוזרת, שאל אותו סניגורו של בארבי, ז'אק וורז'ס. אם התנגד אף לכיבוש הצרפתי באלג'יריה, לטבח בארי־לאי בוויאטנם, ולטבח דיר־יאסין. ויזל השיב, כי הוא מתנגד לכל ברוטליות אנושית באשר היא, אך הוסיף, כי אינו מבין כיצד ההגנה — המגינה על אדם הנאשם בפשעים חמורים כבארבי, מעזה להאשים את העם היהודי.

(עי"ד וע"צ). לאחר ויזל עלו על דוכן העדים שתי נשים, המשוכנעות כי מי שהיה מפקד הגסטאפו בליון, קלאוס בארבי, אחראי למות ילדיהן.

פורטוני בנגיג־שוראקי האיטה רוזה האלאאנברגר, שתיהן בנות 83, הן היחידות מבין האמהות של 44 ילדים יהודים, שנעצרו בפקודת בארבי ב־6 באפריל 1944 באיזיה, שנותרו בחיים.

"כל חיי סבלתי ובארבי עדיין חי"

שתי הנשים איבדו חמישה ילדים, שנמנו עם הקבוצה שהועלתה על משאיות גרמניות באותו יום, ושנשלחה לאחר מכן למחנות מוות נאציים, שמהם לא שבו.

רוזה האלאאנברגר זעקה על דוכן העדים: "מה יקר יותר לאם מילדיה? כמה סבלתי. כל חיי סבלתי". שתי בנותיה, קלודין בת ה־5 ומינה בת ה־8, מתו באושוויץ.

"אך איש זה", אמרה האלאאנברגר, כשהיא מצביעה לעבר ספסל הנאשמים, כבנו נעדר בארבי זה שלושה שבועות, "עדיין חי".

במארס 1972, טסה האלאאנברגר ללה־פאס, עם ציידת הנאצים ביאטה קלארספלד, כדי לנסות ולגלות את עקבותיו של האיש, עליו היא מטילה את האחריות גם למותם של בעלה ובנה.

שתי הנשים לא הצליחו לאלץ את בארבי, שהסתתר בבוליביה תחת השם קלאוס אלטמן, להיפגש איתן. נסיונן להביאו למשפט זכה לפירסום רב, לאחר שהשתיים קשרו עצמן באזיקים לספסל ברחוב הומה אדם בבירת בוליביה.

"כמה משפחות הרס איש זה?"

פורטוני בנגיג־שוראקי, שבניה ז'אק בן ה־13, ריצ'רד בן ה־7 וז'אן קלוד בן ה־5, נעצרו אף הם בפשיטה של הגסטאפו על המקלט לילדי פליטים יהודים, פרצה בבכי כאשר פקיד בית־המשפט קרא באוזניה את המכתב האחרון שנשלח אליה על־ידי בנה הבכור. "כמה משפחות הרס איש זה?", צעקה.

בנגיג־שוראקי היתה באושוויץ. שם שימשה כ"שפן נסיון" לניסויים רפואיים שנעשו על־ידי הנאצים. באחד הימים, סיפרה, ראתה במחנה ילד שלבש אפודה שסרגה למען בנה ז'אק. "סברתי כי הילדים בסדר חיים". אמרה בנגיג־שוראקי, "ובאו אני סובלת".

בספטמבר 1971 נסעה בנגיג־שוראקי למינכן, עם ביאטה קלארספלד. כדי למחות נגד החלטתו של מוסר משפטי גרמני, להפסיק חקירה בפרשת "הקצב מליון". בעקבות מחאתן נפתחה מחדש החקירה.

רייגן יצא אתמול לפסגה הכלכלית של 7 המתועשות

קרא לפעול לאיזון הסחר הבין־לאומי, לרפורמות חקלאיות, ליציבות המטבע

ואשינגטון (ע"ר). נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, יצא אתמול לאירופה, על מנת להשתתף בפסגה הכלכלית של שבע המדינות המתועשות הגדולות.

לפני המריאו מארה"ב קרא רייגן לנקיטת צעדים לאיזון הסחר הבין־לאומי, להנהגת רפורמות במדיניות החקלאית, ולהחזרת היציבות לשוקי המטבע הבין־לאומיים.

חלק מן הזמן שנותר, עד לכינוס ועידת הפסגה בשבוע הבא, יבלה הנשיא רייגן עם רעייתו ננסי בנופש במלון שליד ונציה. הוא אמור גם לצאת לרומא לשיחה עם האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2.

בהערות, שהיו מכוונות ככל הנראה בעיקר כלפי יפאן, הבהיר רייגן, כי הוא עומד להשמיע בפסגת ונציה קריאה הולטית להנהגת שווקים פתוחים במדינות המרבות לייצא את מוצריהן לארה"ב.

רייגן אמר, כי סדר היום של הוועידה יכלול דיונים בדרכים לשפר את יחסי מזרח־מערב, צמצום החימוש, בעיות זכויות האדם, סכסוכים אזוריים ושיתוף פעולה הדדי.

מקום חשוב בדיונים נועד לאיום על דרכי מיכליות הנפט, שמקורו במלחמת איראן־עיראק.

ארה"ב עומדת להרחיב את נוכחות יחידות הצי שלה במימי המפרץ, ולהגן על מיכליות כוויתיות מפני התקפות מצד איראן.

שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, אמר מצידו, כי מנהיגי ארה"ב, קנדה, מערב גרמניה, צרפת, איטליה, בריטניה ויפאן יסקרו גם את ההתקדמות שהושגה במאבק נגד הטרור, מאז שוועידת פסגה קודמת פרסמה אשתקד בטוקיו הכרזה חריפה נגד הטרור הבין־לאומי.

נכשל מסע בן שנתיים נגד השתיינות בברית־המועצות

מוסקווה (ע"ר). מסע המתנהל מזה שנתיים על־ידי הקרמלין, כדי לעקור מן השורש את השיכרות. לא הצליח — נאמר בהודעה שפירסם שלשום הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

בה"ת, שהתפרסם בעיתוני ברית־המועצות, נאמר כי פעלים המועסקים בתחבורה הציבורית ממשיכים לשתות כשהם ליד ההגה. שיכורים הוסיפו להופיע מחדש ברחובות הערים, וייצור היין והוודקה עלה בשלושת החודשים הראשונים של שנה זו.

הוועד המרכזי מתאונן על כך שרבים מבין חברי המפלגה, ביניהם פקידי ממשל, אינם מתייחסים ברצינות למסע נגד השיכרות.

מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבאצ'וב, פתח במסע נרחב נגד השיכרות, זמן קצר לאחר עלייתו לשלטון במארס 1985. הוא אמר אז, כי מסע זה הוא חלק בלתי־נפרד מהמאמצים להחדיר רוח חדשה לכלכלה הסובייטית. לפי הוראותיו של גורבאצ'וב צומצמו שעות הפתיחה של חנויות המוכרות משקאות חריפים, צומצם ייצור היין, הברנדי והוודקה, והועלו מחירים של משקאות אלכוהוליים.

הודעת הוועד המרכזי קובעת, כי הרופאים ואמצעי התקשורת לא נתנו גיבוי מספיק למסע התעמולה נגד השיכרות. עתה גובר הייצור הביתי של משקאות חריפים בחוות של המדינה. תוך שיתוף־פעולה של מוסדות מקומיים במספר אזורים.

ארה"ב תומכת בהסרת הסודיות מארכיון האו"ם ובו כ־40 אלף תיקים של פושעי מלחמה נאציים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל"הארץ"). ארה"ב הודיעה אמש למזכירות האו"ם כי היא תומכת בהסרת הסודיות מארכיב האו"ם בו מופקדים כ־40 אלף תיקים של פושעי מלחמה נאציים ומשתפי פעולה.

הודעה אמריקאית זו תומכת בדרישת ישראל, לאפשר גישה חופשית לארכיב אך בתוספת תנאי שחוקרים או אלה המעוניינים לעיין בתיקים "יהיו חייבים" להביא הסמכה מממשלתם. ביום שני הקרוב יקבל שגריר ישראל באו"ם 500 תיקים מן הארכיב מתוך 2.000 שישראל ביקשה. התיקים יועברו מיד ליד ושם. בעקבות הסכמת ארה"ב לפתוח את הארכיב נראה כי למזכ"ל האו"ם לא תהיה ברירה אלא להודיע בקרוב כי ניתנת גישה חופשית לתיקים. ההערכה במרכז האו"ם היא כי עתה יצטרפו מדינות נוספות מבין ה־17 האחראיות לארכיב לעמדה האמריקאית. ארגונים יהודיים שפעלו באחרונה לפתיחות הארכיב פירסמו הודעה משותפת בה הביעו סיפוק רב מן העמדה האמריקאית.

ג'יהאן סאדאת שובי הביתה מארה"ב — קורא עתון מצרי

העורך הראשי של "אחבאר אל יום": התנהגותה פוגעת בזכר בעלה

קהיר (ע"מ). העורך הראשי של העיתון "אחבאר אל יום", אבראהים סעדה, יצא בהתקפה חריפה על התנהגותה של ג'יהאן סאדאת, המתגוררת בארה"ב מאז מות בעלה, מלמדת באוניברסיטה ומביעה את דעתה בכל נושא בכלי התקשורת בחו"ל.

סעדה ציין כי הוא כותב זאת לאחר היסוסים רבים, ורק מתוך רצון לשמור על זכרו וגדולתו של אנואר סאדאת, שהתנהגות אלמנתו פוגעת בזם.

לדבריו, התערבותה של ג'יהאן בענייני המדינה בימי חייו של סאדאת עוררה את זעמו של רוב העם המצרי, הזיקה לבעלה ולעצמה, ושימשה הזדמנות פז לידידיו של הנשיא המנוח לבקרו ולהשמיצו.

חיפוש זרקורים חדשים

סעדה מוסיף וכותב: "ג'יהאן לא הבינה שמה שעשתה בחיי בעלה המנוח חייב להיפסק לאחר מותו. לאחר שאור הזרקורים הוסר ממנה, היא עזבה את ארצה ועברה לארה"ב, כדי לחפש את הזרקורים, ובתקווה להמשיך למלא תפקיד מדיני זה סברתי כהיקף רחב.

"לא היתה בעיה פוליטית שלא הגיבה עליה, ולא היתה בעיה מצרית־פנימית שלא הביעה עליה דעה. לא היה איכפת לה שמה שהיא אומרת עלול להביך את ארצה או לעורר את תיאבונם של אויבי בעלה המנוח לפגוע בזכרו לאחר מותו. בכל השנים האחרונות, כל אימת שהוזכרו שמה או מעשיה של ג'יהאן סאדאת, שמעתי רק הערות־ביקורת קשים על התנהגותה. ביקורת זו נבעה בעיקרה מרצון להגן על זכר המנוח הגדול.

"אני דורש מג'יהאן סאדאת לשוב מיד לארצה, ולהסתפק בפרסום לה זכתה אך ורק בזכות בעלה המנוח הגדול. אני דורש מבניו ובנותיו של הנשיא סאדאת, ובראשם המהנדס ג'מאל סאדאת, להתקשר עם אמם ולשכנעה לשוב במהירות לקהיר, כדי לחיות ביניהם ולהעסיק את זמנה בפינוק נכדיה. אין לי צל של ספק שבניו של סאדאת סובלים מהתנהגותה ומההדים שיש לה, הפוגעים מאד בזכרו של אביהם הגדול, בתהילתו, בהקרבתו ובעמדותיו האמיצות", כותב "אחבאר אל יום".

הצי של סרי־לאנקה חסם 20 ספינות עם אספקת־חירום ששלחה הודו לטאמילים

הודו פתחה במבצע האספקה שלשום אחר הצהריים לאוכלוסיה הטאמילית בסרי־לאנקה

קולומבו (ע"ר). דובר ממשלתי בקולומבו הודיע כי יחידות צי של סרי־לאנקה אילצו 20 ספינות אספקה הודיות לשוב על עקבותיהן, ואסרו עליהן לשוט עד לחצי האי ג'אפנה.

"עמדנו על כך שלא נוכל להתיר להן לבוא לג'אפנה. הספינות שבות על עקבותיהן", אמר הדובר לסוכנות רויטרס.

הודו, מצידה, הודיעה גם היא כי יחידות הצי של סרי־לאנקה חסמו את הדרך של 20 ספינות הודיות, שביקשו להביא אספקת חירום לאוכלוסיה הטאמילית שבחצי האי ג'אפנה בסרי־לאנקה.

דובר מטעם משרד החוץ ההודי אמר בניו־דלהי: "צערנו לנו דאגה רבה וצער עמוק לנוכח העובדה שהצי של סרי־לאנקה, בתירוץ זה או אחר, מנע מן הספינות מלהתקדם אל יעדן".

ממשלת סרי־לאנקה, מצידה, איימה קודם לכן לעצור את נוסעי הספינות בשל פגיעה בחוקי סרי־לאנקה, אם אמנם ייכנסו ללא היתר למים הטריטוריאליים של סרי־לאנקה.

הודו פתחה במבצע האספקה שלשום אחר הצהריים. בראש הפליגה ספינה ועליה דובר של משרד החוץ ההודי, שמונה פקידים של הצלב האדום הבין־לאומי, וכ־100 עיתונאים. בעקבותיה שטו 19 ספינות־דיג ובהן מצרכי מזון ותרופות. דובר של משרד החוץ ההודי הטעים כי אף אחת מן הספינות לא השתייכה לצי ההודי.

הודו, שבדרומה חיים כ־50 מליון טאמילים, הביעה דאגה חמורה נוכח מבצע של צבא סרי־לאנקה נגד המורדים הטאמיליים, שנפתח בשבוע שעבר בחצי האי ג'אפנה שבצפון סרי־לאנקה.

ניו־דלהי ביקשה להגיש את אספקת החירום יעירות לאזרחים שנפגעו על־ידי המיתקפה. אולם שלטונות קולומבו התנגדו לכך, בהדגישם כי על הודו להעביר את האספקה דרך ממשלת סרי־לאנקה.

למרות ההחלטה על אמברגו כלכלי בשל מעורבות בטרור:

ארה"ב מסייעת בחשאי לסוריה

בלונדון הובעה מורת־רוח מ"שבירת החרם על סוריה"

מאת שאול צדקא
כתב "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשל רייגן מסייע בחשאי לסוריה, למרות החלטתו מלפני חצי שנה להטיל עליה אמברגו כלכלי בשל מעורבותה במעשי טרור.

פקידים בריטיים בלונדון הביעו מורת־רוח בלתי־רשמית מ"שבירת החרם על סוריה, שהוטל על־ידי ארה"ב עצמה". הם מתכוונים בעיקר לכך שוואשינגטון מתירה לחברות אמריקאיות לפעול בדמשק, למרות ההודעות הרשמיות שיצאו בשעתו מן הבית הלבן.

העיצומים נכפו על סוריה, בעיקר ביוזמה בריטית, לאחר משפטו של המחבל ניזאר הינדאוי, שניסה, תחת הוראה סורית, לפוצץ מטוס של "אל על" שטס מלונדון לתל־אביב. הנשיא רייגן, יומיים לפני ביקורה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר בוואשינגטון, הכריז על חבילה של עיצומים נגד הנשיא אסאד, שכללו בין היתר ביטולים של הסכמי תעופה, הפסקת פעילות בנקאית, איסור על פעילות כלכלית והיתר על מכירת ציוד בטחוני.

שישה חודשים לאחר הפרסה, מסתבר כי שתי חברות נפט אמריקאיות ("מרתון" ו"פאקטן") ממשיכות לסחור עם הסורים. אחת מן החברות מסתתרת תחת שם אחר.

הבריטים מעירים כי ביטול הסכמי התעופה בין שתי המדינות היה מהווה ריק מכל תוכן מאחר שלארה"ב לא היו טיסות ישירות ביניהן. מקור בכיר במחלקת המדינה מצוטט ביומן "אינדיפנדנט" כמי שמודה שהעיצומים עדיין לא נכפו, חצי שנה לאחר שהוכרזו עליהן, למרות שהאמברגו על לוב הופעל בזמנו בתוך שלושה שבועות".

לונדון קוצפת גם על חברותיה באירופה, ביניהן צרפת, המתירה לחברת "איר פראנס" לתקן מטוסי "בואינג" סוריים על־פי חוזה חדש, שיכלול גם קנייה של חלקי־חילוף בארצות־הברית.

בגיל 94 מת הגיטריסט סגוביה אחרי שחלה במסע הופעות בארה"ב

בשנות ה־80 לחייו, עדיין נהג גדול הגיטריסטים הקלאסיים בתקופתו להופיע בכ־100 קונצרטים בשנה

מדריד (ע"ר וע"צ). אנדרה סגוביה, האמן הספרדי של הגיטרה הקלאסית מת אמש במדריד. בן 94 היה במותו. סגוביה אושפז בבית־חולים בניו־יורק לפני חודשיים, לאחר שהתאונן על מיחושים בליבו במהלך סיור בארצות הברית.

סגוביה נולד בחבל אנדלוסיה שבדרום ספרד, והופיע בפעם הראשונה בהיותו בן 15. בני משפחתו רצו שיהיה רופא, אך הוא החליט להקדיש את חייו למוסיקה. לאחר שבחר בגיטרה, גילה כי אף לא אקדמיה אחת מלמדת שימוש בכלי מוסיקלי זה, לכן החליט ללמד את עצמו.

בהגיעו למדריד, ב־1913, הלך לבית מלאכתו של יוצר הגיטארות מנואל ראמירז, שהציג בפניו מכשיר נפלא עשוי מעץ הבנה, סיסם שחור, (רוזווד) ומהגוני — סינטזה של הידע, כפי שסגוביה תיאר גיטרה זו מאוחר יותר. הוא החל לנגן, וכשהפסיק — ראה שראמירז פרץ בבכי.

התאים יצירות לגיטארה

במהלך הקריירה שלו, שנמשכה למעלה מ־70 שנה, קיבל סגוביה גיטרות מכל רחבי העולם. אך ניגן תמיד רק בגיטארות מבית המלאכה של ראמירז — כשעלה על הבמה.

על־אף גילו המתקדם, תיכנן סגוביה 11 קונצרטים במהלך הסיור האחרון שערך בארצות הברית. לפני צאתו לדרך אמר, כי סוד אריכות ימיו — חיים מסודרים המוקדשים למוסיקה ולמשפחתו.

סגוביה נישא שלוש פעמים. השאיר אחריו אלמנה, אמיליה, ובן — קארלוס אנדרה.

האמן הספרדי שיכנע מלחינים בכירים לכתוב מוסיקה לגיטרה, ואף התאים יצירות רבות של מלחינים: באך, מוצרט, סקארלטי והיידן, כדי שאפשר יהיה לבצען על־ידי אבזרי הגיטרה. כשביקר סגוביה בברלין גילה כתב־יד של באך לקתרוס והתאים את המוסיקה לגיטארה. המלחין הבראזילאי, וילה לובוס והספרדים מנואל דה־פאיה, איזאק אלבניס וחואקין רודריגו — כולם כתבו למענו.

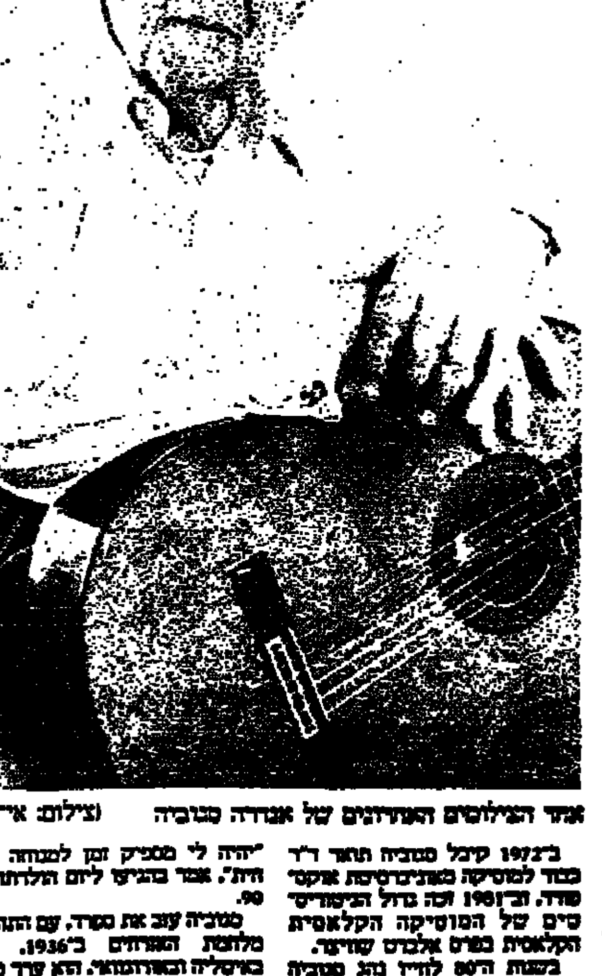

אחד הצילומים האחרונים של אנדרה סגוביה (צילום: אי־פי)

ב־1972 קיבל סגוביה תואר ד"ר כבוד למוסיקה מאוניברסיטת אוקספורד, וב־1981 זכה בגדול הביטויים של המוסיקה הקלאסית בפרס אלברט שוויצר.

בשנות ה־80 לחייו נהג סגוביה לתת כ־100 קונצרטים בשנה. לצורך זה ערך מסעות ברחבי תבל.

"יהיה לי מספיק זמן למנוחה בנצחיות", אמר בהגיעו ליום הולדתו ה־90.

סגוביה עזב את ספרד, עם התחלת מלחמת האזרחים ב־1936, וחי באיטליה ובארגנטינה. הוא ערך סיורים רבים באמריקה הלטינית ולבסוף השתקע בניו־יורק ב־1943.

עורך את העמוד: חיים טל

המשך מעמוד 1

ראש הבנק המרכזי

(סוף מעמוד 1)

מדינות מערב־אירופה ויפן בונציה, גרמה לזעזוע של ממש בשוקי ההון ולירידה בערך הדולר מול מרבית המטבעות האירופיים והין היפני. בוואשינגטון ציינו שלשום כי ראשי מדינות השוק ויפן רמזו לרייגן שהיה רצוי שווקר, שנודע כ"מדביר האינפלציה", ימשיך במילוי תפקידו כדי שלא לערער את שוקי ההון במערב. אבל הנשיא, שבאחרונה לא הסתיר את חילוקי הדעות שלו עם ווקר, עודד אותו להתפטר, והעדיף להציב במקומו את גרינספן הידוע כתומך נלהב בכל הקשור לכלכלה החופשית, שבה דגל רייגן.

"אשם עד שתוכח חפותו"

התפטרות ווקר זיעזעה את הציבור האמריקאי, בעיקר נוכח הדאגה מהגידול באינפלציה, המשך ירידת ערך הדולר, והקיפאון בצמיחה הכלכלית המורגשים לאחרונה בארה"ב. יורשו של ווקר, אלן גרינספן, ידוע אמנם ככלכלן מוכשר ובעל שם, אבל לגבי האמריקאים התפטרותו של ווקר סימלה משבר אמון, ומשבר כזה מצא מיד את ביטויו בעצבנות ובירידות שערים בבורסה.

"גרינספן הוא אדם טוב", ציטט המדור הכלכלי של "ניו־יורק טיימס" כלכלן בכיר מ"וולסטריט". "אבל הוא חסר את הנסיון המתניסיון של ווקר". גרינספן, הידוע בהשפעתו על הנשיא, אינו מהווה פנים חדשות לברוקרים בניו־יורק. ואלה אינם מתכוונים להעניק לו ימי חסד: "בעינינו גרינספן הוא בגדר אשם עד שתוכח חפותו", אמר אותו כלכלן.

מינויו של גרינספן גורם לדאגה בקרב רבים מהפרשנים הכלכליים בניו־יורק, בשל החשש שגרינספן, הדוגל בשוק חופשי, יאפשר את המשך ירידתו של הדולר ואת הגידול באינפלציה, שיגרמו בסופו של דבר גם לעלייה בשערי הריבית.

בעיני הממשל גרינספן מהווה יורש מתאים ומוכשר לווקר, והסנטור בוב דויל מקנזס, המכהן כמנהיג הרוב הרפובליקני בסנאט, שיבח אתמול את גרינספן ואמר שבשעה שהתפטרותו של ווקר מהווה אבידה גדולה, ארה"ב בת־מזל שיש לה אדם מסוגו של אלן גרינספן שימלא את מקומו.

נאפסו

(סוף מעמוד 1)

כעשרה שקלים מכל נפש בעדה הצ'רקסית בישראל.

רבקה מיכאלי תנחה את החגיגה ותשתתף בה הזמרת ירדנה ארזי לצד זמר אורח מטורקיה וחבורה גדולה של זמרים ולהקות ריקוד מישובים יהודים, ערבים, וצ'רקסים. כן תכלול החגיגה הענקת תואר של אזרח כבוד בכפרים הצ'רקסים לח"כ בנימין בן אליעזר (פואד) ולשני עורכי לדין שלימון סגיריה על נאפסו — אריה קמר, וצבי הדר.

מארגני החגיגה אמרו כי לא שלחו הזמנות אישיות ומצפים לבואם של ידידים רבים על סמך הודעות פומביות שפורסמו בחוצות היישובים של האיזור ובעיתונות. הכיבוד יהיה "כיד המלך" אבל בשירות עצמי.

יבוא חיטה בשנת שמיטה

(סוף מעמוד 1)

הממשל בארה"ב גילה מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר יורם בליזובסקי בשיחה ל"הארץ".

ההסכם הושג בעת בקורו של מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר בארה"ב לפני עשרה ימים. לאור הסכמת הממשלה מחפש כיום המשרד לייצא אותה כמות של חיטה מיבול מקומי. עלות "עסקת חליפין" זו, שנועדה לפתור את בעיית עודפי החיטה בשנת שמיטה, יכולה להגיע במקרה הגרוע ביותר ל־6—5 מליון דולרים לקופת המדינה, וזאת בשל הוצאות ההובלה שאינן כלולות במחיר.

טחנות כשרות למהדרין

במקביל לפעילות בחיפוש הצעות ליצוא של החיטה, מנהל המשרד מו"מ עם מספר טחנות קמח להפכן לטחנות כשרות למהדרין שיטחנו את החיטה המיובאת לשימוש האוכלוסיה החרדית.

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, אמר ל"הארץ" כי תצרוכת החיטה בארץ מגיעה ל־650 אלף טון בשנה, וגם בשנה רגילה אין היבול המקומי עונה על התצרוכת המקומית ויבוא החיטה נעשה מדי שנה במחירי בורסת הסחורות בניו־יורק.

השנה היא גם שנה ברוכה וגם שנת שמיטה. היבול של החיטה הגיע השנה ל־250 אלף טון לעומת 140 אלף טון בממוצע בשנים קודמות. החיטה הישראלית אינה מתאימה לאפיית לחמים ויש צורך לערבב את הקמח מטחינה מקומית עם קמח מחיטת יבוא. בליזובסקי הוסיף, כי את עודפי היבוא השנה לא ניתן לאחסן לשימוש בשנה הבאה מאחר וזו חיטה שגודלה בשנת שמיטה ולכן אינה כשרה לשימוש.

בעבר בשנת שמיטה נהג המשרד להגיע להסדר עם מספר טחנות שהפכו להיות כשרות למהדרין לטחינת חיטת יבוא. השנה נתקל המשרד בקשיים מאחר ובמהלך שבע השנים האחרונות פתחו מספר המאפיות הקטנות, שנהגו לתת שרות לאוכלוסיה החרדית.

פרס הזמין את אבן

(סוף מעמוד 1)

מרכז מפלגת העבודה, אותו הפגו פרס ורבין למשפט חברים כלפיו. "אשאל את עזר ברעם מה הוא עומד לעשות כדי לתקן את התרמית השלילית והקשה של המפלגה, כפי שבאה לידי ביטוי באותה ישיבת מרכז מפלגה אומללה" — אמר אבן.

לדברי אבן, עד אמש הגיעו לביתו 69 מברקי תמיכה מאז ישיבת מרכז מפלגת העבודה. בין המצדדים בעמדתו — שרים, חברי כנסת, ראשי אוניברסיטאות ואישים מרכזיים במפלגת העבודה. אבן אמר כי הוא עשוי לפרסם בקרוב את שמותיהם של שולחי המברקים.

אבן סיפר עוד כי הוכר בסוף השבוע שעבר על ידי פרס במהלך ארוחת ערב חגיגית שקיים שר החוץ הצרפתי שביקר בארץ. אבן ופרס ישבו לצידו של האורח, ושר החוץ, בדברי ברכתו, הגדיר את יחסי ישראל־צרפת כיחסים של פרס עם אבן. "פעם למעלה פעם למטה, פעם טובים ופעם רעים".

אולמרט: לא שיקרתי

עקיבא אלדר, כתב "הארץ", מוסיף: ח"כ אהוד אולמרט דוחה את טענותיו של שר הביטחון יצחק רבין כי שיקר בעניין הדלפת פרוטוקול מועדת אבן על־ידי ח"כ מיכה חריש. בתגובה להודעתו של רבין פירסם אולמרט את הדברים הבאים: "לפני כשלושה שבועות פגשתי במקרה ברבין במסעדת 'אולימפיה' בתל־אביב. ליד השולחן ישבו העיתונאים יואל מרקוס, עליזה ולך ואיתן הבר, וכן דוד קר לין ועוד מספר אנשים. במהלך שיחה שהתפתחה אמר לי רבין כי תוכן עדותו של ארנס בפני ועדת אבן ידוע לו, וכי הדברים שארנס אמר אינם נכונים, ויש מסמכים רבים שלא נמסרו לנו, אשר יכולים להוכיח זאת. השבתי לו כי אקבל בשמחה מסמכים אלה, כשם שדרשתי מכל מי שהופיע להעביר לידנו כל מסמך".

לדברי אולמרט אמר רבין: "אינני יכול ליזום העברת המסמכים האלה, כדי שלא אצטרך להודות שאני יודע את תוכן עדותו של ארנס".

"לפיכך", אומר אולמרט, "השבתי שהוועדה יכולה ליזום זאת... במקביל ובאופן בלתי־תלוי מסר לי אחד מראשי מפלגת העבודה כי חריש הודה בפניו שמסר את הפרוטוקול של דברי ארנס לרבין. חריש הכחיש זאת באוזני, ובנוסף עדותי, שיכנעה אותי כי חריש אכן לא מסר את הפרוטוקול עצמו, אולם העתיק את תוכן דברי ארנס ומסרם לרבין".

אולמרט הוסיף כי אינו מתכוון להתווכח עם רבין בהענקת תארים. אולם הוא מוכן להעמיד הפרטים הנ"ל לכל מבחן שרבין יציע, לרבות מכונת אמת. אולמרט מסיים באומרו כי בכושר של רבר התברר שהמסמך הנוגע כביכול לארנס הוא חסר משמעות, "ממש כפי שדברי רבין הכוזבים בעניין זה".

שמיר מציע: ועידת שלום אזורית בלא ארה"ב

בהשתתפות משלחות ירדנית־פלשתינאית

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר הציע ועידת שלום אזורית בהשתתפות כל מדינות ערב הגובלות בישראל, לרבות סוריה.

בפגישה עם שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר ריימון דחה שמיר את רעיון הוועידה הבינלאומית בהשתתפות המעצמות, והפתיע את האורח בהצעה לכנס יחדיו את ישראל, מצרים, סוריה, לבנון ומשלחות ירדנית־פלשתינאית. ריימון אמר כי צרפת אינה מודעת להצעה כזו, ועל כן אינו יכול להגיב עליה.

עד כה נהג שמיר להציע ועידה בינ"ל בהשתתפות מדינות האזור והחסות ארה"ב. נראה כי הצגתה של תוכנית רייגן על־ידי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ כעמדתה של וואשינגטון במו"מ עם ירדן, הביאה לכך ששמיר מעדיף להציע עתה ועידה בלא נוכחותה של ארה"ב. עם זאת, רוה"מ עומד על עקרון השיחות הישירות עם הערבים.

ריימון סיים שלשום את ביקורו בישראל ושב לצרפת.

אנו מודיעים בצער על פטירתו ללא עת של חברנו
אריה (לואיס) ריבר ז"ל
(מראש פינה)
ומשתתפים בצער המשפחה
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

לחברנו **וקסמן ראובן**
(סניף רמלה)
אתך באבלך בהילקח האב
אריה ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

חברת אינטל ישראל
שותפה לאבלו של עובדנו
יצחק וולצר
במות **אביו** ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

לשולה ולאיזי
משתתפים בצער המשפחה
על פטירת האם
שרה רורברג ז"ל
משרד רוטנשטרייך — גיצלטר

אנו משתתפים בצערו של חברנו
יום טוב כהן
(מתחנת אגד חיפה)
על מות
אמו ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

ליצחק ויוסי עמרם
משתתפים באבלכם במות
האב
משפחת
אלדור מחשבים בע"מ

לידידנו
יורם גיל ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד במות האב
יצחק גיל ז"ל
מנו לאלו
רוני שטן

למשפחת אסתר עיד־הדר
משתתפים באבלכם על פטירתה של
אסתר
דיירי הבית
מרח' הפורצים 7 ראשון־לציון

במלאת שנה למות יקירנו
ולטר הנגבי
ז"ל
תתקיים אזכרה ביום ראשון י' בסיון תשמ"ז (7.6.87)
בשעה 16.00 בבית העלמין בהרצליה
המשפחה

אנו מבכים מרה את מותה של אמנו, אחותי וסבתנו היקרה
שרה רורברג
ההלוויה תצא היום יום ה' 4.6.87 בשעה 12.00 בצהרים
מבית הלוויות העירוני ברח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול
התחבורה תעמוד לרשות המלווים
השבעה בבית משפחת רורברג ברח' חיסין 24 א' ת"א
אבלים: בתה וחתנה שולה וזאב אריאל
בנה וכלתה איזי וטובה רורברג
אחותה ציפורה וגבריאל לדר
הנכדים עידו, יובל, ענת, יעל ונועה
וכל בני המשפחה

בנק ישראל יורשה להנפיק מלווה קצר מועד עד לשישה מיליארד ש'

על פי החוק הקיים יכול היה בנק ישראל להנפיק עד לסכום של מיליארד שקלים ● תיקון החוק על ידי ועדת שרים לכלכלה טעון עדיין אישור הכנסת

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל יורשה להנפיק מלווה קצר מועד עד לסכום של שישה מיליארד שקלים. ועדת שרים לכלכלה אישרה שלשום תיקון לחוק מלוות מדינה, לפיו יוגדל נפח המק"מ (מלווה קצר מועד) על פי חוק, לשלושה מיליארד דולרים, ותינתן הרשאה לבנק ישראל להגדיל את הנפח בעוד שלושה מיליארד שקלים. כפוף לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

על פי החוק הקיים הורשה בנק ישראל להנפיק מק"מ עד לסכום של מיליארד שקלים. הבנק והאוצר ביקשו הרשאה להעלות את נפח המק"מ לשני מיליארד שקלים. ועדת השרים החליטה לשלש את ההרשאה כבעד טכני שימנע בעתיד צורך בשינויי חקיקה לעתים קרובות. את ועדת השרים הנחתה העובדה, כי היציבות במשק והצפיה למדדים הנמוכים יגבירו את הדרישה בקרב בציבור להשקעות בנכסים נומינאליים לתקופות קצרות טווח מאשר בנכסים צמודים.

המק"מ שיונפק בעתיד יהיה לתקופות שבין חודש לששה חודשים. שיעורי הריבית ייקבעו בהתאם לתנודות בשוק הכספים. כיום, שיעור הריבית על המק"מ נעה בין 18% ל־19% לשנה.

בנק ישראל מתכוון להשתמש במק"מ כאחד מהכלים להרחבת התערבותו הישירה בשוק הכספים. יצויין, כי דעתו של נגיד הבנק אינה נוחה מהשימוש שנעשה כיום בריבית על ההלוואה המוניטרית ככלי מרכזי לוויסות מערכת הכספים. בבנק טוענים, כי אין מנוס משינויים בריבית במשק, כתגובה ללחצים של ביקוש בשוק המוצרים וההון, אולם לא רצוי ששינויים אלו יוכתבו במודייק למערכת הבנקאית על ידי בנק ישראל.

אישור ועדת שרים לכלכלה להגדלת לתיקון חוק מלוות מדינה יובא לאישור הכנסת.

חשד שאיגוד מקבלי גמלאות מגרמניה לא מדווח למע"מ

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חוקרי מחלקת החקירות של המכס מנהלים בימים האחרונים חקירה בחשד, שאיגוד מקבלי הגמלאות מגרמניה נמנע מדיווח למע"מ על הכנסותיו, וממילא גם לא העביר את היכרים.

איגוד מקבלי הגמלאות הוא חברה בע"מ, בבעלות רוד ושלו־מית ידיד, שהם גם בעלי סוכנות הביטוח סמ"ל. האיגוד מטפל בישראלים, המבקשים פנסיה בגרמניה על בסיס האמנה בין שתי המדינות.

על־פי מידע, שהגיע לשלטונות המכס, נבנע הארגון באופן שיטתי מהעברת דיווחים ותשלומים למע"מ. חוקרי מע"מ זימנו לחקירה כמה עובדים של האיגוד. על־מנת לבדוק את הטענות הללו. בעלי החברה טענו במהלך החקירה, שקיבלו פטור מהעברת תשלומים למע"מ.

בהנהלת המכס סירבו להתיחס לחקירה המתנהלת.

את תגובתם של רוד ושלומית ידיד לא ניתן היה לקבל.

קורפו ידחה בשנה ביצוע החלפת לוחות הזיהוי לרכב

(עש"ת). שר התחבורה, חיים קורפו, החליט לדחות בשנה את ביצוע התקנה בדבר החלפת לוחות הזיהוי לרכב, שהיתה אמורה להיכנס לתוקף החל מ־16.8.87.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך, מציין כי במקביל החליט שר התחבורה לצאת במכרז בין לאומי להספקת חומר הגלם ללוחות הזיהוי, שאותו לא ניתן לייצר בארץ.

הדובר ביקש להדגיש כי בבדיקה שערכו כלכלני משרד התחבורה נמצא כי העלות המבוקשת עבור לוחות הזיהוי (30 ש"ח) גבוהה ב־50% מתחשיבי המשרד, ובשל כך החליט שר התחבורה לדחות את ביצוע התקנה בשנה, ולצאת בפרקזמן זה במכרז בינלאומי, כדי לקבל הצעות זולות יותר ובמחיר סביר.

יופעלו ארבע טיסות מיוחדות מישראל ללוס־אנג'לס ב־999 דולר

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תעופה

חברת התעופה "טי־וו־איי" תפעיל ארבע טיסות מיוחדות מישראל ללוס־אנג'לס, דרך פאריס, במחיר מוזל, לרגל תנועת קו חדש בין הבירה הצרפתית לעיר בארה"ב.

ארבע הטיסות המיוחדות יתבצעו במחיר מבצע של 999 דולר, לעומת 1,099 דולר — מחירו של אותו סוג כרטיס בשאר הטיסות הרגילות.

הטיסות הנ"ל יתבצעו בין 10 ליוני ל־1 ביולי. הקו החדש אמור לפעול מדי יום ד'. מחירי כרטיסי הטיסה לארה"ב יתייקרו ב־15 ביוני.

מחירו של הכרטיס הנפוץ ביותר מסוג "איפקס" לניו־יורק יעלה באותו תאריך ועד ל־26 ביולי מ־849 ל־899 דולר. מ־27 ביולי ועד ל־1 בספטמבר יעלו מחירי כרטיסי הטיסה לארה"ב עוד יותר. ויגיעו ל־949 דולר לניו־יורק, באותו סוג כרטיס.

רוח עזה גרמה נזקים בארבעה מיליון דולר ביסוד המעלה

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

נזקים בשווי של ארבעה מיליון דולר נגרמו לחקלאים במושבה יסוד המעלה שבגליל העליון. כתוצאה מרוח עזה שנשבה שם בימים האחרונים.

הנזקים נגרמו בעיקר בעיקר למטעי השזיף.

ראש מועצת יסוד המעלה, יוסי מורחי, מסר כי 3.000 טון שזיף, בעיקר מזן הרדזוה נשרו כתוצאה מהרוח.

כן נשברו מאות עצי משמש של הקלאי המושבה.

מורחי מסר, כי החקלאים פנו לקרן לנזקי טבע, כדי שיסייעו לחברי המושבה.

ערכה את העמוד: עדה ארשטיין

יו"ר דירקטוריון "פז": הודחתי בשל התנגדותי לרפורמת הדלק

יעבור לנהל את קונצרן וולפסון־קלור־מאייר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"הודחתי מתפקידי כיו"ר מועצת המנהלים של 'פז' בגלל התנגדותי לרפורמה במשק הדלק, המוצעת על־ידי שר האנרגיה משה שחל" — כך מסר ל"הארץ" איתן רף, היו"ר היוצא של "פז".

רף כיהן בתפקידו בחברת האנר־גיה הגדולה במדינה קצת למעלה מארבע שנים. רף המשיך והוסיף כי גם על ההודעה על הפסקת כהונתו בתפקיד נודע לו מפי יו"ר רשות החברות הממשלתיות, זאב רפואה, ולא מפי שר האוצר משה נסים. לדבריו, ההודעה לא נמסרה לו באופן אישי, והיא הועברה בצורה שבה לא היתה אפילו הגינות מינימלית.

היו"ר היוצא של "פז" סירב, לטענתו, להענות לבקשת שר האוצר לכהן חודש נוסף עד לכניסתו של נזקי הנואל לתפקיד. לדברי רף, מי שפעל מאחורי הקלעים להדחתו מהתפקיד היה השר שחל, שפנה מספר פעמים לשר האוצר וביקש ממנו שלא לחדש את מינויו. הסיבה לכך, לטענת רף, היתה ש"פז", שהיא חברה ממשל־תית, הובילה את ההתנגדות לרפורמה המוצעת במשק הדלק. רף ביקש למסור כי הרפורמה במת־כונתה הנוכחית לא תצא אל הפועל.

רף עובר לעסקים פרטיים בע־קבות פרישתו מ"פז". בימים הקרובים הוא יתמנה למנכ"ל קבוצת ההשקעות וולפסון־קלור־מאייר. לקבוצה מספר השקעות במפעלי תעשיה, ובבעלותה בנק ירושלים למשכנתאות. רף גם ימשיך בכהונתו כדירקטור בקבוצת אלול ואריה.

הבנקים נדרשים לדווח כל חצי שנה על הרכב נכסיהם

כדי לאפשר פיקוח על פעילות הבנקים

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

המפקחת על הבנקים הורתה לבנקים לדווח אחת לששה חודשים על מגוון הנכסים וההתחייבויות שלהם במטבע ישראלי, הצמודים למדד המחירים לצרכן, שיעורי הריביות ותקופות הפירעון שלהם.

יצויין, כי במסגרת הרפורמה בשוק ההון הוגדלה דרגת החופש של הבנקים לקביעת הרכב תיק הנכסים, המשמשים לכיסוי התחייבויותיהם הצמודות, בעיקר תוכניות חיסכון.

בעקבות זאת עלולה לגדול חשיפתם של הבנקים והסיכונים הנובעים משינויי בבסיסי ההצמדה ובשיעורי הריבית.

דרישת המפקחת על הבנקים לדווח לה מדי חצי שנה נועדה לאפשר לפיקוח לעקוב אחר הפעי־לות של הבנקים ובמקביל לדרוש מהם לנקוט באמצעים מתאימים למניעת סיכונים כתוצאה מהחשיפה. הדו"ח הראשונים יתבקשו הבנקים להגיש ל־30.9.87.

"ציון החזקות" סיימה את '86 בהפסד של 89 אלף ש'

בענף הביטוח סבורים: כלל תימנע לפי שעה מרכישת חברת ביטוח נוספת

גליה מאור

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "ציון החזקות", שהיא חברת האם של קבוצת הביטוח "ציון", סיימה את 1986 עם הפסד של 89 אלף שקל.

הנכס העיקרי של "ציון החזקות", שמניותיה נסחרות בבורסה, היא קבוצת הביטוח "ציון" שסיימה את השנה עם רווח סמלי של 94 אלף שקל. חברת ציון סובלת מגירעון בהון הנדרש על ידי המפקח על הביטוח.

על פי תקנות הפיקוח על הביטוח, ההון הנדרש על ידי המפקח מסתכם ב־13.4 מיליון שקל. אך לחברה הון קטן יותר. מטעם החברה נמסר, שהחברה פועלת להשלמת ההון הנדרש. ... "ציון" — הון גבוה יותר. אך ... מגבלות ... על ידי הפיקוח על הביטוח, לצורך חישוב ההון.

סופר "הארץ" מציין, שראשי "ציון" ניהלו בשנה האחרונה מגעים עם ראשי "כלל" במטרה לצרף את "ציון" לקבוצת הביטוח של הקונצרן. מגעים אלה הופסקו לאחרונה במטרה להמתין לתוצאות העסקיות של ציון לשנת 1986.

בענף הביטוח סבורים ש"כלל" תימנע בשלב זה מרכישת חברת ביטוח נוספת. "כלל" שהיא כבר מחזיקה בשליטה בארבע חברות ביטוח.

הדו"חות הכספיים של "ציון" מצביעים על גידול בהכנסות בשיעור של 24 אחוז. הרווחים מבי־טוח חיים הסתכמו ב־5.9 מיליון שקל.

(על רווחיות חברות הביטוח ראה ב"כלכלה ועסקים")

רשות השמורות: שריפות בכמה שמורות טבע בשל אימוני צה"ל

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שריפות השתוללו השבוע בכמה שמורות טבע ויערות בגליל ובגולן. ברשות שמורות הטבע אומרים כי השריפות נגרמו כתוצאה מאימוני צה"ל. רשות שמורות הטבע פנתה אל שלטונות צה"ל להקפיד על ההנחיות המופיעות בפקודות מט־כ"ל, המחייבות את החיילים לשאת עימם אמצעי כיבוי בקיץ.

פקח רשות שמורות הטבע, דני קניגשטיין, מסר על שריפה שהש־תוללה בשמורת הטבע יער מסעדה והיא כובתה על־ידי רועים דרוזים בשיתוף עם פקחים מרשות שמורות הטבע. כפיקוד צפון נמסר כי באי־זורים אלה לא היו בימים האחרונים אימונים של צה"ל ולכן השריפות לא נגרמו באשמת החיילים.

אלמונים פרצו לסניף בל"ל בחיפה

(ע). פריצה נועזת בוצעה שלשום לפנות־בוקר לסניף בנק לאומי לישראל ברחוב הנביאים 22 בשכונת הדר הכרמל בחיפה.

אלמונים חדרו לבנק מבעד לחלון אחורי, לאחר שניסרו את הסורגים. הפורצים חיטטו בארונות ובמגירות הבנק, וכן נטלו מפתח מארון מפתחות הזהום, שבאמצעותו הצ־ליחו לצאת מהבנק בשעות לילה, מבעד לדלת הראשית.

מהבנק לא נגנב כל רכוש.

האוצר: תקציב מלחמת לבנון הסתכם על פי האומדן ב־1.4 מיליארד דולר

הוצאה זו מהווה חמישה אחוזים של התפוקה המקומית של המשק הלאומי בשנה אחת

שר האוצר משה נסים

(ע). "התקציב המיוחד שהוקדש לגליל במלחמת לבנון, שכלל שהות, פינוי היערכות מחדש, הסתכם על־פי אומדן האוצר ב־1.4 מיליארד דולר.

הוצאה זו מהווה חמישה אחוזים של התפוקה המקומית של המשק הלאומי בשנה אחת והיוו הנטל על כתפיו בשנת 1982/3. דברים אלה אמר הכלכלן פרופ' אסף רזין מאוניברסיטת תל־אביב, במסגרת הרצאה שנשא בקיבוץ שמיר על השפעת מלחמת לבנון על המשק הישראלי.

הוא אמר, כי לתוצאות הרכוש הבטחוני יש להוסיף את תוצאות אבדן אמצעי הלוחמה, ציוד ומלאי עקב הכלכלה, שסכומם נאמר בכמה מאות מיליוני דולרים.

פרופ' רזין ציין, כי לו היו סכומים אלה היו מופנים להשקעות, עשוי היה שיעור הצמיחה הכלכלית להגיע לחמישה אחוזים בשנה, ולא ל־0.2 אחוז, כפי שהיה השנה.

ייחודה של מלחמת לבנון לעומת מלחמת יום־כיפור שקדמה לה, אמר, הוא שישראל לא קיבלה סיוע מארה"ב, וכל הנטל נפל על כתפיה שלה.

המלחמה פרצה, הדגיש, בזמן המשבר הכלכלי הגדול והעיצומה של תוכנית ייצוב המשק הלאומי של ממשלת הליכוד. תכנית זו, נכשלה כידוע, ויצרה אינפלציה של 300־400 אחוזים, תוך שהיא מערערת את מאזנו של סחר החוץ הישראלי, מצב שהוחמר על ידי המאמץ המלחמתי.

פרופ' אסף רזין אמר עוד, כי ההשפעה העיקרית של המלחמה על המשק היתה הפחתת ההשקעות עד לשפל של כ־25 אחוז במשך השנים 84, 85 ו־1986 וכתוצאה מכך, נפגע כושר הצמיחה של המשק הלאומי ובשנת 1986 היה כמעט אפסי, כי 0.2 אחוז.

יש לזכור, אמר, כי באמצע 1985 הופעלה תוכנית הייצוב הכלכלי על ידי ממשלת האחדות הלאומית, שצמצמה אמנם את שיעורי האינפלציה, אך בהדבמיה גם החמירה את מצב השפל בהשקעות לפיתוח.

פרופ' רזין טען, כי גם בהנחה שלאחר שלוש שנים אחרי הפינוי וההיערכות מחדש חזר המצב הבט־חוני בצפון לנקודת המוצא טרם המלחמה, מהווה הנטל הכלכלי הכבד של מלחמת לבנון, בזבוז כלכלי בהיקף גדול, מבלי להושיב את תוצאות המלחמה בתחומים הצבאיים המדיניים.

סופה בגליל גרמה לנזקים במיליוני ד' למטע שזיפים

(ע). נזקים, המוערכים ב־4 מיליון דולר, נגרמו לחקלאים מהמושבה יסוד־המעלה, כתוצאה מסופה שהש־תוללה אמש בצהרים וגרמה לנשי־רת כ־3,000 טון שזיפים, מזן משובח ונדיר.

הסופה החלה בשעה 12, והתמק־דה בעיקר באזור המושבה יסוד המעלה, שמנה נעקרו גם כ־200 עצים צעירים מהמטעים הקטנים שבבעלות אנשי המושבה.

חברי המושבה פנו לקרן לפגעי טבע וביקשו פצויי עבור הנזק הקשה שפקדם.

קרדן השקעות בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח—1968 בדבר פרסום תשקיף

הנפקה של

5,000,000 ש"ח ע"נ אגרות חוב (סדרה 1) רשומות על שם (להלן – "אגרות החוב") עומדות לפרעון ביום 1.6.1992, נושאות ריבית שנתית בשעור 5%, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן וניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מיום 1.10.1987 וכלה ביום 1.6.1992 (כולל) במניות רגילות בנות ‎.5‏ ש"ח ע"נ לפי שער המרה של ‎.5‏ ש"ח ע"נ אגרות חוב למניה רגילה אחת בת ‎.5‏ ש"ח ע"נ (100%) (כפוף להתאמות).

ושל

6.883.520 כתבי אופציה (סדרה 2) רשומים על־שם (להלן – "כתבי האופציה") הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1.10.1987 ועד ליום 30.6.1990 (כולל) באופן שכל כתב אופציה ימומש למניה רגילה אחת בת ‎.1‏ ש"ח ע"נ (כפוף להתאמות), כנגד תשלום במזומן של ‎.1‏ ש"ח (בלתי צמוד) לכתב אופציה (100%).

ניירות הערך הנזכרים לעיל, מוצעים כדלקמן:

הנפקה לציבור בדרך של מכרז של 500.000 יחידות

5,000,000 ע"נ אגרות חוב (סדרה 1) ביחד עם 500.000 כתבי אופציה (סדרה 2) מוצעים ב־500,000 יחידות, כשהרכב כל יחידה ומחירה המינימלי הם כדלקמן:

10 ש"ח ע"נ אגרות חוב במחיר מינימלי של	10.00 ש"ח
1 כתב אופציה במחיר	0.03 ש"ח
סך הכל מחיר מינימלי ליחידה	10.03 ש"ח

(לגבי המחיר האפקטיבי – ראה עמ' 9 לתשקיף)

והנפקה בדרך של זכויות

6,383,520 כתבי אופציה המוצעים לבעלי המניות של החברה לפי היחס של 1 כתב אופציה לכל ‎.1‏ ש"ח ע"נ בהון המניות המונפק של החברה, ובמחיר של 0.03 ש"ח לכל כתב אופציה.

בעלי העניין בחברה התחייבו לנצל את זכויותיהם עפ"י התשקיף ולרכוש את כתבי האופציה להם הם זכאים עפ"י הצעה זו (כ־55% מכלל הזכויות).

להבטחת פרעון אגרות החוב (קרן וריבית), תשעבד החברה לטובת הנאמן בשעבוד קבוע ראשון בדרגה נכס מקרקעין שרכשה בעלות כוללת של כ־$500,000. שעבוד זה הוא השעבוד הקבוע הבלעדי בתאריך התשקיף. משתרכוש החברה נכסי מקרקעין נוספים, תשעבדם לנאמן בשעבוד קבוע ראשון בדרגה ואת עד שסה"כ השעבודים הקבועים יחולו על נכסי מקרקעין שערכם הכולל יהא שווה לפחות $3,000,000. כן תשעבד החברה לטובת הנאמן את יתר נכסיה בשעבוד שוטף ראשון בדרגה. משתרשום החברה לאחר תאריך התשקיף שעבודים קבועים על נכסי מקרקעין לטובת הנאמן באופן שכלל נכסי המקרקעין המשועבדים לטובת הנאמן יהיו בשווי כולל של $3,000,000 – יבוטל השעבוד השוטף (ראה עמ' 28 לתשקיף).

החברה שומרת על זכויותיה לחלק דיבידנד ולבצע דילול הון בהתאם לחוק ולתקנון ההתאגדות שלה בתקופת קיום אגרות החוב וכתבי האופציה.

החברה עוסקת כיום, בין היתר, בייעוץ כלכלי ובייעוץ להנפקות לבורסה (ראה עמ' 45 לתשקיף). לאחר התפטרות שלושה מהמנהלים שעבדו בחברה בשכר והוו את הצוות המקצועי שהתמחה בתחום זה, אין בטחון שהחברה תוסיף לעסוק בייעוץ להנפקות גם בעתיד. שלושת המנהלים שפרשו כאמור מעבודתם בשכר בחברה, יוסיפו לעסוק בייעוץ להנפקות במסגרת עיסוקיהם הפרטיים.

רישום אגרות החוב למסחר בבורסה, מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור (ראה סעיף 2.3.2 לתשקיף). אם לא יתקיים פיזור מינימלי בהצפקה לציבור (כמוגדר בסעיף 2.3.2 לתשקיף), תתבטל ההנפקה לציבור והחברה תחזיר למבקשים את הכספים ששלמו עבור בקשותיהם תוך 48 שעות ממועד הודעת הבורסה על אי רישום ניירות הערך למסחר. ראה בתשקיף סעיף 2.3.2.

בדבר תנודות במחירי מניות החברה, ראה סעיף 4.5 לתשקיף.

המניות הרגילות בנות ‎.1‏ ש"ח ע"נ והמניות הרגילות בנות ‎.5‏ ש"ח ע"נ, מקנות למחזיקים בהן קול אחד בגין כל מניה, מבלי להתחשב בערכה הנקוב ולפיכך ישנה למניות הרגילות בנות ‎.1‏ ש"ח עדיפות בזכויות ההצבעה.

הרווח (ההפסד) הנקי של החברה (באלפי ש"ח מותאמים של דצמבר 1986) ב־3 השנים האחרונות היה כדלקמן:

1984/85 (12 חודשים)	1985/86 (12 חודשים)	1986 (9 חודשים)
(1.444)	(1.056)	725

סך ההון העצמי (באלפי ש"ח מותאמים של דצמבר 1986) היה כדלקמן:

	31.3.1984	31.3.1985	31.3.1986	31.12.1986
הון מניות וקרנות	11,390	11.502	11.554	11.380
יתרת הפסד	(2.978)	(4.422)	(5.478)	(4.754)
סך הון עצמי	8,412	7.080	6,076	6,626

סך כל עמלות הניהול, החיתום וההפצה לא יעלה על 6.6% מתמורת ההנפקה. סכום ההוצאות הקשורות בהנפקה (לרבות ביול אגרות החוב), נוסף על העמלות הנזכרות והוא מוערך ע"י החברה בכ־150,000 ש"ח.

רשימת החתימות ליחידות המוצעות לציבור בדרך של מכרז, תפתח ביום חמישי 11.6.1987 בשעה 08.30 ותסגר באותו יום בשעה 13.00 בצהריים.

הנאמן: החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

הבנק מרכז ההנפקה: בנק כללי לישראל בע"מ

החתמים: (בהנפקה לציבור בלבד): **שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ** (מנהל הקונסורציום)

בנק כללי לישראל בע"מ — **מוריץ את טוכלר בע"מ**
בנק הספנות לישראל בע"מ — **נשואה סהר והשקעות בע"מ**
"איזל" אנגלו־ישראל להשקעות בע"מ — **סהר ניירות ערך בע"מ**
בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ — **צמיחה ניירות ערך בע"מ**
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
הראון את לביא בע"מ

תאריך התשקיף: 4.6.1987

חדשות של שבת

■ עדנה שבתאי עם יהודית הנדל, מיכאלה ארגוב ועדנה שלזניאק: החיים אחרי ■ דן בן אמוץ: אני עם תושבי בית־ג'אן ■ צבי גילת עם ראש הממשלה בגליל: הזמן פועל לטובתו ■ מיוחד: מה הערבים ידעו על מלחמת לבנון, מסמכים ותעודות. מאת אלכס פישמן ■ עדית זרטל: כולנו שב"כ ■ יוסי אולמרט: אחרי כראמה ■ שאול אברון הפליג בספינת האהבה ■ זאב שטרנהל: אנטישמיות בצרפת ■ דוד אבידן ■ דורון רוזנבלום: הבחורים שלנו אינם יודעים הכול ■ יעל אדמוני עם אלעזר שטורם ■ זאב חספר עם מיכאל ברונו ■ אוטוביאנקי פילא. מבחן דרכים מאת רם לנדס ■ טדי פרויס ■ אמנון לוי ■ ישעיהו ליבוביץ ■ מוסף אוכל: ארוחה עם שגריר חוף השנהב בישראל. חדש: עוגת שבת של חנה שאולוב

טוס ט.וו.א בתוך ארה"ב־ $99.- לטיסה בלבד.

כעת מחירי הטיסות הטרנס־אטלנטיות ב־ט.וו.א – הלוך ושוב – הן ללא תחרות.

כאשר טסים עם ט.וו.א הלוך ושוב לארה"ב ניתן לקנות כל טיסת ט.וו.א בתוך יבשת ארה"ב ב־.99$ לטיסה בלבד.

יש לרכוש לפחות 3 טיסות במחיר של ‎.99$‏ לטיסה.
ט.וו.א מטיסה אותך לכמעט 100 ערים בכל רחבי ארה"ב.

הטיסה ב־ט.וו.א לארה"ב תמיד כדאית.

לפרטים מלאים על תעריפי הטיסות הטרנס־אטלנטיות וטיסות הפנים ב־99$ לטיסה,
פנה לסוכן הנסיעות או למשרדי ט.וו.א בטל: 03-651212.

בית מלון חינם ומכונית "הרץ" חינם**
** מותנה בתכנית נופש קיץ של ט.וו.א. פרטים מסוכן הנסיעות שלכם.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

TWA

صكنا من الاهل

[illegible] الأصل

מסמך שרי האנרגיה והחקלאות נקרע בפומבי בכנס הזדהות עם בית ג'אן

ראש מועצת בית ג'אן: אם לא יימצא פיתרון למחסור בקרקעות בכפר תתקיים הפגנת דרוזים גדולה מול הכנסת

מאת נורית כהנא
כתבת "הארץ"

כנס הזדהות גדול נערך בערב חג השבועות בהשתתפות ראש מועצת בית ג'אן, שפיק אסעד, בעוספיה שעל הכרמל.

המסמך, שעובד יום קודם לכן בדחיפות על ידי שרי האנרגיה והחקלאות, נקרע בהפגנתיות קבל עם ועדה בפניו של ח"כ זידאן עטשי, שהיה שותף לניסוחו.

ראש מועצת בית ג'אן, שפיק אסעד, אמר לאחר הכנס (בו השתתפו, לטענת המארגנים, 1,500 איש) כי "אם לבעיית המחסור בקרקעות בכפרו לא יימצא פיתרון בתוך שבוע, תתקיים הפגנה גדולה של אלפי דרוזים מול הכנסת".

אסעד הזהיר גם בפני "התארגנות חריפה למאבק בדרכים שלא היו מקובלות עד כה" מצד 35 צעירים בני הכפר.

המועצה הארצית לתכנון ובניה החליטה אתמול על הקצאת 1,300 דונם משטח שמורת הטבע בהר מירון, לרשות הישוב הדרוזי בית ג'אן. ההחלטה מאפשרת כעת את אישורה של תכנית המיתאר של בית ג'אן, שנתעכבה בגלל חילוקי דעות בין מועצת הישוב לרשות שמורות הטבע.

השר משה ארנס פועל, באמצעות ראש הממשלה, להשגת תקנה מיוחדת על ידי שר החקלאות, שתאפשר שחרור אדמות חקלאיות פרטיות של בני הכפר משמורת הטבע הר מירון.

במקביל, יגיש ביום ב' ח"כ זידאן עטשי הצעת חוק בנושא שחרור אדמות מתוך השמורה לאנשי בית ג'אן, כדי להבטיח את התקנה. אם תתקבל, תהיה בעלת תוקף לטווח ארוך.

מועצת הכפר קיימה אמש ישיבה מיוחדת, בה הוחליטה להמשיך בשביתה עד ששר החקלאות יוציא תקנה בעניין אדמות השמורה, שתאפשר את פיתוחן ועיבודן.

ח"כ עטשי אמר בתגובה לקריעת המסמך, שנוסח בפגישתו עם שרי האנרגיה והחקלאות בליל שלשום בעוספיה, כי הכוונה לא היתה למסמך גמור, אלא להצעה שתובא להחלטת המועצה המקומית.

אתמול דנו היועצים המשפטיים של הכפר בהצעה וביצעו בה תיקונים. אלו ייכללו בהצעת החוק של עטשי לכנסת.

להט: ההחלטה להגביל העלאת ארנונות בת"א מבזה העירייה

"זהו אקט פוליטי שנועד למצוא חן בעיני הבוחרים" • צוקר: יש די שומן ובזבוזים בתקציב העירייה וניתן לקצץ ממנו

מאת חיים הנדוורקר
כתב "הארץ" בתל־אביב

"ועדת הכספים של הכנסת ומשרד הפנים מבזים את העירייה בהחלטתם להגביל את העלאת הארנונות בתל־אביב ל־22 אחוזים", כך אומר ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט.

"זהו אקט פוליטי שנועד למצוא חן בעיני הבוחרים. אנשים במדינה צריכים להבין שכדי לקבל שירותים צריך לשלם ולא מקבלים דברים כך סתם בחינם. השלטון המרכזי לא גובה מסים כמו שצריך והנה בר־שויות המקומיות התברר, כי המצב השתפר כאר בשנים האחרונות ואז באים ופוגעים בהן. ועדת הכספים קיבלה החלטה בלי לשמוע את דעתנו. אני מתכוון לפנות אליהם, כדי שישמעו את מה שיש לנו להגיד."

להט טוען כי הדרך בה נקטה ועדת הכספים של הכנסת, ואשר לדעתו, משרד הפנים נכנע לה, פוגעת בסדרי שלטון תקין. "אנו שלחנו הודעות לציבור והנה עתה מתברר כי אין להן תוקף."

להט ציין, כי בתל־אביב יש כיום 13 אלף משפחות, שהן עשירית מכלל משלמי הארנונות, המשלמים 10.5 ש"ח ארנונה לחודש וכי העירייה ביקשה שישלמו 14 ש"ח — פחות מאשר משלמים בעיירות פיתוח.

נמסר כי החלטת משרד הפנים שלשום, שהתבססה על החלטה קודמת של ועדת הכספים, תביא לפגיעה בהכנסותיה של עיריית תל־אביב בשיעור של כחמישה מיליון ש"ח. בכירים בעיריית תל־אביב העריכו, כי קיצוץ כזה לא יפגע משמעותית בפעולות העירייה, שתקציבה השוטף בשנת כספים זו עומד על 405 מיליון ש"ח.

חבר מועצת עיריית תל־אביב, אריה צוקר (מפ"ם), הזהיר את להט מפני פגיעה אפשרית בתחומי רווחה עקב ההחלטה לקצץ בארנונות. צוקר אמר, כי בתקציב העירייה יש די שומן ובזבוזים מהם ניתן לקצץ.

חשוד בניסיון שוד בנק בכרמיאל על ידי סחיטה

פתק שהוצמד לרכב מנהל הבנק הזהיר: אם ייעשה מעשה פזיז, לא תהסס הכנופיה להשליך רימון עליו ועל בני משפחתו • החשוד, משה אוליאל, נעצר במבצע ציתות של המשטרה

(ע). משה אוליאל (34), תושב כרמיאל, החשוד בניסיון לסחוט 500 אלף שקלים ממנהל בנק הפועלים בעיר, תוך איום על חייו ועל חיי בני משפחתו, נעצר על־ידי המשטרה.

הפרשה החלה ביום ה', כאשר לסניף בנק הפועלים בכרמיאל התקשר אלמוני והודיע למנהל, כי על רכבו מצוי פתק — ומן הראוי להתייחס אליו ברצינות.

מנהל הבנק חשב כי מדובר בשוד סמוי ויצא עם אחד מעובדיו לרכבו. על גבי הפתק נכתב, כי מדובר בכנופיה חמושה היטב, המונה ארבעה אנשים, ואם ייעשה מעשה פזיז, לא יהססו להשליך עליו רימון או לפגוע בו ובבני משפחתו. על הפתק לא צויינה כל דרישה.

באותו יום, בשעות הערב, התקשר האלמוני אל ביתו של מנהל הסניף שנית והודיעו כי ההנחיות יימסרו לו בהמשך.

שלושה ימים מאוחר יותר, האלמוני התקשר פעם נוספת, וביקש ממנהל סניף הבנק לאסוף פתק שנמצא בתא טלפון ציבורי. על־גביו נרשמה דרישה למסירת 500 אלף שקלים, במטבע זר במקום סתר שצויין.

משטרת כרמיאל בשיתוף עם אנשי בזק צותתו לשיחות הטלפון ובמבצע בזק הצליחו לאתר את ביתו של החשוד. שם התגלו פריטים רבים הקושרים אותו לפרשה ותגודה שהכילה חתיכות פלסטלינה ופתיל, והיתה דומה להגורת נפץ.

אוליאל לא יכול היה לתת הסבר על הפריטים שנמצאו בביתו. הוא הובא שלשום בפני שופט שלום שעצר אותו לתשעה ימים להמשך החקירה.

בעל מכולת נשדד על ידי מתחזה לעובד מס הכנסה

(ע). בעל חנות מכולת בקריית שלום בתל־אביב נשדד שלשום בבוקר ע"י אדם, שהתחזה לעובד מס הכנסה, ונעלם עם 1,500 ש"ח ו־2,000 דולר.

על נסיבות המקרה סיפר השדוד, כי בשעה 10 וחצי בבוקר הגיע לחנות המכולת של אברהם זכאי בן 35 ברחוב הקשת 30 בקריית שלום, צעיר, שהציג את עצמו כעובד מס הכנסה.

לבקשת המתחזה, רוקן בעל המכולת את כיסיו ושם את הכסף בקופה, שאותה השאיר לבדיקה בידיו של "עובד מס ההכנסה".

בעל חנות המכולת המשיך לשרת את לקוחותיו, כשבמקביל "בודק" הצעיר את קופתו. לפתע, ניצל האלמוני רגע של היסח דעת מצד בעל החנות ונעלם עם כל תכולת הקופה 1,500 ש"ח ו־2,000 דולר.

המשטרה פתחה בחקירה אודות נסיבות המקרה.

חשוד באורגיות מין עם קטינים ביקש לעצרו מחשש מלינץ' נגדו ע"י שכניו

(ע). צעיר החשוד בביצוע "אורגיות מין" עם נערים בני 12, נכלא בידי המשטרה ביוזמתו, מחשש למעשה לינץ' על־ידי שכניו.

הצעיר, בן ה־23, שהגיע מארה"ב כמתנדב, נעצר בשבוע שעבר על־ידי משטרת זבולון כחשוד בביצוע מעשה סדום וקיום מגע מיני שלא כדין עם קטינים.

שופט השלום התורן בחיפה, שבפניו הובא הצעיר, הורה לשחררו ממעצר, הורה לצעיר להימצא ב"מעצר־בית" — זאת לאחר שהחשוד התלונן כי בהיותו במעצר ניסו עצירים אחרים לבצע בו מעשה סדום בכוח. למחרת היום חזר הצעיר לבית־המשפט וביקש לשנות את תנאי מעצרו — הפעם לאחר שלטענתו, שכניו איימו לעשות בו מעשה לינץ' משנודע להם כי הוא במעצר־בית.

פרקליטות מחוז חיפה הגישה ביום ו' כתב אישום לבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד הצעיר. לפיו הנאשם יזם אורגיות מיניות, שבהן היו מעורבים שלושה ילדים בני 12. התביעה טענה כי הנאשם התידד במרוצת 1986 עם הקטינים, נהג להזמינם לדירתו, הציג בפניהם תמונות פורנוגרפיות והסביר להם כיצד גברים מקיימים יחסי־מין עם גברים.

עוד נטען בכתב האישום, שהגישה עו"ד חני הורוביץ, כי הנאשם פיתה את הנערים לקיים יחסים הומוסקסואליים, ביצע בהם מעשים מגונים, ואף הניע את הקטינים לבצע מעשים שכאלה איש ברעהו בהעזרה.

הפרשה התגלתה לאחר שאחד הנערים גילה לאמו את מעלליו של הנאשם.

ביום ו' הובא החשוד בפני שופט בית־המשפט המחוזי בחיפה, א.ג'. בר, שציווה להאריך את מעצרו בשבועיים.

אסיר התאבד בכלא איילון

נמצא תלוי על קרעי סדין שכרך סביב צווארו

(ע). אסיר בן 23 תלה עצמו זמן קצר לפני שעמד להיות מועבר לאישפוז פסיכיאטרי, בבית החולים שבכלא איילון.

האסיר, שנשפט ל־18 חודשי מאסר על עבירות סמים, שהה בכלא באר־שבע ממארס 86'. בשבוע שעבר, החליט רופא הכלא, ד"ר שרמן, להעבירו לאישפוז במחלקה הפסיכיאטרית שבכלא איילון.

האסיר נכלא בתא מעבר עד להשלמת הסידורים לאישפוזו. הסוהרים מצאו אותו תלוי על קרעי־סדין שכרך סביב צווארו. מאמצי החייאתו עלו בתוהו, ובביה"ח אסף הרופא קבעו את מותו.

שלטונות שירות בתי הסוהר טרם הצליחו לאתר את משפחת האסיר, ולכן טרם הותר שמו לפירסום.

נציב שירות בתי הסוהר, דוד מימון, מינה ועדת חקירה לבדיקת המקרה.

ערכה את העמוד: עדה אשפיז

המשך מעמוד 1

הצבא הסורי בלבנון

(סוף מעמוד 1)

לדברי המקורות, נקטו צעדי כוננות גם באזורים הנוצריים, מחשש לפעילות נגד אזרחים.

שר החינוך הלבנוני ד"ר סלים אל־חוס, הממלא את מקום ראש הממשלה, אמר לאחר ההלוויה, כי אינו מתכוון ליזום או לשנות דבר וכי הממשלה לא תתכנס גם להבא. במקביל, אמר, כי הוא מתכוון לאשר בחתימה על צו, את החלטת הפרלמנט לבטל את הסכם קאהיר של ממשלת לבנון עם אש"ף. לדבריו הוא חייב לעשות זאת על פי החוקה.

מסע ההלוויה של כראמה יצא מארמון המשפחה בפאתי העיר טריפולי למסגד אל־מנצורי הגדול, סמוך לבית הקברות באב אל־רמל בצפון העיר, שם נקבר.

המסע נמשך כשעתיים ובראשו צעדו המשלחות הרשמיות ובראשן המשלחת הסורית, שכללה את סגן הנשיא, ח'דאם ושר ההגנה הגנראל מוסטפה טלאס. המנהיג השיעי נביה ברי נעדר מההלוויה. שר התיירות, וליד ג'נבלאט, נכח בראש משלחת גדולה מטעם מפלגתו.

טקס ההלוויה נערך על פי הכללים הממלכתיים, כאשר הארון, הנישא על ידי קצינים לבנוניים וסוריים מכוסה בדגל לבנון. 21 מטחי כבוד נורו, כאשר הורד הארון לקבר.

ראש ממשלת לבנון בפועל, סלים אל חס, הסובל מאסטמה, התעלף במסגד בתוך הקהל הצפוף. מקורביו החיו אותו בהתזת מים על פניו, ומאוחר יותר הוא ליווה את הארון אל בית הקברות באב אדראמל, מרחק 200 מטר בנתיב זרוע ורדים אדומים.

חיילים סוריים, שהופקדו על שמירת הבטחון, נאלצו להדוף בכוח ובהצלפות בחגורותיהם את הקהל הצפוף, על מנת שאפשר יהיה להעביר את הארון אל קבר המשפחה של משפחת כראמה.

עשרים ואחד יריות תותח זיעזעו את האויר, כאשר הורדה הגופה אל קברה, ליד קברותיהם של הוריו של ראשיד כראמה.

העיר טריפולי כותרה

אלפי חיילים סורים ולבנונים נקטו מאז השעות המוקדמות של יום אתמול צעדי ביטחון קפדניים. העיר טריפולי כותרה על ידי יחידות קומנדו סוריות ואילו יחידות מעורבות סוריות ולבנוניות ערכו סיורים באזורים אסטראטגיים.

שיירות סוריות אבטחו את מסע ההלוויה ואת שדה התעופה אל־קליעאת, ליד טריפולי, שבו נחתו מסוקים אחדים אשר הובילו את האישים החשובים להלוויה.

תמונות ענק של כראמה במסגרות שחורות כיסו את קירות טריפולי וצעירים ערכו הפגנות, כשהם קוראים "לנקום דמו של חלל אללה ראשיד".

בתוך כך נמסר מביירות, כי נסיבות רציחתו של כראמה וביחוד השאלה מתי הונח מטען הנפץ במסוק שהטיס אותו הפכו נושא לפולמוס, המגביר את המתח בין המחנה הנוצרי והמוסלמי בלבנון.

ראשי הסיעות המוסלמיות השמאליות, ואליד ג'ומבלאט הדרוזי ונביה ברי השיעי — תלו את הקולר במחנה הנוצרי ובצבא לבנון.

על ועדת החקירה שמינה ג'ומייל, יהיה לגלות מתי הונח במסוק מטען הנפץ שהרג את כראמה.

רבע שעה לפני ההמראה

מפקד חיל האויר הלבנוני, הגנרל פאהים אל־חאג' רמז כבר ביום ב', שמסוק ה"פומה" נבחר מבין חמישה מסוקים כרבע שעה בלבד לפני המראתו מן הבסיס הצבאי עדמה שבאיזור הנוצרי, 27 ק"מ צפונית לביירות. המפקד הדגיש כי לפני ההמראה נערך חיפוש מדוקדק במסוק זה.

עוד סיפר אל־חאג' כי לשני טייסי של המסוק נמסר על מהות משימתם דקות ספורות בלבד לפני ההמראה. הוא הוסיף ואמר כי המסוק ערך שתי נחיתות־ביניים — קודם בגורדה, כדי לאסוף את שר הפנים, עבדאללה ראסי, ולאחר מכן במגרש הירי הבין־לאומי של טריפולי, ששם עלה למסוק כראמה עצמו.

אל־חאג' הוסיף כי מזוודותיהם של הנוסעים לא נפתחו, כיוון שנוסעים אלה עצמם התגברו לצער בה... בסיסת קודמות. מדברים אלה ניתן להסיק, כי המטען היה מוסתר במזוודה.

שופט חוקר צבאי, אסד דיאב, אמר מצידו, כי "אנשים מסויימים" שהעלו את המזוודות למסוק, לא עלו בעצמם אל כלי הטיס.

עוד נמסר ממקור מהימן ביותר, כי מדובר היה במטען בן 400 גרם בלבד, שהוטמן במזוודה שהושמה מתחת למושב של כראמה, או הושענה לצידו.

אלפים נמלטים באיזור ג'זין

(סוף מעמוד 1)

יעדם של אנשי החיזבאללה הוא לנתק את המסדרון היבשתי המחבר את רצועת הביטחון עם ג'זין. ניתוק זה יתן בידי החיזבאללה מעבר יבשתי בין מרחב צידון לבין הבקעה, שם מצויות המפקדות של הארגון.

עד כה לא היה מעבר חופשי לאנשי החיזבאללה שבמרחב צידון (שם הם נערכים לפעולות נגד רצועת הביטחון) לבקעת הלבנון.

מעריכים, כי ביכולתו של גדוד ג'זין בפיקוד גנראל לאחד לעמוד בהתקפות החיזבאללה.

לרשות גדוד ג'זין כ־600 לוחמים. כמחצית מהם תושבי האיזור והאחרים פליטים נוצריים מאזור צידון.

מתחקירי התקיפות האחרונות של החיזבאללה מתברר, כי בתקיפות השתתפו בסך הכל כ־220 לוחמים, שתקפו ארבעה מוצבים של צד"ל. בסך הכל נהרגו 20 מהתוקפים ו־20 אחרים נפצעו. בשטח נותרו 13 גוויות של אנשי החיזבאללה.

חיילים מצבא דרום־לבנון ירו בערב החג לעבר עמדה של חיילי יוניפי"ל מנפאל, סמוך לכפר יעתר בגיזרה המרכזית. חייל מנפאל נפצע ונגרמו נזקים לאחת העמדות.

מקורות במפקדת צבא דרום־לבנון מסרו, כי האש נורתה לאחר שבאזור נראתה תנועה חשודה, והחיילים חשבו, כי מדובר בחוליית מחבלים. במפקדת האו"ם אומרים כי באזור זה לא היתה כל תנועה חשודה, וכי החיילים מצד"ל ביקשו לפגוע כנראה באנשי האו"ם.

הוועדה תתחיל בעבודתה ביולי

(סוף מעמוד 1)

העליון) ולצידו: של מבקר המדינה יעקב מלץ, שעד לפני חודשים ספורים שימש כשופט בביהמ"ש המחוזי בתל־אביב (ובמשך שנה אף שימש כשופט זמני בביהמ"ש העליון) מעידה על כך ששמגר מייחס חשיבות ראשונה במעלה לבדיקת ההיבטים המשפטיים־חוקיים של הנוהלים ושיטות החקירה של השב"כ. לדברי גורמים משפטיים, צירופו של חופי להועדה נועד כדי להקל על חבריה להתעמק בדרכי הפעולה של השב"כ, שכן חופי היה במשך שנים, עד לפרישתו ב־1982, ראש המוסד, ולפני כן היה במשך שנים קצין בכיר בצה"ל.

אל לשיקולי־ביטחון לפגוע

להערכת גורמים משפטיים, העובדה ששמגר לא צירף לוועדת החקירה את מבקר המדינה לשעבר יצחק טוניק וראש המוסד לשעבר צבי זמיר (שמונו על־ידי הממשלה לשמש כצוות בירור, לפני שנתקבלה ההחלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית) מלמדת ששמגר סבר לא היה מוכן לקבל תכתיב מהממשלה בתחום שעפ"י החוק מעניק לו שיקול־דעת עצמאי.

יו"ר הוועדה השופט לנדוי היה אב בית הדין במשפט אייכמן, היה חבר בוועדת אגרנט, שחקרה את המחדל של מלחמת יום הכיפורים, ובאחרונה עמד בראש צוות של משפטנים שגיבש המלצות לחוק ראיות חדש שעוסק גם בנושא גביית הודאות מנאשמים. לפני שבועות ספורים דחה השופט לנדוי את פניית הממשלה לעמוד בראש ועדה לבדיקת פרשת פולארד. הוא דחה את ההצעה משום שלא ניתנו לוועדה סמכויות של ועדת חקירה על־פי חוק.

גורמים משפטיים מדגישים כי השופט לנדוי עסק בתקופת כהונתו כשופט בכמה פרשיות משפטיות בעלות היבט ביטחוני, ובכל פסקי הדין שכתב, הדגיש כי אסור ששיקולי ביטחון ישמשו אמתלה לפגיעה בחוק או בזכויות האזרח. בערעור בביהמ"ש העליון על פסק הדין של אהרון כהן מקבוץ שער העמקים, שהואשם בריגול חמור ובקיום מגעים עם סוכן זר, כלל השופט לנדוי ב־1962 הערות חריפות בקשר לחוק דיני העונשין. בעיקר יצא קצפו על סעיף 24 לחוק, הקובע כי מי שקיים מגע עם סוכן זר ואין לו הסבר סביר לכך, דינו 15 שנות מאסר. לדבריו, התוצאה היא שאם לנאשם אין הסבר סביר לקיום מגע עם סוכן זה, חייב ביהמ"ש להרשיעו במסירת ידיעה סודית, גם אם הוא משוכנע שלא נמסרה ידיעה כזו. "תוצאה זו שהחוק כופה אותה, אין הדעת סובלתה, ואף הדאגה לביטחון המדינה אינה יכולה להצדיק שיבוש כזה של דרכי ההוכחה המקובלים בהליכים פליליים" — כתב השופט לנדוי.

פגישת חוסיין־מובארק

(סוף מעמוד 1)

יועצו המדיני של מובארק, אוסאמה אל־באז, סיפר לאחר מכן לעיתונאים בקאהיר, כי מובארק וחוסיין סבורים שהושגה התקדמות במאמצים לכינוסה של ועידת שלום בין־לאומית למזרח התיכון.

"אנו סבורים כי אנו מתקדמים באורח כללי בתהליך השלום, ואילו הפרטים יתבררו בשבועות הקרובים", ציין אל־באז. הוא הוסיף ואמר, כי "המצב נראה עתה בעל סיכויים רבים יותר". אולם הוא הוסיף והזהיר מיד: "אין פירוש הדבר, כי הוועידה תתכנס בעתיד הקרוב".

מובארק עצמו לא שוחח עם עיתונאים עם שובו לקאהיר. שיחות אלה, שהוגדרו כ"פרטיות", מהוות את המיפגש השני בין השניים בתוך פחות מחודש ימים.

כאשר נשאל אל־באז על ידי העיתונאים, אם תדון מצרים בנושא הוועידה הבין־לאומית עם נציגי אש"ף, השיב אל־באז: "אנו מקיימים מגעים עם כל הצדדים. אין אנו פוסחים על שום צד מהצדדים, כיוון שאנו סבורים כי למען אינטרס השלום עלינו לקיים מגעים מקיפים ככל האפשר".

כזכור, סגרה מצרים את משרדי אש"ף בגבולותיה בחודש אפריל.

מכרזים

חברת נתיבי איילון בע"מ

1. מכרז מס' 176/87

ביצוע עבודות סלילה ברחוב קיבוץ (המשך שדר' ירושלים) בתל־אביב יפו.

המעוניינים להשתתף בעבודה זו, יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 400 ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 09.00—13.00.
את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
המועד האחרון להגשת ההצעות: 21.6.87 שעה 12.00.
סיור קבלנים יתקיים ב־7.6.87 בשעה 13.00 נפגשים בצומת שדר' ירושלים — רחוב אילת בתל־אביב־יפו.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

2. מכרז מס' 189/87

ביצוע עבודות סלילה בצומת חולון — בת ים.

המעוניינים להשתתף בעבודה זו, יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 400 ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א בכל יום בין השעות 09.00—13.00.
את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
המועד האחרון להגשת ההצעות: 21.6.87 שעה 12.00.
סיור קבלנים יתקיים ב־7.6.87 בשעה 12.00 נפגשים בצומת חולון — תל אביב.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

3. מכרז מס' 197/87

מחלף שדר' רוקח ופרויקט האיילון.

מבנה א': 2 גשרי כביש עיליים מעל שדר' רוקח
מבנה ב': חיזוק צינור ביוב לאורך שדר' רוקח
המעוניינים להשתתף בעבודה זו, יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 1,200 ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 09.00—13.00.
את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
המועד האחרון להגשת ההצעות: 2.7.87 בשעה 12.00.
סיור קבלנים יתקיים ב־11.6.87 בשעה 09.00 נפגשים במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת הטובין המפורטים ו/או השירותים במכרזים הבאים:

מכרז מס' 28/87 — נעלי בטיחות
מכרז מס' 29/87 — שמיכות צמר
מכרז מס' 30/87 — כורסאות עץ
מכרז מס' 31/87 — ציוד ספורט
מכרז מס' 32/87 — תיקון ושיפוץ אפודי מגן
מכרז מס' 34/87 — סמל שרוול רקום
מכרז מס' 35/87 — העברת קופות בטחון במרחב ירושלים

2. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בת"א־יפו רח' אמץ 4, טלפון 03-899743 בשעות המשרד המקובלות.
3. המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 25.6.87 שעה 12.00.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:

1) מכרז 63/87 — מרש בדוד פלסטי
2) מכרז 72/87 — סולמות עץ
3) מכרז 74/87 — גז פריאון
4) מכרז 71/87 — רשם קול רב ערוצי
5) מכרז 66/87 — החלפת מערכת צנרת מים
6) מכרז 73/87 — קופסאות קרטון
7) מכרז 64/87 — מזכירות אלקטרונית
8) מכרז 88/87 — כריכת ספרי לימוד
9) מכרז 77/87 — חולצות ספורט

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום, בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7. פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 21.6.87 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

האוצר — מדינת ישראל

מכרזים מס': 23/87, 24/87

מתבקשות בזה הצעות מחיר לאספקת טובין שונים למשרדי הממשלה בכל הארץ כדלקמן:

מכרז מס' 23/87 — **אספקת מערכות מיקרו מחשבים**
מכרז מס' 24/87 — **אספקת חבילות תוכנה למיקרו מחשבים**

פרטים נוספים ומסמכי המכרז ניתן לקבל במח' המכרזים והקניות, אגף החשב הכללי, ת.ד. 75, ירושלים 91000, טלפון: 02-558418.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא: 3 ביולי 1987, שעה 11.00.
אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

משרד הבטחון · חטיבת המכירות

מזמינה בזאת הצעות לציבור על: **מכירת טובין**. כל [illegible] מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.
תנאי תשלום: 60% במזומן בנקאית. 40% הנותרים בערבות בנקאית שומן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 8.6.87 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12 א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א'—ה' 08.30—12.30. בימים א', ג' גם בשעות 14.00—15.00.

מכרז מס' 108/87/06
גנרטור־דיזל, שנאים משומשים, מרכזות־טלפונים, ציוד־מטבח הכולל: מקררים מקפיאים, מיקסרים, שולחנות וסירים, מיזרונים, מיטות, ציוד־רפואי וציוד־חשמלי.
ימי סיור: 14, 15, 16, 17 ביוני יש להרשם לסעיף מס' 2 עד 15.6
מועד אחרון להגשת הצעות ב־22.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 109/87/06
מכונה להעתקת אור, מכשיר מדידת צבע, קשיחים, מקדחות, ציוד אינסטלציה חשמל, אבזבים, מכונה לכיפוף פח, מכונה לספירת ברגים, זרקורים, חלפים למערכות קרקעיות, ציוד בדיקה ומעבדה, גופי תאורה, מערכות כיבוי אש, מטאטא כביש, מעגלת פחים, גנרטור ואלטרנטור.
מעמבמת תנאי שריפה — לייצוא בלבד.
תאריכי סיור: 10, 11, 17, 18 ביוני בהתאם לסעיפים.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־22.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 110/87/06
ציוד בבישור גבוה — מדידים שונים, לוחות למעגלים מודפסים, ציוד בבישור נמוך — מתרשה, ציוד בדיקה, מכונות משרדיות, מכונות צילום, כלי עבודה, ציוד צילום.
תאריכי סיור: 17, 18 ביוני 1987
מועד אחרון להגשת הצעות ב־22.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 111/87/06
מתקן נייר להפקת חסמן הנקי.
ימי סיור: 10 ביוני 1987
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 112/87/06
מכשור רפואי, מטולת אמלגם, ציוד למטבח מרכזי, ילקוטי גב, אורגן, תצוגות + משענות, גלילי אלומי + שולחן ניזוסטה + מלי מות + מיכלי פח + פרגודים, מטולת פלסטיק, מכונות משרדיות, יריעות ברזנט לרכב, מגלגלי שלג + נעליים תצאיות, ארונות קיר, גרוטאות ניירוסטה, מרגה דלק + מדי לחץ אויר, מסבבסך קלקות + מפתח אבזב, מיכלי מים 20 ל', מוטות מרידה.
ימי סיור: 16, 28 ביוני 87, כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 113/87/07
מובין בבישור גבוה: חלפים לנגמ"ש, חלפי חשמל + חלק לכלי רכב שונים, חלפים לדיזאו, חלפי שונים.
מובין בבישור נמוך: גנרטורים + משאבות + מנועים + חלפים, גנרטורים שונים.
ימי סיור: 25, 29, 30 ביוני 87, ו־2 ביולי 87, כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־06.07.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 114/87/07
מובין בבישור גבוה: מנועי גנרטורים M.W.M., מנוע גנרטור קטרפילר, מנועי רסקוסטן ליוז קרור, גלילי לחיצה לתיקון תקרים, ריסקיות קפיץ 8 .7, אלקטרודות טריון, חלפים למשאיות באז, חלפים לטורקס, חלפים לצב"ם, אבזרי וחלקי נשק.
מובין בבישור נמוך: מצברי מלגזות, גרור סיכה + גרור ריתוך + עורבלי בטון, מטחנות שולחן + מגיפי מלגזות, גרוטאות ניירוסטה, אבזרים וכלים ספציפיים לרק"ם, אבזרי נשק.
ימי סיור: 14, 21, 23, 24, 25, 29, 30 ביוני 87, ו־2 ביולי 87, כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־06.07.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 115/87/06
רכב נוסעים מתוצרת רום כרמל וטנדר רום כרמל, תלת־קטנועים, אופניים עם מנוע עזר. קטנועים ואופנועים כולם מיועדים לפירוק.
ימי סיור: 10, 11 ביוני 1987. בין השעות 08.00—11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־15.06.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

הופיע גיליון
כותרת ראשית
הקרב על השב"כ

■ ועדת החקירה
■ המאבק הפנימי
■ שגות החוקרים משיבות אש

הזמן הצהוב: דויד גרוסמן עם פועלים ערבים בתל־אביב
מדי ליבנה: הכוונות המיסטיות מייהדות את הגליל

המרכז לקשרי תרבות, מדע, תיירות וסחר יפן־ישראל
רח' דיזנגוף 105, תל־אביב 03-5461529, 03-440287

יפן והמזרח הרחוק

היום, יום ה' ה־4.6.87
תתקיים הרצאתו של אודיבל קרץ
(בליווי שקופיות)

על יפן — אמנות וטבע

ההרצאה תתקיים בבית העתונאים
רח' קפלן 4 ת"א בשעה 20.30
הציבור מוזמן
ההרצאה מומלצת במיוחד למי שמעוניין לבקר או לטייל במזרח הרחוק

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליחסים בינלאומיים
ע"ש לאונרד דייוויס
הציבור מוזמן
לכנס הבינלאומי השנתי
בנושא
המנהיג המחדש ויחסים בינלאומיים
"INNOVATIVE LEADERSHIP
AND INTERNATIONAL POLITICS"
שייערך ב־8, 9, ו־10 ביוני 1987
יום ב', 8.6.87, אולם הסנט, בנין המנהלה

9.30 – 13.30
Y. HARKABI, OPENING REMARKS
A. EBAN – INNOVATIVE LEADERSHIP: PHERY AND PRAC
L. EDINGER, A THEORETICAL OVERVIEW
Y. DROR, SOME CONTRADICTIONS OF INNOVATIVE LEADERSHIP
15.00 – 18.00
H. BEN-ISRAEL, NATIONAL CHARACTER AND NATIONAL LEADERSHIP
B. KELLERMAN, THE AMERICAN PRESIDENT AS WORLD LEADER
M. AGURSKY, SOVIET LEADERSHIP: INNOVATION AND FOREIGN POLICY
A. SELA, THE GORBACHEV POLICIES
(ההרצאות בימי העיון האחרים יתקיימו כפי שפורסם)

בבית המשפט המחוזי בחיפה — תיק ה. פתיחה 247/87
תיק המרצה 1626/87

המבקשת: ארוהן כנרת ע"י ב"כ עו"ד בן צור
רח' התקומה 8 חיפה

נגד

המשיב: יצחק בן צבי פישר ת.ז. 4553551 שמקום המצאו בלתי ידוע.

הזמנה לדיון בדבר מתן פס"ד הצהרתי

הואיל והמבקשת הנ"ל הגישה לביהמ"ש תובענה להצהיר "כי הינה בעלת זכויות החכירה לדירה של הדירה בגוש 10256 בחלקה מ"ס 39 והנמצא ברח' ויצמן 1 בקרית אתא".
לכן, הנך מוזמן בזה להופיע לדיון ביום 3.7.87 בשעה 9.00 בפני כ"ב השופטת ב. גילאור.
הנך רשאי להגיש תצהיר נגדי שבעה ימים לפני תאריך השמיעה כדין.

נ. מאדי
מנהל מחוז [illegible]

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטות למדעי הרוח והחברה
המרכז לחקר הציונות והישוב

עמיתי הרצל לשנת תשמ"ח

המרכז מכריז בזה על הענקת פרסי מחקר ע"ש בנימין זאב הרצל לשנת תשמ"ח 1987-1988

פרסי הרצל מיועדים לתלמידים־חוקרים, מוסמכים עד גיל 35, דוקטורנטים ובתר־דוקטור עד גיל 40 (פרט למקרים מיוחדים), העוסקים בתולדות הציונות והישוב (מן המאה הי"ט ואילך) לענפיהם השונים. מועמדים שנושא מחקרם קשור בתנועת העבודה הציונית על שלוחותיה, יחשבו גם כמועמדים לפרסים מטעם מרכז לבון לחקר תנועת הפועלים, אשר יוענקו באותה מסגרת.

תיזומנה בקשות של תלמידי מוסמך ודוקטור אשר תכנית המחקר שלהם אושרה באוניברסיטה העברית. כחוקרים בתר־דוקטור יידונו מועמדים מן האוניברסיטה העברית, ומועמדים מאוניברסיטאות אחרות אשר יהיו מוכנים לעסוק בעבודת המחקר שלהם באוניברסיטה העברית.

לזוכים בפרס תוענקה מילגת קיום אשר תחייבנה אותם להקדיש את עבודתם במידה ניכרת את עבודתם.

בקשות לקבלת הפרס יש להגיש בטופסי בקשה רשמיים. ניתן לקבלם במזכירות המרכז לחקר הציונות והישוב, חדר מס' 4607, בבנין הפקולטה למדעי הרוח, הר־הצופים.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא יום א' ט"ו בתמוז תשמ"ז (12.7.87)

האירגון הפתעה נעימה

יומן יוני

מאת מיכאל קרנון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נוסעתי אתמול ביומן הראשון שהעברתי אשתקד באליפות, אחרי היום הראשון של אליפות העולם בכדורסל. נוכחתי גם בעוד כמה טורים שבהם מתחתי ביקורת על האירגון העלוב, ועל הבעיות שהיו לנו עם השפה הספרדית.

להודות על האמת: הייתי משוכנע שכאן לא יהיה טוב יותר. ידעתי שיש ליוונים היכל ספורט כפאר, אבל מתוך היכרויות קודמות היו לי הרבה סימני שאלה באשר ליכולת האירגונית שלהם.

היתה לי הפתעה נעימה. אחרי יומיים כאן אני כבר מסיר את הכובע בפני היוונים ומתנצל, אם היו לי מחשבות מגונות. עדיין לא הגיע הזמן לסיכומים, אבל זו ללא ספק האליפות המאורגנת ביותר בה נכחתי (השביעית שלי מאז 1971).

זה מתחיל במיתקן הנהדר דמוי הקונכיה השוכן על שפת הים התיכון, באזור המיפרצים הרבים בדרך מאתונה לפיראוס, למרגלות פרבר קסטלה. לא רק אולם נהדר עם 15 אלף מקומות ישיבה. כדאי לראות מה יש מסביב. אולמות, משרדים, חדרי בקרה, מסעדה, מזנונים וכל מה שאפשר להעלות על הדעת. אין אלה דברים מאולתרים לרגל האליפות, אלא מיתקנים שתוכננו מראש לשרת כל אירוע. כשאני חושב על היכל הספורט ביד־אליהו, שיש אומרים שהוא ברמה בינלאומית, איני יכול שלא לחייך. אפילו טלפון לעיתונאים אין אצלנו.

היוונים התקינו כאן שני לוחות אלקטרוניים ענקיים, עם מידע מפורט באנגלית וביוונית לרשות הצופים ונציגי התיקשורת. האולם מאוורר והמושבים נוחים מאד.

אנשי התיקשורת נהנים כאן מתנאים מירביים. מקומות ישיבה קרובים למיגרש (לא כמו במאדריד במרומי היציע); מקלטי טלוויזיה על השולחנות מאפשרים לחזות בהילוכים חוזרים; חומר סטטיסטי מגוון ניתן לקבל תוך כדי המישחק על מסך הטלוויזיה ועל דפים משוכפלים המחולקים מיד עם סיום המחצית הראשונה והמישחק. הכל נעשה ברוח טובה, עם חיוך. ממש תענוג.

ביום בואי לכאן החמצתי בכמה דקות את מועד חלוקת תעודות־ההאמנה. נאמר לי שבשעה 17.00 תחודש החלוקה. דקה בדיוק לפני המועד הגיע הצוות עם כל הציוד ובתוך דקות הסתיים התהליך. גם אתמול נוכחתי שהיוונים יודעים לעמוד בלוח זמנים. דבר חשוב בכל אירוע ספורטיבי. ואני נזכר שביום שני החל מישחק הכדורגל בין ישראל וברזיל באיחור של 20 דקות.

היוונים רוצים מאד לארח את המישחקים האולימפיים ב־1996. הם קוראים לה אולימפיאדת הזהב (100 שנים לאולימפיאדה הראשונה שנערכה באתונה). על סמך מה שראיתי כאן עד כה, הם ראויים לזה.

כוכב רוסי אלמוני סחף לניצחון על יוגוסלוויה 93—100

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). ברית המועצות השיגה כאן אמש ניצחון חשוב ביותר בבית א' של אליפות אירופה, כאשר הביסה את יוגוסלוויה 93—100 (41—44).

גיבור המישחק היה כוכב אלמוני מווילנה, שארוקאס מארצולניס (1.87 מטר בלבד), שקלע 18 נקודות. דראז'ן פטרוביץ' הוקם מהספסל רק בדקה ה־22, וקלע ב־18 הדקות בהן שיחק 24 נקודות.

במישחק אחר בבית זה קלע גאליס 44 נקודות ושלח את יוון לניצחון מוחץ 109—77 (49—60) על רומניה.

איטליה — גרמניה 78—84 בעימות חריף

ישראל סיימה את היום הראשון לתחרויות בית ב' במקום הראשון, בזכות הניצחון בהפרש של 16 נקודות על צ'כוסלובקיה.

העימות בין איטליה למערב־גרמניה היה חריף, ושתי הנבחרות השקיעו כוח רב. דבר המחייב להזהיר את נבחרת ישראל. איטליה שפתחה ב־11—0, ניצחה בסיום רק 78—84 (38—46).

לאיטליה הירבו לקלוע: ריווה 28, קוסטה 16 ומאניפיקו 15. לגרמניה: יקל 31, קוך 14, וולש 13.

בבית א' הביסה ספרד את צרפת 111—70 (48—34). לספרד: סראפי־פניו 34 ורומאי (מצויין) 21. לצרפת: אוסטרובסקי 15 ודיביסון 14.

ישראל באליפויות אירופה בכדורסל

1953 (מוסקווה) — מקום 5
1959 (איסטנבול) — מקום 11
1961 (בלגראד) — מקום 11
1963 (ורוצלאב) — מקום 8
1965 (מוסקווה) — מקום 6
1967 (טמפרה) — מקום 8
1969 (נאפולי וקאזרטה) — מקום 11
1971 (בבלינגן ואסן) — מקום 11
1973 (ברצלונה) — מקום 7
1975 (קילובין, בלגראד) — מקום 7
1977 (ליאז') — מקום 5
1979 (גוריציה, טורינו) — מקום 2
1981 (ברטיסלאבה, פראג) — מקום 6
1983 (קאן, נאנט) — מקום 6
1985 (להוריקון, שטוטגארט) — 9

● הולנד. פ.ס.ו. איינדהובן הגנה את זכייתה באליפות הולנד בניצחון 3—7 על דן־האג. איינדהובן כבר השלימה את מישחקיה בעוד שליתר הקבוצות נותר עוד מחזור אחד.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

ישראל דרוכה למישחקה השני באליפות

אחרי הפסד 84—91 לפולין תהיה הבוקר הולנד יריבה מסוכנת שתילחם על נפשה

תחזית

מאת מיכאל קרנון, שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). ישראל מתייצבת הבוקר למישחקה השני באליפות אירופה, נגד הולנד, במוראל גבוה אחרי הניצחון על הצ'כים. לעומת זה יעלו ההולנדים למיפגש במצב של לחץ, אחרי הפסדם אתמול 84—91 (41—45) לפולין.

המישחק נגד ישראל הוא בעל חשיבות גדולה להולנדים, מפני שהפסד שני "מבטיח" כמעט בוודאות הופעה במישחקים על המקומות 9—12 בדירוג, עם כל המשתמע מזה.

יהיה זה המישחק ה־25 בין שתי הנבחרות, וישראל מובילה 14־10 במאזן הכללי. לפני פחות משבועיים שיחקו ג'מצ'י וחבריו פעמיים נגד ההולנדים בארנהם ובאמסטרדאם. ניצחו פעם אחת והפסידו במישחק השני. "הבעיה שלנו נגד הולנד היא המישחק הפיסי שלהם", אומר עוזר המאמן רן כהנא. "זו נבחרת המבוססת על מישחק קבוצתי, ששחקניה מבצעים חסימות איש לרעהו. חשוב מאד כיצד נשחק בהגנה, כיצד יסתדר מרסר עם הענק שלהם סמיטס. ואם נצליח לפתוח ביעילות את ההתקפות המתפרצות שלנו".

— ריק סמיטס בן ה־21 הוא הכדורסלן הגבוה באליפות — 2.21 מ', סטודנט במאריסט קולג' במדינת ניו־יורק. הוא היה אתמול השחקן הטוב ביותר של הולנד עם 28 נקודות (10 מ־13) ו־7 ריבאונדים. שחקן מצוין אחר הוא יופ קייפרס (2.04) שקלע 18 נקודות וקטף 8 ריבאונדים. קלעים בולטים אחרים: אנדריסן 10, דהוואוארד 9, ואן רוסלאר 7.

לפולין הירבו לקלוע: זליג 29, פיקייל 22, ביזנקובסקי 12 ושוביאל 11.

שרף, כהנא ואריה רוזנברג צפו במישחק, וכל מה שרצו היה שיסיימו בפער קטן ככל האפשר — אם יתברר, שבסופו של דבר יפלו כאן הכרעות בהפרשי נקודות.

היום באליפות אירופה

10.00	ישראל — הולנד	(בית ב')
12.00	רומניה — ספרד	(בית א')
15.00	פולין — איטליה	(בית ב')
17.00	בריה"מ — צרפת	(בית א')
20.00	צ'כיה — גרמניה	(בית ב')
22.00	יוגוסלוויה — יוון	(בית א')

נבחרת אירופה — בלי ייצוג רוסי בתל־אביב

לאחר שסאבוניס נפצע, אישרה פיב"א כי גם טיחוננקו לא יבוא ★ המחליפים: וראנקוביץ' ודאקורי ★ קליין יאמן את מכבי במישחק ההוקרה לסילבר

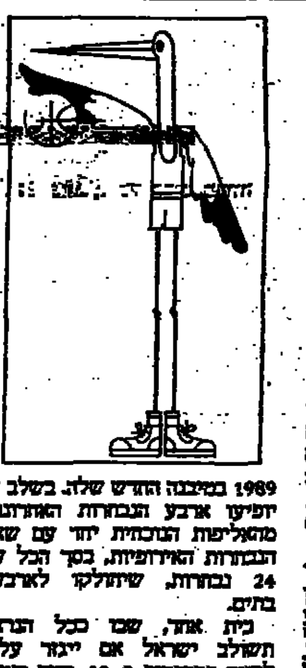

גם זה קרה

מאת שליח "הארץ" ליוון

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לברית המועצות לא יהיה ייצוג במישחק ההוקרה־הפרידה לכדורסלן לו סילבר בין נבחרת אירופה למכבי תל־אביב, ב־17 ביוני בהיכל הספורט ביד־אליהו.

אתמול דיווח מזכ"ל פיב"א בורה סטנקוביץ' למאמן הנבחרת פאול פסורה, שהסובייטים הודיעו לו כי ואלרי טיחוננקו לא יבוא עם הנבחרת לתל־אביב. זאת בנוסף לארווידאס סאבוניס הפצוע, שלא הגיע גם לאליפות אירופה. בהתאם לכך כבר נקבעו גם שני המחליפים מבין שלושה שחקני המילואים: סטויאן וראנקוביץ' (2.15) מנבחרת יוגוסלוויה וריכאר דאקורי (1.95) מנבחרת צרפת.

כן מתברר כאן, שאת מכבי תל־אביב ידריך במישחק זה המאמן הוושינגטוני רלף קליין. מכבי הציע לצבי שרף לקבל תפקיד זה. אבל הוא אומר כי מי שיאמן בעונה הבאה צריך להדריך את הקבוצה גם במישחק זה.

1989 במיבנה החדש שלה. בשלב זה יופיעו ארבע הנבחרות האחרונות מהאליפות הנוכחית יחד עם שאר הנבחרות האירופיות, בסך הכל עד 24 נבחרות, שיחולקו לארבעה בתים.

בית אחד, שבו ככל הנראה תשולב ישראל אם ייגזר עליה לסיים במקומות 9—12, יהיה באיסטנבול בין 28 ל־30 באוגוסט. הבתים האחרים יהיו בלודון (10—12 בספטמבר), שרלרואה, בלגיה (11—13 בספטמבר) ופלוון, בולגריה (11—13 בספטמבר).

שתי הראשונות מכל בית יצטרפו ל־8 הראשונות בפיראוס ויחולקו לארבעה בתים, שישחקו בשיטת בית וחוץ. שני מישחקים יתקיימו כבר בנובמבר 87', שניים בפברואר 88' ושניים בנובמבר 1988. שתי הראשונות מכל בית יעלו לשלב הגמר של אליפות אירופה (8 בסה"כ).

המדינה שתארח את שלב הגמר תיקבע רק אחרי שיוודע מי הנבחרות שעלו לשלב הסופי.

רוזנברג צעד 4 קילומטר

לאריה רוזנברג, אחד המצטיינים בניצחון על צ'כוסלובקיה, היה אתמול יום מיוחד במינו. הצעיר הירושלמי שומר המסורת לא נסע עם חבריו באוטובוס למישחק. אלא עשה את הדרך בת 4 הקילומטרים ברגל, בחברת עוזר המאמן רני כהנא.

הוא נותר באולם כדי לחזות במישחק בין הולנד לפולין, ואת מנוחת הצהריים עשה במלון סמוך בו מתאכסנים העיתונאים הישראלים. מאוחר יותר הצטרף לחבריו שבאו לחזות במישחק בין גרמניה לאיטליה, וגם כדי ליטול חלק בטכס הפתיחה. בערב כבר נסע עם כולם באוטובוס.

נסים ונפלאות בנבחרת צרפת

הצרפתים עדיין לא התאוששו מפציעת הקפטן שלהם פיליפ זאגיאל, במישחק נגד ישראל ברמת השרון. זאגיאל הגיע ביום שלישי לפאריס במקום לאתונה, ובמקומו הוזעק ז'אן פרדיק מנטי בן ה־21, שגובהו 2.08 המשחק בקבוצת הליגה השניה ניס.

"כל הנסים והנפלאות קורים אצלנו", אמר לי העיתונאי ז'אק פייר דימו. "אמנם אי אפשר להאשים איש בפציעה כזו ממש ברגע האחרון, אבל אני חושב שזה חלק מההכנה הלא טובה שלנו".

תופעה אחרת בנבחרת הצרפתית הוא ריכאר דאקורי. עד אמצע השבוע שעבר ישב לבחינות באוניברסיטה במקצוע הפיסיותרפיה. למחרת סיום הבחינות יצא לברטיסלבה, שם השתתפה צרפת בטורניר בינלאומי, הספיק להופיע במישחק אחד, שיחק ברמת השרון והגיע לכאן. בכך הסתכמה כל ההכנה שלו. "זה לא רציני", אומר דימו. "האם אצלכם אפשרי דבר כזה?". נראה שהתשובה שלילית בהחלט.

זהירות מ־9—12

אני מקווה שזה לא יקרה לנו, אבל הנבחרות שיסיימו כאן במקומות 9—12 ישחקו כבר בסוף אוגוסט בסיבוב הראשון של אליפות אירופה

אן.בי.איי.

הלייקרס פתחו בניצחון 126—113 על בוסטון

אינגלווד, קליפורניה (איפי). ג'יימס וורת'י קלע 33 נקודות ומג'יק ג'ונסון הוסיף 29, כדי להוביל את הלוס אנג'לס לייקרס לניצחון 126—113 על האלופה בוסטון סלטיקס, בפתיחת סידרת מישחקי הגמר לאליפות הכדורסל המקצועני של ארה"ב. המישחק השני, שיהיה כאן הערב, יאפשר ללייקרס להגדיל את הפער — לפני תחילת מישחקי הגומלין בבוסטון. המבקשת לשחזר את הישגה בשנים 1968 ו־1969: זכיה בשני תארים רצופים.

הלייקרס הגיעו ליתרון מכריע של 81—60, כשמונה דקות לפני תום הרבע השלישי, ולא התירו ליריביהם סיכוי של ממש לחולל מהפך. לארי בירד קלע 32 נקודות לסלטיקס, בעוד שרוברט פאריש וקווין מקהייל צברו 15 כל אחד.

קארים עבדול ג'אבאר תרם 14 נקודות ו־10 ריבאונדים למאזן של הלייקרס, שעלו ליתרון 9—0 בפתיחה לפני שבוסטון הגיבה בסל ראשון.

לוב מחרימה את הכדורגל הברזילאי

ביירות (ע"ר). לוב הודיעה, שמעתה לא תורשה עוד כניסתם של מאמנים וקבוצות כדורגל מברזיל לתחומה, במחאה על שנבחרת זו שיחקה בישראל.

מתנת חג נפלאה בפתיחת אליפות אירופה בכדורסל בפיראוס

בכורה ישראלית מהממת: נוק־אאוט 99-83 לצ'כיה

הקפטן דורון ג'מצ'י סחף את חבריו לניצחון גדול עם 37 נקודות ★ המאמן הצ'כי פטרה: לא ציפיתי למהלומה כזו

צלליתה של דורון שפע (11) לסל הצ'כי, בניצחון הישראלי 99—83 אתמול בפתיחת אליפות אירופה. מימין — האנוי לאסוף (4), ומשמאל הצ'כי יארוסלאב סקאלה. (צילום/רדיו איפי).

אליפות אירופה

מאת מיכאל קרנון

ישראל — צ'כוסלובקיה
83—99 (40—44)

★ המצטיין: דורון ג'מצ'י

● לישראל קלעו: ג'מצ'י 37, רוזנברג 13, דניאל 12, מרסר 11, כהן 6, ליפין 6, לאסוף 4, גורדון 4, שפע 4, פליישר 2.
● לצ'כוסלובקיה קלעו: קרופילאק 20, בראבאנץ 15, זופה 13, יליניק 10, מטיצקי 9, סוויטק 6, אוקאץ' 5, ראיניאק 4, סקאלה 1.
● כדורים חוזרים: ישראל 29 (רק 3 בהתקפה; לאסוף 11, מרסר וכהן 5 כ"א. צ'כוסלובקיה 36 (15 בהתקפה; מטיצקי 6, קרופילאק וזופה 5 כ"א.
● אחוזי קליעה: ישראל 38 מ־60 (63 אחוז), 4 מ־7 של 3 נקודות, 19 מ־25 בעונשין (76 אחוז). צ'כוסלובקיה: 33 מ־75 (42 אחוז), 5 מ־15 של 3 נקודות, 14 מ־22 בעונשין (63 אחוז).
● שופטים: מאיניני (צרפת), לימן (שוייץ). 500 צופים.

פיראוס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שנים רבות ציפינו לרגע הזה, לראות את ישראל מנצחת בצורה משכנעת כל־כך את נבחרת צ'כוסלובקיה. עד אתמול היה הניצחון הגבוה ביותר שלנו 59—53, בשנת 1953 במוסקווה. יתר חמשת הניצחונות היו בהפרשים של נקודה עד 4 נקודות.

אתמול בבוקר העניקו לנו דורון ג'מצ'י וחבריו מתנת חג נפלאה: ניצחון 99—83 (44—40), אחרי שכבר הובילו בהפרש 27 נקודות שלוש דקות לסיום.

לא יכולנו לצפות לפתיחה מוצלחת יותר של האליפות ה־25 של אירופה בהיכל הספורט הנהדר אשר לחוף פיראוס. זה לא היה מאותם מישחקים מעצבנים, המטורפים בשניות האחרונות. זה היה כדורסל מבריק ומלהיב, בסגנון הישראלי האופייני, שעשה לו שם באליפויות קודמות של אירופה. מה שהשנה זה הולנדים.

פאול פסורה, המאמן הצ'כי המשמש בתפקיד זה עשר שנים, הודה לאחר המישחק, שישראל הפתיעה אותו. במסיבת העיתונאים הוא נראה המום. "ההגנה שלכם כבר הפעילה לחץ, וההתקפות המתפרצות, היממו אותנו. הבחורים שלי לא היו מוכנים למישחק כזה".

המאמן הישראלי צבי שרף הודה שלא ציפה לניצחון כה קל. "ידעתי שהבחורים מוכנים היטב, אבל בהסתמך על ההיסטוריה של המישחקים נגד הצ'כים ציפיתי שנאבק בצמוד".

וכך בדיוק זה נראה במחצית הראשונה. פתיחה מצויינת של ישראל (ג'מצ'י, שפע, גורדון, מרסר, לאסוף) ובדקה השישית 20—11. מה אפשר לבקש יותר, בעיקר כשלאחר מכן מרסר מפגין חולשה רבה בהגנה ובהתקפה. כאן באו החלפות הספסל. בנבחרת שלנו הצ'כים קלעו 11 נקודות ללא מענה. בדקה העשירית פין ודניאל החליפו את גורדון ושפע, מרסר קלע את הסל הראשון שלו בדקה ה־12 וישראל הובילה 28—26.

רוזנברג והכהן הצעיר החליפו את ג'מצ'י ולאסוף, על אריה הוטל לעצור את קאמיל בראבאנץ בן ה־36, שקלע כמו בימים הטובים. אחרי שתי דקות של התנגלות, הוא תפס את הפריבנים.

הצ'כים עוד הובילו 32—28 אבל איציק כהן, התופס את מקומו בנבחרת הזו, הוביל את ישראל ל־32—35. לאסוף החליף את מרסר וג'מצ'י חזר. הצ'כים הובילו 35—37 ו־39—40, אבל חמש נקודות — בהן סל של 3 נקודות של ג'מצ'י לפני השריקה — שלחו את הישראלים לחדר ההלבשה עם מיקדמה של 4 נקודות.

המהפך המדהים

ואז באה ההצגה הנפלאה. אריה רוזנברג, שפתח ביחד עם גורדון, ג'מצ'י, מרסר ולאסוף, חיסל סופית את בראבאנץ שלא הוסיף אפילו נקודה במחצית השניה. גורדון הציג כדורסל של רמה גבוהה, ומרסר היה שוב אותו לאוון המוכר לנו. בתוך שתי דקות עלה הפער ל־10 נקודות. בדקה ה־26 כבר הובלנו 61—45 וכעבור שתי דקות 69—47. הצ'כים היו המומים ומאמנם ניסה את כל האפשרויות כדי לעצור את המהירות המסחררת של ג'מצ'י, רוזנברג, דניאל, גורדון ולאחר מכן ליפין. ההפרש הגדול ביותר היה 95—68 בדקה ה־37. שרף שיתף את 12 השחקנים שלו וכך הצליחו הצ'כים לסגור את הפיגור. עופר פליישר סיים את המישחק בסל מרחוק, קרוב ל־3 נקודות.

זה היה ניצחון של הצעירים על הוותיקים, של רוח הנעורים על הניסיון. לבראבאנץ, קרופילאק וסקאלה יש יותר מיבחנים בין־ארציים מאשר לכל שחקני הנבחרת הישראלית ביחד. אבל מול התלהבות של הבחורים שלנו, זה לא הספיק להם אתמול.

דורון ג'מצ'י היה קפטן למופת והוביל את הנבחרת לניצחון הגדול. הוא לא רק קלע 37 נקודות (12 מ־19 מהשדה, 3 מ־4 ב־3 נקודות ו־10 מ־10 בעונשין), אלא עבד בהגנה ומסר כמה מסירות מצויינות לחבריו. עדי גורדון התגבר מאז המשבר במכבי אשתקד. מישחקו אחראי, נבון וסדיר, הוא אינו מחמיץ כל הזמן לקלוע ממרחק. רוזנברג הוא כיום הלוחם של הנבחרת וגם קלע כמה סלים אופייניים. "חמש הדקות הראשונות של המחצית השניה הביאו למיפנה", הסביר אריה אחרי המישחק. "כבר התרגלתי לכך שאני נכנס לשמור על הקלע הבולט של היריב. אני בטוח שעוד יוטל עלי לשמור על שחקנים טובים יותר מבראבאנץ". מוטי דניאל במחצית השניה, האחי לאסוף בבאבאנץ וגם כל היתר עשו את שלהם, ואף יותר מזה.

"ההגנה שלנו ניצחה את המישחק", אמר שרף, שסרב לשבח בודדים. "לא הופתעתי מהיכולת של כמה מהצעירים. אבל את המחמאות אני מקווה שאוכל להעניק להם בסיום השלב המוקדם".

המאמן הצ'כי פסורה הפתיע כאשר אמר, שלא עשה הכנות מיוחדות למישחקי בוקר. "איני חושב ש־10 בבוקר היא שעה מתאימה לכדורסל". מתברר שגם בנושא זה היה לישראל יתרון. גם אתמול קמו הבחורים בשבע, אכלו ארוחה קלה ויצאו לטיול של חצי שעה, כפי שעשו בשבוע האחרון. זה הוכיח את יעילותו. בפתיחת המישחק היו באולם לא יותר מ־200 אוהדים, רובם ככולם ישראלים.

רלף קליין, שעקב עם שחקני נבחרת גרמניה אחרי המישחק, הודה שהופתע. "יופי של כדורסל. ג'מצ'י שחקן גדול. נהניתי בגורדון ובאיציק כהן. כל הכבוד לבחורים".

המישחק ה־100 של ג'מצ'י

דורון ג'מצ'י הופיע אתמול במישחקו הבין־ארצי ה־100 במדי נבחרת ישראל. והוא חגג אותו בצורה הטובה ביותר, עם 37 נקודות וניצחון גדול על צ'כוסלובקיה.

אחרי מישחק זה מגיע מאזן הנקודות של ג'מצ'י בנבחרת ל־1,765. פרשנים כאן מעריכים שהוא מועמד רציני לתואר מלך הסלים. לפני שנתיים בגרמניה סיים דורון שני אחרי דראז'ן פטרוביץ', שקיים מישחק אחד יותר.

לנדל — מצ'יר, בקר — וילאנדר מחר בחצי הגמר באליפות צרפת

טניס

פאריס (איפי). בנבחרי אתמול: הצ'כי איוואן לנדל והאמריקאי כריס אוורט, עלו כאן בספר לשלב חצי הגמר של אליפות הטניס הפתוחה של צרפת ברולאן גארוס.

לנדל (הראשון בדירוג) ניצח ברבע הגמר את אנדרס גומס מאקוואדור 5—7, 4—6, 1—6, 1—6 ויתמודד מחר בחצי הגמר עם הצ'כי מילוסלאב מצ'יר. זה האחרון הדיח צ'כי אחר, קארל נובאצ'ק 6—7, 1—6, 2—6 (המערכה הראשונה הופסקה במצב 2—4 בגלל גשם וחודשה למחרת).

בן העבר הנבי, בוריס בקר ממערב־גרמניה, הבטיח עלייתו לחצי הגמר בניצחון 6—3, 6—3, 5—7 על האמריקאי ג'ימי קונורס. גם כאן גרם הגשם להפסקה. במצב 1—2 לבקר במערכה השלישית. אך המישחק חודש כעבור שעה קלה.

בקר יתמודד מחר בחצי הגמר עם השוודי מאטס וילאנדר. שניצח את הצרפתי יאניק נואה 4—6, 6—4, 6—3, 7—5.

אוורט לא נתקלה בקשיים רבים. בדרכה לניצחון 6—2, 6—2 על האיטלקיה רפאלה רג'י. היא תשחק היום בחצי הגמר, במיפגש ה־72 ביניהן, עם יריבתה הוותיקה מרטינה נאברטילובה. מרטינה הכניעה 6—1, 6—2 את קלאודיה קודה־קילש ממערב־גרמניה. לעומת שתי אלה, בנות ה־30 פלוס, יפגשו בחצי הגמר האחר שתי צעירות בנות 17: שטפי גראף ממערב גרמניה וגבריאלה סבאטיני מארגנטינה.

שחר פרקיס בגמר הטורניר בחיפה

מאת סופר "ספורט הארץ"

שחר פרקיס העפיל אתמול לגמר אליפות הטניס הכהגדיית של עבודות המקיבית בברגרי מועדון הטניס בחיפה. בהשתתפות כ־60 טניסאים בכל הגילאים.

פרקיס גבר בחצי הגמר על תומר צימרמן 6—2, 6—1. וקודם לכן ברבע הגמר על מיכאל הניאל 5—7, 6—1, 6—1.

היום אחה"צ יהיה מישחק חצי הגמר השני בין יורם ברוך ואהוד ויינברג. ברוך גבר אתמול על דורון הרטל 6—7, 6—2 ואילו ויינברג ניצח את יואב עקאב 6—1, 6—3, 6—4.

מאיר ברקיני (משמאל) מבקיע את השער הראשון להפועל בת־ים בניצחון 1—3 על מכבי חדרה, בפתיחת מישחקי המיבחן בכדורגל אתמול ברמת־גן. (צילום: אריה קנפר).

הפועל בת־ים ורמת־גן ניצחו במחזור הראשון של המיבחנים

כדורגל

הפועל בת־ים, אלוף מחוז הדרום בליגה א' והפועל רמת־גן, שסיים במקום ה־12 בליגה הארצית, רכשו אתמול מיקדמה חשובה במחזור הראשון של מיבחני העליה לליגה הארצית. הם ניצחו בתוצאה זהה 1—3 את יריביהם מכבי חדרה, אלוף מחוז הצפון בליגה א' והפועל מרמורק, שסיים 12 בליגה הארצית. שני המישחקים היו באיצטדיון רמת־גן.

בשבת יהיה המחזור השני: הפועל מרמורק — הפועל חדרה (16.00), הפועל רמת־גן — הפועל בת־ים (18.00).

הפועל בת־ים — מכבי חדרה 1—3 (0—1)

השערים לבת־ים: מאיר ברקיני (21), משה עובדיה (58), רוני וייצמן (69, עצמית), לחדרה: רוני וייצמן (49, כ־11 מ').

★ המצטיין: משה עובדיה.

הפועל בת־ים היה עדיף והבקיע כבר בדקה ה־21, כאשר משה בוטפיקה מסר כדור בין שני מגיני חדרה ומאיר ברקיני בעט בעוצמה רבה מ־16 מ' לרשת. שחקני חדרה השוו בדקה ה־49. רוני וייצמן בעט כדור אחר שנגע בידו של יוסי לוביץ ברחבה. וייצמן עצמו השווה מהנקודה הלבנה. בדקה ה־58 דרייפוס כדור מימין, נבני הסיט בראשו ומשה עובדיה הבקיע מ־2 מ' את דוד עמירה. בדקה ה־69 ניסה החדרתי משה חבטי להרחיק, אך הכדור פגע מוכבד לקבוצה וייצמן וחזר לרשת. בדקה ה־90 וייצמן לקורה.

שפט יהודה רינצ'י. 1,500 צופים.

הפועל רמת־גן — הפועל מרמורק 1—3 (1—2)

השערים לר"ג: ברציון פנקס (25, עצמית), שמעון פרץ (33, כ־11 מ'), יעקב נומדר (88). למרמורק: ברציון פנקס (39).

★ המצטיין: עודי צדקא.

המישחק היה חלש אך הרמת־גנים ניצלו את ההזדמנויות שהיו להם. בדקה ה־25 הגביה אוסטובסקי כדור עונשין מ־16 מ' וברציון פנקס הדף אותו לרשת הוא. בדקה ה־33 פרץ יואב והר לרחבה הוכשל. שמעון פרץ העלה ל־2—0 בבעיטת־11 מ'. בדקה ה־39 בעט ברציון פנקס כדור עונשין מ־18 מ', ג'ילדרי הדף לקרן, וזה שעבר הגביה מהקרן ופנקס בבב בנגיחה. בדקה ה־60 הרחיק מאמן מרמורק נתן ברדילי בגלל התנהגות לא ספורטיבית. בדקה ה־88 מסר עומר אוסטובסקי כדור לנומדר, ויעקב נומדר, שנכנס במחצית השניה, הבקיע את לרינגר.

שפט יהושע לויה. 2,000 צופים.

המגן השוודי פטר לארסון מבקיע את שער הניצחון נגד איטליה, באליפות אירופה, אמש בשטוקהולם. (צילום/רדיו איפי).

שוודיה בראש בית 2, ניצחה את איטליה 1—0 בשטוקהולם

אליפות אירופה

שטוקהולם (ע"ר). נבחרת הכדורגל של שוודיה ניצחה כאן אמש את איטליה 1—0 (0—1) ועלתה לראש טבלת בית 2 באליפות אירופה. לשוודיה 9 נקודות ולאיטליה 8, לשתיהן בתום 5 מישחקים. שוויץ שלישית עם 3 נקודות.

את שער הניצחון הבקיע פטר לארסון בדקה ה־25, לעיני 40 אלף צופים.

נבחרות הכדורגל של דנמרק וצ'כוסלובקיה סיימו בקופנהאגן בתיקו 1—1 (0—1), בבית 6. כ־47 אלף צופים היו עדים לאיאן מולבי מליברפול, שהקנה יתרון לדנים בדקה ה־16, אלא נדהמו, כאשר איוואן האשק השווה בדקה ה־48.

דנמרק מובילה עם 6 נקודות, לפני צ'כיה 5.

שער שכבש אלכסנדר זווארוב בדקה ה־16, הקנה לברית המועצות ניצחון 1—0 על נורווגיה באוסלו, בבית 3, לעיני יותר מעשרת אלפים צופים. ניצחון זה העלה את המאמן הרוסי בפיסגה ל־9 נקודות.

ריו דה רמת גן

מראה מאחורי הרשת

מאת יהושע שגיא

מעודי לא ראיתי מישחק כדורגל באיצטדיון המאראקאנה בריו דה ז'אנירו, אבל בתחילת השבוע ברמת גן נתנו לנו לחוש קמצוץ ממה שכנראה מתרחש במאראקאנה האדיר.

לראות את נבחרת ברזיל בכדורגל ממלאה איצטדיון עד אפס מקום (היתכן שהיתה זו דווקא נבחרת ישראל שמשכה את הרבבות?); לראות ארבעה שערים, בחלקם נדירים בביצועם; לשמוע את שאגות הגוווווול של השודים לריו. על רקע תופי הסמבה של להקת אריץ טרופית — הייתכן שכך, כמו בריו דה ז'אנירו, מרגישים גם כאן בריו דה רמת גן?

45 אלף צופים במישחק כדורגל בישראל הם חיזיון נדיר. בריך מאד ובולט עוד יותר על רקע מספר הצופים שבאו באותו יום לחזות במישחק הבין־ארצי בין נבחרות הכדורסל של צרפת וישראל, רק 400 צופים, על פי הדיווח ב"הארץ". ללמדך: הציבור הישראלי רעב לכדורגל מהנה, אטרקטיווי, מלהיב. הישראלי המצוי אוהב כדורגל, אבל הוא מדיר רגליו מן המגרשים כאשר הוא יודע, כי מכינים לו סחורה לקויה. כאשר מביאים לו סחורה משובחת הוא נוהר לקופות ויוצר תמונה של אוהדים נרגשים ברמת גן.

זמן רב איני זוכר אוהדי כדורגל קופצים ממקומותיהם בהתלהבות, כמו בדקות הפתיחה של המישחק עם ברזיל, כאשר חלוצי ישראל היו על סף כיבוש השער. זמן רב איני זוכר התלהבות כמו זו שהיתה ביציעים, כאשר שלום תקווה שלח כדור לעמוד השער הברזילאי מיד בפתיחה. הקהל הזה בא בהמוניו בלב טוב לריו דה רמת גן, העניק הרבה אשראי לנבחרת של מילינקו מיהיץ'. וגם אחרי ה־0—4 יודעים האוהדים כי המישחק הזה היה הצגה פרטית של ברזיל — לא של ישראל. באנו לראות את הסמבה שלהם, של מי שירדנו בעתיד הלא רחוק לכתר העולמי.

צריך להיות רציני ולא להתייחס למישחק הזה כאל מיבחן לטורניר הקדם־אולימפי המצפה לנו באוקיאניה. את ההכנות למיפגשים עם איי פיג'י, אוסטרליה וניו־זילאנד אין לערוך מול ליוורפול או נגד ברזיל. אלה קלאסות מדרגה אחרת, מאיכות אחרת. אין גם טעם להתאמן על ליוורפול וברזיל לאולימפיאדת סיאול. על כן, כאשר נתחיל בהכנות הקדם־אולימפיות, יהיה צורך להתחיל לחפש את היריבים המתאימים למיבחנים האלה.

המיפגשים עם ליוורפול וברזיל הם מישחקי הצגה, של כדורגל ישראלי עם מיגבלותיו הידועות, מול כדורגל מבריק מעולם אחר. לא הכן לקחת מהמישחקים האלה את מה שאין בהם. להתייחס אליהם כאילו אנחנו לא על הדרך הנכונה. ההיפך נכון. מיהיץ' עושה מאמץ בלתי פוסק לגבש צוות ישראלי מתחדש, שמיבחנו האמיתי יהיה מול הנבחרות המתחרות במשימה. כל מה שקורה מול ליוורפול או ברזיל אינו שייך לאופרה האוקיאנית, ומי שמנסה לחפש את המשותף — אינו רציני.

הערה לסיום: הסדר המושלם, הטכס הנאה, איכות האירגון של האירוע הברזילאי הוכיחו, שגם בישראל אפשר לעשות את זה אחרת.

ואם תרשו לי עוד הערה קטנה: מדוע אנחנו זקוקים ל"דיעות אורחות" ול"תרשות" כדי לראות מיפגני כדורגל מרגשים ברמת גן? מדוע אין התאחדות לכדורגל משיגה אותן תוצאות, כאשר היא מארגנת בכוחות עצמה אירועים כאלה?

כדוריד

ניצחון לאס"א על יפאן 13—19

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת אס"א בכדוריד הפתיעה שלשום את יפאן באליפות העולם לסטודנטים, הנערכת ברומניה. הישראלים ניצחו 13—19 (7—9), בעקבות הניצחון תתמודד ישראל על המקומות 9—16 בדירוג הסופי.

לישראל הבקיעו: אוסלנדר 6, בלדר 5, אליגב 3, צפרן 2, זינגר 2, שיבי 1.

במישחק אחר בבית הישראלי ניצחה בריה"מ את ארה"ב 24—18.

אלופת אסיה בריצה הוכתה ע"י מאמנה

סיאול (איפי). האתלטית הדרום־קוריאנית בת ה־17, לים צ'ון־אה, הוכתה על ידי מאמנה ואושפזה לצורך טיפול רפואי באוזנה, לאחר שהתרשלה באימונים.

דובר רשמי של התאחדות הספורט הדרום־קוריאנית אישר, כי המאמן קים־סונג־איל פגע בעור התוף של לים, שזכתה בשלוש מדליות זהב בריצה במישחקי אסיה שהיו כאן אשתקד. המאמן אמר לאחר התקרית, כי שגה במעשהו, אך הוסיף כי ביקש להדגים בדרך זו את תיכנונה.

לים, שתזדקק לטיפול של שבועיים, היא אחת תקוות ארצה במישחקים האולימפיים של 1988.

איטליה זכתה באליפות הקדטים

פאריס (ע"צ). איטליה זכתה באליפות אירופה לקדטים בכדורגל. לאחר שניצחה במישחק הגמר בפאריס את בריה"מ 1—0. צרפת סיימה שלישית, כשהביסה את טורקיה 3—0.

טורקיה ניצחה את ישראל 1—0 בשלב המוקדם ועלתה מהבית המשותף לחצי.

כדורגל

שניאור החל לאמן בהפועל תל־אביב

מאת אילן פיש, סופר ספורט "הארץ"

יצחק שניאור, מאמנו החדש של הפועל תל־אביב, החל בעבודתו בקבוצה.

ערב החג היה מישחק אימון פנימי לסגל השחקנים הרחב. ומחר יתקיים מישחק נוסף בעל אופי דומה. מישחקי המבחן נועדו לעקוב אחר יכולת השחקנים ולסייע בקבלת ההחלטה לגבי עתידם בקבוצה בעונה הבאה. הסגל הרחב כולל את שחקני הפועל תל־אביב שהושאלו בעונה החולפת לקבוצות שונות.

בהפועל תל־אביב מקווים לקבל את כרטיס־השחקן של המגן דוד פרזנטי, שהושאל במהלך העונה החולפת מקבוצת הבונדסליגה פ.צ. קלן. בקבוצה לא צופים לבעיות מיוחדות בנושא זה.

שום — מאמן בית"ר ת"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

יצחק שום יאמן בעונה הקרובה את קבוצת הכדורגל של בית"ר תל־אביב. בסוף השבוע שעבר הושג סיכום עקרוני בין יו"ר הקבוצה דוד לויאן למאמן, אולם ההסכם התעכב ונבדקו שמות מועמדים אחרים. בסופו של דבר חתמו הצדדים לעונה הקרובה.

שום אימן בעונה החולפת את קבוצת הפועל חיפה, שכשלה על הסף בנסיונה לעלות מהליגה הארצית ללאומית.

● כאיר נבני הוא המועמד לשמש בעונה הבאה מאמן במכבי תל־אביב. לצידו של גיורא ספיגל המשמש בקבוצה כמנהל־על. נבני, שעשה קריירה עשירה כשחקן במכבי תל־אביב, מהסס אם להיענות להצעה הקוסמת לשוב ולאמן בקבוצת־האם, לאחר שנה מוצלחת בהפועל חולון, שהסתיימה בזכיה באליפות הליגה הארצית. מרגיש המאמן מחוייבות לקבוצתו ושוקל אם להמשיך עם עונה נוספת בליגה הלאומית.

صورة امينة للاصل

תפנית בחקירת פרשת הקרקעות בגדה

אבי צור זומן שוב להחקר במשטרה בפרשת הקרקעות בגדה ולא התייצב

שוקלים הוצאת צו הבאה ● צור חושש כנראה שכאשר יגיע למשטרה "ייעצר"

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

התפתחות מפתיעה בפרשת הקרקעות בגדה: המשטרה מבקשת להמשיך ולחקור בפרשת הקרקעות בגדה את אבי צור, לשעבר עוזרו של מי שהיה סגן שר החקלאות, מיכאל דקל.

בשבועות האחרונים זומן כמה פעמים אבי צור לחקירה במשטרה, אך עד כה לא התייצב. בשלב זה לא ברור, אם גם הפעם מתכוון צור לא לבוא לחקירה.

לסופר "הארץ" נודע, כי המשטרה שוקלת להוציא צו הבאה ומעצר נגד צור, אם לא יבוא לחקירה. מתברר, כי חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה, העוסקים בחקירת פרשת הקרקעות בגדה מזה כשנתיים וחצי, מבקשים להציג לאבי צור שאלות נוספות בעניינים הקשורים לסחר הקרקעות בגדה.

מדובר בשאלות השלמה בנושאים שכבר נחקרו ובנושאים חדשים שעלו במהלך השנה האחרונה. לא ברור אם חוקרי המשטרה מבקשים לחדש את חקירתו של אבי צור גם בקשר לסגן השר מיכאל דקל ולאישים אחרים בליכוד.

אבי צור סירב אתמול להתייחס להתפתחות האחרונה ולזימונו המחודש לחקירה במשטרה. הוא השיב: "אין תגובה" על שאלות סופר "הארץ".

נודע כי צור אינו מוכן, בשלב זה, לבוא לחקירה במשטרה בטענה שכבר היה עצור יותר מ־30 יום בפרשת הקרקעות, נחקר במשך שעות רבות והשיב על כל השאלות האפשריות. נראה כי חששו נובע מהשערה, כי כאשר יגיע למשטרה – ייעצר. במשטרה אומרים, לעומת זאת, כי אבי צור חייב להתייצב לחקירה, כאשר מזמנים אותו.

אבי צור, אחד האישים הפעילים והמקורב לבכירים ב"ליכוד" (עד שהחלה חקירת הקרקעות), היה יד ימינו של מיכאל דקל בנושאי ההתיישבות, בעת שדקל כיהן כסגן שר החקלאות והיה קשור לפרוייקטים רבים של רכישת קרקעות והקמת ישובים בגדה.

בשיאה של חקירת הקרקעות, לפני כשנה וחצי, נעצר צור והוחזק במעצר משטרתי במשך כחודש. אז נחקר ארוכות על ידי חוקרי מפלג הקרקעות ביחידה לחקירות פשעים, על חלקו בפרשיות שונות וגם על חלקו של סגן השר דקל בפרשיות אלה.

ככל הידוע, טען אבי צור בחקירותיו במשטרה, כי לא פעל אף פעם על דעת עצמו וכל מה שעשה בנושא ההתיישבות והקרקעות בגדה, עשה על דעת הממונים עליו. בשעתו, טענו מקורביו של צור, כי חוקרי המשטרה ביקשו להשיג באמצעותו את "ראשיהם" של מיכאל דקל ואישים בכירים אחרים בליכוד.

ככל הידוע, סירב אז צור לשתף פעולה עם החוקרים בנושאי החקירה, הקשורים לאישים בליכוד. בתחילת חקירתו במשטרה הביעו תמיכה באבי צור אישים בולטים בליכוד וביניהם אף סגן השר רוני מילוא.

מילוא אף הגיע בעיצומה של חקירת צור למשרדי היחידה לחקירות פשעים בפתח תקוה ופגש בחצר את צור בעת שהאחרון הובל לניידת משטרה. סגן שר החוץ חיבק אז את צור ועודדו במילים חמות (הפרשה נחשפה בשעתו לראשונה ב"הארץ").

מאוחר יותר טען צור, כי אישים בליכוד עזבו אותו ולא המשיכו לתמוך בו, חרף פעילותו הרבה והנאמנה במסגרת הליכוד.

בחודש דצמבר 1985 הוגש נגד אבי צור כתב אישום לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

צור נאשם אז בקבלת שוחד, הפרת אמונים, והונאה בחקירה על רקע פעילותו בנושא הקרקעות. הוא כפר בכל האשמות נגדו ומשפטו נדחה עד להודעה חדשה. בשלב זה עדיין לא ברור מתי יימשך המשפט.

בכתב האישום נאמר בין השאר על אבי צור: "במסגרת תפקידו פעל הנאשם לקידום נושאי ההתיישבות ביהודה ושומרון. הנאשם נהג להיפגש מדי יום עם יזמים וסוחרי קרקעות ולסייע להם בכל הקשור בקידום עסקאות בקרקעות ביהודה ושומרון. בתוקף תפקידו היה הנאשם בעל השפעה ומקורב לגורמים בכירים במשרדי הממשלה השונים וגופים שלטוניים בארץ וביהודה ושומרון".

תביעת פיצויים נגד "הדסה":

בשל רשלנות רופאים הוחדרה צינורית לוושט במקום לקנה

התובע טוען כי נמנעה אספקת חמצן למוחו וכתוצאה מכך הפך לנכה

(ע). חקלאי בן 63 ממושב תעוז בפרוזדור ירושלים טוען בתביעה שהגיש לבית־המשפט המחוזי בירושלים כי במהלך ניתוח הוחדרה צינורית נשימה לוושט במקום לקנה הנשימה שלו. בכך נמנעה אספקת המצן למוחו, ולכן הפך לנכה.

התובע טוען כי ב־1986 היה אמור לעבור בבית־החולים "הדסה" עין כרם ניתוח להוצאת אבנים מהכליות. לטענתו, בתחילת הניתוח הוכנסה, בשל רשלנות הרופאים, צינורית נשימה לוושט במקום לקנה הנשימה, לכן לקה בדום לב, נמנעה אספקת חמצן למוחו, והוא איבד את הכרתו.

לדבריו, בוצע בו טיפול החייאה וכתוצאה הפך לנכה ב־100%. הוא אינו מסוגל ללכת, מתקשה בדיבור ואיבד את הזכרון. האיש טוען כי נכותו נגרמה לו בשל רשלנותם של ארבעה מרופאי בית־החולים שביצעו את הניתוח.

התובע מבקש לפסוק לו פיצויים, שאותם ישלמו בית־החולים וארבעת הרופאים. טרם הוגש כתב הגנה ולא נקבע מועד לדיון.

שוחררו חשודים בשוד יהלומים בנתיבות

"אסור לעצור אנשים בלי לגלות להם סיבת מעצרם"

קבע שופט ביהמ"ש השלום בב"ש כאשר הסניגורים התאוננו כי המשטרה סירבה לתת להם לעיין בחומר חסוי

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"אם יתאפשר מעצרם של אנשים בלא לגלות להם שמץ של סיבה המצדיקה את מעצרם לא יהיה כל הבדל בין המעצר השיפוטי למעצר המינהלי ואז בית־המשפט ידמה ללשכת הכוכבים הנודעת לשימצה בהיסטוריה של המשפט האנגלי. לפיכך הגעתי למסקנה שלא אוכל להיענות לבקשת המשטרה לעצור את החשודים ואני מחליט לשחררם" – כך קבע ביום ששי שופט בית משפט השלום בבאר־שבע, שמואל מינצר, שהורה לשחרר חשודים בשוד יהלומים במרכז התעשיה בנתיבות.

נציג המשטרה טען, כי ב־29.3.87 נפרצה מלטשת יהלומים בנתיבות ובמקום פרצתה כספת, שהכילה יהלומים בשווי רב. נציג המשטרה טען, כי החקירה נמצאת בעיצומה ועקב התחכום וההעזה של הפורצים במקרה זה, יש צורך בהפעלת שיטות חקירה מתוחכמות והשקעת משאבים בלתי שגרתיים, כמות ושעות עבודה מעל למקובל. מדובר בכנופיה הפועלת באיזור", אמר נציג המשטרה.

הוא הציג לשופט מסמך חסוי, הקושר את החשודים לעבירות המיוחסות להם.

עורכי־דינם של החשודים טענו, כי מאחר שלא אפשרו לו לעיין בחומר החסוי אין הוא יכול להגן על מרשיו. השופט שמואל מינצר קבע בהחלטתו לשחרר את החשודים, כי "החלטה זו עולה לי ביסורי הזלטה, הכרוכים במתח הקיים בין העיקרון הבסיסי של הצדק הטבעי, לפיו לא תיתכן פגיעה בחירותו של אדם, אפילו זמנית, לצרכי חקירה, על יסוד חשד, שאינו מעוגן בשום ראייה המוצגת בפניו בגלוי ושעימה הוא יכול להתעמת. לבין הצורך להקור בתופעה של פשיעה ההיצן לאפשר למשטרה לבדוק חשד המבוסס על חומר חסוי בפני החשוד."

ערכה את העמוד: עדה ארשפיז

בל.ת. מימון והנפקות (1981) בע"מ

אגרות חוב 1991–1985 (סדרה 1)

בסכום כולל של 10 מליון דולר ארה"ב

הודעה בדבר קביעת שעור הריבית

הנאמנים של מחזיקי אגרות החוב קבעו כי שעור הריבית שתישאנה אגרות החוב הנ"ל שטרם נפדו לתקופה מיום 1.6.87 ועד ליום 30.11.1987 תהיה 7.875% לשנה

מחזור הרצאות מאת ישעיהו בן־אהרון
האנתרופוסופיה והעולם המודרני
מחשבתו של רודולף שטיינר היום
תל־אביב: בית ציוני אמריקה יום חמישי 4.6
ירושלים: צוותא יום חמישי 11.6 יום שני 22.6
כל ההרצאות בשעה 8.30 בערב
כרטיסים במקום

הצעה בלעדית! של חברת "נורתווסט"
לטסים לארה"ב!
הצעת הטובה ביותר 1986
1987 VUSA
Business Traveller 8/86
לטיסות פנים בארה"ב
מקום שמור: 4 קופונים החל מ־249$*
כל קופון נוסף 25 $ בלבד
(מספר הקופונים הנוספים בלתי־מוגבל)
סטנדביי: מספר קופונים בלתי־מוגבל החל מ־299$* בלבד
התוספת להוואי או לאלסקה הלוך ושוב: 200 $ בלבד
פרטים בכל משרדי הנסיעות או במשרדי החברה:
תל־אביב, רח' בוגרשוב 17 טל' 03-295153, 03-201718
חיפה, רח' משה אהרן 1 טל' 04-661543, 04-668001
* כפוף לתנאים מסוימים
Look to us.
NORTHWEST

עצרת יהודית־ערבית
נגד הכיבוש, בעד השלום
(1987-1967)
תתקיים ביום שבת, ה־6 ביוני, בשעה 3 אחר־הצהריים, בקולנוע "אמפי", ברחוב החלוץ 43 בחיפה.
המשתתפים:
● אורי אבנרי ● פאוזי עבדאללה
● יוסי אמיתי ● ח"כ מתי פלד
● ח"כ מוחמד מיעארי ● עו"ד עומר רזאווי
אורחים ואמנים:
● ד"ר ורד הראל "מהמזרח אל השלום"
● העיתונאי רדואן אבו־עיאש (אל עוודה)
● המשורר יבי
● השחקן יוסף כרמון
● השחקן יוסף שילוח
הסעה מתל־אביב תצא בשעה 1.15 בצהריים, מרחבת היכל־התרבות. הציבור מוזמן, הכניסה חופשית.
הרשימה המתקדמת לשלום
מען להתקשרות: ת.ד. 31109 ת"א, טלפון: 03-659474

נעצרה חשודה ברצח החבר שלה

"הורדתי את פח האשפה ב־4 לפנות בוקר ושמעתי יריה"

— טענה החשודה כאשר הזעיקה את המשטרה ● החבר נמצא במקלט פצוע בראשו ונפטר בבית־החולים

(ע). שרית בלונדר מרמת־גן, שחברה דוד וולף (36) נמצא ביום ב' כשהוא פצוע בראשו במקלט ביתה ברמת־גן, ומת שלשום בבית־החולים תל־השומר, נעצרה שלשום לשבעה ימים, בחשד כי רצחה אותו.

וולף נמצא ביום ב' לפנות בוקר במקלט ברחוב השר משה 28 ברמת־גן, כשהוא פצוע בראשו ומוסר הכרה.

לדברי ארכות המשטרה, בלונדר (35), שהתגוררה עם וולף בדירתה, היא שהזעיקה את המשטרה. באמרה שחברה נעלם 5 דקות קודם לכן כשהוא לבוש בתחתונים, וביקשה שהשוטרים יגיעו מהר, כי יתכן שבוצע רצח. לטענתה, ירדה עם האשפה בשעה ארבע לפנות בוקר ואז שמעה קול יריה.

ב"כ המשטרה ציין כי שפיכת אשפה בארבע לפנות בוקר היא דבר מוזר כשלעצמו, שלא לדבר על העובדה שלא טרחה כלל להזכיר את דבר היריה בפנייתה למוקד המשטרה.

שרית בלונדר אמרה בבית־המשפט כי שמעה רעשים של יריה ושל דלת ברזל, וגם השכנים שמעו זאת. את אי הסדר שגילו השוטרים בדירתה היא הסבירה בעובדה שזמן קצר קודם לכן עברה לדירה זו.

לדבריה, השוטרים הם שעידכנו אותה כי הפצוע הוא חברה דוד וולף.

שופטת השלום, חיה חפץ, החליטה לעצרה ל־7 ימים, כדי לאפשר למשטרה לחקור את החשדות כי בלונדר רצחה את וולף.

שרית בלונדר החשודה ברצח חבר שלה
(צילום: אבי הואב "חדשות")

בת 33 הציתה עצמה ביער ירושלים

(ע). גופתה של אשה בת 33 התגלתה שלשום בבוקר בפאתי יער ירושלים הסמוך לשכונת הרנוף בבירה.

מחקירות המשטרה עולה כי האשה הציתה עצמה ובכך גרמה למותה. ליד גופתה נמצאו מכתבים המיועדים לבני משפחתה. האשה נעלמה לפני חודש ימים מביתה בחיפה ומאז חיפשו אותה בכל הארץ.

נתיבי איילון: חשש לסיכונים בטיחותיים

אם תפגע בגשר ההלכה בת"א עוד משאית מכולה - הוא עלול להיסדק

שתי מכולות שברו בשבועות האחרונים את שולי הגשר וגרמו לו נזקים ● נתיבי איילון ממליצה על שיפוץ זמני ● מהנדס הרכבת: אין סכנת בטיחות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

גשר הרכבת, העובר סמוך לגשר ההלכה בגבול תל־אביב־רמת גן, ניזוק באחרונה וקיים חשש שיגרום לסיכונים בטיחותיים חמורים. ממצאים אלה עלו מבדיקה הנדסית, שקיימה חברת נתיבי איילון.

כתוצאה מכך הורתה הנהלת רכבת ישראל לרכבות הנוסעות בקו תל־אביב־חיפה להוריד את מהירות נסיעתן מעל הגשר עד ל־10 קמ"ש.

עוברים ושבים, הנוסעים מתחת לגשר, שנבנה בשנות החמישים הביעו פליאתם, כי חלקים מהגשר שבורים ואפשר לראות מוטות וחבלים המשתלשלים מהם.

מתברר, כי זה זמן עוברים בגשר ההלכה משאיות מכולה, שנהגיהן אינם מקפידים על קיום התמרור, האוסר עליהם לעבור במקום בגלל גובה כלי רכבם. במהלך נסיעתן של שתי משאיות בשבועות האחרונים, שברו המכולות את שולי הגשר וגרמו נזקים לחלקים אחרים שלו.

אף שהגשר שייך לרכבת ישראל, בדקה חברת נתיבי איילון, המופקדת על הגשרים בתל־אביב, את מצבו. מהבדיקה עלה, כי אם תיפגע בו עוד משאית מכולה אחת ותפגע בגשר, עלול הדבר להביא לסדיקתו ולהתערערותו. במצב כזה לא ניתן יהיה לקיים את קשר הרכבת בין תל־אביב לחיפה.

כן קיים חשש אמור, כי אבני הגשר יפלו מהגשר על מכוניות החולפות מתחתיו.

מנכ"ל חברת נתיבי איילון, דן הר־לצמן, אמר כי אמנם גשר הרכבת מיועד להריסה בינואר במסגרת התכנית לשלב את הרכבת בפרוייקט נתיבי איילון, אך הוא ממליץ לרכבת לעשות שיפוץ זמני.

המהנדס הראשי של רכבת ישראל אמר בתגובה, כי אמנם הגשר ניזוק, אך אין הוא מהווה סכנה לבטיחות. "מן הראוי היה שמשטרת ישראל ועיריית תל־אביב ידאגו לאכיפת החוק וימנעו כניסת משאיות מכולה או פגיעה בגשר". יחד עם זאת הבטיח שלמצער כי הרכבת תשפץ את הגשר.

חייל חטף נשק משומר בבסיס אופקים במטרה להרוג את אמו

במהלך המרדף אחריו הצמיד את האקדח לרקתו ואיים להתאבד ● לבסוף הסגיר עצמו ● יועמד לדין מיד לאחר תום חקירתו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

החייל מאיר אמולג, בן 19, תושב דימונה, חטף נשק מאחד השומרים בבסיס צה"ל באופקים במטרה להרוג את אמו ודודו ובמהלך המרדף לתפסו התבצר במכונית ואיים להתאבד, כשהאקדח צמוד לרקתו. קודם לכן לקח החייל חייל אחר כבן ערובה ושחררו. במהלך המרדף ירה לעבר השוטרים. על פרטי המקרה מסר אתמול מפקד מרחב הנגב, ניצב־משנה חיים בך־איון.

שלשום סמוך לשעה 10 בלילה התקבלה הודעה בתחנת המשטרה בדימונה על סכסוך משפחתי בין חייל לאמו ודודו. למקום הגיעה ניידת משטרה ולאחר חקירה קצרה התברר, כי החייל גנב את רכבו של אחיו והודיע כי הוא נוסע לבסיסו, כדי להביא נשק על מנת לחסל את אמו ואחיו ולהתאבד לאחר מכן.

ניידת המשטרה הלכה בעקבותיו. התברר כי מדובר בחייל שהוריו גרושים והוא משרת בבסיס באיזור אופקים. חמשת אחיו נמצאים במוסדות והוא גר עם אמו. על רקע הסכסוך בין שני ההורים החליט החייל להרוג את האם. לעזרת הניידת הצטרפו ניידות משטרה נוספות ובינתיים התברר כי החייל הגיע לבסיס צבאי, נכנס לסדנת רכב, צעק לעבר אחד השומרים "מחבלים, מחבלים", הכה ממנו תת־מקלע עוזי עם המחסנית וירה לעבר השוטרים שהיו בעקבותיו. החייל הבורח עלה על משאית ריאו שחנתה בסמוך והמשיך לירות.

למקום הגיעו קציני צה"ל בכירים, קציני משטרה וכן הקצין התורן של אותו בסיס וברשותו אקדח שלוף. כאשר ראה החייל כי מאיימים עליו בנשק, רץ למועדון השק"ם ובאיומי נשק הוציא משם חייל אחר ותחת איומים לקח אותו לשער המרנה וביקש מהקצין התורן לפתוח את השער על מנת לצאת מהבסיס. למקום הגיעה היחידה המיוחדת למלחמה בטרור והקיפו את החייל. לעבר החייל התקדם שוטר, רס"ר דניאל אדרי, שניסה לשכנעו לשחרר את בן־הערובה. החייל ניאות לבסוף לשחררו. אך מיד לאחר כן נכנס לרכב שחנה בקרבת מקום ואיים להתאבד, תוך שהוא מצמיד לרקתו אקדח שהשיג בנוסף לתת־מקלע. למקום הגיעו אביו של החייל וקציני משטרה נוספים, ביניהם מפקד מרחב הנגב. כדברו על לבו לבל יפגע בעצמו. לאחר כשעה, עם עלות השחר, שכנע החייל למסור את הנשק, יצא מהמכונית והועבר לחקירה במשטרת מרחב הנגב, ומשם למשטרה צבאית חוקרת. כל הנוגעים בדבר נחקרו והחייל יועמד לדין מיד לאחר תום החקירה.

יום ששי
בואו מחר לקסטרו מול יש סיבה לחגיגה
*מתנה על כל קניה
הבחירה שלי
Castro
קסטרו מודל
חנויות המפעל: אלנבי 86 ת"א,
דיזנגוף 190 ת"א, דיזנגוף 150 ת"א
* על קניות ביום ו' בלבד.

200 יחידות דיור ייבנו על אדמות מקרקעי ישראל באזור ראס עמאר בי"ם

מאת נדב שרגאי

חברי ארגון הקבלנים והבונים בירושלים יחלו בבניית אלפיים יחידות דיור בעיר על אדמות מנהל מקרקעי ישראל — כך מסר דובר עיריית ירושלים, בתום פגישה בין ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ליו"ר ארגון הקבלנים מרדכי יונה.

בהודעה נאמר כי "הבנייה תתבצע כחלק מהמאמץ לקראת אפשרות של חידוש העליה מברית־המועצות".

בסיום הפגישה אמר קולק: "אין ספק שירושלים יכולה להוות אבן שואבת לעליה זו, וכי העירייה פועלת בקרב כל הגורמים, על־מנת שייווצרו תנאים הכרחיים וחיוניים לקליטתה של עליה חשובה זו." קולק הודיע כי הוא נענה לפנייתו של מרדכי יונה, וכי ישיבת התכנון והבנייה של עיריית ירושלים תכפיל את מספר ישיבותיה, במטרה להחיש ולזרז את קצב אישור התכניות לבניה. קולק גם יפנה ליו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה של ירושלים, ויבקשו להצטרף בדרך דומה למאמץ.

מדובר באדמות באזור ראס עמאר בצפון ירושלים, אולם הסכמת משרד השיכון הדרושה לצורך כך טרם ניתנה.

מישהו מפנק אותך... הרץ.
שכור רכב בהרץ, שלם בישראל ותהנה כפליים: המחירים הזולים ביותר התנאים הנוחים ביותר.
נוסע לעסקים או לחופשה בחו"ל? שכור רכב בהרץ ושלם בישראל, כאן מפנקים אותך!
המחירים בישראל זולים בב־40% ממה שתשלם באירופה והזולים ביותר בארה"ב. אתה יכול לשכור רכב לכל תקופה שתרצה החל מ־3 ימים זכור: מחיר השכירות יורד, ככל שתקופת השכירות עולה!
אך כאן לא מסתיים הפינוק. אם תשלם את מלוא הסכום מראש, תהנה ממחיר נמוך וכדאי ביותר.
במקרה ותרצה להאריך שהותך באירופה - אין בעיות! תחוייב בתעריף מוזל ולא ע"פ תעריף מקומי רגיל.
הרץ מאפשרת לך להחזיר את הרכב במקום הנוח לך, בדרך כלל - ללא חיוב נוסף - בכל אחת מ־5000 תחנות הרץ ברחבי העולם.
הרץ, מספר 1 בעולם ובישראל, מבטיחה לך אמינות, רמת בטיחות גבוהה ושרות מקצועי מעולה.
פינוק בלעדי נוסף, מדריך דרכים ממוחשב בכל יעדי אירופה וארה"ב.
ועכשיו - רשיון נהיגה בינלאומי על־חשבון הרץ
מבצע מיוחד מידי חודש! 2 מהשוכרים יזכו בהחזר דמי השכירות ששילמו מראש בישראל.
Hertz
להזמנות פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרד הראשי של הרץ: ת"א טל' 255252, ירושלים טל' 228133, חיפה טל' 531234

פוליטיקה
עתון פוליטי ישראלי
הופיע
מס' 14–15 יוני 1987
20 אחרי '67:
מה שרואים מכאן
עורך גדעון סאמט
משתתפים אסא כשר / א.ב. יהושע / עזר וייצמן / תחסין באשיר / דן מירון / עמנואל ולד / נתן זך / דוד אבידן / אפרים קליימן / יוחנן פרס / שלמה אבינר / אביגדור פלדמן / מונה רשמאווי / סמי סמוחה / עדי אופיר / סטיוון רוזנפלד / אבנר פלק / ריאד בידס / אלוף בן ועוד ששה עשר ציירים ומאיירים
להשיג בדוכני העיתונים

הארץ
יום ה' ז' סיון, תשמ"ז
4 ביוני 1987
המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב בורדאו 20 טל' 661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הרר, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזוהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

לבנון: שכן בלתי־נוח

רשיד כראמה אינו הפוליטיקאי הלבנוני הראשון שיריות הצליחו לשים קץ לחייו; אבל ככל שנסיבות התנקשות ומעשי רצח הם חיזיון שכיח בלבנון — לא היה בהם אחד שלא נועד להשיג מטרה מוגדרת היטב. התוצאה איחרה לעיתים להתגלות: בשיר ג'מייל נרצח בספטמבר 1982, ויורשו, אמין, חתם על ההסכם הידוע עם ישראל בחודש מאי 1983; אבל הסורים הצליחו למנוע את הגשמתו, והדיעבד השתלם להם שהדליקו, באמצעות סילוקו של בשיר, נורת־אזהרה לכל הגורמים המדיניים בלבנון מפני נקיטת קו של התידה לקשר הדוק עם ישראל.

אלמוני שהציג את עצמו בשם "קפטן תמור" הודיע למשרדי סוכנויות ידיעות בינלאומיות בביירות כי את רשיד כראמה הרגה קבוצת קציני צבא הקוראת לעצמה "הצבא הלבנוני החשאי". כינוי זה רומז על התנגדות שהאוריינטציה הפרו־סורית הגלויה של כראמה עוררה בחוגים נוצריים־מארוניים; ואם ההודעה הטלפונית אמרה אמת, יש לפרש את הרצח כמתן ביטוי למגמה אנטי־סורית מובהקת, ויש מן ההיגיון — אכזרי ובלתי־אנושי ככל שיהיה — בפשע אשר סילק את הנציג המובלט ביותר של ההשקפה אשר גורסת כי לבנון שייכת לסוריה, כחלק בלתי־נפרד ממנה.

או שמא ההודעה הנ"ל אינה אלא ניסיון להסיח את הדעת מיוזמי הרצח האמיתיים אשר יש לחפש אותם בחוגים בעלי תודעה מוסלמית־פונדמנטליסטית אשר ראשיד כראמה, כמוסלמי סוני, היה שנוא עליהם? אורח מחשבה מעין זה נוטה יותר להאמין לגרסה המזהה את המתנקשים עם האגף הקיצוני של המחנה הנוצרי; אולם קשה להתמצא במבוך הלבנוני, ואין להוציא מגדר אפשרות כי הרצח בוצע על רקע הסכסוך בין שתי אסכולות איסלמיות.

חולשת השלטון המרכזי בביירות אפשרה לערפאת, בשנים שלפני מלחמת לבנון ("מבצע שלג"), להקים מעין מדינה אש"פית בדרום לבנון; ומאז זו התמוטטה, תחת מהלומות צה"ל, הניח השלטון הסורי למשמרות המהפכה של חומייני להתבסס בבקעת הלבנון ולהתפשט גם לעבר דרום־לבנון, בסמוך לחוף הים.

הכוח הזה — "חיזבאללה" — מסתער מדי פעם על מוצבי צה"ל, אשר אנטואן לחד — גנראל לבנוני — מפקד עליו.

העיירה ג'זין שוכנת מצפון לאזור הביטחון, אבל ההיגיון הצבאי מצווה על צה"ל להדוף את התקפות החיזבאללה עליה; כיבוש ג'זין בידי הכוח השיעי־פונדמנטליסטי היה מחליש את שליטת צה"ל באזור הביטחון, והתפשטות כזאת היתה מאיימת לבסוף גם על כנ־תונם של אזורי הספר הצפוניים שלנו.

ישראל הניעה לגנראל לחד לקיים קשר הדוק עם ג'זין וסביבתה; טור משוריין של צה"ל סייר באזור הזה לאחר התקפת החיזבאללה, אבל חזר אחר כך לבסיסו. מעיינינו למנוע את נפילת ג'זין; אבל מוטב שלא ניגרר אחר הפיתוי לעבור משיטת הסיורים המוגבלים להרחבת אזור הביטחון עד לנהר הזהראני, ואף לא לנהר ליטאני.

לבנון השסועה בתוך תוכה אינה שכן נוח בשבילנו; אבל לאור הניסיון של השנים 1982—1984 מן הראוי שנשתכנע מכל ניסיון מחודש של ישיבת־קבע בתוך לבנון, מעבר לגבול הבינלאומי. עד כה עלה בידינו להבטיח את שלום הגליל תוך הגבלת מעורבותנו [illegible] הביטחון ומצפון לו. [illegible]

היכן אנשי המרות

בהיעדר מנהיגות גלש השלטון מן הממשלה אל ועדות חקירה ובג"ץ

מאת דן מרגלית

שמעון פרס ויצחק רבין עלולים להתפקע. שני דו"חות חקירה בפרשת הריגול של ג'ונתן פולארד מצאו את יצחק שמיר ומשה ארנס אחראים במעט כמותם לכישלון הגדול, הנה איש אינו בא חשבון עם שני ראשי הליכוד. אין מוכיחים להם, אין שואלים אותם, אין מורידים את מנותם. שמיר אפילו היה ג'נטלמן דיו להודיע כי מידת אחריותם שווה, ובכל זאת לא נרטב במים העכורים.

תסכולם העמוק נובע לא רק מן "האחריות העודפת" שהטילו דו"חי ועדת החוץ והביטחון על פרס. גם לא רק מן המשנה שבביקורתם שלוחת־הרסן על יושב ראש הוועדה אבא אבן שפעל כמיטב מצפונו. אפילו לא מן הטעות של עמיתיהם מן המערך בוועדה, שבהגישם הסתייגויות כמו הבליטו את העובדה שפרס ורבין אחראים יותר. אם מחפש הנמר שבראש מנהיגי מפלגת העבודה נחמה כלשהי, יוכל למצוא בכך שמגמו מצפים יותר.

כאשר התפוצצה פרשת פולארד מצאו פרס ורבין מתהלת האמת. הם הוציאו את צה"ל מלבנון נגד רוח המורשת של שמיר וארנס, שניסו להלך אימים על תושבי הגליל ולהפחיד בכל מקום כי רצועת הביטחון תקרוס בתוך כמה ימים. פרס ורבין נתנו את ידם לתוכנית כלכלית מכאיבה ראשונה מסוגה — לרבות קיצוץ משמעותי בתקציב הביטחון — שרוב שרי הליכוד הצביעו נגדה. הם ניהלו את קיץ טאבה מנוף השלום הישראלי־מצרי, למגינת לבם של שמיר ועמיתיו. באחרונה גם פתחו עידן להסדר מדיני עם ירדן, שנקטע ונקפא בעודו באיבו על־ידי שמיר. הסדר שמא נושאת הוועידה הבינלאומית סיכוי אמיתי לשלום.

שום החלטה אינה סופית

עם "רקורד" כמו זה שצברו ראשי הליכוד בממשלת האחדות הלאומית אין למה לקוות מהם. אבל עם הצלחות כמו אלה שאיפיינו את פרס ורבין, מחכים מהם לשיקול־דעת מוצלח. כגודל הציפייה — כמדי האכזבה.

איך נקלע צמד נבון למשגים כה בולטים בפרשיות השב"כ ומכירת הנשק לאיראן והריגול של פולארד? דומה כי נקודת התורפה אינה ברמת החשיבה, אלא בשניים: בעייפות מצטברת שהגיעה לכלל התשה אישית חמורה, ובעיקר בהיעדר כושר המנהיגות הדרוש למי שעומד בראש מדינה כישראל.

היעדר ההנהגה הוא סממן רב־שנים במערכת הישראלית. הדרדור הזה כבר לאחר פרישתו של דוד בן־גוריון שאחת מתכונותיו הבולטות — כתב הביוגראפי שלו שבתי טבת — היתה היותו איש־מרות. אפשר להתחיל במניין אחרי גולדה מאיר. תקופה התעוררה עם מנחם בגין ורעבה. ב־1984 היתה תקווה כי הצוות החדש לשלטון ממפלגת העבודה מסוגל להרים את הכפפה.

אך פרס ורבין שניפקו כמה החלטות נבונות לא השכילו להטיל מרות. לא נמצאה בהם די הארה פנימית לגרום לציבור לבחור מרצון אחרי רצונם. העדפת ההסדר והפשרה הפנימית עם הליכוד על לכרסום והשתמטות מביצוע. לממשלה שנשענה על הקואליציה הגדולה בתולדות הכנסת לא היה רוב של ממש.

משרדי הממשלה לא שמרו על מסגרת תקציבם. הסכמים פעימים התמוטטו בוועדת הכספים. היה קונסנזוס ומוסכם בין השרים לא להקים ועדת חקירה בפרשת הבנקים, אך הממשלה לא עמדה בו. על כל החלטה יש דיון חוזר, ערעור, רוויזיה. ההכרעה על ה"לביא" נסחבת כמה שנים מפני שהשרים השלמוס עם מנהיגיו הסורבנים היתה בעוכרי ירמים כמנהיגים.

בתנאים אלה נחשפה חולשת הממשלה בימיהם וגם אחרי הרוטציה. עם חולשה כה בולטת לא עלה בידם לשחרר את הממשלה מתסמונת ועדות החקירה שדבקה בה אחרי סאברה ושאתילה. הם לא הצליחו להקנות לציבור את התחושה כי ההכרעה מסתיימת כאן, ליד שולחן הממשלה. עד מהרה התברר כי אין החלטה סופית של השרים, נבונה כמוטעית, שאינה נושא חשים כי שום החלטה שיקבלו לא תהיה סופית. זה גם מה שאירע לשכר הלימוד של הסטודנטים.

יעקב שמשון שפירא: קודם לקבוע מדיניות אח"כ היוועצו ביועץ

תסמונת ועדות החקירה

בתנאים אלה גלש השלטון מן הממשלה אל ועדות החקירה הבג"ץ ובתי־המשפט האחרים. האחריות התפזרה או הועברה למוקדי סמכות אחרים. לא נמצא בממשלה מישהו כשר המשפטים לשעבר יעקב שמשון שפירא, שיאמר לעמיתיו השרים לבל יקיימו לשאול ללא הרף מה אומר היועץ המשפטי. קודם כל שיקבעו מהי המדיניות הרצויה ורק אחר כך יבדוק היועץ המשפטי איך היא תואמת לחוק.

תסמונת ועדות החקירה נתנה את אותותיה גם בפרס ורבין (וכמובן בשמיר). הם פיתחו יחס אמביוולנטי לתופעה זו, לעתים יזמו ולפעמים התנגדו, ובכל מקרה כזה התנהגו כמי שמביאים בחשבון כי אכן יסתיים העניין בחקירה כזאת, ולכן מוטב להם שלא לדעת ותמיד להסתיר.

אם באמת שיקר פרס לדו"חי ועדת החוץ והביטחון על נסיבות גיוסו של פולארד — הרי זה כתב־אישום חמור גם נגד חבריה, שאין הוא בוטח בהם כי אפילו בעניין כה רגיש יגלו נאמנות ואחריות. ומה שעשו השבוע בפרשת ההדלפה ל"ניוזוויק" מעיד כי אכן הוא מיטיב להכירם. אם לא בדק חוקר וירד לפרטי טיפולם של אברהם שלום ורפי איתן בבניית סיפור־הכיסוי לפרשיית פולארד — הרי זה משום ההנחה שראש ממשלה פטור מעונש בוועדות החקירה למיניהן. פוליטיקאי שאינו יודע לעולם אינו משלם את המחיר.

בחינת מאזן הישגים והכישלונות של פרס ורבין מגלה שהם נחלו הצלחות בכל הנושאים המרכזיים שעל־פי טבעם אינם אמורים להגיע בשום מצב לבירור משפטי מפולפל. הם כמו שותקו והתכווצו בפינתם ונחבאו מאחורי מסך אי־הידיעה בעניינים המאיימים להתגלגל תדיר לוועדות חקירה ומשפטנים. לא תבונה חסרה להם אלא מנהיגות. אף לא אחד מהם העתיק ממנהיגם בן־גוריון את כושר להיות "איש מרות".

זה קרה בפיג'י

בריטים ייבאו הודים, פיג'יאנים נהיו מיעוט, קצינים בוגרי דרום־לבנון עשו הפיכה. עוד מדינה דו־לאומית הסתיימה באסון

מאת יואב קרני

ניו יורק

ההפיכה באיי פיג'י, ב־14 במאי, דיווחה עוד הכוזה נאה אחת, שהעיתונות הבין־לאומית נאמנה לכלל "הפיכות ורעידות־אדמה". ארצות יוצאות מאלמוניותן רק לאחר שחיילים מסתערים על הפרלמנטים שלהן או כשאסון־טבע גדול־ממדים פוקד אותן.

חלקי כדור הארץ היא סמורה שהדיווח הן רק־מה־שקרה־אתמול, ואם ראויה לדיווח רק אם היא לוחכת את הגג.

עד לפני כמה שנים "אפגניסטן" ו"פיג'י" היו אצל גדולי העיתונים במערב שמות נרדפים לקצה־העולם, מקומות שבהם החדשות המרעישות ביותר יהיו שלב הגמר במירוץ הגמלים השנתי, או צ'יפים הצי־יד־ים המסתירים פרחים טרופיים על

איי פיג'י נחשבו תמיד ל"גן־עדן עלי אדמות"

פיג'י מכרה את עצמה במשך שנים בסיסמה התיירותית "כך צריך העולם להיראות". הארכיפלג בדרום האוקיאנוס השקט — 332 איים ו־508 איונים היה מקובל כגן־עדן עלי אדמות, האוזאי המסיאפס ללא מטריאליזם אמריקאי. כאשר הביא מבצע ליטאני, ב־1978, את הוטיבה הפיג'יאנית לדרום לבנון, היה הצילם מוכן ומזומן להתקבא במולדת הטוב של בני הגזע המלאנזי. היכר־לים לשמור על השלום 15 אלף ק"מ מביתם. האיל ובביתם יש להם כל־כך הרבה ממנו.

על צד האמת, בביתם בער על אש קטנה פתיל לבנוני. כמו גן העדן הלבנוני של שנות הששים, שנעשה לגיהינום הלבנוני של שנות ה־70, התגלגל גם גן־העדן שלהם אל הבגיסה הראשונה מעודתידעת. שמו של אחד הקצינים הפיג'יאנים בדרום לבנון היה סיטיבני ראמבוקה. הוא האיש שניסה ב־14 במאי להיות באמיר ג'מאייל של פיג'י: לחזור ולכונן את הסדר הישן.

המאורעות בפיג'י, הורף האכזוטיות של דרום האוקיאנוס השקט, אינם אנקדוטאליים כלל. קודם כל, הם מזמנים לקודים לעיתונות הבינלאומית, הטביה בפיקטאציות מתעתעות. היא מוסיפה להחמיץ את הסיפורים האמיתיים, מפני שכרוב אורחיהם. אפגניסטן היא עכשיו הגדול המסאיר ביותר ביחסי מזרח מערב, ופיג'י היא ביטוי דרמטי של התמוטטות הסדר הקולוניאלי.

החטא הקדמון בפיג'י היה חטאה של הקיסרות הבריטית. היא השתלטה על הארכיפלג, בהזמנה מפורשת של המלך מקאקובאו, ב־1874. כעבור שלוש שנים התחילו הבריטים לייבא פועלים הודים כדי לעבוד במטעי־הסוכר של פיג'י. עד 1916 הגיעו 60 אלף הודים מכלכאתה וממדראס. כאשר קיבלה פיג'י את עצמאותה ב־1970, כבר היו בני הגזע המלאנזי מיעוט בארץ־אבותיהם.

עד אפריל 1987 הצליחו הפיג'יאנים, בכל מיני טאקטיקות, לנצח בבחירות הכלליות, ולהקים ממשלות בשליטה מלאנזית. אבל אז התהפכו היוצרות. ההודים — בעזרת קבוצה לא גדולה של פיג'יאנים — כוננו את הממשלה הראשונה שבה היה רוב הודי. אותו חלק של הצבא הפיג'יאני, שלא עסק בשמירת השלום בלבנון, התעורר על בניין הפרלמנט, והודיע שמשימתו הבאה תהיה כינון מדינת אפרטהייד. החוקה הבאה של פיג'י תשלול כנראה מן הרוב הלא־פיג'יאני את הזכות לשלוט. הקצינים הפיג'יאנים בדרום לבנון יוכלו לשמוע מפי שכניהם השיעים מה קורה בסופו של דבר לחזב, שהחוקה מגבילה אותו לעמדת מיעוט.

אבל למשבר הזה יש פני צדדים. מצד אחד, הרעיון של כינון ממשלה גזענית, שבה יתנוסס השלט "זה כ'נסה אסורה לאנשים עם צמות הדרייה", מעורר פלצות. מצד שני, הפיג'יאנים חיו שם מאז ומעולם, ומדוע הם צריכים להשלים עם אובדן האופי הלאומי של ארצם רק בגלל התערבות קולוניאלית צינית במהלך ההיסטוריה שלהם?

כמובן, ארה"ב לימדה אותנו את גדולתו של "כור ההיתוך". אירי קאתולי יכול היה להיבחר לנשיא בארץ שרוב תושביה הם אנגלו סאקסים פרוטסטאנטים, ועוד רבו־מאות. אבל כור ההיתוך הזה התאפשר רק אחרי שהפיג'יאנים של אמריקה, אלה המכונים אינדיאנים, התאדו. שום ניסיון אחר של כור היתוך לא עלה יפה.

המדינה המודרנית נולדה כמדינה לאומית. זכות ההגדרה העצמית אינה נתונה לכורי היתוך, אלא לקבוצות אתניות, המדברות לשון אחת ושבויות במיתוס אחד. מנהיג ההפיכה בפיג'י, קולונל ראמבוקה, שבילה כמה שנים בדרום לבנון, אולי שם לב שמדינות רב־לאומיות אינן עולות יפה.

הלקח השני של פרשת פיג'י מזומן איפוא לשמאל ולימין: שמאל המאמין ביכולת־הקיום של מדינה רב־לאומית, מפני שזיקות מעמדיות ולא אתניות הן הנותנות; וימין המאמין ש"הטריטוריה הלאומית" היא טריטוריה לאומית, אפילו יושבים עליה לאומים נוספים.

העובדה האחרונה אינה מופנית בכוזב פנים רק לימין הישראלי, כפי שההערה הראשונה אינה מופנית רק ל"מדינה הדמוקרטית החילונית" של אש"ף. כל אחת מהן מופנית גם לימין הישראלי, וגם לאש"ף. פיג'י בסך הכול יכולה להזכיר לנו כי מה ש"אצלנו־זה־לעולם־לא־יקרה" — יקרה בשלום. ויקרה אצלנו. אם ננסה להעמיד פנים ששני עמים יוכלו לחלוק מדינה אחת.

הביקורת נובחת והשיירה עוברת

יש לפעול כדי שדינם של דו"חות הביקורת המתפרסמים ואלה שאינם מגיעים לידיעת התקשורת, לא יהיה לגניזה

מאת שמשון אריך

כל כמה חודשים מוגשת לתקשורת הגינה, מבקר המדינה, מבקר ההסתדרות הציונית, ולאחרונה מבקרים של מוסדות וגופים קטנים יותר כמו האוניברסיטה העברית, עיריות ואחרים מפרסמים דו"חות ביקורת. תמצית הדו"ח המתפרסמת במהלך היום זוכה לקריאה חפוזה ולכותרות מרעישה של עורך הלילה. בשבועות הקרובים עומד להתפרסם הדו"ח השנתי ה־36 של מבקר המדינה, שגורלו ידמה כנראה לגורל שערות קודמיו, אלא אם יוכנסו שינויים במדיניות הביקורת, שינויים [illegible] לתוצאות אחרות.

הדו"ח מצריך זמן לעיון ולימוד [illegible] תשובה מבוססת לשאלות המועלות על־ידי המבקר הנכבד.

ספק אם מרבית המבוקרים קוראים את הדו"ח. אין צורך במחקר מקיף כדי לגלות שמערכות הממשלתיות, הציבוריות, האיגודים המשקיים ההסתדרותיים והחברות העיסקיות הגדולות מקצות מקום למבקר. לעתים מתמנה המבקר בתוקף חוק, כמו בעיריות ובחברות הממשלתיות, [illegible] לעתים הוא מתמנה בתוקף החלטה של רשות מוסמכת, כמו המוסקם של הבנקים, ולפעמים מכוח החלטות המועצה, הדירקטוריון וגופים האמורים לקבוע מדיניות ולפקח על ביצוע. למרות זאת, דינם של דו"חות הביקורת, המתפרסמים ואלה שאינם מגיעים לידיעת התקשורת, לגניזה. לפעמים לא מיד. קורה שוועדת הכנסת לביקורת המדינה, או הגורמים [illegible] המוסמכים, מאשרים להפיק משהו מהדו"חות, מעקבים את המופקים על הביצוע. אולם, כפל שהחומר [illegible] נמלט [illegible] במרתפי דממת השכחה, ומי שחוקר לות העיון אותו ברגע הנדרש שוב.

יש לשאול מדוע זה כך, מהיכן הצורך במערכת הביקורת העולה ממון רב, ומה ניתן לעשות כדי שההוצאה לא תהיה לחינם.

בחברות פרטיות קטנות יחסית, יש לדירקטורים אינטרס עסקי לגיטימי לדעת את התוצאות העסקיות של החברה, לעקוב אחר ניהולה, ולהתמצא בידע המקצועי שהוא שמביא לחברה, בין השאר, את רווחיה. במקרים כאלה יהיה הטיפול בממצאי הביקורת, שיתבטא בהפקת הלקחים, בשיפור הפעולות והשינויים הנדרשים, בקבלת ההחלטות המתאימות וביצוען — תוצאה של עבודת הדירקטורים. אולם בחברה עסקית גדולה, בחברה ציבורית או ברשות ממשלתית מכהנים כדירקטורים וחברי מועצה נבחרי הציבור או אנשים שנתמנו מטעם בעלי השליטה. לדירקטורים אלה אין אינטרס אישי עסקי בתוצאות הפעילות של החברה או הרשות. כהונתם אינה עיסוקם ופרנסתם. כל מה שהם יכולים ונדרשים להקדיש לחברה או לרשות שהם מכהנים בה כדירקטורים נמדד במספר שעות בחודש, ואולי אף בפחות מזה. נוצר מצב שבו גם אילו היו כישוריהם המקצועיים מאפשרים להם ללמוד ולנתח כהלכה את דו"ח הביקורת ולשפוט את תשובותיו של המבוקר, היה הדבר נבצר מהם פיזית.

הקושי בהבנת ממצאי המבקר הולך וגדל כאשר מדובר בהנהלות של קונצרנים, ברשויות מפקחות כמו רשות החברות הממשלתיות, המפקח על הבנקים, משרד הפנים, גוף־על כמו חברת העובדים בהסתדרות הכללית, הסוכנות היהודית ועדת הכנסת לביקורת המדינה.

דפוסי הביקורת במדינת ישראל נגזרים מחוק מבקר המדינה, מהדו"חות שלו ומהטיפול בהם בוועדת הכנסת לביקורת המדינה. אפשר להניח שלשינוי בדפוסי העבודה שבמהלכם עיבוד ממצאי המבקר, הכנתם לדיון בוועדת הכנסת לביקורת המדינה כדי שדיוני הוועדה יהיו תכליתיים, תהיה השלכה גם על דפוסי העבודה במקומות אחרים.

הכנת הדו"חות של מבקר המדינה עולים ממון רב ומועסקים בהם כאלף איש. את ערכם הכספי של הליקויים לא ניתן כלל לאמוד. ממצאים רבים ישנם, אך התוצאות אפסיות, לאחר כשלושים שנות פעילות בדפוסים הנוכחיים. דומה שלא יהיה מוגזם לומר שהם טעונים שינוי.

כיום מוטל עומס עיבוד הכנת הדו"ח של מבקר המדינה להפקת הלקחים ממנו על כתפי חברי הוועדה, כאשר יכולתם להסתייע בכוח אדם מקצועי דלה ביותר. הסוגייה אינה חדשה ולא נעלמה גם מעיניהם של יו"ר הכנסת, יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה והחברה אשר התייחסו אליה בהזדמנויות שונות, ובידיהם היכולת לעשות מעשה שיאפשר להפיק תועלת מהביקורת.

רשות ועדת הכנסת לביקורת המדינה צריכה להעמיד לרשותה יועצים מקצועיים ברמה הגבוהה ביותר שניתן להשיג במסגרת השירות הציבורי, שעיסוקם יהיה הכנת ממצאי מבקר המדינה והכנת תשובות המבוקרים לדיון בוועדה. כיום אין ליושב הראש של הוועדה לתלונות הציבור אפילו מזכירה שתנהל עבורו את ענייני המשרד.

אנשים שילמדו את הנושאים לעומק לא יסתפקו בתשובות שנועדו לטיוח, המספיקים למי שאינם בעלי מקצוע. עליהם לדאוג שיתגן עוד ממשי לביקורת. בהיעדר עובדים מקצועיים שיעבדו את הדו"חות לקראת דיוני המנהלים, ימשיכו הדו"חות לחזור על עצמם ולקשט את המדפים.

תודיש אמנם תוספת קטנה של הוצאה במנגנון הציבורי, אולם זו הוצאה שאינה משתווה להוצאות על הביקורת הזורות כיום לטמיון.

השורה התחתונה / יוסי שריד

יצחק שמיר

אהרון יריב

שמעון פרס

השב"כ — לשפוך גם את התינוק

אני רוצה סוף־סוף להבין: כל מה שקרה בשב"כ הוא חריג או לא? ראש־הממשלה אומר — חריג. כך גם קובע ממלא־מקומו. שניהם מתנבאים באותו סגנון בזמני משבר: על בני־זוג שחיים יחד שנים רבות אומרים שהם מתחילים להידמות זה לזה למרות המשברים שבחייהם, ואולי דווקא בגללם. פרס ושמיר בצרות, צריך רק להקשיב להם, כמה שהם דומים בימים אלה. אנשים אחים ממש.

אפילו אהרון יריב, פוסק במידמנות בלתי־תלויה — חריג. יכולנו להאמין ולהרגע, אלמלא נשמעו גם זמירות אחרות של בעלי־דבר. מה מזמרים לנו אנשי־השב"כ עצמם, שבדרך־כלל הם גורמים לאחרים לזמר, כפי שגרמו, למשל, לעיזאת נאפסו. פרשת־נאפסו לא היתה יוצאת־דופן — הם מתעקשים, כמוה היו עוד. פעלנו לפי נורמות מקובלות במוסדנו. שיטות חקירה כזאת משלנו לא יצלחו. מעולם לא נהגנו בבתי־הדין לפי "תקנות השופטים". אם מעמידים את המעורבים לדין, צריך להעמיד את כולנו.

את כל הטענות והמענות האלה משמיעים בלי הרף ובפומבי כל אותם שב"כניקים הסרייכים, שאין להם פתחון פה, כי נבצר מהם, כידוע, לדבר עם עיתונאים, ועל־כן הם אינם חדלים לדבר איתם. אז למי, לעזאזל, אנחנו צריכים להאמין — לשמיר, לפרס וליריב — או לקולות העלומים מבפנים? נכון, אין הנחתום מעיד על עיסתו וגידפתו, אך עלובה היא העיסה, שנחתומה מעיד עליה שהיא רעה.

היה־חרג שפעולה מעיסת־השב"כ אינו דוחה את השב"כניקים. ידועה התפיסה האגוניסטית — אין מרחמים עליה את הציבור בדרך־כלל — כאבים מאסים בבהונות־אחרים ד־מבורים ממנה. אך מתעלפים בצירתם קלהם ואפילו, במחילה, מה־בים ממנה. קורטוב של תאוה. כך גם אנשי־השב"כ, שמסרבים עכשיו במפגיע כי ייפתחו מרתפיהם הסגורים המאופלים, ותבוא מעט רוח להפיג את המחנק הכבד. הם גם מאיימים עלינו במעין שביתה איטלקית — לא יחקרו ולא יעידו בחריצותם המפורסמת — באיטלקיותה המפורסמה — לאו־דווקא בגלל האיטיות־והעבודה־לפי־הספר, אלא יותר בגלל הגניבה הסיציליאנית.

אז מה מבלבלים לנו פרס, שמיר ויריב את המוח בדבר, שהשב"כ טוען בתוקף את היפוכו? אל תשפכו את התינוק עם המים — מפציר ראש־הממשלה. המים עכורים ומעופשים, כי הם מים עומדים שנים רבות כמי־ביצה שאין בהם תנועה, והתינוק לא כל־כך תינוקי — פניו כפני זקן שיקנעו לא הזיבה אותו — ויש בו משהו מפלצתי ומבהיל כמו בתינוק של רוזמרי.

לא רק עדותם של בעלי־דבר: גם המספרים הגלויים והפשוטים מוכיחים, כי אין מדובר כלל ועיקר בחריגים. לכמה יוצאים־מהכלל זקוקים שמיר ופרס כדי ללמוד שזה, בעצם, הכלל? בפרשת השב"כ־אלף היו מעורבים 11 אנשים, ובפרשת השב"כ־בית עוד 11. יחד — 22. אפילו אם מנכים את יוסי גינוסר (פעם אחת מנכים אותו, כי ידו היתה במעל הראשון ובמעל־השני), גם אז מקבלים 21 מעורבים. עשרים ואחת סנוניות מביאות אביב, עשרים ואחד עורבים מביאים על השב"כ יום סגריר. מהו המספר הקובע, לפי דעת שמיר־פרס־יריב, שהוא גדול מהכמות מ־21, שמעבר לו הופכים היוצאים־מהכלל לכלל עצמו?

עדותם של בעלי־דבר — ראיה. אותם המספרים הגלויים והפשוטים — ראיה שניה. בכירותם של המעורבים — ראיה שלישית. איך בכלל ניתן לדבר על חריגות, כאשר התינוק המגודל הזה, שמשכשך במים העומדים, מסריח מהראש? הרי ראש־השב"כ בכבודו ובעצמו ניצב על המזימה וקשר בידיו את הקשר. סגנים וראשי אגפים ומחלקות ומדורים ישבו בסוד הקנוניה הנוראה, במוסד סגור וחשאי. היררכי הסולידרי כשב"כ, מתיישרים האחרונים בשורה על־פי הראשונים. מי שקלקל את השורה המיצרית הזאת, שממנה אפילו הפנסיה אינה משוחררת, היו השלושה — חזק, רדאי ומלכה — שנשברו מרוב התייסרות. דווקא הם, המתלוננים, היו היוצאים מהכלל, ומשתדלים גם פרס ושמיר להוציא אותם, הם נזרקו החוצה, והכלל נשאר בפנים.

לראיות הישירות והמובהקות האלה, שמוכיחות שיגרתיות ורגילות האי־חריגות, צריך להוסיף ראיה נסיבתית. תזתמה במשטר כיבוש, כאשר יושבים מליון וחצי פלשתינאים על הגב, קשה שלא להתעלל באחרים, שלא לרמות את עצמנו. בשב"כ יש הרבה אנשים טובים, הרבה מאוד, אין בכלל ספק. אבל, גם האיש הטוב מכולם אינו יכול להציע יותר מכפי שהכיבוש מאפשר לו. עשרות־אלפי־פלשתינאים, אולי אפילו מאות־אלפים, עברו בעשרים־השנה האחרונות תחת ידו של השב"כ, באמצע חוקרים ריבונות — באמצעים הלבנות, וגם הגינה מסתלקת לה לפעמים, בכלפת ומיותית, אל החדר השני כדי לא לשמוע את הצעקות. סוסנע של אנשים מתנהלים ומיתוחקים מוכרח להפוך, במוקדם או במאוחר, לסוס שמסתתר את הכאב והשוף הזבא. הוא כבר הפך, כי מאוחר — עשרים שנה אחרי, מי בשב"כ, שהולך לילה־לילה לישון עם הכיבוש, יקום בבוקר מבוסס פקוחים, לא יעור ביתריון. המשבים יוכלים לזיוכים חבלים של השב"כניקים המסכנים, הם נגררים וטופחים על ימין ועל שמאל, וכשר געתם, עיוורים מכעס, הם גם יפלילו אלוף, הם יפלילו סגן, כאילו היו יצחק מרדכי ועיזאת נאפסו, שתם ערבים מחוקים, אבקראים מהגדה המערבית. הם לא ייפטרו מהפקיצות, שמוציאות אותם מדעתם ואינן מוציאות מהכלל. אם לא ניפטר מהמיטה החולה הזאת, כשהצענו לעצמנו ב־1967.

שמעון פרס הריח את היועץ המשפטי הקודם, כי היה צריך להציל את השב"כ הנגוע ומוכסם מידי הבקיות של יצחק זמיר. עכשיו, כול שב"כ מוזמני ומבשלה נסחפת, במקום שאין כבר זמיר יותר מקנה. גם חריג מתגלה כציפור יגה. לעומת פרס ושמיר, עוד תגבה קומתו של היועץ המשפטי הזה — אבני גיבור — מעלה־מעלה. יוסף חריש, לעומתם, במאבק נגדם, עוד יהיה גיבור בעל־כרחו. גם הוא, כקודמו, מבין כי את התינוק המפלץ הזה מוכרחים לשפוך, כדי שאפשר יהיה להוליד שב"כ חדש, נקי ובריא.

גם ראש השב"כ הנוכחי — אני מכיר אותו — הוא איש הגון ובר־לבב. אך הוא עדיין מאמין — למה, על סמך מה — כי אם יכבד הלוחץ אפשר יהיה לסגור את התיבה שנפתחה לרווחה והפורענויות יוצאות ממנה. כל אנשי השב"כ עומדים עליה, על התיבה, ויושבים עליה, במלוא המשקל. היא תכוב ותיגעל. אין סיכוי להכל על הנאמץ. משפחה זה פנדורה אחת את תיבתה. אלף אנשי שב"כ נועצים הסערים לא יסגרו אותה. כי פנדורה זו — רק היום אנחנו יודעים — היתה הרבה שנים בפנים, לפני ולפנים, בתוך הבדות, בחזות טובה. עד כשהסמה בכותכת כפולה, מסיתה ההריצה, רק כאשר תסיים את כל סיפור בוזה אותו וחקתועיה, רק אז היא תבות השב"כ יהיה.

טוס דיינרס
בתוכנית "דיינרס עדיף בחו"ל"

6 יתרונות ו־6 תשלומים

כשאתה יוצא לחו"ל, אתה רוצה לנצל את כספך הטוב בדרך הטובה ביותר. שלוף דיינרס זה עדיף בחו"ל.
בתוכנית המיוחדת יש לך 6 יתרונות חשובים כשאתה מבלה בחו"ל.

בלעדי: חיוב אחד לחודש
דיינרס הוא כרטיס האשראי היחידי המחייב את חשבונך בכל הבנקים, היחיד המחייב על הוצאות לחו"ל אחת לחודש - לבחירתך ב־1 או ב־15 לחודש. למעשה, אתה נוסע החודש לחו"ל, משלם בחודש הבא ולעיתים אף מאוחר יותר.

אופציה: 6 תשלומים חודשיים על הוצאותיך בחו"ל
תוכל לפרוש את תשלומיך על הוצאותיך בחו"ל ב־6 חודשים. המחזור ב־6 תשלומים שקליים (אתה מוגן מפני פיחות) בריבית של 3.5% לחודש**, על ההוצאות שתבצע בחו"ל במסגרת ההקצבה האישית שלך במט"ח.

כרטיס מקומי חינם וכרטיס בינלאומי לחו"ל
תוכל לרכוש כרטיס בינלאומי ל־3 חודשים ועוד כרטיס מקומי לשנה בחינם*, במחיר של 24 ש"ח + מע"מ.

אופציה: השכרת רכב בתעריף מיוחד
תוכל לקבל כרטיס להשכרת רכב של אחת החברות - בחינם ואת חיוב ההשכרה תוכל לבצע מתוך ההקצבה. תעריף ההשכרה באמצעות כרטיס השכרת הרכב - הוא תעריף מיוחד.

שרות הסעות מיוחד לשדה התעופה
TAL LIMOUSINE SERVICE - שרות הסעות מיוחד לשדה התעופה כולל נשיאת המזוודות - בתעריף מיוחד לחברי דיינרס.

ארוח V.I.P בשדה התעופה
בשדה התעופה אתה זכאי לשרות V.I.P במסגרת חדר האורחים של טרקלין השטיח האדום (בתשלום).
כשאתה נוסע לחו"ל, כדאי לך לנצל את ההקצבה בתוכנית "דיינרס עדיף בחו"ל".
אם אין לך כרטיס דיינרס - זה הזמן להצטרף.

* כפוף לתנאי ההצטרפות לתוכנית ובתוקף עד 31.12.87
** מבוסס על ריבית הפריים הנהוגה בבנק דיסקונט + 1.75% לחודש (ריבית שנתית 49.18%)

דיינרס קלוב ישראל בע"מ
טל. 03-295858
שד' רוטשילד 61 ת"א

תענוג לשלם בדיינרס
דיינרס קלוב ישראל בע"מ

בימה חופשית

המיוחד והטרגי בתולדות יהודי גרמניה

מאת פרופ' יעקב כץ

הכותב הוא פרופסור להסטוריה יהודית באוניברסיטה העברית.

נקודת המוצא להרצאתי נתונה בהערכה הברורה שניתנה על-ידי היסטוריונים לתולדות העדה היהודית בגרמניה בהשוואה להיסטוריה של יהדות אירופה האחרות שנועד להם אותו גורל טרגי. אם סוקרים את הפרסומים בתחום זה, מתגלה בעליל העדיפות המובהקת של המחקר והתיאור ההיסטורי הנוגע ליהדות גרמניה בהשוואה לתולדות יהודי פולין, הונגריה או אפילו הולנד או צרפת. ואת לא רק מבחינת הכמות אלא גם מצד האיכות. יוצא מן הכלל בהערכה המופגנת הזו של ההיסטוריה היהודית הגרמנית הוא המחקר של השואה עצמה. ההיסטוריה המתארת של השואה נוקטת היום במוסדות מרובים מכל צדדיה, ובמוסד המוביל בתחום זה — "יד ושם" בירושלים, כל הארצות שנפגעו זוכות לאותה תשומת-הלב. פנקס הקהילות שקרוב לעשרה כרכים ממנו נתפרסמו כבר, מוסר את כל העובדות הידועות על תולדות כל קהילה ומתאר את המאורעות שהביאו להשמדתה, ובסיום הוא מונה את מספר הקרבנות ואת מספר הניצולים המשוערים. במבוא של כל כרך מתוארת בקיצור ההיסטוריה של אותה היהדות הנדונה באותו כרך. המבנה האחיד של כל חלקי המפעל הגדול הזה הוא ערובה לשוויון המירבי בטיפול של כל הנושאים הכלולים בתכניתו.

תשומת הלב היתירה שניתנה לתולדות השואה, הן בקרב הציבור הכללי והן בקרב ההיסטוריונים, יש לה הסבר שקל להבינו. הזעזוע בעקבות השמדת קהילות האם של מרבית יהדות העולם השאיר אחריו עקבות של טראומה. הוא עורר סקרנות כמעט חולנית באשר לשאלה כיצד מאורע לא יאומן זה יכול היה לקרות ובתלווה לכך לעיתים האשמה עצמית באשר לצעדים אפשריים או ברורים שעשויים היו לבטל את הקטסטרופה, צעדים אשר לא ננקטו למעשה. לעיתים נראה כאילו השרידים והדורות שבאו אחריהם מבקשים לכפר על אשמה בלתי מוגדרת זאת על-ידי דאגה לזכר הקרבנות שנקיותם מכל אשמה היא למעלה מכל ספק.

אולם ההתמסרות לזכר קרבנות השואה יש לה אספקט פרובלמטי. ההתרכזות בהיסטוריה של השואה בהוראת הנוער, או בהפצת-דעת בקרב המבוגרים עלולה לעוות את הפרספקטיבה ההיסטורית שלהם, אם חיי הדורות של העבר ייראו להם באור גורלם המר. כדי לקדם סכנה זו הוצע פעמים רבות שלמחקר ולהוראה של השואה יצורפו המחקר והלימוד של תולדות הקהילות לעומק. החוקרים והקוראים גם יחד יצוידו ביכולת לא רק לדמות לעצמם כיצד קיפחו הקרבנות את חייהם אלא גם כיצד חיו, מה הם השיגו ומה יכולים היו להשיג אילו זכו להמשיך ולחיות.

באשר לקיומה של דרישה זו ניתן לאמר כי תולדות יהודי גרמניה מתגלות כמיוחדות לעומת העדות האחרות. בשקל הדרישה הזו גם אכנם גם על-ידי בני העדות האחרות ולא חסרו מאמצים בכיוון כבר שרידי השואה להנציח את זכרן של הקהילות שאבדו, ביזמם את כתיבת תולדות הקהילות לעמקן. במספר אין סופי של כרכים הכוללים את תולדות הקהילות נכתבו בדרך זו אולם רק לעיתים רחוקות הגיעו אלה את הרמה הדרושה לכגון זה. רובם כוללים או את סיפורי הניצולים, אשר אפילו אם הוצגו בכגנון נאות, מקיפים רק את העבר הקרוב בלבד. ואם מתכוונים הם להקיף גם תקופות קדומות יותר, הם נשארים בגדר מעשי חובבנים.

רק לעיתים רחוקות היה ליהודי המפעלים המזל למצוא היסטוריונים אומנים שכתיבתם יוצאת ידי שתי המטרות: להנציח את הקדושים של התקופה האחרונה ולתאר את המעשים הראויים להיזכר של דורות קדומים. שיחזור מאוזן ומיקצועי של תולדות קהילה כלשהי בלתי אפשרי כמובן מבלי שיקדם לו מחקר המבוסס על עיון במקורות וטיפול מדעי בפרטים. ואולם תנאי מוקדם זה לא התגשם בקשר לרוב קהילות יהדות אירופה. מבחינת חומר ושיטות המחקר, תולדות יהודי מזרח אירופה עומדות במקום שעמד בו בפרוץ מלחמת העולם השנייה והיוצאים מן הכלל המוצלחים רק מאשרים את הכלל. רק בזמן האחרון כמה בא מיפנה בסיוע הדרות למאבק של מוסדות אקדמאיים אחרים.

בניגוד בולט לכך הגיעו תולדות יהודי גרמניה מכל הבחינות לדרגה חזקה. האספקט הכלכלי, הסוציאלי, התרבותי והדתי נחקרו לעומק, במקרים מרובים על יסוד חומר שלא נודע אלא זה עתה. התורמים לעושר זה הם כותבי זכרונות מסוגים שונים, מגלי מקורות והיסטוריונים חובבנים. אך גם בעלי מיקצוע במודרנה ראשונה שמוכחים מובהקת בענף מענפי ההיסטוריה. היקף התחום הזה משתרע בביוגרפיות של אישים בולטים, שיחזור של מאורעות, תיאורי מוסדות, ולא פחות — ניתוחים של מגמות ותנועות דתיות ואידיאולוגיות.

מה ומי הוליד עושר זה? אם רוצים להיתלות בתופעה קונקרטית ניתן להצביע על קיומו של מוסד. המכון על שמו של ליאו בק שנוסד תוך העשור הראשון לאחר סיום מלחמת העולם השנייה ואשר קבע לו למטרה לקדם את המחקר ההיסטורי של יהדות גרמניה המודרנית תוך יוזמת מחקר ופירסום עצמאים ועידוד של מחקרים על-ידי זולתו. אולם לקבל קביעת עובדה זו כתשובה — משמעה כמעט להסתפק בהנחת המבוקש. שכן יש מקום לשאול למה הצאצאים והניצולים של יהדויות אחרות לא התעוררו לפעול באותה דרך. מרבית יהודי ארצות הברית ושל הארצות שמעבר לים מוצאם, כידוע, ממזרח אירופה. ולא היה הן מעל לכוחותיהם מבחינה חומרית או אינטלקטואלית לדאוג לצרכי מוסד מקביל ל"מכון ליאו בק". לאמיתו של דבר קיים מוסד כזה: ייו"א שנוסד בוילנא בשנת 1925 בדיוק לשם אותה מטרה ואולם כאשר הוא הועתק לניו-יורק בעקבות הקטסטרופה הוא נידון לקיום שאינו אלא צל של עצמו. בגלגולו הניו-יורקי דאג המוסד בעיקר לצרכים התרבותיים של המהגרים דוברי יידיש אך לא הצליח לקבל על עצמו את המשימה של השיחזור ההיסטורי של הקהילות באמצעות מחקר מדעי ותיאור מיקצועי.

אם לשאוף לתשובה מניחה את הדעת עלינו לשוות לנגד עינינו את שתי הדרכים האפשריות של הזדהות עם דורות העבר. הדרך האחת היא באמצעות דבקות אמוציונלית לימסורות מסוימים הבאים מהקהל העבר ואשר לובשים עוד יצוגי סימבולי של כל המציאות הנדונה. זוהי הדרך, לדעתי, שבה מתייחסים מרבית צאצאי מזרח אירופה החיים בחברה מודרנית, לתולדות אבותיהם. לחבב מאכל כשר או סתם מאכל עממי של סבתא, להנות מניגון ומשירים ביידיש, או ברמה אינטלקטואלית יותר — להתלהב מסיפור חסידי בנוסח בובר. אלה הם דוגמאות ליחס מן הסוג הזה.

השיחזור ההיסטורי

בדרך זו מגשרים על פני התהום שבין עולמם של חיי האבות לבין זה של הצאצאים. הראשון התאפיין על-ידי הפלייה פוליטית והגבלה כלכלית מן הצד האחד ובסביבה חותמה של המסורת היהודית על כל פרטיה למרות ההתחלה של תהליך החילון מן הצד האחר. עולם הצאצאים מתאפיין בהעדר הגבלה פוליטית או כלכלית, אך גם בהתגרפות המסורת היהודית. תושב העולם המודרני יכול שיגלה געגועים רומנטיים לתרבות העולם שיקע ולערכיו. אך לחזור ולגלותם, ולא כל שכן לכלול אותם בחייו, זה מעל ליכולתו. ולרוב — גם מעל לרצונו.

נכון כי מיעוט קטן, אך בולט, שוב בגבולות החברה המודרנית — וכוונתי לישיבות ולעדות החסידיות שנוצרו לאחר השואה — שואף למעלה מזה, היינו לשחזור מושלם של אורח החיים של העבר. במאמץ מכוון הצליחו ראשי הישיבות והחסידים לשחזר מוסדות ודרכים מבחינות רבות לדוגמאות מן העבר. אלא שהללו מגלים את מלאכותיותם בעצם המאמץ שנדרש היה להקמתם. מוסדות ועדות אלה רחוקים מלהיות הגידול הספונטני של סביבתם הטבעית ואינם אלא אנטיתזה ומחאה נגדה. אופי זה מופגן בצורה בולטת בהסתגרות המודעת של יחידות אלה מאורח החיים הערכים של החברה הסובבת, ובה בשעה — בויתור על אפשרות של השפעה מכרעת על הציבור שלכאורה באה בזכות לשם מטרה זו.

יהדות גרמניה, מצד אחר, המיוצגת על-ידי צאצאיה מיעוט ניכר בעדות היהודיות שמעבר לים, לא גילתה רצון לקיים את אורח חייה ואף לא להנציח את זכרונה באמצעות טקסים סימבוליים אמוציונאליים. מהגרים יהודים מגרמניה אפשר שיגלו קווי אופי או מנטליות ברורים אפילו בדור שני ושלישי, אך אלה אינם אלא שרידים בלתי מודעים, ולא פרי של מאמץ מכוון לשמור על קווי אופי וערכי תרבות. המאמץ המודע של המהגרים [illegible] להשיג זהות מאשר לאחיהם יוצאי מזרח אירופה. אמת, תנאים שמצאו בארצות שמעבר לים נבדלו מרקעם מבחינה לשונית ותרבותית, ועם זאת לא היו אלה אלא גוונים שונים במסגרת החברה המודרנית שהן גרמניה והן הארצות שמעבר לים השתייכו אליו. המרחק שבין אלה אינו יכול להשתוות לפער שיוצאי מזרח אירופה היו חייבים לדלג בעליה בעברם מן העיירה שבמזרח אירופה למטרופולין של אחת הארצות המודרניות.

באשר לצד היהודי המיוחד הרי היהודי הגרמני בבקומו החדש נתקל במצב שניתן לכנותו מעין מילוי שאלתו החברתית-פוליטית. בגרמניה עצמה היה הוא אזרח חופשי בעקבות האמנציפציה. אך השיחרור הפוליטי השאיר עדיין את המיעוט היהודי במצב של קסטה סוציאלית נחותה. העדה היהודית שהמהגר הגרמני הצטרף אליה באחת מן הארצות שמעבר לים, ייתכן חייבת היתה עדיין להיאבק על הזדמנות שווה עם רוב החברה. אולם הוא מצא עצמו בכלל הרבה יותר מתקדם בדרך לאמנציפציה סוציאלית מלאה.

כמצב פוליטי גורם זה של יהדות אמריקה אין במיכבעו חסימות בפני כל עוינות או איבה או אפילו בפני אנטישמיות מצויות מצד הסביבה הסוציאלית. האנטישמיות, באשר היא, מושרשת היתה ביחסי יהודים וגויים — או אם תמצא לומר ביחסי יהודים ונוצרים — ועלולה היתה להופיע בכל מקום שנותרו עקבות המתח המסורתי בין המשתייכים לשתי הדתות. אם כי היא סיגלה את ביטוייה לפי הנתונים המשתנים. העוינות של שונאי היהודים ברוסיה או בפולין היתה מכוונת כלפי מיעוט יהודי נבדל מן החברה באופן בולט והיא התפרצה לעיתים בהתקפות פיזיות ובפרעות דמים.

כנגד צורה זו של אנטישמיות הרי ההפליה וההשמצה הדתית או הגזעית והדרת רגלי היהודים מבחינה חברתית בגרמניה היתה מכוונת נגד מיעוט שהיה, באופן פורמלי לפחות, חלק אינטגרלי של החברה הכללית. המקביל האמריקאי, אם כי נבדל משניהם ברקעו הסוציאלי והפוליטי, היה קרוב יותר, על כל פנים, למתכונת הגרמנית. היהודים אמריקאים ללא הבדל מוצאם, אם חיפשו דוגמאות כיצד להתגונן בפני הפליה והשמצה היו להם סיכויים טובים יותר למצוא את מבוקשם בתקדים של התגוננות יהודי גרמניה בפני האנטישמיות מאשר בדוגמת ההגנה העצמית הפיזית שהנוער היהודי הרוסי נקט בה במקרה של הפוגרומים.

הדגם הגרמני-אמריקאי

ואולם הבעיה היסודית של יהודי אמריקה לא נבעה מן ההתקפות הקולניות של מתנגדיהם, כי אם מהפניות שהגיעו אליהם מן הכיוון ההפוך ואשר תבע את קליטתם הגמורה במערכת התרבות והחברה האמריקאית. זו הטרידה את אותם היהודים והקבוצות אשר ביקשו לשמור על זיקה מסוימת לשרשיהם היהודים. יש שהעדיפות שניתנה להשתלבות האמריקאית הומלצה או אפילו נתבעה בקולי קולות בדעת הקהל [illegible] יהודי צרפת, גרמניה או הונגריה היו נתונים בו בשלבים הראשונים של האמנציפציה. ואולם גם בשעה שהתביעה המפורשת להסתגלות רדיקלית נחלשה, ואת מקומה תפש הרעיון של החברה הפלורליסטית שבה יוסבו גונים אתניים ותרבותיים את מקומם הלגיטימי, עדיין נשארה הסיטואציה הבסיסית ללא שינוי.

המיעוט היהודי שהיה מובלע בכר הגה החברתי הכללי היה חשוף להשפעת התרבות של הרוב, וזו עלולה היתה למחוק את עקבות המסורת והאופי היהודיים. כדי לשמור על המרכיבים של הזהות היהודית בתחום הדת או התרבות העצמית חייבים היו למצוא להם בסיס בצורה שלכרות ויתוכן היהודי הכביש לא יסתיר את הטעם והתודעה האמריקאית. היכן יכלו יהודים אמריקאים למצוא תקדימים לדגמים לאוריינטציה זו, אם לא בקרב אירופה, וביהוד בגרמניה, אשר שם נעשה ניסיון של מזיגה תרבותית כזו בראשונה.

ואכנם ההתחיה היהודית הגרמנית לרפורמה דתית, וכמו כן הדגעת הזמנות של שמרנות דתית לרבות אורתודוכסיה המסתגלת לתרבות הסביבה, מצאו את המקבם בארה"ב. הוא הדין באשר לטיפוח של התודעה ההסטורית על-ידי חקר מדעי של העבר היהודי ותיאורו בהיסטוריוגרפיה בצורה פופולרית, פחות או יותר. מעתיקי המסורת הגרמנית הזאת לאמריקה בפועל היו המהגרים היהודים מגרמניה המהווים את היסוד הערכי בגל הראשון של ההגירה היהודית לארה"ב במאה ה-19. המהגרים שבאו בהמוניהם בגל השני ממזרח אירופה לקראת סוף הצליחו תחילה לייסד גוון של תרבותם המקורית בלבוש היידיש תוך כדי חילון מרחיק לכת. לאחר שגידול שנחשב היה לאקסוטי לפי הטעם האמריקאי, קמל, הרי היסודות של הציבור אשר ביקשו לשמור על נאמנות מסוימת למסורת היהודית פנו כמעט באופן אינסטינקטיבי לאחר הגונים שהועתקו מגרמניה.

מבחינה אינטלקטואלית ניתן לומר כי יהודי אמריקה, וכמו כן יהדויות של הארצות האחרות מעבר לים הן יורשות של המסורת היהודית הגרמנית יותר מאשר של אבותיהם שלהם. עובדה שיש בה הסבר מרחיק לכת להתעניינות המוגברת בתולדות יהודי גרמניה ששימשה לנו נקודת מוצא בדיוננו.

שרשרת טיעונים זו אפשר היה לראותה כתשובה מספקת לבעייתנו אילו היתה ההתעניינות בעבר היהודי הגרמני מוגבלת להיסטוריונים יהודיים או לקהל הקוראים היהודי הבוקק לספריהם. ואולם לאמיתו של דבר מתגלית ההתעניינות בנושא גם בחוגים לא יהודיים. בעשורים האחרונים הפכו תולדות יהודי גרמניה לנושא מבוקש למלומדים בארצות דוברות גרמנית ואנגלית. באשר לזירה הגרמנית, התופעה מובנת מאליה. בתקופה הפרה-נאצית היתה ההיסטוריה היהודית הגרמנית כמעט באופן בלעדי עניינם של מלומדים יהודים.

קריאפי מיוחד

ההיסטוריונים גרמנים התעלמו מן הנושא. יוצאים מן הכלל היו האנטישמים שניסו עובדות אמיתיות ומדומות כדי להוכיח כביכול את התפקיד המכרסם של היהודים בקרב האומה הגרמנית, ואילו ההיסטוריונים ליברליים דבקו בנגמה שהיתה שוררת בקרב החוגים הליברליים בכללם, שהניחה כי התעלות מיהדותם של יהודים כמוהה כפתרון של הבעיות הקשורות בה. התפקיד ההיסטורי שחדרות היהודים לחברה הגרמנית מילא, מוכר היום כנושא לגיטימי בהיסטוריוגרפיה הגרמנית, אם כי לעיתים רחוקות בלבד זוכה הנושא בטיפול ענייני חסר פניות.

מצב גרמני מיוחד זה אין בו כדי להסביר הסבר סופי את ההתעניינות בעבר היהודי הגרמני, שכן שותפים לה גם היסטוריונים לא גרמנים ולא יהודים, ובמיוחד בארצות דוברות אנגלית. עלינו להניח שהמאורעות והתהליכים הכלולים בגורל יהודי גרמניה נצמד להם קריאפי מיוחד אשר מעורר את הסקרנות האנושית שההיסטוריונים המצוידים במכשירי המחקר הביקורתי מנסים לספקה. ואמנם לא קשה כלל לשים את האצבע על מקור הסקרנות הזאת.

הדבר קשור בעליל בקץ הטראגי של יהדות גרמניה שהושמדה במהלך השואה. אמת, גורל זה היה משותף לכמעט כל העדות היהודיות באירופה, ואחרות מאלה, ובמיוחד יהדות פולין, נפגעו הרבה למעלה מן העדה הגרמנית. משלושת המיליונים של יהודי פולין לא ניצלו אלא רבע מיליון, היינו פחות מ-10 אחוזים. ואילו מן החמש מאות אלף של יהודי גרמניה השמדו כמאתיים אלף, אך שלוש מאות אלף מהם, אם כי דוכאו בנפש וברכוש והושפלו עד עפר, הצליחו איכשהו להימלט. מספרים עצובים אלה רומזים לקצב השונה של הקטסטרופה שירדה על ראשם של בני שתי העדות ויש בכך גם משום אות לתפקיד ההיסטורי שנועד לשתיהן במהלכה של הטרגדיה.

הצבא הגרמני שכבש את מדינתה של פולין בפחות מחודש ימים הסגיר את הגוש העיקרי של יהדותה לידי הכנופיות הנאציות שכוונתן זו כבר היו מוכנות ומכוונות להשמדת היהדות, וביצועה היה תלוי רק ביכולתם המעשית. ההיסטוריה הארוכה, ומבחינות רבות המפוארת, של יהודי פולין באה בכך לקיצה. קץ זה לא ניתן היה לחזותו מראש ואף לא לפרשו לאחר מעשה כהמשך רצוף של השלבים שקדמו בתולדות יהדות פולין. הקטסטרופה מופיעה כ"דאוס אקס מכינה" מחריד. ידיעות בדבר ההיסטוריה היהודית הפולנית אין בהם הסבר כלשהו ואף לא הארה כלשהי להבנת הגורמים להתהוות הקטסטרופה.

ידיעה בדבר יחסי יהודים וגויים בפולין נוסח בתקופה שקדמה לשואה יש בה עניין להבנה ולהערכה של התייחסות האוכלוסיה הפולנית נוכח האסון היהודי. ואולם מדובר כאן בזירה צדדית לעלילה העיקרית שבה התליינים הגרמנים והקורבנות היהודים הם בלבד ממלאים את התפקידים העיקריים. ומכאן שאירועי השואה אינם מספקים טעמים כמעט להתעמקות בהיסטוריה היהודית הפולנית. כל מחקר או תיאור היסטורי של הקהילות היהודיות הפולניות ואף של כל ארצות אירופאיות אחרות אשר נוצעו לאחר השואה מטרתם היתה לשמור על זכרם של הקדושים. שכן לפי המסורת היהודית העצמית כל יהודי שנרצח על-ידי לא יהודי בגלל היותו יהודי בלבד נחשב לקדוש. נעדרה בין החוקרים האלה הבאיצה או התיקוה להבין על-ידי כך את השואה או לפחות לעקוב אחרי שורשיה ההיסטוריים.

שונה הדבר לחלוטין במקרה של יהדות גרמניה. ראשית-כל, נכון אמנם כי תפיסת השלטון על-ידי היטלר באה כזעזוע ליהדות גרמניה, באשר משמעה היה תפנית מכרעת במבנה — הנפילה ממעמד של אזרחים בעלי שוויון זכויות לכל זרים שנסבלו רק בקושי. ומכל מקום, התוצאות הסופיות של תפנית זו אי אפשר היה לחזותם באותו רגע. רעיון ההשמדה הפיזית של היהודים אפשר היה מקנן במוחו של היטלר אף רמזו בנאומיו ובפרסומיו. ועם זאת התגבשות הרעיון כדי תכנית קונקרטית שביצועה היה מותנה בנסיבות שלא באו עדיין לעולם, היתה עדיין בחיק העתיד.

ואמנם השנים בין 1933 ל-1939 הן שנות הליכה מדחי אל דחי. הרעת מצבם של יהודי גרמניה הלכה וגברה ואולם עדיין נשאר מקום לאפשרות של תהפוכה במגמה האנטי-יהודית. בני התקופה יכלו לקוות, ואף קיוו, לעיתים למיתון הקיצוניות הנאצית, לעתים לנפילתו של היטלר, אם אגב התגררות פנימית או בעקבות התערבות חיצונית. תיקוות וציפיות אלה נעלמו רק באופן הדרגתי, ואורך הזמן של ההתפתחות זו הוא בחינת תקופת החסד שניתנה ליהדות גרמניה שבהמשכה יכול היה האחוז הגדול לעיל להימלט על נפשו. חובתו של ההיסטוריון היודע לאחר המעשה מה אירע ומה לא אירע, לתאר עם זאת את המאורעות ברציפותם ובהתאם לניסיון בני הזמן שלא יכלו לדעת מה יהיה השלב הקרוב בהתפתחות הדברים.

הדרגתיות בקטסטרופה

הדרגתיות זו בקטסטרופה היהודית הגרמנית, בניגוד לפתאומיות של אסון העדות האחרות באירופה, עושה אותה לנושא היסטורי נוח יותר לתפישה ולתיאור. המעקב אחרי האירועים וההחלטות של הכפות המעורבות בכל התפתחות הזאת פותח פתח להבנת הדינמיקה אשר הוליכה מן השלבים הראשונים של שלילת הזכויות אל ההשמדה הפיזית של העדה.

העניין בהיסטוריה של יהדות גרמניה המתעורר למראה גורלה הסופי, חורג מעבר להתחלת נפילתה עם עליית הנאצים לשלטון. באשר עלייה זו עצמה לא ניתנת להבנה בהגבלת ההתבוננות בנתונים של אותו זמן עצמו. הרי מופנית הסקרנות ההיסטורית לתולדות הדורות שקדמו, תוך תיקווה למצוא שם את הזרע ממנו צמח גידול ארסי זה.

באשר ליסוד הארסי ביותר של גידול זה שגרם להחרמת היהודים, מוליכה ההתעניינות לתולדות האנטישמיות, ששם קל למצוא אלמנטים של האידיאולוגיה הנאצית ודגמים לנטיות המרושעות של היטלר. [illegible] קופת הניסיון לשילוב היהודים במדינה ובחברה של סביבתם ואולי אף מעבר לכך, לתקופה הפרה-מודרנית עד ימי הביניים ועד בכלל. האם לא ייתכן כי הניסיון לשנות באופן רדיקלי את היחסים בין יהודים לגויים על-ידי ספיגתם בסביבתם הלא יהודית, נוכח העובדה שיחסים אלה היו מורעלים מעיקרם, נסיון שנתגלה כאקספרימנט מוטעה, עורר כנגדו את התגובה הקיצונית המחרידה?

באשר האקספרימנט האמור דרש את שיתוף הפעולה של שני הצדדים, היינו נותני האמנציפציה ומקבליה, הרי השאלה החוקרת ההיסטורית חייבת היו להיות מכוונת כלפי שניהם. הוא הטעם, שההיסטוריוגרפיה שצמחה לאחר השואה החלה לבחון מחדש לא רק את תולדות האנטישמיות אלא את כל ההיסטוריה המודרנית בגרמניה, במקום שהאנטישמיות הביאה לתוצאותיה הקיצוניות. בניגוד לתולדות העדות היהודיות האחרות שטיפוחן בא לשם זכר העבר בלבד, הרי לחקר תולדות יהדות גרמניה יש מניע נוסף — להסביר, אולי, על ידי כך, את סופה המר. אם חקר ההיסטוריה בצורה זו יעלה באמת תשובה מניחה את הדעת — דבר זה מוטל בספק. אך ודאי שבמקרה זה יש לפחות רצף גלוי לעין בין השלבים הבאים בזה אחר זה והמוליכים להשמדה. במקרה זה ניתן להשתמש בביטוי עלייתה ונפילתה של יהדות גרמניה, ביטוי שלא יהלום את גורל העדות האחרות באירופה, שם הנפילה אינה קשורה בשום צורה לעלייה שקדמה לה.

מובנים שונים ל"טרגי"

הביטוי "עלייה ונפילה" יש לו נימה מורליסטית, כאילו מרומז כאן שהנפילה היתה מותנית על-ידי העלייה ואולי אף נגרמה על-ידה ממש. אם נחיל את הביטוי על הנושא שלנו פירושו של דבר יהיה כי הרוחות של ה"עלייה", היינו של האמנציפציה, נראים כאחריות או באשמה מסויימת לתגובה-הנגדית שהביאה בסופה לקטסטרופה. אין הכרח, כמובן, באחריות או באשמה במודע, שכן זה היה מניח שהיתה כאן אפשרות של חיזוי השלב השני על-ידי המעורבים בשלב הראשון. האשמה המכוונת היא כמובן זו שמדובר בטרגדיה הקלסית שגיבורה חוטא חטא קל יחסית, שתוצאותיו בשלשלת רצופה אירועים לנפילתו. אם מקבלים את ההנחה שדורות האמנציפציה הרחיקו לכת במאמצם להסתגל כנוף לאומי לאליהם, הרי המשפט הכלול בביטוי "עלייה ונפילה" נמצא לא מחוסר הצדקה.

הביטוי "טרגי" מצוי לעיתים קרובות בפי המתארים את גורל קרבנות השואה. במקרה של העדות האחרות, שלגביהן אין שום קשר אפשרי בין השואה לבין ההיסטוריה שקדמה לה, הביטוי "טרגי" משמעו לא יכול להיות אלא במובן המשני עצוב, מחריד, מקומם. בהקשר היהודי הגרמני הביטוי יכול לשמור על מובנו המקורי ברמזו לשיתופם הפעיל-כביכול, אם כי בלתי מודע ומכוון, באבדנם. קו טרגי זה בתולדות יהודי גרמניה ייתכן שאף הוא משמש סיבה נוספת למה נושא זה היווה אתגר ייחודי בעיני [illegible]

* הרצאה זו הוקראה בערב לזכרו של זיגפריד מוזס ז"ל, שנערך באמרגנה על-ידי ארגון עולי מרכז אירופה בתל-אביב.

תושב תל-אביב וגוש דן, מוכר מכונית או דירה?
רק ב"לוח העיר" אתה מקבל:

מודעה באחריות

בכל לוח אחר אתה חייב לשלם עבור המודעה שפורסמה אפילו אם לא מכרת!
רק "לוח העיר" מאפשר לך לפרסם מודעה באחריות שמבטיחה לך:

לא מכרת לא שילמת

כן, ב"לוח העיר" המודעה שלך מתפרסמת שוב ושוב - ללא תשלום נוסף אפילו חודש ימים.
המודעה מתפרסמת ב-4 עיתונים:
"העיר" - "הארץ" - "חדשות" - ו"צומת השרון"
ומגיעה לכ- 1,000,000 קוראים בגוש דן והשרון

אבל -
אם בתוך חודש לא תמצא קונה מתאים -
אם בתוך חודש לא תמצא קונה מתאים - וכספך יוחזר לך במלואו!
טלפן ל"לוח העיר" וכספך יוחזר לך במלואו!
זאת "מודעה באחריות" וזהו חידוש מהפכני שרק לוח שבאמת בטוח שתמכור יכול להציע.

מעכשיו - אל תסכים לשלם בכל תנאי!
מעכשיו - כדאי לך לפרסם רק מודעה באחריות.

לוח העיר זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון 03-371261

מוצרי פרסום
הדים
מוצרי פרסום
03-611840, 611469

יומנים ולוחות שנה מדן

ציוד משרדי
051 36114/6
ייצור כל סוג מעטפות דואר
גברעם מעטפות ומוצרי נייר
קבוץ גברעם ד.נ. אשקלון מיקוד 79130
GVRAM 5287 טלקס

מחקרי שוק וסקרים

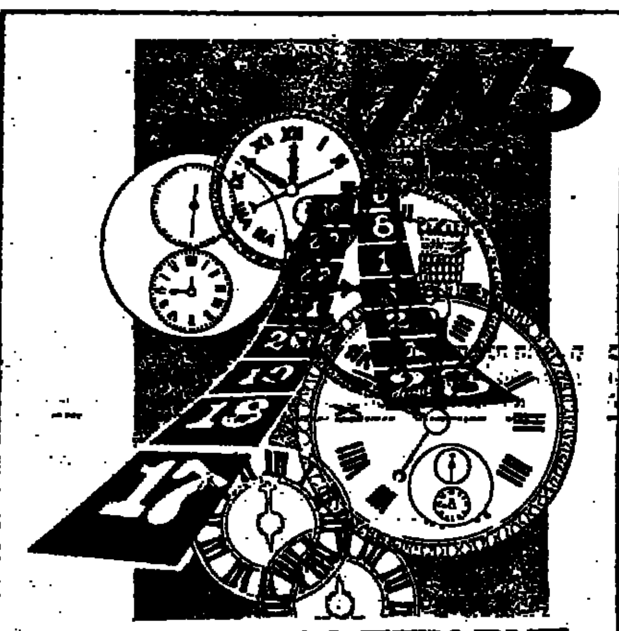

האם אתה מוכר דייך?
252967
יגאל אילן–חברה לפיתוח ...

טלקס ותקשורת
עמית
שרותי תקשורת
העברת טלקסים
באמצעות הטלפון
מכירת ציוד
פקסימיליה וטלקס
טל: 03-245191
04-339233
02-245024

מימון והחכרות
אנו הגלגל הראשון ברכבך
חברה למימון רכישת רכב
מור מכר ורכש בע"מ
נמנה על קבוצת כלל
דרך פ"ת 76 תל-אביב
טלפון: 336702/3/4

עזרים לשירות המנהל

תוכנה ומחשבים
פי.סי. סופט בע"מ
חֲשַׁבְשֶׁבֶת
ה־IBM של התוכנות העיסקיות
דרך פ"ת 65, ת"א טל. 261146 (03)

השקעות ופיננסים
החברה המרכזית לניירות ערך
ברוקר
אובייקטיבי
נבלתי
תלוי
חבר הבורסה לני"ע בתל-אביב
ת"א ליליינבלום 25 טל. 8-654361

מבוכה בנאט"ו בעניין פירוק החימוש

הקאנצלר קוהל מציע עתה הצעה מרחיקת לכת — לסלק את כל הטילים הגרעיניים מאירופה — גם אלה שלטווח קצר

מאת דניאל דגן

בריסל

הקאנצלר הלמוט קוהל לא ידמה לעצמו להכשיל הסכם פירוק נשק בין שתי מעצמות העל. מערב גרמניה צריכה להתחשב בשעור כוחה ובמעמדה הבינלאומי ועליה לדעת את מקומה, בסופו של דבר. שום מדינה אירופית איננה מסוגלת לבגוע ברונלד רייגן ובמיכאיל גורבאצ'וב להשיג הסכם בעניין הטילים.

הערות מלומדות כאלה נשמעו בשבועות האחרונים בכל כינוס של נציגי נאט"ו. בבריסל, בלוקסמבורג, בשטאבאנגר שבנורווגיה. מפלגת אופוזיציה במדינות החברות בברית ההדדית את הממשלות כי התנגדות עיקשת למגמה של מעצמות־העל להרחיק את הטילים הגרעיניים מאדמת אירופה תיתקל ברתיעה ואי הבנה בציבור. מלבד זאת, התנגדות כזאת היא חסרת סיכוי בהתחשב בתלותן של מדינות אירופה בהחלטות המתקבלות בוואשינגטון ובמוסקווה.

כל הנימוקים האלה נשארו בוודאי בעלי תוקף גם כיום. אבל עם הסתייגות אחת חשובה — ההצעות החדשות של הקאנצלר המערב גרמני הלמוט קוהל. מנהיג מפלגת השלטון הנוצרית־דמוקרטית בבון, המתנגד למעשה להצעות האחרונות לפירוק נשק, טרף את הקלפים של מקבלי ההחלטות בבית הלבן ובקרמל. הוא אילץ אותם לחשוב צעד אחד קדימה ובכך אולי להרהר מחדש בעצם התועלת שבהצעות מרחיקי לכת לשחרור אירופה מן הסיוט האטומי.

שתי מעצמות־העל כמעט הסכימו כיצד להלוסין, על הרחקת כל הטילים לטווחים בינוניים — מאלף ועד חמשת אלפים קילומטרים. הן היו בדרך להשגת הסכמה על הרחקת כל הטילים לטווחים הנחשבים לקצרים — מחמש מאות ועד אלף קילומטרים. הגשמת שני הרעיונות האלה היתה מנתקת את אירופה (ולהוציא את הכוחות הגרעיניים העצמאיים של צרפת ושל בריטניה) ללא טילים בטווחים של מחמש מאות עד חמשת אלפים קילומטרים.

קוהל נוכח לדעת, שארצו נקלעת לבידוד בינלאומי בהתנגדותה להצעות של שתי מעצמות העל.

גרמניה בבידוד

אמנם, ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק מתנגד לרעיונות האלה, וגם בבריטניה ובמדינות מערביות אחרות יש לבטים קשים. אבל בצרפת ממילא לא מוצבים טילים אמריקניים שהיו נכללים בהסדר אפשרי על פירוק הנשק ובריטניה, בעלת האוריינטציה האמריקנית, כמעט הוליכה "להתרצות" ולהענות ללחצים של רונלד רייגן. כל המדינות המערביות האחרות לא רצו לקחת על עצמן את האחריות להכשלת הסכם בין־מעצמתי העשוי להחשב כפריצת דרך בפירוק החימוש הגרעיני.

מן החברות ה"מלאות" של נאט"ו (צרפת איננה חברה בארגון הצבאי של הברית), רק מערב גרמניה היסיפה להתמיד בהתנגדותה המפורצת להסכם המסתמן בין וואשינגטון למוסקווה. בון גלשה איפוא במהירות לעמדה של בידוד לא רק כלפי דעת הקהל העולמית (שבה יש באופן טבעי לחצים להסכים לכל הסדר אפשרי על פירוק נשק), אלא גם במועדון המצומצם של בעלות הברית המערביות.

יותר מזה, הקאנצלר הלמוט קוהל ומפלגתו הנוצרית דמוקרטית נקלעו לבידוד גם בתוך גרמניה עצמה. האופוזיציה של הסוציאל דמוקרטים והירוקים הסכימה בכפוף לרעיונות האמריקאים־סובייטיים להרחקת הטילים. אבל גם מפלגתו החופשית הדמוקרטית של שר החוץ הנס דיטריך גנשר, השותפה בקואליציה הממשלתית, הביעה תמיכה בסילוק כל הטילים לטווחים בינוניים וקצרים. קוהל היה נתון ללחצים גוברים והולכים לשנות את עמדתו.

אבל מה לעשות הקאנצלר משוכנע שקבלת הצעות האמריקניות־סובייטיות תסכן במיוחד את גרמניה (ולא רק את מערב גרמניה, אלא את גרמניה על שני חלקיה)? אם לא יהיו עוד באירופה טילים מערביים שיוכלו לפגוע במוסקווה, וגם לא כאלה שיוכלו לפגוע בריכוזי כוחות רוסים בטריטוריה הסובייטית, או בפולין, יצטמצם שדה הקרב של מלחמה אפשרית לגרמניה, על שני חלקיה, ולגרמניה בלבד. במלים אלה אפשר לסכם את הלך המחשבה של הקאנצלר.

שיקול פוליטי

הסיוט העומד מול עיניו של הלמוט קוהל: טילים סובייטים לטווחים של עד חמש מאות קילומטרים ישלחו ראשי נפץ אטומיים אל אדמת הרפובליקה הפדראלית וטילים אמריקאיים מקבילים ישלחו ראשי נפץ אטומים אל הטריטוריה של מזרח גרמניה. יותר גרמנים יהיו חשופים ליותר סכנת השמדה במשחקי מלחמה אלה של מעצמות העל, שיתנהלו גם באמצעות קני ארטילריה המצוידים בפגזים גרעיניים.

כדי לצאת מן המבוך שאליו נקלע הוליט קוהל לוותר על קו הגנה זה קודם. לא, בון איננה אומרת עוד לאו להצעות האמריקניות־סובייטיות. להיפך, היא רוצה בקבלתן. אבל אם כבר להרחיק את כל הטילים הגרעיניים שמעל לטווח של חמש מאות קילומטרים, למה להשאיר בשטח את אלה שיכולים לשאת מטענים גרעיניים לטווחים קצרים יותר? לפי הגרסה האחרונה של הקאנצלר קוהל צריך הסכם בין מעצמתי על הרחקת הטילים לכלול את כל מערכות הנשק אשר יכולות לשאת מטעני נפץ גרעיניים אל שטח היריב (להוציא מטוסים) — וזאת גם בטווחים שמאפס ועד חמש מאות קילומטרים.

העיתוי שבו העלה קוהל את הצעותיו היה פחות מ־48 שעות לפני בחירות חשובות לפרלמנטים של המדינות המחוזיות המבורג וריינלנד פאלץ. בחושיו הפוליטיים המחודדים הרגיש הקאנצלר שהתנגדות בון להרחקת הטילים עלולה לגרום למפלגתו נזק בקלפי. מה עוד שהשותפה והיריבה בקואליציה הממשלתית, המפלגה החופשית דמוקרטית, של גנשר, ניצלה את העניין באינטנסיביות כדי להבליט את ה"פרופיל" שלה כקבוצה ליברלית מיושבת, מתונה ורודפת שלום.

מבחינה פנים־גרמנית באה הצהרת הקאנצלר מאוחר מדי. הבוחרים כבר נרתעו מן הבידוד הגובר של בון בנושא הטילים, והנחילו לנוצרים הדמוקרטים מפלה אלקטוראלית בשתי המדינות המחוזיות (אם כי באחת מהן הם יוכלו להרכיב גם להבא את הממשלה — אבל רק בשותפות עם הדמוקרטים החופשים).

לרוסים יתרון בכלים קונוונציונאליים

מבחינת יחסי החוץ גרמה הצהרת הקאנצלר לבלבול, מבוכה ומורת רוח. שותפות נאט"ו יודעות היטב שהצעתו של הלמוט קוהל היא מרשם להכשלת הסיבוב הנוכחי של שיחות פירוק הנשק. אם באמת רוצים להרחיק את כל הטילים מאדמת אירופה, גם את הטילים (ואפילו את קני הארטילריה הגרעיניים) הפעלים בטווחים שמאפס ועד חמש מאות קילומטרים, שופכים למעשה את התינוק עם האמבט. הרחקת כל הטילים על פי הגרסה של קוהל איננה יכולה להתקבל על דעת נאט"ו, משום שהברית מבססת את הגנת היבשת, במידה רבה, על נשק גרעיני טקטי. לדעת מומחי נאט"ו אין במערב אירופה מספיק גייסות וכלי נשק שיוכלו להתמודד עם העוצמה הרוסית בכוחות קונבנציונליים. וכבר בשלב מוקדם של מעשי איבה יהיה צורך להשתמש בארטילריה גרעינית ובטילים גרעיניים לטווחים קצרים. מי שמנבע מנאט"ו אפשרות כזאת, על ידי הצעות פירוק נשק מרחיקות לכת, מאלץ את הברית, למעשה, לדחות כל הסכמה להרחקת הטילים ביבשת עד להשגת מאזן כוחות בתחום הקונבנציונלי.

אבל זה הוא בדיוק הדבר שאינו ניתן להשגה. קרוב לעשרים שנה מנהלות נאט"ו וברית וארשה שיחות על צמצום הכוחות הקונבנציונליים במרכז אירופה — וללא תוצאות. הרוסים מוכנים להסכים כמעט לכל הצעה מערבית לקיצוצים מרחיקי לכת בהיקפי הכוחות. אבל הם אינם מוכנים להודות שמצבת הכוחות הנוכחית שלהם היא גדולה בהרבה מזו של המערב.

מוסקווה רוצה איפוא ששני הצדדים יקצצו במידה שווה — אך היא עצמה תישאר בעמדה של יתרון מכריע בכוח אדם, בטנקים, בתותחים, ברכב משוריין, בקני ארטילריה ועוד ועוד.

עד כה דחו הרוסים את כל ההצעות המערביות לקבוע ברייקנות את שיעור הכוחות הנוכחיים שכל צד מחזיק באמצעות משלוח פקחים שיזהו ישירות ממחנות צבאיים ומתקנים אחרים. לדעת מוסקווה ההצעות האלה הן ניסוי למגמה מערבית לעקוף ריגול.

כדי לפרק את המוקש שהכניס קוהל לזירת פירוק החימוש צריך להתרחש, לדעת מומחים במטה נאט"ו כאן, אחד משני התסריטים הבאים: הסכמה רוסית על איזון הכוחות הקונבנציונליים במרכז אירופה, או — מתן ערובות למערב גרמניה (ומן הצד הרוסי, גם למזרח גרמניה) אשר יבטיחו שמעצמות העל אינן רואות בטריטוריה של הארץ המחולקת זירת קרב בלעדית, או עיקרית, בסכסוך מזוין אפשרי.

שני התסריטים נראים כיום בלתי ריאליסטיים. על פי כל הסימנים, והמתמך על נסיון העבר, לא יסכימו הרוסים לוותר על היתרון האדיר שלהם בעוצמה קונבנציונלית, משום שוויתור כזה ישלול מהם את היכולת לנסות ולתקוע טריז בתוך המחנה המערבי. או לגרום לאי הסכמה ובלבול בשורותיו. והדוגמה של המחלוקת הנוכחית תוכיח.

המשימה האחרת, לשכנע את גרמניה שהיא לא נועדה לשמש זירת קרב אפשרית בסכסוך בין מעצמתי, קשה לא פחות. בשתי המדינות הגרמניות נמצאים ריכוזי הכוחות הגרעיניים והקונבנציונליים הגדולים בעולם. קשה מאד לשכנע שהמצעים, בצורת טילים, קני ארטילריה ותנקים הם לצורך משחק בלבד. בעיקר לא כאשר מסלקים מן הזירה את אלה שיכולים לפגוע בטריטוריה מרוחקת, ומשאירים בשטח את אלה שמסוגלים להנחית את מכת האש והקינה שלהם על אדמה גרמנית בלבד.

דין פרוטה / לאה פורת

שכר הלימוד בגן מוגזם?

איך הצליחו שלושה משרדי ממשלה להתיש את גילה כרמי שביקשה להיות אזרחית טובה, שלחה תלונה על הפקעת מחירים בגן ילדים ונשלחה ממשרד למשרד עד שהרימה ידיים

לא תמיד משתלם להיות אזרח טוב. לתשומת לבם של השלטונות המטיפים לנו השכם והערב לדווח על כל חריגה בנושא מחירים. עובדה שלא תמיד נמצא מי שמוכן לטפל בתלונות כאלה. כמו בסיפורה של גילה כרמי מירושלים.

תחילתו של הסיפור בספטמבר 1985. בתאריך זה החל בנה בן השנתיים של גילה כרמי לבקר בגן הילדים של "אמונה", בגילה שליד ירושלים. שכר הלימוד שנדרשה לשלם: 80 ש"ח. שכר הלימוד נראה לה מוגזם מאוד, בהתחשב בכך שבסוף שנת הלימודים הקודמת שילמה רק 46 ש"ח. שכר הלימוד נראה לה מוגזם גם משום שהתעריף המרבי בגני ילדים פרטיים נקבע החל מחודש ינואר 1986 ל־83 ש"ח. כאשר מדובר בגננת מוסמכת בעלת ותק של 18 שנה לפחות וכאשר הציוד בגן הוא מרבי. במקרה של הגן שבו ביקר בנה, על־פי עדותה, הגננת לא היתה מוסמכת, והותק שלה היה פחות מ־8 שנה והציוד היה בינוני.

הגב' כרמי התקשרה [illegible] למשרד התעשייה והמסחר [illegible] לונה באותו מנהל מחוז ירושלים נתנאל לירם. האיש שמע את תלונתה אבל אמר לה שלא יוכל לטפל בתלונה מפני שהיא איננה שייכת לתחום טיפולו של משרד התעשייה והמסחר. מי כן? משרד החינוך, אמר. התקשרה הגב' כרמי למשרד החינוך, אבל גם שם אמרו לה מצטערים. לא אנחנו מטפלים בתלונות מסוג זה אלא משרד העבודה והרווחה. מה לא עושים למען המדינה? התקשרה הגב' כרמי גם למשרד העבודה והרווחה. אך שם השיבו לה שהם באמת מצטערים, אבל הם אינם מטפלים בתלונות על גני ילדים. שתואיל בטובה להתקשר שוב עם משרד התעשייה והמסחר.

גילה כרמי העלתה את כל הסיפור על הכתב ושלחה אותו אל נתנאל לירם. לירם מיהר להשיב לה וכך כתב: "עם כל הצער בטלטולך ממשרד אחד לשני, אין בסמכותנו ואיננו ערוכים לערוך ביקורת בשטחי פעולה כחינוך או רווחה. הנני מצרף לידיעתך העתק פרסום ממשלתי הנוגע לחלוקת תחומי הטיפול הנוגעים לתוכנית ההבראה. ממנו תוכלי ללמוד כי הנושא אינו בתחום טיפולנו, אלא בתחומי טיפולם של משרדי החינוך והרווחה. הנני שולח העתק מכתבי לנוגעים בדבר ומקווה שהמשרד הרלוונטי יבצע את המוטל עליו".

משרד החינוך דווקא מיהר להגיב. במכתב החתום, בידי בני קרן מהמחלקה לארגון מוסדות במשרד החינוך נאמר, כי בהתאם למידע שנמסר להם מגן הילדים של "אמונה" בגילה, מבקרים במקום ילדים למטה מגיל שלוש. פעילות קבוצתית של ילדים מתחת לגיל שלוש, נאמר בהמשך המכתב, איננה מוגדרת כחוק כגן ילדים לעניין זה ואין הדבר חייב בפיקוח של משרד החינוך. לפיכך אין למשרד החינוך כל אחריות, נגיעה או טיפול במקרה זה. למכתב זה אף צורף מסמך חתום בידי דוד ברודט, סמנכ"ל משרד התעשייה והמסחר. במסמך זה המופנה למשרד החינוך נאמר, כי משרד העבודה והרווחה המטפל במעונות ציבוריים מוכן לטפל גם בתלונות לגבי מעונות וגנים פרטיים עד גיל שלוש. כך יצא גם משרד החינוך מהתמונה.

מה נותר? משרד העבודה והרווחה. משם לא טרחו בכלל להגיב. [illegible] ... אל הגב' [illegible] סעדון האחראית למעונות. ומה אתם חושבים השיבה לה הגב' סעדון? שהיא איננה מטפלת בגני ילדים (מסגרת של עד 12.50 ש"ח), עם זאת, טענה שהנושא בשלבי לימוד ויתבקש שבעוד חצי שנה או שנה ייצא מזה משהו. אף שהיתה ב"שלבי לימוד", היא גילתה עניין בפרטי המקרה הספציפי.

את פרטי השיחה שלה עם הגב' סעדון העבירה הגב' כרמי לידיעתם של דוד ברודט שכבר הוזכר לעיל (סמנכ"ל לתכנון ולכלכלה במשרד התעשייה והמסחר) ולעקיבא סלע, מנהל המחלקה לארגון מוסדות החינוך במשרד החינוך.

בתגובה למכתב זה שלח עקיבא סלע מכתב לגב' כרמי ובו כתב "אין למשרדנו כל אחריות, נגיעה או טיפול במקרה זה." וזו תולך.

אני חושבת שלו הייתי במקומה של הגב' כרמי, הייתי מתייאשת. אבל היא לא ויתרה, הגם שההתכתבויות נמשכו כבר חצי שנה. היא ישבה וכתבה מכתב ל"אמונה" ובו ביקשה הבהרה להעלאת המחיר. וכן כתבה פעם נוספת לברודט. מטעם "אמונה" השיבו במכתב והסבירו את יתרונות הפעוטון שלהם על פני גני ילדים אחרים. אך אף מלה על העלאת התעריף הדרסטית. במשרד התעשייה והמסחר החליטו כנראה לקחת בכל זאת את העניינים בידיים. ב־15 באפריל 1986 הגיע פקח מטעם המשרד לביתה של משפחת כרמי וגבה עדות. חלפו עברו עוד כמה חודשים. אך ממשרד התעשייה והמסחר לא נשמע שום ציוץ. שוב יזמה הגב' כרמי פנייה אליהם. הפקח שהיה אצלה טען שלאחר בדיקה התברר לו כי "אמונה" קיבלה בזמנו אישור להעלאת התעריפים. היא ביקשה לקבל את המידע הזה בכתב, והפקח טען כי כבר שלח לה תומר על כך. אלא שהדבר כזה לא הגיע אליה, לא אז גם לא מאוחר יותר.

ושוב נקפו כמה חודשים. שנת הלימודים הנוכחית כבר הולה ועוד מעט גם היא תסתיים. לא מכבר פניתי אל הגב' כרמי וביקשתי לשמוע מה עלה בגורל תלונתה. הנה תשובתה: "אני מודה ומתוודה שהתשתי בנושא זה, ולאחר שבשנה הנוכחית בשאר שכר הלימוד בגן [illegible] (מאחר שהבן עבר מקבוצת בני השנתיים [illegible]) החלטתי להרפות מהעניין".

מגיע לגילה כרמי צל"ש על הדבקות שגילתה במטרה. במקביל מגיעים ציונים לגנאי לכל מי שטיפל בתלונה. או נכון יותר לכל מי שלא טיפל. הטיפול מלכתחילה היה מוטעה. משרד ממשלתי המקבל תלונה שלדעתו איננה בתחום סמכותו, חייב לדאוג לכך שהמשרד הנכון יקבל את התלונה ויטפל בה. אין להטריח את האזרח לשם כך. הוא עשה את שלו בעצם הפנייה, ואת השאר צריך לעשות המשרד הממשלתי. ולא משנה איזה משרד. כל משרד ממשלתי מעצם טיבו חייב לשרת את האזרח ולא להיפך. ידוע לי שזה אינו המקרה היחיד, ובמדורים הבאים ארחיב על מקרים דומים. אולי הפרסומים יתחילו סוף סוף להזיז דברים במשרדי הממשלה ובמשרדים ציבוריים אחרים בארץ.

391 תיקים ועוד 197 נגד נהגי מוניות

ועוד בעניין תלונות. במקרה זה תלונות המטופלות על־ידי משרד התחבורה. בעקבות שתי כתבות שהתפרסמו בחודש האחרון במדור זה על נהגי מוניות, הגיע המכתב הבא מלשכת דובר משרד התחבורה: "לאור החשיבות הרבה שאנו מייחסים לנושא השירות בענף המוניות, נראה לנו חשוב שתבוא לביטוי התמונה הכללית באשר לטיפול בתלונות נגד מוניות בשנה החולפת ובשני החודשים הראשונים של שנה זו.

"במהלך 1986 נפתחו 391 תיקים נגד נהגי מוניות שנוקדו בפעולת הפיקוח של פקחי המשרד ובתלונות הציבור. בינואר ובפברואר 1987 נפתחו 197 תיקים נוספים. באותה תקופה נסתיים הטיפול ב־197 תיקים. אשר מתוכם 34 נסגרו מחוסר הוכחות, או חוסר עניין לציבור, 31 זוכו וחמישה שילמו כופר על מנת שלא לגשת למשפט.

"ראוי להדגיש כי על מנת שתובע מיוחדנו יוכל להשיג הרשעות כנגד נהגי מוניות סוררים, עליו להגיש לבית־המשפט תיק מוכן בקפידה. עובדה המצריכה חקירה מדוקדקת שלפעמים נראית לאזרח מיותרת.

"אנו מצרפים למכתבנו זה רשימה מדגמית בלבד של מקרים מתוך הרשעות, שמהן אפשר ללמוד מה צפוי לנהג שהואשם בבית־המשפט".

עד כאן המכתב, החתום בידי תמר מילוא מלשכת דובר [illegible] התחבורה. צורף לו דיווח תמציתי של 23 גזרי־דין שהוטלו על נהגים שהואשמו בהפקעת מחירים או סירוב להסיע. גזרי־הדין נעים מקנסות של 50 ש"ח עד 1,500 ש"ח ו/או מאסר על תנאי או בפועל הנע בין חמישה ימים לארבעה חודשים. כן נגזר על הנהגים העבריינים, שלילת רשיון הנהיגה על תנאי או בפועל לתקופת הנעות מ־10 ימים עד שישה חודשים. באחד המקרים שבו נפתחו נגד נהג מונית 23 תיקים, היה גזר הדין כדלקמן: שלילת רשיון הנהיגה לרכב ציבורי לצמיתות, עונש מאסר של 34 חודש על תנאי לתקופה של שלוש שנים וחודשיים מאסר בפועל. שם הנהג העבריין יוחנן שניאור והוא נשפט בבית משפט השלום בתל־אביב בפני השופט בכר.

נהגים ראו הוזהרתם.

הקלטת החולפה

עוד סיפור הראוי לציון, כפי שכותבת לנו רבקה קרן מתל אביב: הודיעו לי שטייפ שלי התקלקל ועקב כך נתפס סרט הקלטה שבקלטת. התוצאה, הקלטת הושמדה. זו היתה קלטת מספר 1 של "100 שירי ילדים חלק א'". משביקשתי לרכוש קלטת זהה בחנויות תקליטים נעניתי כי ניתן לרכוש רק שתי קלטות של חלק א' ולא את הקלטת מספר 1 בלבד.

התקשרתי לחברת סי.בי.אס. באזור התעשייה בחולון ונעניתי באדיבות על־ידי סופי. בזו הלשון: שלחי את הקלטת הפגומה אלינו ואנו נשלח לך קלטת זהה חדשה.

שלחתי את הקלטת ובעבור ארבעה ימים מיום המשלוח חיכה לי פתק של משרד התקשורת המבשר לי על דבר דואר רשום. הקלטת הגיעה. נראה לי שזוהי תופעה יוצאת דופן בתחום הצרכנות בישראל.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

תפילה וזעקה נגד הקיצוץ בחינוך

"אנחנו לא מערבבים בין בנים ובנות", הסביר לי השבוע סמנכ"ל החינוך העצמאי הרב יוסף לייזרזון את פשר שתי ההפגנות הנפרדות לשני המינים שנערכו בירושלים, נגד הקיצוץ בתקציב החינוך. הבנים הפגינו מול משרד ראש הממשלה בעת ישיבת הממשלה ואילו הבנות הפגינו ברחבת סמינר בית־יעקב.

היתה זו הפעם הראשונה בתולדות החינוך העצמאי, המזוהה עם אגודת־ישראל, שהנהלתו משביתה את הלימודים ומוציאה את התלמידים לרחוב. אף שדובר בהפגנה בת שעה אחת בלבד, התבקשו הבנים והבנות להצטייד בכובעים מפני השמש, ובמימיות.

אם משהו [illegible] להוכיח [illegible] נוספת כי הקיצוץ בתקציב משרד החינוך הוא אמיתי ו[illegible] [illegible] נוגעים גם במגזרים שבדרך כלל הצליחו לחמוק מפעולות חיסכון והתייעלות, באמצעות לחצים פוליטיים. ההפגנות נשאו אופי של "מעמד תפילה וזעקה", כהגדרת לייזרזון, ובמהלכן קראו התלמידים, המורים ואנשי ההנהלה פרקים מספרי תהילים שהצטיידו בהם. "פסוק בפסוק, לביטול הגזירה הקשה והמרה".

אולם פרקי תהילים הם בכל זאת לא הכל. לא מזיק גם לובי של אישים בעלי השפעה, בעיקר כשמדובר בכוונה לסגור 27 בתי־ספר זעירים קטנים, שמספר התלמידים בכל אחד מהם אינו עולה על מאה, ולקצץ בשעות לימוד. יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא והרב מנחם פורוש המשיכו, במקביל להפגנות, להפעיל לחצים על הנהלת משרד החינוך לבל תוציא את תוכניתה מן הכוח אל הפועל.

ד"ר שושני ומלחמתו בפקידים

על מלאכת הקיצוץ בתקציב החינוך מצבה ביד רמה מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני. אולם בניגוד למומחיות הרבה שהוא מגלה בניהול המשא ומתן עם ארגוני המורים, מתברר שבתוך משרדו פנימה טרם הצליח ליישם את תוכנית הריאורגניזציה שלו במבנה המגונן.

עם כניסתו לתפקידו כמנכ"ל, במקום אליעזר שמואלי, בראשית שנת הלימודים, הבטיח שושני כי ההפיכה השקטה שביקשו לחולל במשרד תסתיים בתוך פרק זמן של חודשיים. שנת הלימודים חלפה עברה לה ועתה מתברר, כי יסודות מינהל החינוך הישנים אמנם נעקרו ממקומם אך חדשים לא נבנו תחתיהם, ותפקודו של המשרד משובש לחלוטין.

חלק מאי־הצלחה זו נעוץ בסיבות שאינן תלויות במנכ"ל, אלא בנציבות שירות המדינה, בעיקשותם של בעלי תפקידים אחרים המסרבים להכפיף עצמם למבנה החדש, ובקיצוצים בתקציב המשרד המכבידים על הוצאה לפועל של שינויים מרחיקי לכת. יש גם להביא בחשבון שרוב המינויים החדשים במשרד אינם פנים חדשות. אותם פקידים, בינתיים, אותו חוסר בעקר. אולם אי אפשר להתעלם גם מתרומתו של שושני עצמו למצב הקיים. הליכותיו הבוטות בתחום יחסי האנוש עם הכפופים לו, השרו אווירה קשה במשרד החינוך, עד כדי כך שוועד העובדים מיחה באחרונה נגד מה שהגדיר "דמוקרטיה של סתימת פיות" מצד המנכ"ל.

תמונת המצב עתה במשרד היא, שפקידים בכירים שנוטרלו או שיש כוונה לנטרלם ממשיכים בעבודתם, בחרדה ובחוסר ודאות. אווירה זו התפשטה גם לדרגים הנמוכים, אשר גם הם אמורים לעבור הסבה. או לפנות מקומם לפקידים חדשים שימונו או ייבחרו באמצעות מכרזים. ההפיכה אינה שקטה כל־כך, כפי שהובטח, ומכל מקום היא תקועה מאוד באמצע הדרך.

מה יעשה מנהל כאשר מורה נועלת תלמיד בחדר

ימי עיון, כמו זה שערך השבוע משרד החינוך במכון ואן־ליר בירושלים, הם הזדמנות־פז לעיתונאים להיוודע מה חושבים מנהלים ומורים על משרד החינוך. מה חושב המשרד עליהם, וכיצד משקיפים על אלה ועל אלה חוקרי חינוך באוניברסיטאות. ביום העיון נבחן הניסיון ליצור מסגרת של בתי־ספר אוטונומיים, שבמתיהם יהגו תוכניות לימוד חדשניות, ישנו את המבנה הניהולי ההיתוכי של המוסד וימרדו בעצמם את הכיסוים. התברר שההערכה שרוחשים כל הצדדים הנוגעים בדבר איש לרעהו היא מעטה מאוד.

פרופ' דוד גורדון, מבית־הספר לחינוך באוניברסיטת בן־גוריון: "סיפרתי למורים בתיכון מסוים שמשרד החינוך מעודד בתי־ספר לפתח תוכניות לימודים ייחודיות. הם הסתכלו עלי ואמרו שטויות. אמרתי להם: כן. זה באמת כך. אמר לי אחד המורים: 'אנחנו פיתחנו תוכנית לימודים בבית־הספר. הבאנו את המפקח והצגנו אותה בפניו. אתה יודע מה הוא אמר לנו? תפסיקו לשחק בכל מיני שטויות ותגישו את התלמידים לבחינות בגרות'. אמרתי לעצמי: אני מכיר את המפקח. לא סביר בעיני הסיפור הזה. בהזדמנות ראשונה עליתי אליו לירושלים, שאלתי אותו: נכון מה שסיפרו לי? והוא השיב 'אני אמרתי להם: התוכנית כל־כך יפה. הבעיה, ולכן אתם לא יכולים להגיש את הילדים לבחינות בגרות רגילות, אלא עליכם לחבר בחינות בגרות אחרות'".

גורדון סיפר את הדברים למשתתפי יום העיון, מורים ומנהלים מעשרות בתי־ספר בארץ המעוניינים באוטונומיה חינוכית. "בשבוע שעבר", המשיך גורדון, "הצגתי את רעיון עידוד האוטונומיה בפני כמה מנהלים. תגובתם היתה: מעניין, אתה סיפרת את זה למשרד החינוך?" זאת כאשר המזכירות הפדגוגית במשרד מנסה לשתול את רעיון האוטונומיה במערכת זה שלוש ארבע שנים.

העבודה בבית־ספר אוטונומי היא ייחודית ואינה מתבצעת רק בשעות ההוראה הרגילות בכיתה. לשם כך נדרש מאגר נוסף של שעות, לביצוע פעילויות מגוונות. איך אפשר לעשות זאת כאשר המורים עדיין שבויים במושגים ישנים, ורגילים לתפקד במסגרת הריכוזיות הישנה שבה הם מקבלים תכתיבים מגבוה. על כך עמד בדבריו פרופ' שמעון רשף, מבית־הספר לחינוך באוניברסיטת תל־אביב. "המורים מפרשים את האוטונומיה החינוכית כמתן יותר כוח למנהל. ויש ביניהם כאלה שחוששים שהמנהלים עושים שימוש בשעות הניתנות להם בשרירות לב. כאשר מדברים על הקיצוצים עם מורות בבתי־ספר יסודיים, אני שומע: 'על מה מדובר? יש כל־כך הרבה שעות שמחולקות בין כל־כך הרבה אנשים, על פי רצונו השרירותי של המנהל או סגניו. אפשר לקצץ את זה, שייכנסו לכיתות וילמדו'".

על חלק מהסיבות שהניעו את משרד החינוך לעודד בתי־ספר לשנות את אופיים: "תקופה ארוכה היה הדגש בחינוך — העלאת הישגי התלמידים. הקטנת הפער בהישגים הפורמאליים. על כך שיותר תלמידים יגמרו תיכון. בשנים האחרונות המרכיב הערכי, בגלל בעיות ערכיות בישראל, תופס מקום יותר נכבד. שרי החינוך האחרונים מדברים על חינוך לערכים אלה ולערכים אחרים, המקביל. עד לה היום הויכוח האם צריך לטפח את המודיעיות או את המצויינות במערכת. זה לא היה קודם. המציאות שהשתנתה מחייבת מבנה תפקודי אחר של בית־הספר".

בכינוס נאמרו הרבה מלים יפות. אולם את הקושי להחדיר חידושים למערכת היטיבה לבטא דווקא מנהלת בית־ספר יסודי, שביקשה את רשות הדיבור. היא שאלה: האם אפשר לתת תמריצים כלכליים למורות לא־אידיאליסטיות, המטופלות בילדים ומחכות לסיום הלימודים כדי לרוץ הביתה — כדי שיישארו יותר זמן בבית־הספר ויתמלכו במעוף החינוכי הניהולי החדש. מנהל אחר אמר: "עד כמה אני אוטונומי בסך הכל בבית־הספר? מה אני כבר יכול לעשות אם יש לי, למשל, מורה הנועלת תלמיד בחדר? או אני יכול לכתוב מכתב למפקח. אבל מאחוריה עומד איגוד מקצועי [illegible]".

כלכלה במשפט / משה קשת

תקנות חדשות לפירוק חברות

על־פי הבקשות לפירוק חברות שהוגשו באחרונה נקל להבחין כי רק מעטים נתנו דעתם לכך כי כבר עשרה ימים אמורים בתי־המשפט המחוזיים לדון בענייני פירוק חברות על־פי תקנות חדשות. פרסומן של תקנות אלה נעשה בקול דממה דקה, אף על פי שהיה צפוי מאז ניתן תוקף לנוסח העברי החדש של פקודת החברות לפני כשלוש שנים. דומה שמחוקק המשנה גמר אומר שלא להעניק תוקף לתקנות החברות (פירוק), התשמ"ז־1987, בטרם ימלאו חמישים שנה תמימות לתקופת תוקפן של התקנות האנגליות משנת 1936. הללו מתבטלות מכוח התקנות החדשות, אך חלק חשוב מהוראותיהן "ייבאר" בתוקף במתכונת של נוסח חדש. הוראות רבות אחרות שבנוסחן המנדטורי בוטלו והוראות לא מעטות הוכנסו במסגרת הרעה והוחסר.

תקנות הפירוק מסדירות רק את הפרוצדורה הקשורה בפירוק חברה ואילו מהות הפירוק, סוגיו ודיניהם, מוסדרים בחוק. עד כה נתקיימה מחלוקת פוסקים אם סוגייה דיונית שאין לה הסדר בתקנות הפירוק יכולה לבוא על פתרונה מתוך שאילה של הסדר דיוני המצוי בתקנות סדר הדין האזרחי (ע"א 65 257, א.א. בע"מ בפירוק נ' הון בע"מ). בתקנות החדשות נקבע במפורש, כי הוראות שבתקנות סדר הדין האזרחי ישלימו את החסר בתקנות החברות.

ידועות שאלות רבות שהן משותפות לפירוק חברה ולפשיטת רגל. בשני המקרים מדובר בכישלון עסקי ובצורך לחלק בין נושים כמות מוגבלת של נכסים שאינה מספקת כדי סילוק מלוא התביעות. המגמה המסכמת של המחוקק הישראלי להשוות את מעמדם של שני מצבים משפטיים אלה — האחד של יחיד או של שותפות, והאחר של אישיות משפטית — מצא את ביטויו גם בתקנות החדשות. נקבע כי זכויותיהם של נושים, תביעת חובותיהם, חלוקת הדיווידנדים בינהם (תקנה 55) וההוראות בדבר כינוס אסיפות נושים (תקנה 32) יהיו זהות במקרה של פירוק חברה ובמקרה של פשיטת רגל. אף דרכי הערעור על החלטת המפרק, במקרה של חברה, או החלטת הכונס, במקרה של פשיטת רגל, יהיו זהים לחלוטין.

30 יום — לערעור

התקנות הקודמות התירו תחום נרחב לטיעון פורמאלי. תחום זה צר מצם לשרי. לפנים נושה שהגיש בקשה לפירוק חברה חייב לערוך ולהגיש את התצהיר התומך בה רק לאחר הגשת הבקשה. מעתה יהא עליו לצרף את התצהיר לבקשה כמקובל בהליכים משפטיים אחרים. הגשת התצהיר קודם להגשת הבקשה או יחד עמה לא תכשיל עוד את בקשת הפירוק.

אך שינויים רבים הם הרבה יותר מהותיים. על־פי התקנות המבוטלות, משהוגשה בקשה לפירוק, יכול היה רק כונס הנכסים הרשמי להתמנות למפרק זמני לנכסי החברה. כדי לעקוף הוראה זו, נתמנו "קדם־מפרקים" ומנינים" או "מנהלים מיוחדים". על פי התקנות החדשות, רשאי כל מי שיכול לשמש מפרק קבוע להתמנות גם למפרק זמני.

שאלות רבות לא באו על פתרונן. אחת מהן היא שילוב העבודה בין מפרקים לבין כונסי נכסים. כונסים מתמנים רק לשם מימושו של השעבוד המובטח על־ידי איגרת חוב. אך מינוים אפילו לתאגיד הנמצא בקשיים כלכליים שלא פעם מגיע לפירוק, ממילא מתבקש לגבי חברה כזאת גם מינוי של מפרק זמני או קבוע, נוסף לכונס הנכסים. התחרות בינהם החובות והשפטיות העודפות והיתרות של כונס הנכסים, מביאות לא פעם לתוצאות בלתי רצויות. ראוי היה כי הנושא יוסדר על־פי הצרכים במסגרת תקנות החברות (פירוק), מבלי לפגוע בחוק המהותי בנדון.

לגבי עניינים רבים הוסרו ספקות על דרך החקיקה. על־פי נוהג קיים, רשאי מפרק לבקש מבית־משפט הוראות על דרך של בקשה רגילה בכתב. להבדיל מבקשה הרודשת סומודות בגישה והצריכה להיתמך בתצהיר. בתקנות החדשות אושר הנוהג. אולם בלווית חידוד חשוב בעתה מי שנפגע ממעשה או מהחלטה של מפרק, רשאי לפנות לבית־המשפט רק בתוך 30 ימים מיום שנודע לו על המעשה או ההחלטה שהוא מבקש לערער עליהם. למועד של 30 יום בתוקבל להקיפת החלטת המפרק נודעת חשיבות. יתרה בית־המשפט לא יהיה מוסמך להאריך אלא במקרים נדירים ביותר. שכתם נתקיים טעם ביותר להארכת המועד. טעם מיוחד כזה יכול להיות כמעט תמיד רק אירוע שמנע את המערער מלפעול במועד מתוך סיבה שלא היתה בשליטתו.

סוגיית הישיבה המקדמית

התקנות המבוטלות, כמו החדשות, מורות כי דיון בבקשת הפירוק יתקיים רק לאחר פרסום דבר הפירוק ברשומות ובעיתון יומי. בתי־המשפט נוהגים זה שנים רבות לקיים ישיבה מקדמית כדי לברר אם להתיר את הפרסום אם לאו. ישיבה מקדמית כזאת לא נתאפשרה על־פי התקנות הקודמות. ובתי־המשפט נהגו מתוקף סמכותם הטבעית הטבועה להתיר את קיומה, כדי למנוע נזקים מחברות עקב פרסום הבקשה עוד בטרם הוברר אם יש עילה לפירוק החברה. גם התקנות החדשות אינן פותרות סוגיה זו. אף כי אפשר שבעתה פתרונה הראוי יהיה במסגרת ישיבת קדם־משפט שקיומה יתאפשר על־פי תקנות סדר הדין.

שאלה זו, כמו גם שאלות נוספות אחרות, לכשל הצורך בהבחנה דיונית בין בקשה המוגשת בשם נושה לבין בקשה המוגשת בשם בעל המניות בחברה־עסקית, שהיא בעין שותפות, עקב מחלוקת בין בעלי השליטה או קיפוח של בעלי המניות — לא באו על פתרונן הראוי בתקנות החדשות. התהבבה מבעצות לא רק בבהירות בעלי הדין אלא גם בבהירות בתי־המשפט, אשר ייאלצו להמשיך להקדיש זמן ביפוי ישר כדי ליישב סוגיות דיוניות שלא הוסדרו בידי מתקין התקנות.

מפני כל הנימוקים הללו ואחרים, התקדימים שנפסקו על־ידי בתי־המשפט בקשר לתקנות המבוטלות [illegible] יהא יפה גם לגבי התקנות החדשות. מכל מקום, תדקוקות בתקנות המבוטלות כצד מתקן התקנות הישראלי איננו יכול להצביע בהבהרה על שבירות רצונו בהוראה שבקבעו בהן. סבירה יתר ההנחה שהיתה באי התיעה בפני שינויים מרחיקי לכת. אפשר שבעניין זה איחור השינויים [illegible].

מה!חדש

למשתמש מסופונים וברקוד

נצל את ההזדמנות לקרוא על החידושים האחרונים

מוסף מיוחד: מסופונים וברקוד יתפרסם בגיליון 238 (10/6/87) של שבועון אנשים ומחשבים — במוסף השיווקי מה!חדש (שכולל גלויה למידע נוסף עם הגרלת כרטיס טיסה לפריז)

להשגת גיליון של השבועון — קנה בדוכני העיתונים או צלצל לבית אנשים ומחשבים, ונשלח לך גיליון בחינם

המוסף הבא: מודמים ומערכות תקשורת. יתפרסם בגיליון 242 (8/7/87)

הזמן פרסום במחלקת הפרסום, אנשים ומחשבים טל. 280640, 287560, 03-295148

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם

* עשרים שנה למלחמת ששת הימים
* גדי יציב על שלושת המחלוקות הגדולות
* עוזי מחנימי על מה שקרה לצבאות ערב
* פנחס ענברי על תהליך השליטה בשטחים
* מיכאל ששר. קטעי יומן של דובר הגדה המערבית אחרי המלחמה
* מארק גפן על הנצחון המר
* חמש שנים למלחמת לבנון
* ירון זליג עם כתבי חוץ שכיסו את מלחמת לבנון
* עמירם כהן במפגש לוחמי לבנון
* מאיר זבולון על קורות "הורים נגד שתיקה"
* קטעי יומן לבנון של רמי בן־צבי ז"ל
* אהוד דור עם מאיר פעיל
* חותם אישי מאת גבי בשן

בדפים לספרות

* דוד ארן: עוד כמה הערות על "מולכו"
* לאה שניר: על "אין מתים בפרדייס" לרזיה בן־גוריון
* מרדכי אבישי: על "הבטחה עם שחר" לרומן גארי
* א.ב. יפה: מ.ח. מאקסי והמודרניזם
* ירון ברק: "השירים הוי איתנה" לרות לוין

טורים ומדורים מאת: עודד ליפשיץ, גיורא מנור, חיה יוסף, זאב צחור, ישראל זמיר, יעל לוטן, צבי טימור, גדעון ספירו, יעקב רבי ועוד

מפעלי ניר אמריקאיים ישראליים בע"מ

הודעה לבעלי המניות

הדו"ח השנתי המאוחד של החברה לשנת 1986 פורסם ונמצא לעיון הציבור ב־:

א. משרדה הרשום של החברה, אזור התעשיה, חדרה (מזכירות החברה).

ב. משרדי החברה בבית התעשיה, רח' המרד 29, קומה ד', ת"א.

ג. משרדים של חברי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ.

יהודה ברקאי, עו"ד
מזכיר החברה

הודעה על הזמנה להגיש הצעות לרכישת נכסי מקרקעין

כונס הנכסים לנכסי המקרקעין של חברת משקי תנועת המושבים (מ.ת.מ) בע"מ (בכינוס נכסים) מזמין הגשת הצעות לרכישת מקרקעין של החברה הנמצאים בבאר־שבע ובקריית־גת.

המעוניינים בקבלת מידע רלבנטי ובטפסים על גביהם יש להגיש ההצעות יפנו לפי המען: עו"ד גפני ויצמן 4, (בית אסיה), תל־אביב טל' 250671 — 250651.

ההצעות יש להגיש לכונס הנכסים בכתב ובמסירה אישית לפי המען דלעיל במעטפה סגורה בציון המילים: "לכבוד עו"ד י. גפני בתפקידו ככונס (נכסים לנכסי המקרקעין של חברת משקי תנועת המושבים (מ.ת.מ) בע"מ (בכינוס נכסים)".

כל הצעה תהא נתמכת בהמחאה בנקאית בגובה 5% מסכום ההצעה.

כונס הנכסים שומר לעצמו הזכות לנהל מו"מ עם כל מעוניין באחד הנכסים והוא אינו מתחייב לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא, כן הוא שומר לעצמו הזכות לסגור רשימת ההצעות בכל עת.

כל הצעה שתתקבל כפופה לאישור בית המשפט המוסמך.

ישראל גפני, עו"ד
בתפקידו ככונס נכסים לנכסי המקרקעין של חברת משקי תנועת המושבים (מ.ת.מ) בע"מ (בכינוס נכסים)

בבית המשפט המחוזי בחיפה ת"ע 1329-86

בעניין עזבון המנוח: יוסף בולרו ז"ל

הזמנה לקבלת הצעות

מוזמנות בזה הצעות לרכישת מפעל לחידוש צמיגים בית שאן כעסק חי על הציוד, המלאי הכמות שהוא.

הזוכה יהיה חייב להשלים עבודות תלויות ולכבד רקלמציות של העסק הקיים תוך זמן סביר ובמקובל.

המבנה ממוקם בבנבה של בבנה תעשיה בע"מ.

על הזוכה לחתום חוזה שכירות לבבנה עם הבעלים.

ניתן לבקר במקום לאחר תיאום עם הח"מ ואף לקבל מהם פרטים נוספים. מ.ע.מ. יחול על הקונה.

הצעות בכתב בצירוף המחאה לפקודת הח"מ בשיעור 10% מגובה ההצעה יש להגיש אלינו עד ליום ו' 12.6.87 בשעה 12.00. פקדון זה יוחלו לזוכה הח"מ אם המציע יזכה בו במכרז.

* אין הח"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
* המכירה כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בחיפה.

מנהלי עזבון המנוח יוסף בולרו ז"ל:

יואב צה, עו"ד, רח' הנביאים 4, חיפה 33501, 04-662257

סולי ש. וואנו, עו"ד, רח' הנביאים 5, חיפה 33261, 04-534501

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:

בר עוני יהודה — לאשר בדיעבד תוספת קומה ברחוב הרב לאות 70 חלקה 416 בגוש 11567 קריית־חיים בערבית.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:

1. בליטות מקו בניין צדדי חורגות עד 95 ס"מ לבהוה.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א',ג',ה', בין השעות: 08.00-11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אריה גורביץ
מהנדס העיר

כלכלה ועסקים

"מקפת" מסרבת לשתף פעולה עם אקטואר ההסתדרות

טוענת שטיפולו בדו"חות האקטואריים של הקרן אינו נאות

מאת יהודה שרוני

המתח בין הנהלת קרן הפנסיה ההסתדרותית "מקפת" לבין אקטואר ההסתדרות יעקב אנטלר עלה בשבוע שעבר לשיא, כאשר הנהלת הקרן פנתה לדב פלג, ראש האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, והודיעה לו כי הקרן אינה מתכוונת להמשיך ולשתף פעולה עם האקטואר. הקרן נימקה זאת בכך שהאקטואר אינו מטפל באופן נאות בהכנת הדו"חות האקטואריים של הקרן, וכן שלא ניתן לקיים אתו יחסי עבודה תקינים.

בקרן הצביעו על העובדה שהדו"חות האקטואריים של הקרן לשנת 1985, שהועברו על-ידי אנטלר לאוצר לפני תקופה ארוכה, טרם אושרו, הגם שהדו"חות של הקרנות האחרות אושרו. עוד הסבירו במקפת, כי אנטלר מסר נתונים שונים לגבי גרעונה של הקרן. פעם נאמר כי המדובר בגרעון של 20 אחוז מההון, ובפעמים אחרות דובר על גרעון קטן יותר.

אנטלר לא הופיע לישיבת הנהלת מקפת שנערכה בשבוע שעבר, הגם שהנושא על סדר היום היה מצבה האקטוארי של הקרן.

המתיחות בין אנטלר למקפת קשורה במאבק לאיחוד קרנות הפנסיה. מקפת היא אחת מקרנות הפנסיה המתנגדות לאיחוד, והנהלתה הביעה חשש כי הכנת דו"חות שליליים לגבי הקרן נועדה להכריח את המבוטחים בה להמליץ על האיחוד.

דב פלג מסר בתגובה, כי הוא פעל להפגת המתיחות בין שני הצדדים, וכי חילוקי הדעות יושבו.

יעקב אנטלר אישר את אי השתתפותו בישיבה האחרונה של הנהלת הקרן, אך טען כי יהיה נוכח בישיבה הבאה שתתקיים במרוצת חודש יוני.

הנהלת "תדיראן" הפסידה בבוררות; תחזיר לעובדיה מיליון וחצי דולר

מאת יונתן שרמן

הנהלת "תדיראן" הפסידה בבוררות שהתקיימה בינה ובין ועד העובדים בחטיבת קשר ומערכות ומועצת הפועלים בחולון ותיאלץ להחזיר לכל בעלי הרכב מבין עובדיה את היטל הרכב ששילמו בכספם.

הליך הבוררות נמשך כשנה וחצי, לאחר שהנהלת "תדיראן" הודיעה לעובדים כי הם זכאים להחזר אגרת הרישוי אך לא להחזר היטל הרכב. הנהלת "תדיראן" טענה, כי גם בעבר נמנעה מלהחזיר לעובדים את ההיטלים והמסים שהוטלו על הרכב.

העובדים טענו מצדם, כי "תדיראן" השתתפה בעבר בתשלום כל המסים ובכלל זה גם הביטוח ומס רכוש. בהליך הבוררות התקבלה טענת העובדים ונפסק כי על הנהלת "תדיראן" להשיב לעובדים את היטל הרכב.

בהנהלת "תדיראן" אישרו כי ההנהלה מתכוונת לקיים את פסק הבוררות ולהחזיר לעובדים את ההיטל ששילמו.

ספור הבוררות התפרסם בביטאון פנימי של ועד עובדי חטיבת קשר ומערכות. להערכת הוועד, "תדיראן" תשיב לעובדיה סכום של כמיליון וחצי דולר.

הזמן עכשיו
מחשב עסקי יבמ/36
וחסוך עד 26%

יבמ מאפשרת מעתה לרוכשים את המחשב העסקי יבמ/36 (דגם שולחני או קומפקט) להנות מחסכון של עד 26 אחוז מעלות יחידת המערכת.
זו הזדמנות להצטרף אל למעלה מ-100,000 בעלי עסקים וארגונים הנהנים מהמחשב העסקי יבמ/36, כי בעסקים, כמו בעסקים כדאי להחליט מהר.

לקבלת פרטים התקשר עוד היום, טל' 03-618697, 03-618774

IBM יבמ

יבמ/36: מחשב קטן שעושה עבודה גדולה

"קרגל" מקווה לגייס 10–15 מיליון דולר בהנפקת מניות

מאת יונתן שרמן

"קרגל" מתכננת לגייס בין 10 ל-15 מיליון דולר בהנפקה משולבת של מניות ואופציות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. ההנפקה נדונה בימים אלו בהנהלת "קרגל" והיא אמורה להתבצע במהלך 1987.

תהיה זו אחת מהנפקות המניות הגדולות ביותר שבוצעו בארץ בשנים האחרונות, והחברה תירשם למסחר ברשימה הרגילה של המניות ולא ברשימה המקבילה.

ההנפקה, "קרגל" נועדה לגייס כספים להרחבת פעילותה של החברה לתחומים נוספים בענף הקרטון וכן לשם פרויקטים חדשים בתחומי האריזות.

כזכור, לפני כחודשים התחלפו בעלי השליטה בחברת "קרגל" לאחר שבנק לאומי מכר את מניותיו בחברה לאורי מנשה ולקבוצת משקיעים שהיתה קשורה עמו, שכללה את "כלל תעשיות", בתום פלג וקבוצת שטיינהרט.

לפי המחיר ששילמה קבוצת אורי מנשה בעבור המניות שרכשה מבנק לאומי, מגיע שווי החברה ל-25 מיליון דולר.

יצוין כי חברת "ברכל פלאור" המתחרה ב"קרגל" על שוק הקרטון הגלי, הנפיקה 25 אחוזים ממניותיה בבורסה שמעבר לדלפק בארה"ב וגייסה בדרך זו כ-8 מיליוני דולר.

רווח של 3.4 מיליון שקל לבנק המזרחי ברבעון הראשון של 1987

הבנק השיג את התשואה הנמוכה ביותר במערכת הבנקאות על ההון העצמי: 4.4 אחוז

מאת אריה לביא

בנק המזרחי סיים את הרבעון הראשון של 1987 עם רווח של 3.4 מיליוני שקל (2.1 מיליוני דולר) לעומת הפסד של 24 מיליון שקל בשנת 1986. הבנק נמנע מלמסור נתונים השוואתיים לגבי הרבעון הראשון של 1987.

הבנק עבר אמנם מהפסד לרווח, אך תשואתו היא עדיין הנמוכה ביותר במערכת הבנקאות: 4.4 אחוזים. הרווח לפני מס הסתכם ב-15.6 מיליון שקל.

ההון העצמי של הבנק גדל בשיעור של 1.1 אחוז, ל-307.5 מיליון שקל. הגידול בהון השפיע גם מהפיחות בשקל שהיה במהלך ינואר '87.

מאזן הבנק גדל ב-3 אחוזים, ל-9.5 מיליארדי שקל. הפיקדונות גדלו ב-6.3 אחוזים, ל-4.3 מיליארדי שקל, וההלוואות גדלו ב-2 אחוזים, ל-5.6 מיליארדי שקל.

שלוש חברות ביטוח סובלות מגרעון בהון

שלוש החברות הן: אררט — גרעון של 3.2 מיליון שקל, סהר — 1.6 מיליון שקל, אילון — 82 אלף שקל

מאת אריה לביא

כל חברות הביטוח שפירסמו עד כה את תוצאותיהן הצביעו על רווחים שהושגו ב-1986. את הרווח הנמוך ביותר הציגה חברת אילון, 74 אלף שקל, ואילו חברות הביטוח מגדל והפניקס מובילות ברווח. הן השיגו רווח של 5.5 מיליוני שקל ו-5.1 מיליוני שקל בהתאמה.

למעט חברת ביטוח אחת, סהר, שהכנסותיה מפרמיות ירדו ב-3.5 אחוזים, הצביעו כל החברות על גידול בהכנסות מפרמיות (חיים ואלמנטרי). הגידול הרב ביותר נרשם בחברת אררט: 13.7 אחוז. כלל הציגה גידול של 13 אחוז, מנורה 9.9 אחוזים, פניקס 6.7 אחוזים, אליהו 5.9 אחוזים, ומגדל 5.5 אחוזים.

למגדל ולאליהו יש עודפי ההון הגדולים ביותר, 35 מיליון שקל ו-5.5 מיליוני שקל בהתאמה, לעומת המינימום הנדרש על-ידי המפקח על הביטוח. לעומת זאת סובלות שלוש חברות ביטוח מגרעון בהון: אררט — גרעון של 3.2 מיליוני שקל, סהר — 1.6 מיליון שקל, אילון — 82 אלף שקל.

הגידול בהיקף התביעות היה במרבית החברות גבוה מהגידול בהכנסה מפרמיות. הגידול הרב ביותר בתחום זה נרשם על-ידי הפניקס: 58.3 אחוז, אררט 26.7 אחוז, מנורה 22.2 אחוז, מגדל 12.9 אחוז, סהר 8.4 אחוזים, אליהו 7.2 אחוזים.

כל החברות רשמו הפרשות לקרן סיכונים יוצאים מן הכלל, וההפרשות הגדולות ביותר נעשו על-ידי הפניקס: 3.6 מיליוני שקל, מגדל 1.9 מיליון שקל, מנורה קצת יותר ממיליון שקל, כלל 929 אלף שקל, אליהו 486 אלף שקל, אררט 469 אלף שקל, סהר 260 אלף שקל.

כדי להגיע למכנה משותף אחיד לצורך השוואת חברות הביטוח, יש להביא בחשבון שני גורמים: ההפרשות לקרן סיכונים יוצאים מן הכלל והתאמת הצילמר (הוצאות הרכישה בביטוח חיים). על בסיס זה מובילה הפניקס עם רווח של 8.7 מיליוני שקל, מגדל 7.4 מיליוני שקל, מנורה 4.6 מיליוני שקל, כלל 3.1 מיליוני שקל, אליהו 2.2 מיליוני שקל, אררט 1.9 מיליון שקל. סהר, על-פי חישוב זה, היתה מגיעה להפסד של 2.1 מיליוני שקל.

קבוצות שונות מעוניינות לרכוש את אפריקה ישראל

קבוצות שונות מהארץ ומחו"ל מציעות לבנק לאומי למכור להן את אפריקה-ישראל, אך בבנק לא הוחלט עדיין על גורל החברה.

אפריקה-ישראל היא אחת מחברות ההשקעה הגדולות במשק ועוסקת בעיקר בבנייה ובביטוח. שווי החברה הוא כ-90 מיליון דולר, ושווי חלקו של בנק לאומי בחברה כ-60 מיליון.

בבנק בודקים גם את האפשרות למכור חלק מהחברה — את החלק העוסק בבנייה, ולהשאיר בבנק את החלק העוסק בביטוח. אך הפרדה זו נתקלת בבעיות מיסוי מורכבות.

יש הגורסים שעל הבנק להתרכז בעסקים בנקאיים טהורים, ולכן עליו למכור את אפריקה-ישראל כולה. אך יש המתנגדים בכל תוקף למכירה בנימוק שהמדובר יקטין באופן חד מדי את פעילות בל"ל.

בנק לאומי מחזיק 67% מההון ו-76% מהבעלות של אפריקה-ישראל. משקיעים דרום-אפריקאיים מחזיקים ב-13% והיתרה מוחזקת בידי הציבור, באמצעות הבורסה וקרנות נאמנות.

נחמיה שטרסלר

"פוסטר מדיה" נכנעה. לא תפרסם בגדי ים בירושלים

חברת "פוסטר מדיה" החליטה להוריד פרופיל בירושלים וללא לפרסם השנה בתמונות האוטובוסים תמונות שעלולות לעורר תגובות חריפות מצד האוכלוסייה הדתית.

פירושה של החלטת החברה הוא בעיקר להימנע מפרסום תמונות פרסומת לבגדי ים בתחנות אוטובוסים המוצבות בסמוך לשכונות בעלות אופי דתי.

יונתן שרמן

הבנק לפיתוח התעשייה השלים בשבוע שעבר גיוס 22 מיליון דולר בחו"ל

מאת יהודה שרוני

הבנק לפיתוח התעשייה השלים בשבוע שעבר גיוס 22 מיליון דולר, באמצעות שני בנקים גדולים בניו יורק. המדובר בהלוואות לזמן בינוני ולזמן ארוך, שזמן פרעונן הממוצע גבוה מ-39 חודש, כי על הלוואות הנלקחות לטווח פרעון קצר יותר מוטל היטל בשיעור של 5 אחוזים. עלות ההלוואה שלקח הבנק היא 9–10 אחוזים לשנה.

הבנק לפיתוח תעשייה עוסק במתן הלוואות למפעלי תעשייה, ועלות האשראי לתעשיין, הכוללת בתוכה גם את עמלת הבנק, מגיעה ל-11–12 אחוז. יש לציין כי העלות לתעשיין על הלוואות דולריות הנלקחות בבנקים המסחריים גבוהה יותר, ועשויה להגיע ל-17 אחוזים לשנה.

הבנק לפיתוח התעשייה השלים לא מכבר גיוס אשראי נוסף של 15 מיליון דולר באמצעות קונסורציום של בנקים אירופיים. הבנק גם עומד לגייס בתקופה הקרובה בבורסה הישראלית 10 מיליוני דולר באמצעות הנפקת איגרות חוב הצמודות למדד.

עם ביטול הסדר הלוואות הפיתוח ביולי '85 ירדה רווחיות הבנק בצורה משמעותית, אך בשנה שעברה, כשנמצאו הסדרי מימון חלופיים, שבה ועלתה הרווחיות.

גורמים פיננסיים ישראליים מציינים כי באחרונה גדל האמון שנותנות פירמות עסקיות בחו"ל בחברות ישראליות, והן מגלות נכונות להעביר אשראי. יחס זה נובע בעיקר מהתייצבות הכלכלה הישראלית.

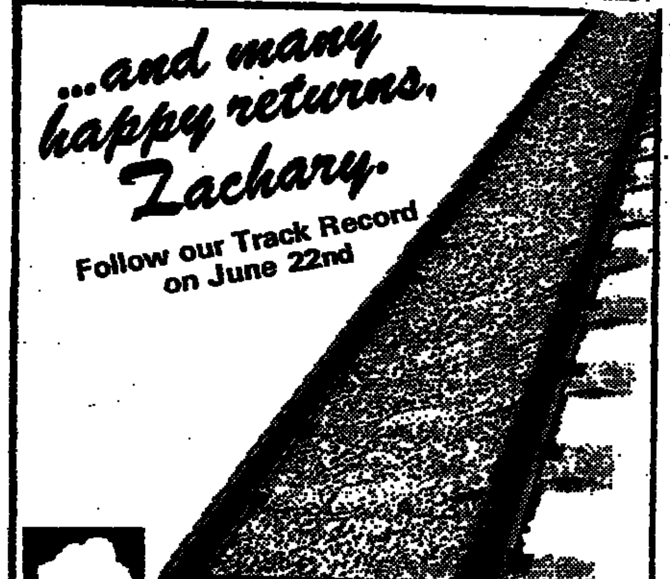

The Olive Corp. (UK) Ltd.
Money Management
ISRAEL Representative: "AMERICA HOUSE"
P.O.Box 33724, Tel Aviv 61336, Israel.

"סלילים חולה" הבראה ללא פיטורים

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

שמה של "סלילים חולה" עלה לכותרות באחרונה עקב פיצויי הפיטורים ששולמו למנכ"ל החברה הקודם, שהודח בתחילת שנת '86. המנכ"ל לשעבר, רפי מלכא, קיבל פיצויים בסכום של 180 אלף דולר, במפעל שהשכר החודשי הממוצע בו אינו מגיע אפילו לחצי אחוז מסכום זה. אבל ב"סלילים חולה" רואים בהרחתו של מלכא נקודת מפנה חיובית.

"סלילים חולה" היא מטוויית הכותנה השנייה בגודלה בארץ, לאחר המטווייה של "כיתן", ובשנים האחרונות היא צברה הפסדים כבדים של מיליוני דולרים.

בתחילת שנת '86, לאחר שהוחלפה ההנהלה, נטל על עצמו בנצי בצלאל מנכ"ל החברה-האם "תיעוש" את הניהול השוטף של "סלילים חולה", במטרה להבריא את החברה. הרעיון שביסוד תוכנית ההבראה היה לנסות ולייעל את המערכת ולהגביר את התפוקה, מבלי שיהיה צורך לפטר עובדים במפעל.

זאת, בגלל הרגישות הגדולה לנושא התעסוקה בקריית שמונה, שבה מצויה המטווייה.

תוכנית ההבראה של המפעל כללה ניצול יעיל יותר של שעות העבודה. ואף שהמפעל עבד גם קודם 24 שעות ביממה נמצא שאפשר להגדיל את תפוקתו ב-20 אחוזים, על-ידי הפעלתו גם בזמני ההפסקות, במוצאי שבת ובימי שישי בצהריים.

הרכב החוטים הנטווים הוחלף במטרה להקטין את מספר הפעמים שיש צורך לעצור את הייצור על מנת להחליף חוטים, ונעשה ניסיון לצמצם את מספר השעות המבוזבזות בעבודה.

בד בבד עם הפעלת תוכנית ההבראה מונה מנכ"ל חדש לחברה, אשר פעל לשקם את מערכת היחסים המעורערת בין העובדים להנהלה ולהבטיח את שיתופם של העובדים בכל צעדי ההבראה במפעל.

תוכנית ההבראה נשאה פירות וכבר בסוף שנת '86 הגיעה החברה לאיזון. התחזית היא שהשנה היא תשוב למסלול הרווחיות.

ב"סלילים חולה" פועלים כעת להגברת הוספה של החברה בשתי דרכים עיקריות. נעשים מאמצים גדולים להרחיב את היצוא, שיאזן את הפעילות בשוק המקומי. כן קיימת כוונה להתחיל לפעול בתחום חדש לחברה — ייצור ומכירה של בדים סרוגים לייצור סוודרים (מיזעים), ובשלב מאוחר יותר ייצור עצמאי של חולצות. כל זאת במטרה להעלות את הערך המוסף של החברה.

"תיעוש" נקטה צעד נוסף לשיפור רווחיותה של "סלילים חולה" ופרשה מקרטל המטוויות, "כלל-טקס". ההערכה היא, ש"סלילים חולה" תוכל לשווק את החוטים מתוצרתה ביתר יעילות שלא באמצעות הקרטל, ואף גם לא תהיה כפופה למיכסות הקרטל. בימים אלה מוקמת חברה חדשה, אשר תשווק את תוצרת "סלילים חולה".

העורך: נחמיה שטרסלר

נתונים עיקריים

- ● מכירות — המכירות בשנת '86 היו בסכום של 12.5 מיליון דולר, עם הגדלת התפוקה בכ-20 אחוזים. התחזית לשנת '87 היא מכירות בסכום של כ-15.5 מיליון דולר.
- ● רווח — עד שנת '86 הפסידה החברה במשך כשלוש שנים סכום של כמה מיליוני דולרים. שנת '86 נסתיימה באיזון וההערכה היא, ששנת '87 תשוב ותהיה שנה רווחית.
- ● יצוא — אשתקד היה יצוא קטן של פחות מחצי מיליון דולר, אך השנה יגדל היצוא ויהווה כ-15 אחוזים ממכירות החברה — כלומר למעלה מ-2 מיליוני דולר.
- ● הנהלה — יעקב סטריכמן משמש מנכ"ל החברה זה כשנה. בעבר כימש מנכ"ל "טיב טוב", החברה הישראלית לטרקטורים ועבד ב"אתא" וב"שטיחי כרמל". בנצי בצלאל, מנכ"ל "תיעוש", משמש יו"ר מועצת המנהלים ותקופה מסוימת תיפקד גם כמנכ"ל החברה.
- ● בעלות — 90 אחוזים ממניות החברה מוחזקות בידי "תיעוש" ויתרת 10 האחוזים מצויות בידי "דלתא".
- ● מפעלים — פעילות החברה כולה מתרכזת במפעל בקריית שמונה.
- ● עובדים — במפעל מועסקים כיום 255 עובדים, כמעט כולם תושבי קריית שמונה והסביבה.
- ● מוצרים — המפעל מייצר 300 טונות חוטים לחודש, מרביתם חוטי כותנה וכשליש חוטי פוליאסטר ואקרילן.

בית המשפט

צבי הראל

בר־גרא: עקב מחלה לא אגיע ארצה

יעקב בר־גרא, המנכ"ל לשעבר של מרכז הירידים (62), הודיע באחרונה לבית-המשפט כי מחמת מחלה לא יגיע ארצה בחצי השנה הקרובה. בעקבות הודעתו, נדחה משפטו לפני השופט אליהו מצא, שבו סיימה התביעה להביא את ראיותיה. בכתב אישום מואשם בר־גרא יחד עם סגנו לשעבר משה לשם (51) בעבירות של סחיטה באיומים, בקשת שוחד ורישום כוזב במסמכי תאגיד. המדובר בפרשת מזנון ברדרזי שבבעלות ישעיהו הרצוג וברט חלף שניהל את מסעדת האגם בגני התערוכה בתל-אביב. לטענת התביעה, דרשו שני הנאשמים מחצית מניות השליטה של החברה החדשה שהקימו שני בעלי המסעדה ובתמורה הבטיחו להם כי לא יפסיקו להם את החוזה למזנון.

אולי דווקא לאס־וגאס

בית האופנה "קיי אופנה עשרה", שבבעלות משפחת קרקה, החליט להכנס על לאס וגאס. בית האופנה שלח מוצרי אופנת נוער בסכום של קרוב ל-100 אלף דולר למרכז התצוגה והשיווק הבינלאומי החדש שהוקם בלאס-וגאס.

"קיי אופנה-עשרה" מעסיק כ-20 עובדים, ועל-פי התחזית יגיע היקף המכירות כבר בשנת הפעולה הראשונה לכ-700 אלף דולר.

אברם צמיר

"זיקית"
מפעלי צביעה הדפסה ואשפרה בע"מ
תשקיף מיום 31.5.87

החברה מבהירה בזאת כי המועד האחרון למימוש כיתבי האופציה (סידרה ב), שהוצעו לפי תשקיפה מיום 31.5.87, הוא 1 ביולי 1990, כמופיע על גבי כריכת התשקיף ובמקומות אחרים בגוף התשקיף.

בעמוד ב־2 לתשקיף חל שיבוש דפוס וצויין תאריך אחר.

חדש בארץ

לחיות מכל הלב
לייף-סטייל - המרכז הישראלי למניעת גורמי סיכון למחלות לב

החיים לחיים. הרופאים מזהירים, גם הבריאות היא לא כמה שהיתה.

יש לך כתובת - לייף-סטייל, מרכז בריאות למניעת גורמי סיכון למחלות לב.

לאחר בדיקה רפואית מקיפה, תוכל לעבור במשך 13 יום קורס מרוכז, במלון ישראלי, בפיקוח רפואי ומקצועי צמוד.
בשיטה המבוססת על ידע אמריקאי, שהוכיחה עצמה לאלפי אנשים בארה"ב. רופאים, תזונאים, מדריכי פעילות גופנית - יסייעו לך בתוכנית אישית הדרגתית מפורטת.

מסמאי בדיקותיך בסוף התקופה, בנוסף להרגשתך, יוכיחו לך - אפשר וכדאי לחיות אחרת. בריא יותר. מכל הלב.

להרשמה ופרטים נוספים - צלצל או כתוב אלינו.

LifeStyle

לייף סטייל - המרכז הישראלי למניעת גורמי סיכון למחלות לב
שורש - ד.נ. הרי יהודה 90860, טל. 02-341997
טלקס 02-341171-5, 26541 Shore

דגש

Lotus®+ GAASH®

1 SPREADSHEET 2 GRAPHICS 3 DATABASE

SYMPHONY R 1.2	מדריך בעברית	REPORT WRITER	SQZ
כולל מערכת תומכת עברית	למשתמש בתוכנת 1-2-3	מחולל דוחות מקבצי לוטוס	מקבץ קבצי לוטוס עד לעשירית מגודלם
1,450 ש"ח	30 ש"ח	400 ש"ח	200 ש"ח

משווק לוטוס בישראל
גאש שרותי תוכנה בע"מ
רח' ארבע ארצות 15 תל־אביב 62486
טל. 03-237055, 234976

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 4 ביוני 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי יעשה רק ב־5.6.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה		סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא"	4116 א'	20	95%	בתום 5 שנים
"גליל"	3772 א'	10	90%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש יוני 1987 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש יוני.

אגרות החוב ישאו ריבית 5.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש יוני בכל שנה החל מחודש יוני 1988.

המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תירשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש יוני 1987.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 4.6.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.
מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ודרכיה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ — ניירות הערך של המדינה

לשכת הפרסום הממשלתית

תבל TEVEL
שרותי יבוא ויצוא בע"מ — import export services ltd.

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 כי החברה מציעה ניירות ערך לציבור כדלקמן:

240,000 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע"נ רשומות על שם המוצעות לציבור ע"י החברה במחיר 0.5 ש"ח המניה (500%).

רישום המניות בבורסה מותנה בפיזור מינימלי של המניות בציבור (כמוגדר בתשקיף).
אם לא יושג פיזור מינימלי כאמור, תתבטל ההנפקה (ראה עמ' 5 לתשקיף).

נתונים מותאמים לשה"ח של ספטמבר 1986

ההון, קרנות ועודפים (גרעון בהון) של החברה	ליום 31.3.1985 היה (162,109) ש"ח; ליום 31.3.1986 היה (54,866) ש"ח; וליום 30.9.1986 היה 77,396 ש"ח.
ההפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.3.1985 היה:	(5,296) ש"ח
הרווח לשנה שהסתיימה ביום 31.3.1986 היה:	107,223 ש"ח
הרווח לתקופת 6 החודשים שהסתיימה ביום 30.9.1986 היה:	132,282 ש"ח

מר דב גוטמן ערב לחלק (כ-40%) מחובות החברה. לתאריך 31.1.1987 הסתכם הקף ערבויותיו בכ-2.65 מיליון ש"ח. מר דב גוטמן הסכים כי בשנתיים שלאחר תאריך התשקיף, יעמיד לחברה ערבויותיו הנ"ל. התחייבות זו לא תחול לאחר תקופת השנתיים הנזכרה (ראה עמ' 33 לתשקיף).

מחיר ההנפקה בשעור 500% נקבע בהתחשב ברווחיות החברה, בהונה העצמי, בהיקף הפעילות שלה ובתנאי השוק. ראה עמוד ד בתמצית בקשר למחיר ולפרטים נוספים בגין ערך החברה בסך של כ-3.6 מיליון ש"ח.

לאחר הרישום, תסחרנה מניות החברה בבורסה במסגרת "הרשימה המקבילה" (ראה עמודים 5-6 לתשקיף).

סה"כ ההוצאות הכרוכות בהנפקה ע"י החברה, הכנתה וביצועה, יעלה לכ-20% מתמורתה. ההנפקה ברוטו. מתוכך, תשלם החברה עמלות הפצה, ניהול וריכוז בשיעור של כ-7.5%. כמו כן, הקצתה החברה ערב התשקיף לקרדן השקעות בע"מ 16,200 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח תמורת 37,000 ש"ח, דהיינו, במחיר 2.28 ש"ח המניה (228%).

הנפקה זו הינה הנפקה ראשונה לציבור על ידי החברה.

החתמים: קרדן השקעות בע"מ, מנהל הקונסורציום (חברה רשומה בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ)
בנק כללי לישראל בע"מ (הבנק המרכז)
בנק הספנות לישראל בע"מ
"אויל" אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ
אי.בי.אי — שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ
דנבאר בע"מ
נשואה סהר השקעות בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
שחק עוז ניירות ערך והשקעות בע"מ

רשימת ההתחייבות למניות המוצעות לציבור ע"י החברה, תיפתח ביום שלישי, 2 ביוני 1987 שעה 8.30 ותסגר ביום חמישי, 4 ביוני 1987 בשעה 12.30

תאריך התשקיף: 26.5.1987

שמיר חברה לבטוח בע"מ

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר, 1986

(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

מאזן

(בשקלים חדשים)

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	5,739,613	2,480,348
ניירות-ערך אחרים	239,184	197,711
הלוואות ופקדונות בבנקים	5,422,853	4,299,155
השקעות בחברות בטוח אחרות	21	23
רכוש קבע (מקרקעין להשכרה, ציוד משרד ומכוניות)	1,345,384	1,343,077
חברות בטוח ותווכני בטוח:		
חשבונות אחרים	2,162,122	1,767,540
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	7,931,224	8,398,281
חייבים ויתרות חובה	116,189	77,136
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	3,688,740	4,156,515
רכוש אחר - מסים נדחים	72,000	210,584
	26,717,330	22,930,370

	ליום 31 בדצמבר 1986	1985
הון עצמי	3,500,049	2,260,112
עתודה למסים בעתיד	57,864	68,404
עתודות בטוח כללי	7,254,753	5,978,548
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל	360,000	263,230
תביעות תלויות	9,825,786	8,249,204
חברות בטוח ותווכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	4,664,461	5,000,704
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	1,054,417	1,110,168
	26,717,330	22,930,370

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים
(בשקלים חדשים)

	שנה 1986	1985
פרמיה	18,815,791	16,109,430
גידול בעתודות בטוח	(1,876,167)	(1,300,422)
הכנסות מהשקעות	1,280,753	1,333,239
תביעות לשנת הדו"ח	(16,466,617)	(14,317,000)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(97,298)	(66,025)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(12,187,686)	(12,307,481)
דמי רישום ודמים אחרים	11,508,557	11,191,537
רווח	977,333	643,278

דו"ח על השינויים בהון העצמי
לשנתיים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר, 1986
(בשקלים חדשים)

	הון מניות ופרמיה	עודפים (הפסדים)	סה"כ הון עצמי
יתרה ליום 1 בינואר, 1985	2,085,084	(955,185)	1,129,899
הנפקת הון	927,629	—	927,629
רווח לשנה	—	202,584	202,584
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1985	3,012,713	(752,601)	2,260,112
הנפקת הון ומבקשי מניות	1,002,850	—	1,002,850
רווח לשנה	—	237,087	237,087
יתרה ליום 31 בדצמבר, 1986	4,015,563	(515,514)	3,500,049

דו"ח רווח והפסד
(בשקלים חדשים)

	שנה 1986	1985
רווח מעסקי בטוח כללי	977,333	643,278
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדו"ח עסקי בטוח	197,233	344,435
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"ח עסקי בטוח	(91,143)	(72,695)
רווח לשנה לפני הפרשה למסים	1,083,423	915,018
הפרשה למסי-הכנסה ורווח	846,336	712,434
רווח נקי	237,087	202,584

מצב ההון הנפרע
(באלפי שקלים חדשים)

ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	3,705
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות:	
ההון הקיים	3,500
בניכוי - נכסים בלתי מוכרים (פרמיה לגביה)	778
	2,722
גרעון	983
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,070
הון מניות נפרע הקיים (כולל ייעוד לחלוקת מניות הטבה)	2,611
עודף	541

ביאור:
כל המספרים בשייר העצמי.

הערות: 1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, בדרך פנחס תקוה 53, ת"א, לכל דורש.
2. ...עסקי בטוח, התשמ"א-1981.

בשם מועצת המנהלים

א. גולן — יו"ר מועצת המנהלים
א. שני — מנהל כללי, וחבר מועצת המנהלים

חברה בקבוצת הסנה

דרום אפריקה
במחירי אירופה
ובתנאים מיוחדים.

מומחי "אופיר טורס" הכינו תכניות ביקור לדרום אפריקה, למשך שבועיים (עם אפשרות הארכה). יציאה שבועית עם SAA.
- **התוכניות כוללות:** טיסה הלוך ושוב, טיסות פנים, בתי מלון, העברות וסיורים (באנגלית).
- החל מ-.$1777 (הטיסות ב-6 תשלומים שקלים לא צמודים, בתוספת -.$50).
- **פרטים והרשמה:** "אופיר טורס" ת-א בן יהודה 32 טל: 209777 - או אצל סוכן הנסיעות שלך.

SAA — אופיר טורס

הופיע!

WE REPRESENT IN ISRAEL & ABROAD 1986-87

"אנו מייצגים בישראל"

מדריך מסווג של החברות המייצגות חברות בינלאומיות בישראל ומוצריהן
170 עמודים בכריכה מהודרת

להשיג ברשת חנויות סטימצקי

לפני או אחרי
קונצרט או הצגה

טייסט אוף סצ'ואן בסקאלה

טייסט אוף סצ'ואן
עכשיו גם בסקאלה

מרמורק 10 מול היכל התרבות
טל: 225007, 246000

אנשים ומחשבים

קורס הכרת המחשב

7/8 יוני ימים א', ב'

סדנת IBM PC למקצוענים
(מחזור ב)

17—18, 21—22 יוני ימים ד', ה' א', ב'

לפרטים נא לפנות עוד היום למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים טל: 287560, 03-295148

בנק כללי לישראל בע"מ

הודעה ללקוחותינו

החל מיום 4 ביוני 1987, ירד שיעור הריבית הבסיסית השנתית ב־3% ויהיה 18% על בסיס שנתי, המהווה ריבית מתואמת שנתית של 19.54%.

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחותינו.

מגור החזקות בע"מ

הודעה על אסיפה שנתית כללית

הינך מוזמן/מוזמנת באה להשתתף באסיפה הכללית השנתית של חברתנו אשר תתקיים במשרדי החברה בבית מגור רח' קהילת ונציה 12 נאות אפקה ת"א, ביום שלישי 30/6/87 בשעה 12.30 בצהריים.

על סדר היום:
1) אישור דו"חות כספיים ליום 31 בדצמבר 1986
2) בחירת מנהלים ורואי־חשבון
3) שונות

הדירקטוריון

שר העבודה והרווחה

הודעה בדבר כוונה למתן צו הרחבה לפי חוק הסכמים קיבוציים התשי"ז - 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 27 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז – 1957(1), אני מודיע על כוונתי לתת צו המרחיב את תחולת ההסכם הקיבוצי הכללי (7023/87) שבין לשכת המסחר תל־אביב – יפו לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, הסתדרות הפקידים מיום א' באייר תשמ"ז (30 במרץ 1987).

ירח באייר התשמ"ז
17 במאי 1987

משה קצב
שר העבודה והרווחה

(1) ס"ח התשי"ז עמ' 63

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 257/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	45/87		אספקת רכב לפריצה ושאיבת קווי ביוב תוצרת מרצדס — איקוף	23.6.87	גב' רחל ויינשטיין טל' 231760	ט. קולק
ע. תל אביב	308/87	150	עבודות קיצוץ, סלילה ואספקת ציוד סימני תנועה לעזרת היחידה לאחזקת דרכים	18.6.87	מח' דרכים בנהל הנדסה שד' בן גוריון 68 קומה ב' 213	ש. להט
ע. בת ים	25/87	300	פארק עירוני המרכזי (הארכת מועד)	15.6.87	מח' דרכים והדרות טל' 583964	א. קיסטנר
ע. חיפה	28/87		מתן שירותי שמירה במוסדות חינוך	16.6.87	מח' בטחון רח' הרצל 34 חיפה	א. גוריאל
ע. כרמיאל	2/87		מכירת טרקטור G.R 505 אוטומטי + מגן + רדיו כ"ס 1800 סמ"ק שנת 1974	15.6.87	דוד מלכה טל' 04-987961	ב. הגר
ע. נתניה	93/87	100	ביצוע עבודות איסוף אשפה מפחים והעגלות אשפה	26.6.87	אגף חזות פני העיר ההסתדרות 6	י. אלהאי
ע. ראשון לציון	19/87	100	אספקת ציוד אביזרים וחומרים לעבודות מלאכת יד עבור קייטנות	15.6.87	אגף תרבות אירועים נוער וספורט	מ. ניצן
ע. רעננה	24/87	100	העתקת קווי ביוב וניקוז מזרח רעננה	26.6.87	מח' מים טל' 052-223363	ב. הלפרין
ע. רעננה	25/87	100	אספקת מגופים ואביזרים תיקניים בקוטר שונים	19.6.87	מח' מים טל' 052-223363	ב. הלפרין
מ.מ. בירת הכרמל	5/87	75	אספ' והתקנת עמודי תאורה בכביש כניסה לעיר	12.6.87	מזכיר המועצה טל' 04-574241	ה. בינר
מ.מ. בירת הכרמל	6/87	50	אספקת והתקנת גדרות לגני ילדים	12.6.87	מזכיר המועצה טל' 04-574421	ה. בינר
מ.מ. יהוד	11/87	500	הקמת בית המועצה	1.7.87	מח' מכבית טל' 363682	מ. ליניק
מ.א. שוהם	4/87	750	מרכז פיס קהילתי אלון מורה	30.6.87	דוד ברנר טל' 03-657715	ב. קמחי

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המשרה	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. רעננה			משרת מנהל כספים	26.6.87	מזכירות העיר טל' 052-912221	ב. הלפרין
מ.א. בריה	5-87		משרת רופא וטרינר רשותי בשליש משרה	15.6.87	מזכיר המועצה טל' 91171, 92950	י. להבי

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

עיריית ירושלים
המחלקה לתרבות

קרית אמנות ואומנויות

תתקיים ברחבה של תיאטרון ירושלים במסגרת פסטיבל ישראל בתקופה שבין ה־19.5.87 – 14.6.87.
הקריה תכלול ביתנים בהם תתקיים תצוגה, מכירה והדגמה של תהליכי היצירה בתחומי האמנויות השונות:

ציור, פיסול, צילום
אמנויות יצירה בנייר, קרמיקה וזכוכית
בובות, מסכות ותלבושות תיאטרון
תכשיטים, ריקמה ואריגה.

הקהל מוזמן לצפות, להשתתף ולרכוש יצירות בימים: א'־ה' בשעות 17.00־23.00 ובמוצ"ש וחג מ־20.45־23.00
במרכז תתקיים בימת מופעים ללא תשלום מדי יום בשעה 18.30.

הצבור מוזמן

קומת העמודים ברחוב אלכסנדר זייד 24 חלקה 33 בגוש 11575 קרית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בהריגות הבאות:
1. קומה חלקית נוספת כעל למותר עקב ניצול שטח בקומת העמודים.
2. בליטה של 30 ס"מ מקו בנין צדדי.

אפר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, בחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות: 08.00–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעובין
מהנדס העיר

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בל/86/719

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר חיים ברים הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה גוש 105 חלקה 14 ברחוב אהלי יוסף בירושלים והיינו: הקלה במספר הקומות 5 קומות במקום 4 קומות המותרות.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם כהנא, מ"מ ראש העיר
מ"מ יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 — מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה, בבניה בתיק מספר 6-1207/86 ע"י מר מחמוד קאסם מקום בסמת־טבעון בגוש 10369 חלקה 60.
מהות ההקלה בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
גליל מרכזי — עכו

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965–
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
ראובן קלצ'בסקי בע"מ — לאשר הקמת בנין אחד בן 5 קומות מעל

מכון ון ליר בירושלים

מזמין את הציבור

לסמינר (באנגלית) של

ג'יליאן פייג'
GILLIAN PAGE

Pegeant Publishing, London

על הנושא:

THE FUTURE OF ACADEMIC PUBLISHING – WILL THE JOURNAL SURVIVE?

יו"ר: מרים בלבן

ביום שלישי,
י"ב בסיון תשמ"ז
9 ביוני 1987
בשעה 8.00 בערב
ביכל אלברט איינשטיין

מכתבים למערכת הארץ

גבר השייך לעולם אחר

אני אשת שב"כ, אשת מרבות שנשארו לצד בעליהן. במערכה הקשה והכיעורת של שנעון הדיים הזה לא תמיד נשארות הנשים לצד בעליהן. לא תמיד עומדת האהבה במבחן הבציאות המפרך.

כי שנשאר יחד כדי לבנות משפחה ולהתפתח בה, נשאר על כנים חברות — חברות מיוחדות כבינה, חברות שנוצרת בין אשה לגבר השייך לעולם אחר. זוהי חברות מתוך שותפות בלבטים, בשאלות, בכאבים ובצער בהם נפגש החייל הבודד בשדה הקרב. הקרב הוא על חיים שפויים ותקינים באחר.

הבעיה הזו נוגעת בעתיד ילדינו, שרצוננו לגדלם — קודם כל לגדלם — לבריאים. כל מי שחי בכוונה הזאת מתמודד עם בעיה קשה. כולם רוצים בטחון וכולם רוצים שזכויות הפרט ישמרו. לכך לנו קל לשכוח את הדילמה הזאת בשגרת חיי היומיום. רק הבציאות התקשורתית מפגישה כפעם לפעם עם הדילמה.

כולנו מדברים בה מבלי שזה יפגע בבשרנו ובנפשנו. בעלי הוא האיש המגיע בלילה ומדבר מתוך כורח נפשי על בני האדם שעימם הוא נפגש, הנקראים בשפה המקצועית — חשודים. הוא האיש שמספר לי עליהם כעל בעלי קווי אופי ורצונות, בעלי משפחה, ילדים ובעיות כמו לכולנו. הוא האיש שידיעת הדיוק חושפת אותו לאי נושיותו על כל מורכביה. עם המגע הזה הוא חי — לא אני, לא האיש ברחוב.

לכן, כל מעשה שהוא יעשה ישאיר אותו פגוע. ספקות בעבודה זו מותירות רק את אחד הצדדים כל כך. מי שאין לו ידיעה עמוקה באשר לאוכלוסיה עמה הוא מתמודד, אינו מקצועי, ומי שנחשף להכרה העמוקה ולידיעה אינו יכול שלא לכבדה. זוהי הדינמיקה המזורה והאנושית ביותר שאני מכירה.

על הכאבים האלה אי אפשר לדבר עם עמיתים. על הלבטים האלה אפשר לדבר עם חברה לחיים היודעת כי המקצועיות שלו תגן על ילדיה/ילדיו. הלבטים האלה נוגעים במצפונים הישירים ומפעם לפעם בכ־דינאים ובמערכת המשפטית.

הוא והחברים נמצאים בתוך, נשחקים ונפגעים. לכן אל תרבו בסלונים שלכם על זכויות הפרט ועל הבטחון כעל שני נושאים נבדלים זה מזה. נסו לדבר על שניהם יחד. כשתתקלו בקושי זיכרו שמישהו עושה זאת יום־יום, שעה־שעה. על התשובות שלא תוכלו לתת — הוא כשלם.

אינכם נפגשים עם אשת אנושית זו. אינכם מקשיבים ללבטים המוסריים. אינכם נשחקים בהם. לא תדעו לעולם שהוא פועל מתוך רגשות כבוד ומתוך אחריות רבה. אתם אמורים לא לדעת הרבה. אתם צריכים ליהנות בשקט.

אני מכירה שב"כ ואיני מכירה זרועות בטחון. אני יודעת שמורת־טבע אנושית שבה האיש בשדה הוא אדם פשוט, חושב ורגיש. לכן אני מסוגלת לגדל את ילדי לבד — בלי אבא. אני סומכת עליו. הרי הוא החבר שלי.

רעיית איש שב"כ

סודות האינטליגנציה

הגיע הזמן שהפוליטיקאים ילמדו שהציבור כבר קץ בטיעון הסודיות הביטחוניות כעילה תאנה לכיסוי של כל מחדל. עתה מנוצל תירוץ הסודיות כדי למנוע את פרסום דו"ח מבקר המדינה בנוגע ללביא.

על אף שכמובן לא ראיתי את הדו"ח אני משוכנע שהמבקר אינו עוסק לא באווירודינאמיקה, לא באלקטרוניקה ואף לא באווירודינמיקה של הלביא. הוא לבטח דן בתהליך קבלת ההחלטות, בניהול ובבקרה של הפרויקט.

אותם פוליטיקאים אינם חוששים מפני גילוי סודותיה של האינטליגנציה המלאכותית של הלביא. הם חרדים מפני גילוי סודות האינטליגנציה הטבעית שלהם.

יצחק ערן
עומר

בסך הכל אחד שהשתגע

חיים בר־לב מזכיר לי את חוסיין. במוצאי שבת שלפני שבועיים היו ליד שער שכם בירושלים התפרעויות של ערבים והאזור נראה כשדה קרב (ניווחי קול ישראל, מעריב, ג'רוזלם פוסט).

אצל בר־לב היתה זו הפגנה ולא התפרעות, שהשתתפו בה עשרות ולא מאות שהשליכו "סתם בקבוקים ואבנים" ולא בקבוקי תבערה. הרי כזה. הכל התחיל מאחר שהיה בגי לופין וכל זאת אמר השר לכתב קול ישראל, ביום ראשון בבוקר.

מעניין. לפני שחרור העיר האי־חורה בתשכ"ז, על כל תקרית שיזמו לגיונרים בירושלים היה חוסיין "מסביר": בסך הכל זה היה חייל שהשתגע, אותו סגנון, אותו "הסבר".

בר־לב היה שם והוא ראה והוא יודע "להסביר". אולי כדאי למנותו לשר ההסברה (של מי?).

אסתר הס
ירושלים

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

מארחת את
התזמורת הקאמרית הסקוטית
בחסות המועצה הבריטית
יוקה־פקה סרסטה, מנצח

בתוכנית יצירות מאת מוצרט, דייויס, אלגר, בטהובן
חיפה. אודיטוריום "קולות ומוניס" מס' 7 הערב 4.6.87 20.30 — ירושלים. הקונצרט שהיה אמור להתקיים בבנייני האומה במוצ"ש 6.6.87 מבוטל. רוכשי הכרטיסים מתבקשים לפנות לקופת תיאטרון ירושלים. תל־אביב. מוזיאון "קולות ומוניס" מס' 8 20.30
סדרה 1: יום א' 7.6.87
סדרה 2: יום ב' 8.6.87
סדרה 3: יום ה' 11.6.87
סדרה 4: יום ד' 10.6.87
נמשך רישום המנויים לעונת הקונצרטים — 1987/88
פרטים נוספים במשרדי התזמורת הקאמרית בית אסיה ויצמן 4 ת"א
טלפון: 03־210102 בין השעות 15.00־09.00

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 640775־04
הודעת עלשי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר אשקר כמיל — לאשר בדיעבד שינוי יעוד המגרש שימוש חורג מבגורים לעסק בשטח הבינות מס' 17 חלקה 7 בגוש 10858. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א',ג',ה', בין השעות: 8.00־11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יגנביץ
מהנדס העיר

הארץ ממליץ

ברדפי התוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים באמריקה, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר והאפשרית. קומדיה דרומית.

אנשי הפח (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האורחים המבוגרים יותר. המנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר. קומדיה של מצבים עם הרבה מרירות של בארי לוינסון.

יומן הקף בריטון (ת"א) — מחזהו של ניל סיימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים, בצלה הכבד של אימו הדומיננטית. זוכה לעיבוד קולנועי לא מרחוק מהמקור. מי שאהב את המחזה יאהב את הסרט.

סיפורים שסיפרתי לאמא (ת"א) — שנה בחייו של ילד, בשוודיה של שנות החמישים.

שם הורד — (ת"א, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמיוטיקן אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מסדרת "מגדל פיינתן".

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת ויטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוויטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

חליפת ערב (ת"א, ירושלים, חיפה) — סאטירה הנעשית למלודרמה, על משחקי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

פרטים מיוחדים

מלך (ת"א) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שיחות מלוכלכות (ת"א, חיפה) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה לחצות (ת"א, חיפה) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ולג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו האמריקאי של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי הנגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה, לאוהבי ג'ז.

פרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלהקדינית טובת לב, הנמה אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח הנאבק עתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

ג'ושוע אתמול והיום (ת"א) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו ערכה סטריפטיז במסיבת הברמצווה שלו. סרט קנדי.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ה' 4.6
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת — 17.30, 20.30
הזוז תוה — 20.30
הקונטרבס — בתמוזה 20.30
התיאטרון הקאמרי:
הבלי משה — קאמרי
רכוש נטוש — צוותא
המלך האני — בית דני
שכונת התקוה 16.30, 20.00
התיאטרון העירוני חיפה:
להקת בת־שבע — בת חיפה
היטנוס — האדי מאוליב (ס"מ)
הקיץ של אביה — מועדון חיפה (א"ב) 21.00

המוסד לביטוח לאומי

לידיעת מי שהיו ב"הכשרה" בגרמניה משנת 1933

ב־1 בינואר 1987 נכנס לתוקפו תיקון לאמנה בין ישראל ובין הרפובליקה הפדרלית של גרמניה. לפי התיקון יתחשב, בתנאים מסוימים, **פרק־זמן שיהודי היה ב"הכשרה" בגרמניה "תקופת ביטוח" לעניין הזכאות לגמלאות הביטוח הסוציאלי בגרמניה (זקנה, נכות, שאירים).**

תביעה אפשר למסור למוסד לביטוח סוציאלי בגרמניה במישרין או באמצעות סניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום המגורים.

מי שהיה זכאי לגמלה לפני 1 בינואר 1987, אך לא לפני 1 בינואר 1976, ימסור את התביעה **עד 30 ביוני 1987.**

עלוני הסברה וטופסי תביעה אפשר לקבל בסניפי המוסד לביטוח לאומי.

לשכת הקשר לאמנות בין־לאומיות

המח' להסברה וליחסי ציבור

פסטיבל ישראל, ירושלים
מיכה "מיקי" טאובמן
מציגים
תיאטרון יהודי נודד (ארה"ב)
בהפקה עטורת הפרסים
"ברלין ירושלים והירח"
בתיאטרון ירושלים, אולם רבקה קראון, מוצ"ש 6.6, בשעה 20.45,
יום א' 7.6 בשעות 17.30 ו־20.30 (תרגום סימולטני לעברית).
כרטיסים במרכז המכירות המיוחד בתיאטרון ירושלים,
בהדרן — קסטל (ת"א) וביתר המשרדים.
שירות, מאיר & שקולניק

קולנוע / גידי אורדשר

אחד גבוה ושניים קטנים

"פושע, מובטל וילדה קטנה", קולנוע דיזנגוף, ת"א

ז'רר דפרדייה ואניס ברט: קומדיה של ניגודים

כדאי אולי שאציין מיד בהתחלה: אני אחד משבעי של ז'ראר דפארדייה. עוד לפני הביקור שלו כאן, ימים רבים קודם לכך. דפארדייה נחשב ובצדק לשחקן הצרפתי של השנים האחרונות, השחקן בהא הידיעה, היורש של כל הטוב שהשפיעה על העולם ועל עצמה התעשייה המפוארת ההיא, של השנים הקודמות. ז'אן גאבין כבר איננו, לינו ונטורה כמעט שאינו עושה סרטים, מחוסר תפקידים מתאימים, איב מונטאן חושב על נשיאות וכל האחרים קטנים ומצומקים בסדר־גודל פאריסאי. אין לו מתחרה לדפארדייה. לא בנוכחות ולא בכישרון. והוא שוטף את כישרונו על פני השוק כולו, בשמחת יצירה ובכוח משיכה ובאנרגיה חסרת מעצורים שרק לוח השנה והשעון יכולים לעכב מעט. אילמלא המגבלה הטכנית, היה בוודאי עושה יותר משלושה־ארבעה סרטים בשנה.

גדל גוף, בעל שיער ארוך ותנועה בלתי פוסקת, אנרגיה השופעת מכל מבט, ג'סטה, משפט, הוא חוסם את כל האחרים ולעתים קרובות די ברור שהוא עצמו התעשייה הצרפתית כולה. מלמדים על כך הקצב הרצחני שבו הוא עושה סרטים וגם המגוון שהוא מציע. הוא יכול לכל מה שעומד מולו — "דנטון", "מרטין גר", "1900", "המטרו האחרון", "הפרוזוים" — כל תפקיד אפשרי בגלריה הגברית, ואפילו גלישה נהדרת לצד השני כאשה ב"חליפת ערב". ברור שעם כליבך הרבה עבודה וכליבך הרבה תפקידים הוא יכול להרשות לעצמו לפעמים גם קומדיה. גם זה באופיו. לא לקחת את החיים ברצינות גדולה מדי. הוא חושף טפח מהפילוסופיה הזאת כמעט בכל תפקיד שלו, אבל אם אפשר לדבר רק על זה, מה טוב. זאת הסיבה שהוא משתף פעולה. זאת הפעם השלישית, עם פרנסיס ובר ועם הוליה ובתוספת של הסרט, פייר רישאר, האהוא הכלוברני עם הבעל השחורה.

במקרה של רישאר, אני נלהב פחות. הרבה פחות. קשה לי לאהוד דמויות המוסדות בזכרה מלאה את נכותן, הפיסית והרוחנית. רישאר רוכב, עם גבר לכיוון התקדמות מן הסתם, על הטמטום שלו, על מסכנותו, על כיעורו, על חוסר מזלו, על שלומיאליותו. הוא כקרוזה של קליפת הבננה, האיש שיחליק עליה אם תיקרה בדרכו. הוא מוכיח אולי יותר מאחרים את אחד מחוקיו של מרפי: מה שיש סיכוי שישתבש, בוודאי ישתבש.

אצל רישאר אין מקום לטעויות. הוא הסלפסטיק הנמוך ביותר. חסר ההוות, המקבל קודם מטושטשים של אישיות רק מפני שהוא צירו של אוסף רוב וגדול כליבך של אירועים. איכות מפוקפקת הנוצרת בזכות כמות. רישאר הוא ההכונה לקיבעון של שחקן על דמות, לחוסר יכולת של שחקן להשתנות, ולכן גם לדדירות משעממת.

מכל אלה ברור לכם, מן הסתם, שסרט בהשתתפות שני אלה הוא תרבית של ניגודים שקשה לגדל עליה הבאה לשמה. כך זה היה בשני המקרים הקודמים, ב"חברים בלי מזל" וב"הסנבקים והפרוזה", וכך זה גם כאן. מפגש שאינו שווה־כוחות. דפארדייה האנושי, הרגנטי, המקסים המשכנע ולצדו רישאר, אסופה עצבנית וחסרת עידון.

הזיווג הזה יוצא לקרב על דעת הקהל ואהדתו כשהוא רוכב על הקונוונציה הדואלית, רוצה לומר, תיאוריית הניגודים. כמו השחקנים, כך גם הדמויות שהם מגלמים. אלא שגובר, בימאי ותסריטאי, מנסה את זה בהיפך.

לוקא (דפארדייה) הוא פושע משוחרר היוצא מן הכלא עם הכוונה בלב שלא לחזור עוד לשם ופיניון (רישאר) הוא המובטל זה שלוש שנים, אב לילדה קטנה בלי אם, המוליך לשפר את מעמדו הכלכלי המעורער באמצעות שוד בנק. רוצה הגורל ודמיונו של ובר ושניהם נפגשים בסניף בנק אחד. זה קורה כאשר לוקא בא להפקיד את כספו ופיניון בא לשדוד ולוקח דווקא את השודד לשעבר כבן ערובה. ולך עכשיו תספר למפקח דרוזק, הרודף את לוקא, שאין לו קשר לשוד. האירועים מתגלגלים כך, שהפושע הרומנטי לוקח פיקוד, תחילה כאפוטרופוס ברור הלוחם על טוהר שמו בדרכו מהסיטואציה הסהרורית הזאת החוצה, ואחר כך כשנכנסת לתמונה הילדה, פעוטה בת חמש המעוררת רק רחמים ואהבה, כדי לעזור לאב השלומיאל הרוצג ולי־עופר הדף שלה.

ובר, האמן על הפעלת שני הניגודים הקולנועיים הללו, היודע פרק בהילכות פארסה צרפתית נמוכת מצח, וחשוב מכך; מכיר את קהל־היעד שלו, לוחץ כאן על כל הדוושות האפשריות בדרכו אל המטרה. והמטרה היא הפעלת רגשותיהם של הצופים. צחוק, דמע וכל מה שביניהם. לעתים הוא מצליח בכך, אבל לעתים קרובות יותר הוא נכשל. הסרט הוא אסופה בחולט לא מאוזנת של רגעים מצחיקים ורגעים מרגשים, סיפוח זכות של סוריאליים קומיים עם סחיטה זולה של סיטואציות משופשפות, שוכו לתעודת הכשר במהלך הרוחות הצורכים פארסה.

זוהי קומדיה של ניגודים שלא בטובתה. הנעה בין המאור הגדול דפארדייה והלהיין הזעיר הנגמלוני שלו — רישאר. סרט שאינו מביש איש, אך שקשה להמליץ עליו בכל פה לבעלי הטעם הטוב. למי שדורשים בם מקומדיה · חיוך מסוים מהתחלה ועד הסוף.

כלל הנפקות להשקעה בע"מ
הודעה
למחזיקי אגרות חוב דולריות (1984־1990) רשומות על שם (סדרה א')
ולמחזיקי אגרות חוב דולריות (1985־1991) רשומות על שם (סדרה ב') בדבר
שעורי ריבית
בהתאם להוראות התשקיף מיום 12.5.80 מודיעה בזאת החברה כי ביום 1.12.87 היא תשלם לבעלי אגרות החוב (סדרה א') ריבית בשעור של 7% לשנה — עבור התקופה מיום 1.6.87 ועד 30.11.87. הריבית החצי שנתית היא, איפוא, 3.5%
בהתאם להוראות התשקיף 9.4.81 מודיעה בזאת החברה כי ביום 1.12.87 היא תשלם לבעלי אגרות החוב (סדרה ב') ריבית בשעור של 7.29% לשנה — עבור התקופה מיום 1.6.87 ועד 30.11.87. הריבית החצי שנתית היא, איפוא 3.646%.
תל־אביב, ז' בסיון תשמ"ז, 4 ביוני 1987

מכון ויצמן למדע
הפקולטה לכימיה
מזמינה את הציבור
להרצאת הזכרון השנתית ע"ש
פרופסור דב אלעד ז"ל
שתנתן (באנגלית) על־ידי
פרופסור יוסף שפרלינג
על הנושא:
LARGE NUCLEAR PROTEIN-RNA COMPLEXES AND THEIR POSSIBLE ROLE IN THE PROCESSING OF HETEROGENEOUS NUCLEAR RNA (hnRNA).
ביום שני, י"א סיון תשמ"ז (8.6.87), בשעה 4.00 אחה"צ, באולם ההרצאות ע"ש ג'רהרד שמידט.

סקנדיה החזקות בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שנתית
הינך מוזמן / מוזמנת בזה להשתתף באסיפה הכללית השנתית של חברתנו אשר תתקיים במשרדי החברה בבית מגור רח' קהילת ונציה 12 נאות אפקה ת"א, ביום שלישי 30.6.87 בשעה 12.00 בצהריים.
על סדר היום —
1. אישור דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 1986.
2. בחירת מנהלים ורואי חשבון.
3. שונות.
הדירקטוריון

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הודעה הועדה המקומית לתכנון ולבניה — העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה. טל. 640775־04
הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי בר סלום פואד — לאשר בדיעבד הקיכת שטח בקומת קרקע לקיוסק ומחסן, בגו' הבינות מס' 23, חלקה 19 בגוש 10858. הבקשה כרוכה בעודף שטח לגלריה העולה על המותר על פי תקנות התכנון והבניה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3 חיפה, בימים א',ג',ה', בין השעות 08.30 — 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת הלעייל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יגנביץ
מהנדס העיר

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבקרים רופאים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתורנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת־ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00־8.00
בימי ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־433300
שר"ן — שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רופאות שיניים: ירושלים, מוקד יום — 660585, 669551 מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי סס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ביד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ביד
שקמ"ר — שירות רפואי לקון
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822־03

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר סוכה 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 548575־052
7549111 איתורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 055־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכבי להדף
סטמס "מעגלים"
א רח 13.00־11.00
ב רד 18.00־16.00
טל: 220031
רח' באזל 15 תל־אביב
יד ביד — אזוך קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027־03 24 ש' ביממה להורים. בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732
ירושלים — 243358
חיפה הנריה — 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
16.00־20.00 א"ה 261070

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
ירושלים מרפאת רוממה הר"ג 28 523191
חיפה הנשיא שד' הנשיא 35 333312
חולון אהרון הופיין 52 889153
מכבי סוקר 35 895571
בת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן מכבי ז'בוטינסקי 71 7516272
נתניה קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 344655
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 985271
הקריות זוהון סמטת מוריץ ק. מוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הורות, משפחה, מיניות — אבחנה מבינה. ימים ב' ג' ד' 16.00־19.00, ו' מוב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03־432777 04־549121 02־528231־2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט
09.03 שעת כושר
09.15 רכבת ההפתעות
09.35 פרפר נחמד
10.00 מירוצי אופניים
10.30 פרס הקטנה — פרט קולנוע
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 קשר משפחתי
15.00 טאו טאו
15.25 רחוב סומסום
16.00 אהבת שלושת התפוזים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 באותו עניין
18.00 התלתדלליים
18.25 פסוק של מקום
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מאגאזין לאמנות
19.00 (ע) מפגש — ענייני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.50 נקודת חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 המכבים בפצרה — 20 שנה למלחמת ששת הימים
23.05 המפסי ומייקפים
23.55 הגיע זמן לשון

ישראל ערוץ 2

19.00 חבית ילדים
19.30 ששת ימים
21.15 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 סרט תעודה
19.30 חדשות בעברית
19.45 מאגאזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 אני וילדותי (קומי)
21.10 האתגר (דראמה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "לילי היקרה"
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 היצורים הסלעיים (לילדים)
18.00 משפחת ג'פרסון (קומי)
18.30 רוק (קומי)
19.00 חדשות
20.00 אם יפציע השחר (סדרה)
21.00 עובדות חיים
21.30 ניו האוס (קומי)
22.00 לאור הירח (בלש)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 באמנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הפרמייה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים
16.00 אינטמגזא
17.30 קשת של צלילים
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רגעי מוסיקלי
20.30 פסטיבל ישראל
23.00 דור הזהב

רשת א'

11.05 שירים עבריים
16.05 ארץ לא נודעת
17.10 שירים עבריים
17.20 האוניברסיטה הפתוחה
18.06 מנחת ערב
19.05 שיעור בתניא
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שירותים לעולם
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

10.05 העברת משחק כדורסל על אליפות אירופה לאומות בין ישראל לבין הולנד, שידור חי מאתונה
16.05 שירים עבריים
18.06 דיקוד
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שורשים
22.05 עבריים מעורבים
23.05 בינינו לבין עצמנו

רשת ג'

18.06 קולרבו — שבועון פופ
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש — עימות יומי
19.05 שירים מכאן
20.05 יער בשקר — צבא וביטחון
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרכב ועל הביפאק
23.05 עשרים הארבע היום, שהיה
23.55 שיחות חצות
00.05 ציפורי לילה מבלות
02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 תנה
08.30 משמם ראמיניק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.30 השכלה הועת לכל
16.05 משמם ראמיניק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 קושים ענין
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הרשת־מגאזין יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלף־אלף ב"ב

13.00 בוקר ההתמודות המפגשים
14.06 לראות לאו לא־תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק־הזר המשר
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים
16.55 קראתי ספר — קוראים מגלים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוהרה לאוסר־להיטים
07.05 עיר בבוקר־בבוקר־פיזמונים
09.05 מה, בבר תשקי?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 כדור פורח
12.05 רק מוסיקה
13.05 הב לאוזן
14.05 מכתן החוד
15.05 חדש, חדיש ומחודש
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקחים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחר אחר מוטנים ישראלים
14.05 דרדה־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים — שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 טאבוגה בגסים
22.05 על הרכב ועל הביפאק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
גורן — משהו פראי 5.00, 7.30, 9.40. לפי 12.00 חצות
בית לסין — הבבואה 11.15
אסתר — רימון חי 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — יומן הף בריטון 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — נערת ליזוי 5.00, 7.30, 9.30
גת — סיפור מהחיים 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פושע מובטל וילדה קטנה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — המורות 11.00, 13.30, 5.00
דיקסנות אהבה מסירנה 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — יצרים 8.00, 10.00, 12.00 סקס
הוד — בנקו 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע — בית צרוני אמריקה — נסיקה
ארומה 5.00, 7.30, 9.30, עד סוף הלילה 11.45
חן 1 — אנשי הפח 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.45
חן 3 — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.35, 9.45
חן 4 — פטעים שבלב 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — צבע הכסף 11.30, 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לימור — הפרוטוקול הרביעי 4.30, 7, 9.30
לב 1 — נרדפי החוק 7.30, 9.40
לב 2 — בקצב השעון 7.40, 9.40
לב 3 — מלך 7.30, 9.40
לב 4 — חליפת ערב 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — שאה 13.00, תמיד 7.30, 9.30
מחזה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 — ילדים הורגים לאלוהים 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — הנה האחריות 5.00, 7.15, 9.30
פאר — בילי טאלבין 5.00, 7.30, 9.30
פריז — בני כלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30, סואן סואן 11.30 בלילה
צפון המודלים — עם הורד 4.30, 7.00, 9.45
רון — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30
תמוז — נערת הצלפן הבלוב 7.15, 9.40, סרק כחזו 12.00 חצות
תכלת — דקה לחצות 4.30, 7.15, 9.50
תל־אביב — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

טבריה

יד שמונית — כדי הוהב 7.15, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.30
אוריגיל — אנשי הפח 4.30, 7.00, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — הפרוטוקול הרביעי 4.30, 7.00, 9.15, סונה 11.15 בלילה
אור 4 — ג'ק פלאש הבקפץ 4.30, 7.15, 9.15, הדוקן האחרון 11.15 בלילה
אור 5 — יצרים 7.15, 9.15, הבדק לכל 11.15 בלילה
אורגון — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — תבור הדוקן אליוט 4.30, פינק פלויד החומה 6.00, מועדון הקולנוע של רוקי 7.45, מחפשת את מר גודבאר 9.45, כל מה שרצית לדעת על המין 12.00 חצות
בסיר — שם הורד 4.30, 7.00, 9.30
הבירה — סיפורים שסיפרתי לאמא 5.15, 7.30, 9.30
מיטשל — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30
סמדר — אמדאוס 6.30, 9.15
סינמטק 1 — אשה כחולות 7.00, כבירה כללית 9.30, לחיות ולמות בלוס אנג'לס 12.00
סינמטק 2 — הבכנה המחזרה 9.30
עדן — שכתי בדו למודה 4.30, 7.30, 9.30
רון — דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.15

רמת גן

אלמוג — הרומן שלי באוקספורד 7.30, 9.45
אודיטון — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.45
הוד — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רב גן 1 — משהו פראי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 2 — אנשי הפח 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 3 — הבוקר שאחרי 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 4 — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.45
לילי — הפרוטוקול הרביעי 7.15, 9.30
שבים — אואגבי פופולו 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — פלאסון 8.30
חוד — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
חן — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.15

כפר סבא

חן — להתעתע שבית 7.15, 9.30
שפל — פלאסון 7.15, 9.30
בית ברל — הבוקר שאחרי 8.00, 10.00

בת־ים

אוירים — פלאסון 7.15, 9.30
עצמאות — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — אהבה נטבה 7.15, הדוקן של אהבול בלילה 9.30
הדף — צבע הכסף 7.00, 9.10

חיפה והסביבה

אורה — עם הורד 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — פלאסון 6.30, 9.15
אמפיתאטרון — אנשי הפח 4.30, 7.00, 9.15
חן — בני כלו 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — נוף אחרי הכלוחה 7.00, ממנת התזמורת 9.30, הזמן מבבל הילס — חנות
עצמון 1 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
עצמון 2 — שיחות מלוכלכות 4.15, 6.45, 9.10
עצמון 3 — שכתי בדו למודה 4.15, 6.45, 9.10
קין אור — המורים — שבעוע קרין 4.30, 7.00, 9.15, הגב אמריקאי בלונדון 11.30 בלילה
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.10
שביט — נרדפי החוק 7.00, 9.15
רב בת 1 — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 2 — בקצב השעון 4.30, 7.00, 9.15
אורות — פלאסון 7.00, 9.15
בית העם — קין 9.15
היובל — שכתי בדו למודה 7.00, 9.15
ציון — חליפת ערב 7.00, 9.15
סביון — רימון חי 7.00, 9.15
ספיר — ג'ק פלאש הבקפץ 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — פלאסון 5.00, 7.15, 9.30
היכל — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — הקשר הצרפתי 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
דן אכדיה — מועדון קולנוע — בית פלאש הבקפץ 7.00, 9.30

חולון

מגדל — פטעים שבלב 7.30, 9.45
ארמון — נערת ליזוי 7.30, 9.30, 11.30
סבוי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.10
ריינה — מעבר לשיא 5.00, 7.30, 9.30

בית שאן

מנגנס — ללא רחמים 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — כוח השירות החשאים 9.00, 11.00, 3.00, סלובג אביטס 7.00, תכל הבזרוטר 11.30

עפולה

היכל התרבות — אל תקרא לי לבן 7.00, 9.00
חן — סקנבנה 9.00

נתניה

שמיר — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.00, 9.15
שרון — צבע הכסף 5.00, 7.00, 9.15